

K 38.6
P H Æ D R I
AUGUSTI CÆSARIS
LIBERTI
FABULARUM ÆSOPIARUM
LIBRI QUINQUE.

Notis Doctorum Selectionibus, Novisque
Passim & Conjecturis & Explicationi-
bus Illustrati

THO. JOHNSON, A. M.

In usum

Scholæ Etonensis.

Editio Secunda.

LONDINI,

Impensis B. WALFORD, & M. ATKINS, in
Cœmeterio D. Pauli, & J. SLATTER Etonæ.

MDCCVIII.

N

mino D
fuisse p
apud ne
bito : o
situm i
contra
grata, j
sito des
stiterim
scripser
ut sepe
Burma
minori
tus orn
rixas &
& grat
Critico
nixas f
ut nec
hominu
fensione
jussi :
editione

Benevolo Lectori.

NON sanè diffiteri possum, Amice Lector, quæ ad illustrandum Phædrum diu destinata in animo habueram, eorum multa à Domino Davide ab Hoogstraten in nuperâ editione fuisse præoccupata; atque adeò novitatis gratiam apud nonnullos huic nostro operi defuturam non dubito: cum tamen non idem utrisq; nostrum sit propositum in omnibus, & ille tantum aliena colligere, & contracta dare; nos multa de nostro (non tamen ingrata, spero) in lucem proferre receperimus, à proposito desistendum non duxi. Quam itaque viam institerim, paucis accipe. Multi in Phædrum multa scripserant, docta, indocta, ambitiosa, & à re aliena, ut sæpe fit; quorum collectionem integram edidit Burmannus: Hanc excutere visum est mihi, ut minori Phædrus prodiret mole, non tamen suis nudatus ornamentis: adeoque omnes doctorum inter se rixas & altercationes, lepidissimas Fabri facetias, & graves Scioppiz iras, prorsus abjeci; audaciores Criticorum conjecturas & emendationes nullo innixas fundamento, nullâ ratione stabilitas, prætermisi, ut nec reverentiâ nec misericordiâ dignas: odiosas hominum timidorum ex aliis Auctoribus Phædri defensiones, locosq; ubi opus non erat, parallelas abire jussi: deniq; id unice studebam, ut nihil in hac editione compareret, quod non vel Phædri mentem

magis perspicuam, vel contextum magis expeditum
certumve redderet: quod ut fieret summa cum dili-
gentia omnes omnium notas perlegi, & quotiescunq;
doctorum inter se variarunt sententia, nec litem com-
ponere in proclivi erat, utraq; proponendas judicavi.
Quod si forte sagacioribus aliquid minutum nimis
& leve appareat, spero tamen inventuros, quod &
eorum palato sapiat: atqui sic agendum erat; nisi
enim ad minora descendissem, puerorum imperitia ne-
cessarium defuisset fulcimentum.

Unum hoc restat, Amice Lector, quod te moni-
tum velim, id, quod in hac editione praestitum non
sit, quod quidem ad Auctorem illustrandum faciat,
te frustra alibi quaesitum; recisis enim inutilibus
ornamentis, & inani verborum pompa neglecta, res
ipsas tantum collegi; atq; adeo saniores doctorum vel
conjecturas vel explicationes hic omnes collectas in-
venies.

Vale.

P

E

in Pha
Non
bus g
vindi
à viv
imo c
runt.
rum
lere d
tute
bat;
litura
nimis
fuere
publ
& in
tisfa
fecit
Vir
olim
ville
ante

i

Petri Burmanni
P R Æ F A T I O.
L E C T O R I S.

EN tandem fidem nostram, quam nuper publice dedi, brevi fore, ut postumæ, & cum tineis & blattis jam certantes, *Viri Illustrissimi Marquardi Gudii in Phædrum Notæ & Animadversiones* exirent, solutam. Non exiguam me à veris bonarum artium æstimatoribus gratiam iniisse satis certo scio, qui ab oblivione vindicaverim Doctissimi Viri lucubrationes, quas toties, à vivo etiamnum *Gudio* expostulationibus creberrimis, imo conviciis, fere totius orbis Eruditi Viri flagitaverunt. Sed postremis ejus vitæ temporibus, quibus rerum civilium administrationi admotus fuit, non recollere & celebrare tam frequenter Musas, quas in juventute summo ardore & studio amplexus fuerat, ei licebat; unde ea, quæ juvenis in schedas congesserat, in liturariis fere jacuere, & ad mortem usque, quæ matura nimis ei contigit, per supellectilem librariam sparsæ fuere. Statuerat, si modo vel minimum ipsi otium à re publica concederetur, has in *Phædrum* notas recensere, & in lucem publicam mittendo omnium desideriis satisfacere; sed infelix fatum consilium ejus irritum fecit. Et fortasse in æternum hic labor periisset, nisi Vir Clarissimus *Grævius*, nostrum Decus & Præsidium, olim *Gudii* summus amicus, non omnem lapidem movisset, ut hic Thesaurus ex custodia depromeretur. Cum autem Vir ille maximus, tot negotiis, quæ ad rem lite-

rariam promovendam quotidie subit, impeditus, vix harum curationi vacare possit, ego, qui eo tempore otio abundabam, sponte operam meam obtuli; non male illam positurum me existimans, si ab interitu vindicarem tam egregiæ doctrinæ monumenta.

Sed vix, ut ingenue fatear, opus illud aggressus fueram, cum pœnitere suscepti muneris cœperit, & in ipso opere majorem molestiam & laborem experirer, quam animo præceperam; imo sæpissime desperabam, me unquam ad finem illud perducturum. Conjecerat enim ὁ πᾶν notas suas, in minutas aliquando schedas, quæ partim laceræ, & mutilæ, partim putredine exesæ, vix literarum vestigia sæpe exhibebant. Neque in unum corpus & volumen lucubrationes suas congefferat, sed quatuor diversarum Phædri Editionum marginibus, cogitationes suas commiserat, quæ sæpe eadem aliis verbis, sæpe diversæ & contrariæ, maxime incertum animum dividebant, quid potissimum sequeretur. Duravi tamen labori ferendo, & quamvis non eo apparatu prodit, quo ipse Auctor, si per fata proprium fœtum producere ipsi licuisset, non tamen contemnendam operam me in illis collocasse puto. Præsertim cum ea fide & religione in his exscribendis versatum me sciam, ut nihil *Gudio* subtraxerim, nihil, quod non manu illius notatum fuerit, exhibuerim, & semper consilio & ope Cl. *Gravii* in suppleendis lacunis, & intricato verborum sensu expediendo, usus sim. Noverat enim Vir ille eximius pulcherrime *Gudii* sententiam de plurimis Phædri locis, cum eo, dum viveret, familiarissime usus fuisset, & sæpissime de scriptis his sermones habuisset.

Exhausto hoc labore, & purgato hoc *Augiæ* stabulo, cum Typographo de publicandis his *Gudii* laboribus, consilium inii; & quamvis mihi maxime placeret, Phædrum solis *Gudij* notis illustratum in lucem mittere, fastidij tamen hujus sæculi ratio habenda fuit. Vix emptores enim hodie Auctores & veteris ævi scriptores reperiunt, etsi doctissimorum virorum diligentia summa & eruditissimis notis illustrentur, nisi lenociniis quibus-

quibusdam commendentur. Et inolevit mos ille jam ab aliquo tempore, nullos fere scriptorum veterum, nisi *Variorum Commentariis* illustratos esse titulus doceat, emittendi, qui à Pædagogorum tribu inventus, ingens iplis studiis vulnus imposuit: hi enim, virorum doctorum labores mutilare, & illud solum, quod Scholasticorum horum palato arridebat, excerpere, excussis à juventutis manibus integris & omni doctrina refertis commentariis, egregiam laudem putabant. Sic in plurimis auctoribus Thysius & Schrevelius grassati, pessimum exemplum prodidere, & quo pacto levi & exiguo labore veterum scripta corrumpi potuere, monstravere. Omnibus vero palmam præripuisse mihi videtur nuperus Phædri nostri editor, qui virorum doctorum labores truncatos nobis exhibiturus, ridiculo commento damnum illud pensavit. Et cum sentiebat nunquam doctis laborem illum, quem ipse Phædro impenderat, probari posse, satis magnum operæ precium putavit pueris placere, quorum oculos pulchris iconibus pascere palmarium existimabat. Videtur autem has delicias, à monachorum disciplina, repetiisse, qui egregie rudes & omnis doctrinæ expertes, omnibus fere libris has ineptias inferebant. Sed nos puerilia hæc oblectamenta nemini invidemus, magisque mentes auditorum doctis & solidis verbis occupare, quam his ludibriis oculis insidias facere volumus.

Integras igitur *Conradi Rittershusij*, Germaniæ suæ quondam ornamenti, & non minoris Galliæ Decoris, *Nicolai Rigaltij* Notis Gudianis subjunximus: Deinde *Jo. Ludovici Praschij*, qui plurimis ingenij sui monumentis, & indicij, quo valebat, dexteritate, dudum erudito orbi innotuit, subjecimus. Cum, quod eximia eruditione commendabantur, tum quod in his terris vix notæ, magnum diu desiderium commovissent; neque nobis, etli omnes angulos excusseramus, eas reperire licuit, sed pro insigni erga literas studio, nobiscum eas communicavit Vir Illustrissimus, & in Germania sua communis eruditorum Mæcenas, *Fridericus Be-*

nedictus Carpzovius, qui eas sua manu descriptas ad nos transmissit. *Tanaquilli* deinde *Fabri* commentarium dum subnectere par erat, à consilio quod ceperamus, aliquantum discedere placuit, & cum sæpissime prolixas, de rebus nihil ad Phædri fabulas pertinentibus, dissertationes notis suis immisceat, ea tantum excerpimus, quæ auctori nostro illustrando conducere judicavimus. Sed utilissimum imprimis *Schefferi* laborem, huic auctori insumptum, ipsis verbis Phædri subjecimus, cum & adolescentibus & Eruditioribus æque utilem operam navaverit. *Scioppij* quoque, *Freinsheimij*, *Gujeti*, *Nevelleti* & aliorum notas, eas tantum congesimus, quæ instituto nostro facere, & molem libelli non nimis onerare videbantur. *Meursij* vero non magnam rationem habuimus, cum omnium virorum, qui post eum scripserunt, iudicio infelicitè Criticam in hunc auctorem advocaverit, & nimiam sibi in transponendis versibus, & depravatis locis sanandis licentiam sumserit.

Denique per totum libellum sparsas, breves quædam Viri Illustrissimi *Nicolai Heinsij* notas, ex codice quo usus olim fuerat, descripsimus. Et quamvis non is labor aliquibus videri posset, qui celeberrimo *Heinsiano* nomini ingens decus apponere possit, cum non diligenter elaboratus & elucubratus, sed temere, & ut inter legendum menti ipsi occurrebat, in marginem Phædri conjectus fuerit, non tamen ullam Manibus Viri Nobilissimi injuriam me fecisse puto, quum ex paucissimis ejus viri versibus, ingens lux scriptori huic sæpe affundatur, & aliorum diligentia conjecturæ & ex MSS. collectæ lectiones, illustrari poterunt. Multa vero jam olim cum *Scheffero* communicaverat, quibus vir ille in maximum reip. literariæ commodum jam usus est. Neque præterire hoc loco possum Amplissimorum Virorum, *Roberti Goesij* Reipublicæ nostræ apud potentissimum Regem Danorum Oratoris, *Gulielmi Goesij*, Juris Doctoris Eruditissimi, & *Caroli Crucij* Urbis Lugdunensis Senatoris, arctissimo sanguinis vinculo mihi conjuncti, benignitatem, qui ab *Heinsio* Hæredes scripti, ejus labores

P R Æ F A T I O.

v

labores & doctissima scripta servant, & mecum ejus Viri Codicem communicarunt. Possident hi plurima adhuc in omnes fere Latinæ linguæ scriptores, præcipue in Poetas, ab *Heinsio* exarata, & diligentissime in scriniis custodiunt, quorum inspiciendi, & si quid cum *Heinsiani* nominis honore in lucem mitti possit, recensendi, mihi potestatem Viri humanissimi cum fecerunt, non possum quin insignia illorum virorum merita & officia hic publico commendem, & simul spem, brevi, cum luculentius mihi otium erit, plurima ex thesauro isto depromendi faciam. Non patientur enim tanti Viri hæredes & cognati, tantas divitias intra arcas strangulari, & vermibus escam ingratam fieri.

His omnibus, quæ ad commendendam hanc editionem accommodata videbantur, nostra industria, quædam ex Doctorum virorum observationibus, quas aliis libris insperserant, descripsimus; ex nostra autem penu fere nihil depromere licuit, cum, quia ingenij & doctrinæ infirmitas me tot Heroibus immiscere deterrebat, tum præcipue, quod cum jam emittendus esset liber, ab Amplissimis Trajectinæ Urbis Proceribus, provincia juventutem publice docendi mandaretur, & tantus & tam insuetus subito humeris meis labor imponeretur, ut in novi muneris auspiciis vix tempus recognoscendi libri concederetur. Ignoscent itaque benigni Lectores, si quæ non satis accurata, vel festinatione nimia incogitantius scripta offendantur, & cum tot virorum laboribus summa cum utilitate & voluptate frui jam possent, facile reliquorum jacturam ferent.

Hæc potissimum de hujus editionis instituto differere visum fuit, neque de ipso *Phædro*, ejus fabulis, diversisque earum editionibus multa congerere necesse est, cum illum laborem elegantissima Epistola quam editioni suæ præfixit, *Rittershusius*, & prolegomenis suis *Præschius*, *Schefferus*, & alij præceperint.

Non tamen sine piaculo ea præterire possum, quæ olim *Gudius*, in capite *Phædri* sui de ipso *Phædro* breviter annotayerat. Diligenter ejus notas lustrantibus
fatis

satis apparebit, quale de Phædro ejusque stylo judicium illius fuerit, qui ætatem ejus ad Tiberij principatum referendam, ipsumque Valerio Maximo aliisque ejus ævi scriptoribus æqualem fuisse censebat. Existimabat autem has fabellas demum post Tiberij mortem publici juris factas, cum non vero simile videatur, illum ausum fuisse fabulis suis viventem Imperatorem immiscere, quod quam periculosa alexæ opus esset, alia ejus temporis monumenta indicant; deinde quod fabulam de Ranis regem petentibus, & à Jove Hydram consecutis, Caligula tempora respicere existimabat; nam Tiberium de Caligula successore suo dicere solitum, *Exitio suo, communique Cajum vivere, & se Natricem (serpentis id genus) Populo Romano, Phaëtonem orbi terrarum educare*; testatur Sueton Calig. XI.

Putavit etiam Vir Doctissimus male Auctoris nostri Nomen in nominando casu *Phædrus*, scribi, cum ex illius sententia rectius *Phæder* dicendus esset, quod his præcipue argumentis confirmabat. Linguae Latinae analogiam id docere, quæ in similibus nominibus, à Græco sermone derivatis, id fieri suadebat, ut enim Ἀλέξανδρος & *Alexander*, Μένανδρος & *Menander*, Ἀντίπατρος & *Antipater*, Ἀναξίμανδρος & *Anaximander*, Philosophus apud Suidam successor Thaletis, Περικλῆς & *Periander*, de quo & Suidas, Σόπατρος & *Sopater*, & infinita alia; Ita quoque Φαῖδρος Latine *Phæder* dicendus sit. Eodem modo, quod non ingratum viris doctis fore puto, notaverat Ἰεωμετρος & non *Geometra* sed *Geometer* efferendum, quod eo loco Aurelij Victoris in Epitome de Adriano Aug. ubi dicitur *Musicus, Geometra, Pictor*, confirmabat, & scribendum è MSS. *Geometer*. quomodo Andreas Schottus se in omnibus suis scriptis libris reperisse testatur, sed verissimam & genuinam esse eam lectionem non animadvertenterat, judicabat. Sed apertius illud constare putabat ex lapide apud Gruter. pag. cix cxi. ubi legitur.

PHÆDIMO. VESTITORI. M. AUG.
PHÆDER. FRATRI PISSIM.

Et in alio Saxo Florentino inedito, sed quod in collectaneis suis, (quibus immensum à Grutero, Reinesio & aliis præteritarum inscriptionum numerum commisit, quasque aliquando orbi erudito expositum iri optamus) descripserat, ubi memorabatur

R U N C U L A N I U S P H Æ D E R

Hoc autem nomen *Phadri* Græcum, quod inter liberos Latinos erat rarissimum, ideo ipsi ab Imperatore Augusto inditum putabat, quia ille in servis & libertis Græca nomina & erudita amabat. Sic Polybij, liberti, qui Augusti testamentum partim manu sua perscripsit, mentio occurrit apud Gruter. p. LXXV.

Hæc sunt quæ de *Phadro* ipso notaverat, & quæ silentio præterire religio erat. Plura hic addere priorum virorum doctorum labores, & de hac re disputationes prohibent. Hoc uno defungar. Mihi quoque *Phadrum* Tiberij ætate vixisse videri, quamvis eum provectæ admodum ætatis composuisse has fabulas videatur, ut ex Fabula LXXXI & XCI apparet: quo tempore potissimum scripserit, definiri vix possit. Sed à seculi Augusti nitore & naturali pulchritudine paulum admodum ejus scriptionem recedere, cuivis istius ævi deliciis assueto facile deprehenditur; quod duplici ratione aliquis dicat ipsi accidisse; cum ipsius ævi culpa, quod statim à discessu Augusti mirum in modum defecit, & à puro isto & simplici loquendi usu degeneravit; tum, quod optime, sagacissimus & dextrissimus scriptorum censor & æstimator, *Barthius* notavit ad Claudianum de Nupt. Honor. v. 141. Gentis, ex qua oriundus erat *Phader*, vitio. Nam Romam deductus, homo Thrax & diu servus, non potuit eo nitore & elegantia scribere, qua *magnates illi, qui Atticis enutriti, & in Romani sermonis educati deliciis erant, quarum non sine labore utrarumque summam sub magistris utique indepti sunt, non hauserunt ex communi sermone loquentium; Magistris autem cum servi, ut Phadrus, caruerint, & sermonem quem quoti-*
die

die audiebant secuti sint, non mirum Phadrum ad summam illam elegantiam pervenire non potuisse, sed magis admirandum, illum & gentis & educationis vitiis tam bene emendatis, quantum servo (solum Terentium, qui Lælij & Scipionis opera usus est, excipio) unquam contigit, tam politam & elegantem scriptionem assecutum fuisse, ut maximo fructu a juventute teri & legi posset. Tu benevole Lector his frueri & Vale.

JO. LUD. PRASCHII

IN

PHÆDRI FABULAS

Introductio.

NON abs re fore judicavi, si de his fabulis communia quædam & apta cum ad usum juniorum, (neque enim juvenis adultis, indoctus doctis scribo) tum ad institutum nostrum præmonerem. Igitur quod ad scriptorem ipsum pertinet, lectitandus Prologus Libri tertij, qui ut est perfectæ dedicationis libri specimen, ad patriam ejus, ingenium, studia, fortunam causasque scribendi cognoscendas gradum struit: quamquam & aliis locis seque & conditionem suam haud obscure depinxit. Quod indicare tantum libuit, ut esset *emsa lixois*, in quo animum exercerent. Nunc ad fabulas aggrediamur, quarum tres sunt partes: titulus, fabula, affabulatio. De titulis actum ad fab. 69. Ipsas fabulas si spectamus, non absque delectu has collectas

inve-

invenimus. In cæteris, quas communi nomine Æsopias dicunt, nonnullæ aridæ sunt & exangues, quædam etiam meræ sunt similitudines. At quas Phædrus excerptit, vel adinvenit, ingeniosas satis arbitror: nisi quod fab. 41. frigidior videtur. De argumento jam si quæras, ex civilis prudentiæ monitis fere sunt conflata, quæ in domo potius regnatrice, quam in scholæ spatiis hausit. Quod probavit luculente, dum exitium Sejanæ, nisi me conjectura fallit, cecinit ut vates. Quamquam etiam sunt, quæ consultus Juris inde capere possit. Nam judicij formulam & officium judiciis repræsentat fab. 10, 49, 52. ubi ipsæ litis causæ expendendæ: sicut & controversia quæ movetur fab. 87. Sycophantam, & punitam testis improbitatem exhibet fab. 17. Fraudatorem & fideijussorem improbum fab. 16. Testamentum, ubi incurrit locus de interpretatione fab. 63. Jus talionis, quod Rhadamanteum vocant, fab. 26. Reliquam partem occupant præcepta morum & communis vitæ, veræ etiam historiæ, nec non & licentiores joci (unde *improbus* forte Martiali Phædrus dicitur) multaque circa theologiam ethnicorum, veterum ritus, temporum istorum statum atque corruptelas, quas oblique passim notat: adeo ut Tiberium ipsum crebro ac Sejanum, cui sævienti sæviens Cæsar vires præbebat, nunc mordere, nunc monere videatur. Proinde discriminis evitandi causa, ut conjicio, affabulationem sæpe aut alio flectit, aut nimis laxè concipit, aut plane suppressit. Quare qui penitus hæc scrutari cupit, is necesse est ut memorias rerum, quæ Tiberij principatum complectuntur, in subsidium adsciscat. Ac de rebus satis fere exposui. Oratione Phædrus utitur Latina (tamen repugnare aliqua videntur) pura, probabili, dilucida. Sed duæ maxime virtutes ei propriæ sunt, facilis brevitæ, & ingenua suavitas: eoque, ut mea fert sententia, puerili institutioni nullus magis scriptor convenit. In brevitæ ipse se jactat, aitque *commendari tanto justius, quanto poëta sunt molesti valdius*. Vis unicum ejus exemplum? Proæmium Libri primi lege, & cum longissimis aliorum

aliorum præfationibus (quas urbanissime merito ridet Martialis Lib. II. Epigr. Epist. ad Decian. & Petrus Cunæus in Sard. Ven. p. 25.) compara. Septem sunt versiculi, quibus omnia ea edissertat: quid, quo duce, quo modo, quo genere carminis tradat: quotuplex sit libelli usus: ac demum quid obtrectari, quid responderi possit: ut libellus hic merito, si Ebræo more loqui licet, *cabus*, isque *purus*, id est, ut ejusdem gentis proverbium habet, *modicum ac bonum* complexus videatur. Suavitatem duabus potissimum rebus efficit. Prima est varietas, dum non unum sententiis (de quo mox amplius videro) & narrationibus habitum induit, dum stilum variat, dum interponit Prologos, Epilogos, aliasque velut *ὑποθέσεις* & *παρεκβάσεις* ad lectorem aut ad amicos, dum denique vera fictis, exempla (quæ alium alioqui locum sibi vindicant: quamvis & hoc de quibusdam dici nequeat, quum Historia pro humilibus & minutis aspernetur) fabulis permiscet. Altera est ars accommodandi brutis, quæ sunt hominum propria: ut simio ac vespæ iudiciis sententiam solennibus formulis conceptam fab. 10. & 52. vulpi orationem admodum civilem & *παραειρηναίαν* emollitam, ad draconem, animal iracundum, fab. 76. convicia muscæ & ampullas fab. 80. philosophandi facultatem cani & agno fab. 54. Et hæc sunt quæ *risum movent* uti Prol. Libri I. loquitur. Jam ut metrum quoque perstringamus, senariis fabulas has inclusit, qui (ut observavit etiam Cicero in Oratore) sermoni sunt simillimi: unde & Comicis amantur. Et huc pertinent quæ disserui ad Digress. post fab. 64. Quo intelligitur, quamobrem Afer ille Comicus Notis nostris sæpius illigetur. Errabit tamen, si quis stilum hunc simplicitati Comicæ per omnia æquiparaverit. Assurgit enim paullulum supra soccum, & ad orationem vere poeticam propius accedit. Arguunt hoc vocabula quæ admittit: ut *laniger* pro ove; *sonipes* pro equo; *ferus* pro leone, apro, cervo; epitheta, quale *fulmineus* aper, *setosa* sus: phrascs, ut *carpere oscula*: verborum collocatio,

tio, in hac οὐχί. *Puerorum in turba quidam ludentem Atticus Æsopum nucibus quum vidisset* : integri denique versus, nam graviores comicis sunt hi : *Procax libertas civitatem miscuit, Frenumque solvit pristinum licentia.* Sonantior ille : *Tumens inani graculus superbia.* Splendidiores autem, atque adeo quovis firmate digni : *Nitor smaragdi collo præfulget tuo, Pictisque plumis gemmeam caudam explicas.* Sublimiores itidem : *Jugum flagello temperat lento meum, & lora frenis continet spumantibus.* At hi verbis ac sententia vere sunt poetici : *Ego, quem Picrio mater enixa est jugo, & reliqui* ; Item, *Threïssa quum gens numeret actores suos, cum sequentibus.* Integrum vero specimen ἀπὸ χαιρῶν ededit Digress. post fab. 64. quod ipse inculcat isto carmine, *Et in cothurnis prodit Æsopus novis.* Atque id quidem minime est mirandum, quum Virgilij non indiligens lector & imitator appareat : quod exemplis in Scholiis demonstravi. Superest ut de affabulatione subjungamus : quæ nihil aliud quam fabulæ explicatio, & ad propositum applicatio. Fere vero constat sententia : quæ nunc nuda & libera ponitur, nunc cum apparatu fabulæ connectitur. Illa recta intelligitur, hæc obliqua, Illius exemplum præbet fab. 4. hujus fab. 3. Interdum sententiæ directæ propositio additur, sicut fab. 10. Sant porro sententiæ vel graves, ut fab. 55. vel aptæ hominum opinionibus, ut fab. 34. aut moribus, ut fab. 44. Concurrit primum & postremum genus fab. 32. Rursum vel sunt simplices, ut fab. 5. vel tractatæ, ut fab. 8. ubi duplex ratio. Exempla videas addita fab. 49. ἐπιχειρῶν fab. 43. Interim præcurrunt fabulam, interim sequuntur, vel eidem innectuntur, ut ex prioribus tribus fabulis patescit. Est ubi geminentur : in principio fab. 27. in fine, fab. 68. utrobique, fab. 13. Quin etiam excluduntur aliquando, dum vel ad cogitandum acutis relinquuntur, ut forte fab. 6. vel superflue videntur, ut fab. 53. vel dum talis est fabula, ut risui magis quam doctrinæ serviat, ut fab. 74. quam quidem nec nomine dignam puto nec jure fabulæ, id est, explicatione & emendatione : cujus tamen, ut quæ

quæ maxime, indiget. Quandoque sententiæ loco nihil aliud quam indicatur genus hominum, de quo fabula tractat, velut fab. 7. aut plenius *χαρμῶν*, ut fab. 36. Quo retulerim apostrophem, quæ sequitur fab. 76. ideoque submoto numero & intervallo, committendam & jugandam isti fabulæ censeo. Hæc de partibus harum fabularum dicta sunt: quæ si quis cogitatione vellet persequi, haud difficulter *præcepta fabularum* ex solo concinnare Phædro posset. Neque enim absurdum est aut insolens, optimum in re quaque sibi diligere; tum genium ejus, tanquam ideam, animo concipere; & à singularibus adscendendo ad universalia, artem parere. Sequitur, ut de apologorum horum usu pauca, quamlibet non tam ad Phædrum, quam fabulas in universum pertinentia, delibemus: tum quod pars hæc maxime utilis, tum quod ab aliis deserta. Si igitur solidum ex his fabulis emolumentum volumus consequi, opus est ut sollerter primum singulas excutiamus, excusas dein futuris usibus præparemus, id est, animo dispiciamus, quibus negotiis, temporibus, personis, una harum quælibet adhiberi queat. Neque enim in orationibus duntaxat scholasticis, (immo Horatius ne in poemate quidem humilem usum hujus generis putavit) aut in familiari sermone; sed in gravissimis sæpenumero deliberationibus & concionibus inveniunt locum. Exempla Demosthenis (cujus fabulam Hugo Grotius, dubium ludente calamo, an altiori consilio, luculento certe specimine, versu est complexus) Antiochi, Themistoclis, Stesichori, Menenij, Tiberij, nota sunt: nec recentiora desunt. Quibus mota est forsitan Margaretha, Henrici Albretani Navarrae Regis conjux, fœmina omnibus ingenij & animi dotibus exulta, ut decima Musa & quarta Charis appellari meruerit: cujus nomine fabellarum volumen editum Thuanus refert. Nimirum *fabula*, (ut ait Tullius in Partitionibus) *et si sit incredibilis, tamen homines commovet*. Ideoque etiam à Rhetorum filiis tractatur. In primis vero, si plebeiis arduum quiddam persuadendum venerit, cujus intellectum ipsi non capiant,

capiant
cam or
capti v
Porro,
lam p
rebus,
lector a
illa plu
ad subj
usum i
Fabula
ceptum
quo mi
tyrann
liisque
applice
ἐπιμύθιοι
Phædr
licitum
argume
tem et
si dictu
fab. 56
videam
aut γυν
fabulas
cunque
erint n
Magist
de qua
fab 3.
oportere
finem ess
nostrum
similitu
nunqua
non mo
nibus,

capiant, ad fabulam nos recipiemus. Imperiti enim (dicam ore Fabii) & simplicius quæ ficta sunt, audiunt; & capti voluptate, facile iis, quibus delectantur, consentiunt. Porro, illud veluti *κρύψεον* ignorare non oportet, nullam prope dari fabulam, quin pluribus, iisque diversis rebus, accommodari possit. Quare non iners Phædri lector affabulationi neutiquam acquiescet: verum, quum illa plurimum sit generalis, ipse cogitatione descendet ad subjectas formas: aut si nimis arcta videatur, fabulæ usum industria sibi dilatabit. Exemplis res clarescet. Fabulæ primæ *ἐπιμύθιον* quum de his communiter sit conceptum *qui fictis causis innocentes opprimunt*, nihil officiet, quo minus & in vasoribus alienæ gentis, & in civitate tyrannis, & calumniatoribus in iudicio, & Zoilis Carbi-
liisque in re literaria, & Momis in communitate vitæ applicemus. E diverso, fabulam 84. cujus restrictius est *ἐπιμύθιον*, ad jucunditatem vindictæ fac extendi. Ipse Phædrus exemplo suo præit fab. 13, 27, 68. Neque illicitum reor, fabularum opportunitates pro præsentis argumenti ratione mutare nonnihil atque flectere, partem etiam, quæ lædere videatur, prætermittere: veluti si dicturus, honestum debere lucro anteferri, recites fab. 56. atque in illo carmine finias: *Honorem fructu ne videamur vendere*. Nec vero tantum aut fabulosis solis, aut *γνώμης πολιτικῆς*, quibus auctæ sunt, utemur; sed fabulas ipsas aut in proverbium contrahemus, aut quocunque ad eas modo alludemus: cum primis ubi tam fuerint notæ, ut in omnium ore atque animis versentur. Magistro iterum Phædro hoc discamus, qui non aliunde quam ex ipsa traxisse fabula videtur hanc, quam fab 3. præmunivit, sententiam: *suo potius habitu vitam oportere degere*. Inde est, quod Quintilianus notat, *confinem esse fabula πατριμίας*, & per allegoriam accipi, ut, nos nostrum, inquit, onus; vos clitellas. Atque etiam symbola, similitudines, emblemata, ac si quæ sunt ejusmodi, nonnunquam ex fabulis utiliter struemus. Ex quo fiet, ut non modo in promptu semper habeamus, quod orationibus, consiliis, epistolis, colloquiis decorè inferatur;

sed ingenium mire subigamus, id est, acutum, promptum, varium reddamus. Judicio autem exercendo maxime inservit comparatio earundem aut similium fabularum, ab aliis atque aliis descriptarum: quæ ad indolem scriptoris quoque & artem pernoscentiam mirum quantum valet. Ea gratia Gabriæ aliorumque fabulas ^{ῶσα} ^{ἀλλας} curiose annotavimus. Sic Phædrus fab. 19. conferri posset cum Justino 43. 4, 4. qui eandem brevius ac simplicius exsequitur. Eiusdem Phædri primam contentas licet, cum Æsopi sexta: sed ratione parumper diversa, quam rudi Minerva demonstrare non pigrabor. Principio ad eandem utraque metam tendit: quod enim in illa lupus & agnus, id in hac felis est & gallus. Exprimunt vero ingenium ^{τὴν} ^{πονηρῶν} ^{φύσεων}, præcipue tyrannorum, atque adeo ^{ἀντιπαθεῖν}, quæ est inter ipsos, & bonos ac sapientes: gradus item, quibus ad flagitia (id quod ad principia ac processus humanarum actionum in moralibus refertur) perveniri solet. Fit enim primum mentio *facis improbae*: deinde ^{τὴν} ^{βέλεσθαι} ^{καταφασεῖν}, sive, ut explicat affabulatio, ^{τὴν} ^{αἰρεσὶς} ^{πλημμελεῖν}: mox insidiosi *jurgij*, tanquam instrumenti: denique facti impetus, quem significat vox *conceptum*: &, qui ultimus actus est tragædiæ, *lacerationis* ac *vorationis*. De jurgio id addo: edocti à conscientia tyranni, nihil execrabilius esse injustitia; de honesta sceleris præscriptione cogitant, ^{μετὰ} ^{ἐν λόγῳ}, ait Logographus, ^{ὡς τὸν} ^{αἰτίας} ^{βάλον} ^{καταφασεῖν}. Hinc varium certamen criminantis malitiæ, & tuentis sese innocentia. Ab illa parte stat astutia, impudentia, calumnia, mendacium; ab hac ratio, veritas, communis sensus. Sed vi tandem superat improbitas, dum argumentis nequit: vincitur veritas, quum maxime vincit. Dixi, in quibus hæ fabulæ convenirent: nunc, in quibus discrepent, evolvam. Lupus, dum ad flumen proficiscitur, in agnum casu incidit: felis certo consilio insidias gallo comparat. Lupo itineris caussa, sitis; facinoris, (quod idcirco gravius) improba cupiditas: feli utriusque caussa fames. ^{Ἐγώ γε} ^{μὴ} ^{τοί}, ait ipse, ^{ἀτρεσθ} ^ὃ ^{μὴ}. Felis gallum prius comprehendit, quam accusat, quippe

INTRODUCTION.

xv

qui posset *prodire volando*: lupus agno facile perniciosior, perorata causa reum corripit. Agno tria accusationis capita proponuntur, gallo duo. Illi opprobratur, quod aquam turbet; huic, quod somnum. Lupus violentior, qui suas injurias expostulat; callidior ælurus, qui speciose, hominum & naturæ causam agere se, causatur. Controversiæ lupi & agni de facto sunt, quæ *conjecturalis* constitutio; felis & galli de jure, quæ *juridicalis*, rite dicitur. Agnus inficiando crimina elidit, dum *ἀνύστα* demonstrat; gallus confitendo eludit, dum utilitatis publicæ rationes explicat, & argumenta convertit. Felis disputando fessus, immo victus, bene dissimulatam sævitiam indicat, causæque vitium, subigente conscientia, fatetur; lupus infamiæ metuentior (ex quo tyrannicorum ingeniorum diversitas elucet) agnum prius immolare parcit, quam aliquid negatu non tam facile inveniatur, quod usque ab agni patre arcessit. Sed poëta personam ipsi detrahit, subjectaque *ἐπικρίσις* necis *injustitiam* promulgat. Et hæc quidem ad viam in Phædri lectione utcunque demonstrandam sufficere arbitrati sumus. Neque enim constipare omnia, quæ vel dici poterant, vel ab aliis bene jam dicta sunt, necesse habebamus. Quod institutum deinceps quoque servabimus.

P R Æ F A T I O N E S J O. S C H E F F E R I.

Lectori Benevolo S. D.

HAbes ecce Phædri nostri tertiam editionem, quam ut publicarem, Dn. Gothofredi Schultzen, Bibliopola Hamburgensis perindustrius, rogatu feci, qui desiderari eam per Germaniam significavit, suosque ad eam typos ultro obtulit.

lit. Speramus autem tanto hanc futuram gratiorem, quanto in ea & emendavimus plura, & prioribus adjecimus. Quod advertet facile, quisquis hanc conferre cum superioribus haud gravabitur. Plura hic addi necesse non existimo, & abunde factum in Præfatione editionis secunda, quam idcirco huic subjecimus. Vale, studiisque nostris fave, lapsibusque æquum te ac humanum prabe. Scr. Upsaliæ a. d. 22 Decemb. 1671.

Q Uem secunda vice tibi damus, Lector optime, à nobis editum, latinissimum elegantissimumque Scriptorem *Phædrum*, multiplex variaque hæctenus fortuna circumegit. Primum enim omnium contra non opinionem modo suam, sed & meritum, inde propemodum, ex quo scripsit, notus paucis jacuit in tenebris, nullius certe, præter *Martialis Avienique*, veterum, quod ad nostram pervenire potuit memoriam, de se testimonium impetravit. Etiam post renatas literas elegantiores mansit ignotus, donec contra expectationem omnium protractus est in lucem à clarissimi nominis doctrinæque viro, *Petro Pitheo*, qui excudi eum primus fecit Augustoduni-Tricassium in Galliis A. MDXCVI. sicut fit in curis primis, integre ac emendate parum. Placuit nihilominus is labor magnis doctrina viris, beneficioque haud levi affectos sese, tam illustri monumento sæculi præstantissimi publicato, passim sæpiusque sunt testati. Atque accidit eodem anno, ut vir singularis, deque literis etiam humanioribus præclare meritis, *Conradus Ritterhusius* sibi sumeret hanc operam, eundemque *Phædrum* in Germania commentariis doctissimis & illustraret, & corrigeret. Cui paulo post, nimirum Anno MDXCVII. *Conradus Scioppius*, vir nemini, ac ne nostro quidem satis æquus, Spicilegium adjecit suum, non profecto contemnendum, licet sit, qui exagitet mirifice, ac fortasse plus, quam oportebat. Istis eruditorum virorum studiis excitatus denuo vir clarissimus eruditissimusque *Jac. Rigaltius*, eundem recudi fecit Parisiis An. MDXCIX. & secunda vice Anno MDCXVII. apud Robertum Stephanum, editione supra cæteras nitida & clabo-

elaborata, simul addidit, quæ ex collatione codicis Bibliothecæ Remensis optimi ac antiquissimi ad meliorem nonnullorum castigationem observasse sibi videbatur. Quanquam fuerat optandum, ut in hac editione, quæ revera essent ex Remensi codice deprompta, quæ subnata ex *Rigaltij* judicio, ea certioribus indiciis comparerent: quando constat, non easdem esse lectiones, quas in suis probat, sed nunc has, nunc illas anteferri, citra discrimen manifestum eorum, quæ ex codice antiquo, vel judicio ipsius provenerunt. Certe quæ deinde circa Annum MDCXXX prodiit minori forma, per Seb. Cramoisy excusa, in tam multis à priori dissidet, ut quid hujus illiusve fidei vel auctoritati tribuendum sit, haud discernatur. Nec interea destitere per Germaniam viri docti suum facere officium: quin imo fuit quidem *Isaacus Nicolaus Neveletus*, ipse quoque Gallus natione, qui Heidelbergæ, ut videtur, edidit Scriptorem hunc cum aliis ejusdem argumenti, eo ipso tempore. Præfationem sane suam Anno MDCX scripsit ad parentem, quæ superiori Anno MDCLX denuo Francofurti prodiit in lucem. Sed & eopse anno, sexcentesimo videlicet ac decimo, *Phadrum* publicavit *Meursius* in Batavis, opera Plantiniana Raphelengij, una cum Symposio, & aliis, Notis item *Rittershusij*, *Scioppiique*, quas suis notis ac animadversionibus locupletavit. Quæ editio ut est nitida & elegans, ita quæ à *Meursio* adjecta habet, iis caruisse poterat majore aliquanto viri optimi auctoritate. Qui ut orbem eruditum suis elaboratissimis operibus pridem sibi habet devinctissimum, ita in hac parte invenitur pene nihil, quod doctrinæ ipsius respondeat. Post hoc tempus iterum neglectus noster *Phadrus* jacuit, donec in Germania dextram ei admoverat eruditissimus *Ursinus*, ac Ratisbonæ publicaret A. MDCLVII, textumque hic & illic docte emendaret. Unum optassemus, ut abstinuisset religione majori ab ejiciendis illis quibus officii juventutis moribus credebatur. Licet enim argumenta isthæc probus memo laudet, neque sit incognitum, quam facile illa ætas ad deteriora pertrahatur,

tamen nihil esse, quod Scriptores veteres magis mutilarit, certo scimus, lacerosque ac deformes ad nos trans-
miserit, quam hoc pium fortassis, at intempestivum rescindendi reformandique omnia, ex arbitrio cujusque, studium. Quin potius, si oculis juventutis illa subducenda erant, relegari ad libelli calcem poterant, ne omnimoda exterminatione fieret deformior, quem jam ante satis membris aliquot habemus detruncatum. Eo ipso, quem prædixi, anno idem institutum fuit Cl. *Tanaquilli Fabri*, viri citra controversiam doctissimi, qui eum una *Publij Syri* cum sententiis edidit Salmuri, Notasque cunctis longe præstantissimas doctissimasque, ac quæ cæteris palmam facile præripiunt, adjecit. Quadriennio post, id est, An. MDCLX extitit *Ludovicus Praschius*, vir & ipse doctus, qui eundem luci Giesæ reddidit, neque pauca in eo, sive loca cogites suspecta, sive cætera intellectu parum obvia, expedit. Hæsitavit tamen in aliquibus, quia nec *Regaltij* editiones vidit, neque *Tanaquilli Fabri*, quæ juvare ipsum potuissent. Quare tandem ego quoque motus suavitate Scriptoris, & sermonis Latini, quo est usus, rectitudine, sumere in manus denuo, & quia cum sæpius juventuti nostræ commendaveram, exemplaria vero comparari nulla posse, quantalibet pecunia sciebam, publicare eundem proposui. Verum deerant & mihi, quod plerisque officisse intellexi, quo minus absoluta darent, editiones omnes veteres recentisque, *Tanaquilli Fabri* maxime, de cujus ante alias præstantiâ indicium Cl. *Gronovius*, pro singulari suo erga me amore, quem prædicare nullo tempore intermittam, mihi fecerat. Tandem cura factum amicorum, ut & illa, & quæ tum novissime prodierat, Praschiana simul ad me perferrentur. Ita mea olim in Scriptorem nostrum consignata contuli cum editis, sicubi abiisse videbantur alio, quam vellet, *Phædri* animus, super eo meam simplicissime sententiam proposui. Prodiit ea nostra cura, una cum *Guyeti* notis, primum à nobis lucidatis, Anno MDCLXIII. Neque multo post evenit, ut Argentorati proderentur optimi, cumque viveret multiplicibus

tiplicibus nominibus conjunctissimi nobis Viri, *Domini Freinshemij* curæ, verum post ipsius obitum Anno MDCLXIV. ab *Henrico Holstio* Dano, viduæ *Freinshemij* relictæ marito, atque sic *Freinshemiana* Bibliothecæ hærede. Quæ causâ fuit, quod non omnia sic legantur exposita, sicut factum credimus fuisse, si *Freinshemio* ipsi vitam diuturniorem, quod ingentes viri virtutes, & vulgarem longe supergressa eruditio videbantur meruisse, Deus rerum humanarum arbiter voluisset largiri. Nunc cum præter *Meursianam* ultimamque *Rigaltianam* videret editionem pœne nullam, sicut constat ex ipsius commentario, mirum esse nequit, quod & ipse alicubi vel hæsitavit, vel sententiam prodere suam intermiserit. Eodem anno quasi facta conspiratione illum ipsum *Phe-drum* altera vice dedit *Tanaquillus Faber*, nitidissimamque versionem Gallicam, ipsisque Gallis ante cunctas fere versiones quorumlibet scriptorum probatum adjecit, nostram etiam editionem censura lustrare sua instituit. Qua in censura sicut libertatem viri eruditissimi laudamus, nec obstare illi ulla intercessione nostra cupimus, ita studio majore ponderata optassemus ea, adversus quæ dicendam sibi sententiam putabat. Poterat fortassis etiam alicubi formulis usus esse mitioribus de eo, quem contradicendi pruritu nullo, sed amore solo veritatis ad negotium hoc sentiebat plane adductum. Mihi sane adeo ad diem illum *Faber* fuit ignoratus, ut illius nihil ante, ac ne notas quidem in scriptorem nostrum, nisi fero, ut prædixi, viderim, vel legerim. Quare si editione ista, quam nunc publicamus, denuo excutimus, quæ ipse prodidit, parique libertate nostrum declaramus animum, ægre ferre non debet, cum, quod credimus, deprehensus ipse sit, rationibus nos haud destitui & idoneis & multis. De cætero amare Viri eruditionem raram non omittimus, gratiasque illi agere pro multis, quæ in usum eruditi orbis partim hic, partim alibi publicavit, quin imo hortari eum, si quo pacto licet, sustinemus, ut hoc eruditionis genere citra verborum acerbiteratem tamen, & convicia in innoxios,

publico prodesse pergat. Quod vero nos ad alteram editionem accesserimus, inopia exemplarium est factum, quæ jam ante biennium fere omnia sunt distracta. Cui eo magis erat succurrendum, quod plerique hoc Auctore nunc expoliendis primis discipulorum suorum rudimentis suasu meo utantur. Atque quoniam evenit in editione priorè, ut exciderent nonnulla nobis sive festinantibus, sive oscitantibus, ea nunc correximus, sententiamque nostram commutavimus. Sed & explicata quædam parum evidenter, apertius interpretati sumus. Omnino enim, quod jam olim sumus professi, hac editione juventuti prodesse volumus, præsertim nostræ, cujus informandæ & adjumenta idonea dispicere alios extra regiones istas posse difficulter arbitramur. Alia est nostra, alia aliorum ratio, quod adeo non ignorandum, ut attendi maxime in censura de nostris oporteat. Indicem postremo subjecimus locutionum & vocabulorum omnium, à Cl. *Freinshemio* concinnatum quidem primo, nostris autem usibus accommodatum: unde quædam ejus, quod innoxia libertate factum arbitramur, vel immutavimus, vel omisimus, vel denique adjecimus. Atque hæc sunt, quæ præstitimus in hac editione repetita, præstare profecto conati sumus. Cætera jam olim explicavimus: in textu nempe ultimam *Rigaltij & Tanaq. Fabri* esse nos secutos, nisi ubi temere omiserunt quæ in aliis legebantur. Loca vitiosa vel ambigua, quantum licuit, vel emendasse, vel saltem indicasse. Plurimum Nob. Ampl. Dnn. *NIC. HEINSII & JO. FR. GRONOVII* subsidio in his usos esse. Latinitatem *Phadri* alicubi suspectam ex *Virgilio*, quem religiose sibi sumpserit sequendum, quandoque ex *Terentio, & Plauto, & Horatio, & Tullio*, & aliis comprobasse. Descendisse ad minuta etiam. Vim vocabulorum, aptitudinem, ordinem monstrasse. Denique hæc omnia fecisse juventutis causa, etiam cum periculo existimationis nostræ, quam augere talem operam haud posse novimus apud delicatos animos, nec nisi rerum maxime reconditarum explicatione fuetos plurimum minuire. Quod si gratum utileque quid labore istoc nostro

stro
puta
tatis
spera

P

S
gum
est.

omne

Sed

mor

usu

tia

nit

pon

que

ven

hau

Pha

ver

dist

cy r

hoc

tot

vet

pra

stro juventuti attulimus, proposito satisfactum nostro putabimus. Sin minus, apud æquos humanosque voluntatis saltem bonæ laudem nos consecuturos, minime desperamus. B. V.

TANAQUILLI FABRI

IN

PHÆDRUM

PRÆFATIO.

SI, LECTOR, is essem, qui vulgi judicio dandum esse aliquid existimarem, longe aliud scriptionis argumentum mihi sumpsissem quàm quod à me sumptum est. Quippe libellum illustrare aggredior, qui *περὶ τῆς ἀποδείξεως*, quæ *μαρμακίδων δέλεαρ* est, nil quidquam habet. Sed vanis rerum haud ducor; quin contra, sapientissimorum hominum sententia impulsus, & vitæ communis usu edoctus, ita semper judicavi, hanc ediscendæ sapientiæ rationem, quæ poëtarum Ethicorum intelligentia nititur, aliis institutionibus quæ vulgo usurpantur, anteponi debere, præsertim autem tristibus illis ineptiis, quæ adhuc, ita inficetum seculum est, inconsulta juvenus sub specie Philosophiæ imbuitur. Mirum itaque haud sit, auctorem fuisse me bibliopolæ describendarum Phædri fabellarum, & ad eas recensendas, aut animadversionibus purgandas, aliquid conferre me post tot doctissimorum hominum curas voluisse. Etenim hoc mihi *ἐν τοῖς μάλιστα* persuasum, plus profuisse humano generi hoc Scriptorum genus, quam sexcentos Chrysippos & totidem Crantoras, idque adeo si probare lubeat, allatis veterum Sapientum testimoniis ab usque Socrate ad præstantissimos memoriæ nostræ scriptores, nullo negotio

tio facere possim. Ad notas autem & animadversiones nostras quod attinet, non est quod quis illas ideo aspernandas existimet, quod ad Phædrum scriptæ sint; namque alia ut mittam, Phædrus noster, quodcunque tandem de illo hominum ἀρετῶν κρίσις judicium sit, Dionysio certe Catone inferior non est: cujus tamen disticha emendare, & notis suis meliora facere non erubuit Sol ille ingeniorum Josephus Scaliger. Adde hoc quoque repertum iri ἐν τῷ ποινιδίῳ, quæ, emendatis oblata occasione aliis scriptionibus, sese elegantiorum hominum auribus probabunt. Sed ἄλλαι ὑπομνήματα. Ad rem ipsam veniendum; nam de Phædro paucula dicenda arbitror.

Si, quæ olim à Suetonio Tranq. de poëtis, philologis, ac grammaticis Latinis conscripta fuerant, ea ad nos integra pervenissent, Phædrum melius nossemus; neque enim credibile sit, prætermisum eum à Suetonio fuisse, qui tanta diligentia veterum illorum vitam perquisierat, & ad posteros, nisi invidisset malum literarum fatum, transmiserat. Phædri quidem Val. Martialis meminit, sed duntaxat meminit. Neque plura nos docuit Avienus, qui sub Theodosio floruit. Quamobrem sibi ipse *facem luceat* Phædrus, suæ sibi vitæ scriptor sit & testis necesse est. Ut igitur à patria incipiamus, Thrax fuit; quod hominum genus primis temporibus & scientiarum artiumque cognitione, & morum severa disciplina cultum fuit, vel propter colonias in oram maritimam à Phœnicibus deductas, vel quod olim, ut facile probare possum (quamquam id paucis cognitum) ὁμοῦ Atheniensibus fuerunt, & post in eam regionem recesserunt, quæ ab iis Thracia dicta est, supra Macedoniam, (hujus rei testis locuples est Isocrates:) Vel denique ob alias causas, quas ego divinatione non possum assequi. Sed, ut sunt humana, lapsu temporis tanta illos barbaries fœdavit, ut, Thucydide teste, nil crudelius, nil magis cædibus gaudens fuerit. Inde igitur domo fuit Phædrus, neque illi ad præclararum artium cognitionem contenti obfuit ἄλγεον illud patriæ ἡθῶς, ut nec Apacharsidi Scytharum feritas, aut Bioni inhumanitas Boristhenitarum,

rum, quos hodie Cosakas vocant. En tibi quod de se scribit :

*Ego, litterata qui sum propior Gracie,
Cur somno inertī deferam patriæ decus ?
Threissacum gens numerat auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo ?*

Conditione servus fuit, (quod ei cum Terentio multisque aliis præstantibus ingeniis commune est;) sed quo casu factum sit ut Romæ in domo Augusta servierit, tam equidem scio, quam qui omnium minime. Postea ob elegantiam ingenij, morumque cultum manumissus est, unde in librorum MSS. titulo dicitur AUG. LIBERT. Vixit sub Octaviano Cæsare, ac sub Tiberio, sub quo & scripsit, fortasse ante afflictum Sejanum, in quem haud dubie invehitur in antelogio Lib. III. Potuit & ad Caij usque tempora pervenisse. In literis autem jam usque à prima pueritia institutus est perquam diligentissime; quod & matura percoctaque eruditio, & Linguae Latinæ lenis illa & æquabilis puritas atque ingenuitas, vel me tacente, pervincant, apud eos saltem iudices quæ aures eruditæ sint. Hinc est quod de se alicubi magnifice fortasse, sed vere tamen, ausus dicere est :

*Ego, quem Picrio mater enixa est jugo,
In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi
Fœcunda novies Artium peperit chorum ;
Quamvis in ipsa natus sim pene schola,
Curamque habendi penitus corde eraserim.*

Libellos autem suos scripsit ad Particulonem, Philetum, & Eutychem, quos omnes arbitror pileata capita fuisse; certe nomina ipsa civium Romanorum non sunt. Calamitatem passus est gravissimam, ut frequentes de illa querelæ fatis probant : sed cujus ea generis fuerit, Oedipi est divinare, non nostrum. Quæcumque illa tandem fuerit, ejus in Sejanum causam confert: ita enim exponendi versus ij videntur, qui Lib. III. occurrunt.

*Quod si accusator alius Sejano [id est, alius à Sejano]
foret,*

Si testis alius, iudex alius denique,

Dignum

*Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delenirem remediis.*

Cæterum ita vim & genium fabellarum suarum noverat, ut multam magnamque sui partem ad posteros pertinere existimaverit; quæ spes eum usque adhuc frustrata non est, neque posthac frustrabitur. Versus sunt Lib.V.

*Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis.*

De dicendi autem genere si roges quid sentiam, dicam equidem, & quasi me Cenfor rogaret, EX ANIMI SENTENTIA; Neminem arbitror à felici illa Terentij simplicitate propius abesse:

Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.

Τὸν οἱ χεῖρας ἀμυπηρεῖς ἔειπε ἐπέειπε.

Itaque adeo nec dubitavimus olim alterum cum altero comparare; sic enim ludibundi scripsimus:

*Parce Barbaras vocare, quas Hebrus terras lavit;
Barbaras vocare parce, Phadrus en noster vetat,
Tibris illum sic amavit, pileato ut nemini,
Qua patet Romanus orbis, plus debere dejeret,
Ni Lybissa terra scenis protulisset Publium.*

Nemo certe è veteribus ingenio fuisse videtur ad illam Terentij *semper lenitatem* magis facto quam Phædrus, quod & necesse fuerat; ea enim est Apologorum atque adeo fabellarum omnium natura, ut sermone non debeant nisi facili, nisi molli, placidoque tractari. Quamobrem si quis erit qui scripturam hanc fabularum pro levi & nugatoria contemnat; eum ego maximo opere oratum velim, principio ut meminerit, sapientem (quod aiunt veteres critici & in iis præstantissimus magister) gaudere fabulis, dein revocet in memoriam quod in Phædone dicit Socrates, ἔς τευχέρας ἔχον καὶ ἡπιστάμενος μύθους καὶ Αἰσώπῳ, τέτων ἐποίησα οἷς πρῶτοις ἐνέτυχον. Reputetque apud sese, num contemnendus videatur Phædrus, qui ea Latine præstiterit, quæ olim Græce tentaverat Socrates.

V I T A P H Æ D R I

A

J O. S C H E F E R O

Argentoratenſi Conſcripta.

PHædrus, cujus pauci meminerunt apud veteres, ſi non ante, ſub Auguſto ſaltem natus fuit. Virgilium proſecto ac Ovidium eſt æmulatus, qui utrique ſub Auguſto floruerunt. Quin imo Auguſti mentionem facit ipſe, tanquam ejus ſub quo vixerit, cujuſque geſta quædam obſervavit. Nam cum Lib. III. c. 10. præmiſiſſet: *narrabo tibi, memoria quod factum eſt mea*, ſubdit: *à Divo Auguſto tunc petiere judices*. Patriam habuit Thraciam, ut ipſe indicat, Præfat. Lib. III. his verbis.

*Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus ?
Threiffa cum gens numerat auctores ſuos,
Linoque Apollo ſit parens, Muſa Orpheo.*

Sed hoc alij; amplius obſervatione dignum, quod in monte Pierio videatur editus, quem antiqui ſedem atque domicilium Muſarum credidere. Ita namque, dicto loco:

*Ego, quem Pierio mater enixa eſt jugo,
In quo tonanti ſancta Mnemoſyne Jovi
Fæcunda novies artium peperit chorum.*

Vides ſimul, in hoc monte Muſas genitas putaffe olim. Unde quoque nata eſt opinio, quod ibi commorentur. Strabo Lib. X. *A cantilena, & numeris, & instrumentis, & Thracica omnis Muſica, & Aſiatica ſit magni*. Quod ex eo liquet, quia ibi loca ſunt, in quibus velut ſedibus ſuis Muſæ eſſe dicuntur. Nam Pieria, Pimpla, Libethrum olim Thracia fuere montes regioneſque. Sic hunc locum verto, quem obſcurius nonnihil Caſaubonus reddidiſſe videtur. Jam quia

quia Musæ artium omnium ac literarum deæ, post superius allata verba Phædrus subjecit, *natum se in ipsa prope schola*. Parentes quos habuerit, haud constat. Saltem quoniam in Thracia editus, Thrax ipse fuit, minime servilis extitisse conditionis credi possunt, ac sic casu potius, quam nascendi sorte, factus esse servus, neque cum *P. Pirhao, libertinum Augusti*, sed *libertum* appellari oportere. Cæterum quis ille casus fuerit, nemini est promptum dicere. Nisi fors quis divinare velit ex *Suetonio*, quando de Octavij Augusti patre scribit cap. 3. *Bessos ac Thracas magno prælio fudisse*. Potuit nimirum evenisse tum, ut cum aliis captivus Romam duceretur. Quod si quis admittit, primam Phædri se extendere ætatem etiam ad Julium necesse est, quando memoratum bellum gestum eo tempore, quo Cæsar solus gessit consulatum, atque Q. Cicero Asiam administravit. Nec fortasse multum obstat huic sententiæ, cum præsertim fœnectutis suæ passim Phædrus ipse mentionem faciat temporibus Sejani. Ingenium videtur habuisse probitatis atque honestatis amans, ostenduntque tot egregiæ sententiæ, quæ in hoc opusculo occurrunt. Quinimo & alios juxta secum ad virtutis cultum incitare studuit, ut palam in Præfat. Lib. II. ostendit. Pertinet huc quoque, quod eodem libro habet de ardelionum natione, multo labore nil agente.

Hanc emendare, si tamen possum, volo.

Nec interea morosus fuisse credi potest, sed jucundus, hilarisque, ut potissimum ex Lib. IV. cap. 13. & 14. item cap. 16. liquet. Opes & pecunias alto generosoque animo contempsit semper, ut de se testatur ipse Lib. III. Præf. ubi *curam habendi penitus corde erasse* scribit. Maxime vero hoc egit, cum videret, quam multis exitiales essent suo tempore pecuniæ. Id quod inuit lib. 5. fab. 4. ubi ait, post allatam fabulam de asino, detractante hordei comedere reliquias, quo faginatus porcus, Herculi deinde immolatus fuit:

Hujus respectu fabula deterritus

Periculosum semper vitavi lucrum.

Et profecto tunc opulentissimum quemque à Tiberio variis criminationibus circumveniri solitum, non ipse modo docet in sequentibus, sed & exemplis à *Suetonio* cap. 19. & *Tacito* VI. An. c. 19. aliisque locis allatis comprobatur. Quemadmodum vero negligens fuit opum, ita ex adverso gloriam sectatus est, eam maxime, quæ est ex literis doctrinaque. Ideo & de obtenta ea tantum non triumphat, in *Præf. Lib. III.* ubi ait :

*Ergo hinc abesto livor, ne frustra gemas,
Quoniam mihi solennis debetur gloria.*

Sic ab initio *Lib. V.* mihi *parta laus est.* Quin imo tam præclare de se sentit, ut & aliis famam nominis ac immortalitatem dare posse scriptis crediderit. Inde ad *Particulonem lib. V.*

Particulo, chartis nomen victurum meis.

Literas autem ipsas magno animi ardore est aggressus, & in illis eam partem maxime quæ poësis appellatur. Liqueat vel ex eo, quia puerum se etiam tractasse Ennium fatetur, & ex eo versum citat *Lib. IV.* circa finem, ubi Ennium intelligit, cum ait :

*Ego quondam legi quam puer sententiam ;
Palam mutire plebeio piaculum est ;
Dum sanitas constabit, pulchre meminero.*

Atque hinc fortasse factum, ut *Æsopi* fabulas versu potius, quam oratione prosa comprehenderet ; de quibus amplius nunc aliquid dicendum. Scripsisse eas in ætate ultima ipse innuit non uno loco, pertinetque huc potissimum postrema, quæ in libro quinto est, fabella. Quin & tempus potest colligi quodammodo ex libri tertij proœmio, quo videlicet *Sejanus* pro arbitrio cuncta gessit sub *Tiberio*, suamque latissime potentiam exercuit. Ubi simul etiam causa scripti hujus aperitur. Calamitas nimirum certa & peculiaris, in quam odio & persecutione *Sejani* præcipitatus, fortunam, quia non licebat aperte, ob potentem adversarium, occulte saltem, & sub involucris fabularum exponere, depingendoq; mores e-

jus

ius & flagitia, velut ultionem sumere de ipso, seque consolari sic suscepit. Ita enim est intelligendus locus totus qui occurrit in prædicto præmio.

— *Servitus obnoxia*

*Quia, quæ volebat, non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque fictis elusit jocis :
Ego porro illius semita feci viam,
Et cogitavi plura, quam reliquerat ;
In calamitatem delicens quadam meam.*

Secutus in plerisque est Æsopum, nisi quod interdum etiam historias admisceat, ut ex Lib. III. cap. 10. & Lib. V. c. 1. intelligitur. Sed & ex illis ipsis Æsopi, non omnino omnes verum cum delectu eas saltem scribere suscepit, quæ servirent instituto, id est, vel Sejanum tacite arguerent, vel calamitatem propriam declararent. Ita statim ab initio affert fabulam de lupo & agno, quorum ille Sejani, hic Phædri speciem exhibere debet. Igitur & sic concludit eam :

*Hæc propter illos scripta est homines fabula
Qui fictis causis innocentes opprimunt.*

Quibus verbis manifeste sortem suam deplorat, & Sejani crudelitatem significat. Nec fortassis aliud quid altera respexit fabula, quam ut hydro ingenium Sejani, quodque ipse animabat veluti, Tiberij exprimeret, eique opponeret patientiam, humanitatem, bonitatem Augusti, sub quo primum vixerat. Sed & tertia quartaque manifestum continent augurium de futuro Sejani casu : quem haud secus ac graculum omnes ob fastum intolerabilem olim essent deplumaturi. Quod si eveniet, similem vult futurum cani, qui dum captat alia, ea etiam, quæ possidet, amittat. Nec fefellit Phædrum ista præsentio, uti ex historia Sejani manifestum est. Verum isthæc obiter, & tantum, ut ostendam causas & occasiones harum fabularum. Quas intelliget etiam in cæteris, qui conferre ista tempora cum iis volet. Nam coherent inter se pulcherrime, hocque fine sunt ab eo selectæ,

selectæ, sicut ipse Lib. III. cap. 12. & IV. in præmio indigitat. Scripsit porro has fabellas stylo longe optimo ac Latinissimo, ut plerique docti tradiderunt, quod ex testimoniis ipsorum alibi propositis apparet. Nam quod Schoppius in eo nescio quid barbari ac Thracici subodoratur, id plane est ejusmodi, quale ejus, qui in Tito Livio deprehendit Patavinitatem. Itaque hucusq; nemini ex doctioribus suam approbare potuit sententiam, nec credo unquam approbabit. Nos, qui & ipsi semel iterumque, ac cum cura Nostrum legimus, adeo nil invenimus istiusmodi, ut in plerisque Virgilium, in cæteris Plautum, Terentium, Ovidium imitatum esse opinemur, nec fallacibus argumentis exemplisq; in notis nostris demonstramus. Denique ipse longe aliter, quam Schoppius de his ad Particulonem,

—Chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium litteris.

Quasi diceret, se ita scripsisse has fabellas, ut si modum ullum pretium manebit sermonis Latini, propter eum in auctoritate ac existimatione sint futuræ. Nec ipsius solum fuit hoc judicium, sed Particulonis etiam, & aliorum, quippe qui & verba formulasq; ejus ex libellis hisce ediscebant, scriptisq; inferebant suis. Noster manifesta in Præf. V.

Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui
Vestras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longa judicetis memoria.

Quamquam autem tanti fuerint æstimati hi libelli, vivo etiam adhuc auctore, tamen non magis ipsi, quam vulgo solent aliorum, evitare invidiam potuerunt. Alij habere quædam fatebantur bona, sed ea ex Æsopo mutuo accepta, cætera ut excogitata sint à Phædro, ita mala esse ac inepta. Vide cap. 20. Lib. IV. Alij cum nil possent aliud, brevitatem & obscuritatem earum accusabant. Indicat id ipse Lib. III. cap. 10. ubi ait:

Hec exsecutus sum propterea pluribus,
Brevitate nimia quoniam quosdam offendimus.

C

Erant

Erant & qui argumenti vilitatem, & humilitatem styli ac orationis arguerunt, sicuti ex Lib. III. cap. 6. toto intelligitur. Denique qui nil horum audebant, vindicabant sibi, quod inventum erat à Phædro; invidia gloriæ alienæ. Hoc enim voluit toto cap. 13. lib. III. ut vel ex conclusione ejus liquet. Libellum primum, & secundum edidit sine dedicatione, cum nuda Præfatione ad Lectorem qualemcunque, eam secutus causam, quam in præcedentibus prodidimus. Invenere statim amatores, interq; alios Eutychem: cui propterea, & quoniam ad supplicium tractus fuit interim Sejanus, libellum tertium, & quemadmodum conjicio, quartum: itemq; Particulationem, cui libellum quintum dedicavit. Eutychem vero ille ac Particulo qui fuerint, haud facile est dicere. Facit ipse noster alterum gravibus crebrisque negotiis occupatum, & potentem. Itaque & opem ejus contra æmulos ac inimicos, potissimum vero calamitatem, in quam innocens invidia Sejanus venerat, implorat. Ac fortasse fuit quispiam ex libertis in Tiberiana aula, nam in talem convenit potissimum sermonis peregrini nomen. Fortuna Phædri reliqua quæ fuerit, nonnihil patet ex superioribus. Primum in ætate puerili captus, Romamque ex Thracia deportatus, ibiq; ab hero suo, quocunque denique, ad consuetudinem illorum temporum, literis imbutus fuisse videtur. In quibus cum non parum profecisset, accidit forte, ut in domum Augusti, vehementer doctos homines amanti, vocaretur. Ubi cum probasset suam fidem, elegantiam ingenij, morum probitatem, paulo post manumissus ac libertate donatus est. Id quod indicat vel titulus opusculi, in quo LIBERTI CÆSARIS AUGUSTI nominatur. Quem qui de Tiberio accipiunt, ut sit à Demostero, & nonnullis alijs, mihi equidem haud satisfaciunt. Et mecum sentiunt ex eruditissimis, quos inter est Septimius Florens quoque. Mox Augusto defuncto, & Tiberio imperium administrante incidit in calamitatem magnam, nulla sua culpa sicut aliquoties testatur, verum odio Sejanus, qui eum fictis criminibus accusaverat juxta, & ut fuit potentissimus

damnari fecerat. Ita enim docent verba ejus, quæ leguntur in Præfat. lib. III. Nec fortassis tam obscuri tituli sunt criminationi ejus, ut videntur, si bene reputamus, quod versatus fuerit in domo Augusti, ab ipso clementer habitus, in libertatem restitutus. Id enim absque dubio fuit causa, cur Augustum primo, & mox eo defuncto posteros illius amaret coleretque. Quos inter cum extiterit primum Agrippa, & deinde Germanicus, non potuit profecto deesse ratio Sejano criminandi nostrum apud invidentem atque suspicacem principem Tiberium. Tulit autem hanc calamitatem magno animo, & remedium adversus eam petiit ex literis. Nec defuerunt amici, qui eum solarentur, & promitterent suam opem. Inter quos Eutychus præcipue, quem propterea ad solvenda promissa sine Lib. IV. sedulo adhortatur. Quando diem suum obierit, ignotum est. Saltem post Sejanum vixit, quod apparet ex iis, quæ de ipso tradit. Nec enim verisimile, fuisse scripturum vivo Sejano talia, cum & post obitum illius extiterint, qui hominem metuerent. Periit porro Sejanus anno Tiberij decimo octavo, à quo ad consulatum Julij solitarium, quo Romam venisse Noster videtur, anni circiter sunt septuaginta, ut septuagesimum superasse annum ætate sua sit necesse, ac propterea nec videri possit mirum, totiens de senectute sua conqueri.

D E
Æ T A T E P H Æ D R I
E X

Ger. Vossio de Poetis Latinis.

SUB Tiberio vixit Phadrus Thrax, Augusti Caesaris libertus, ut qui se Augustum dicat vidisse jus dicentem, & Bathyllum Cilnij Macenatis saltantem. Reliquit quinque libros fabularum Æsopicarum, Iambicis conscriptos. Antiquissimus, qui earum meminit, est Avienus, Præfatione in Fabulas Æsopicas ad Theodosium Macrobius. Nec mirum adeo non meminisse Senecam, ubi loquitur de Fabularum Æsopicarum scriptoribus. Nam de Romanis loquitur: hic se Thracem prædicat.

Judicia & Testimonia

D E
P H Æ D R O.

Phadrus ipse de se, lib. V. 6, 42.

— chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium litteris.

Particulo, aliique, de quibus Phadrus præf. V.
Vestras in chartas verba transfertis mea.

Martialis III. Epigr. 20. de Canio.
An æmulatur improbi jocos Phædri?

Avienus in præfat. fabularum suarum.
Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos resolvit.

Sept.

Sept. Florens Christianus, in Carm. ad Pithaum de Phædro loquens.

—de stylo atque tempore,
Par proximufve Laberio vel Publio.

Rittershufius in epist. dedicatoria Phædri.

Fabellas continet opusculum expositas sermone Latino & puro atque genuino, in quo multas antiquæ elegantix notas impressas cernere est, multas legere sententias, ad quaslibet vitæ partes utilissimas.

Idem in epist. ad Camerarium, ubi & de Camerarij Bongarsijque judicio, hoc modo.

De hoc libello idem ego tecum, & cum politissimo viro, Jacobo Bongarsio sentio, elegantem esse cumprimis, & florente etiam, ac pura lingua Latina scriptum, ac supparem esse judicio hunc Phædrum Laberio ac Publio Syro Mimographo.

Lipsius ad Senec. Consol. Polyb. c. 27.

Phædrus, Tiberii Libertus, jam condiderat (logos Æsopi) & pulcherrimis versibus Latinos fecerat, qui extant.

Rigaltius in dedic. ad Thuanum:

Hæc ratio fabulares liberti jocos, vernula urbanitate amabiles argutias, placere tibi posse persuasit.

Idem paulo post.

Habe igitur imperatorium libertum, quem inter rusticandum suaviter fabulantem, imo graviter, & quidem paucis philosophantem admireris.

Laur. Pignorius epist. 13.

Etiam ego venire possim in literarum plausum, velut loquitur elegantissimus fabulator Phædrus.

Barthius XXXV. Advers. c. 21.

De Phædri fabulis ita judicant doctorum plerique, esse ingenuæ Latinitatis, neque mentiri ævum Tiberii. In quorum ego prorsus opinione sum, licet unam & alteram subditiciam & insiticiam esse jam olim notarim.

Schottus Observ. Humanar. II. c. 19.

Adjicio, pereruditos extitisse libertos Tiberii Phædrum, Æsopiarum lepidum scriptorem.

Schoppius in Paradox. litter.

Similiter apud *Phadrum*, cultissimum fabularum scriptorem legimus.

Idem in Infamia Famiani, p. 86.

Eum tamen scriptorem (*Phadrum*) velut domo barbarum, & sermone non parum sæpe plebeium non nisi cum discrimine ac delectu imitandum intelligo.

Idem in Consultatione II.

Phadrum tamen & *Hyginum* velut elegantiae minus studiosos plebeia plusculum usurpasse apparet.

Demsterus ad Rosinum.

Phadrus Thrax, Tiberii libertus, fabularum luculentus scriptor.

Tanaquillus Faber, in Praef. ad Notas Phadr.

De dicendi genere si roges, quid sentiam, dicam equidem, & quasi me censor rogaret, ex animi sententia; Neminem arbitror à felici illa *Terentii* simplicitate propius abesse; & mox: Nemo è veteribus ingenio fuisse videtur ad illam *Terentii* semper lenitatem magis factio, quam *Phadrus*, quod & necesse fuerat, ea enim est apologorum, atque adeo fabellarum omnium natura, ut sermone non debeant, nisi facili placidoq; tractati.

Multorum aliorum judicia collegit eruditissimus Avenius, quae videre apud ipsum potes. Addo unicum, nimis discrepans à ceteris, sed tamen dignum legi, ut liqueat, nil tam bene dici, ut non inveniatur adversarium.

Scriverius ad III. Ep. Martial. 20. ubi poeta: An emulatur improbi jocos Phadri.

Possuntne magis decoquere de judicio, ac magis ludere de otio suo viri docti, qui existimant, fabulatorem *Phadrum* à Cl. *Pithaeo* editum, & cujus *Avenius* quidam in praefatione fabularum suarum *Aesopiarum* ad *Theodosium* meminit, hunc eundem esse, de quo loquitur *Martialis*? Volunt nos credere scilicet, *Libertum* illum *Augusti Caesaris* fuisse stylo atque tempore parem proximumve *Laberio* vel *Publio Mimo*, & quidem, quantum con-

conjiunt sub *Tiberio* vixisse, atque ideo post *Sejanum* damnatum. Nugæ. Certe, nisi vehementer fallor, ævo illo dignus censei minime potest scriptor iste, cui cui tandem ille alapas & libertatem debeat. Parco argumenta sigillatim apponere, quæ me movent, & cogunt seorsum sentire, fœtumque alienissimum pronunciare impellunt à jocos *Phædri*, cujus hic *Martialis* meminit. Ostendam fortasse alias plene, ubi otium erit, & animus istæc frivola pertractandi. Interim considera mihi, quæ olim *Perottus*, *Pontifex Sepantinus* in *Commentariis* suis ad *Libr. I. Martialis* consignavit ad hunc locum: *Quid possunt hedera Bacchi dare, &c.* Allusit, inquit, ad fabulam, quam nos ex *Avieno* in *Fabellas nostras* adolescentes jambico carmine transtulimus.

Olim quas vellent esse in tutela sua :

& quæ sequuntur tibi totis duodecim versibus & finiunt,

Nisi utile est, quod facimus, stulta est gloria.

quæ ipsissima *Phædri* illius sunt à *Pitheo* primum, & post à *Rittershusio*, *Rigaltio* atque aliis editi, notisque & scholiis illustrati. Extant lib. III. fab. 18.

INDEX

AUG

Fa

Æ

et quod

ÆSOPUS
 olivi mater
 uctor, i. e.
 Materiam
 ficinis. M
 tifice etiam
 Polivi] E
 Sen.] J
 eris liber
 Libellis]
 nde Gron
 cit, quia
 cit libello,
 as, vetur

PHÆDRI
AUGUSTI CÆSARIS LIBERTI
Fabularum Æsopiarum,
LIBRI QUINQUE.

LIBER I.

PROLOGUS.

ÆSOPUS auctor quam materiam repperit,
Hanc ego polivi versibus senariis.
Duplex libellis os est: quod risum movet,
et quod prudenti vitam consilio monet.

ANNOTATIONES.

ÆSOPUS] Otto verborum. Ego polivi materiam, quam Æsopus repperit auctor, i. e. primus, Sch.

Materiam] Traductum ex artificum facinis. Materia est quidvis rude, & ab artifice etiam integrum.

Polivi] Exegi, at solvi.

Sen.] Jambicis, sex pedum, sed numeris liberioribus.

Libellis] Ita editio prima Rigaltii.

unde Gronovius *fabellis* legendum coniecit, quia *libellis* non bene dicitur pro *libello*, nec si de quibuscvis libris sumas, verum est. Mihi tamen placet

istud libellis, quia ipsi placuit Phædri Prolog. l. 3. Phædri libellos legere si desideres, *lyc.* adi indicem, satis patebit.

Os] Alii libri *mos*, alii *dos*. Hein- sius *los* pro laus: at optime se habet, quam exhibemus lectionem. Fabulæ, inquit, duplicem habent faciem sive personam, alteram, quæ ridicula apparet, alteram, quæ sapere docet. Gronov.

Vitam] Sc. humanam. Virg. *Æn.* 6.

— *vitam excolere per artes.*

Monet] Dirigit.

2 PHÆDRI FABULARUM

Calumniari si quis autem voluerit,
Quod arbores loquantur, non tantum feræ,
Fictis joculari nos meminerit fabulis.

Calumniari.] Interpretatione malitiosa traducere.

Arbores.] Nullæ hîc arbores loquuntur. Recte itaque Rigaltius judicavit multa Phædri intercidiſſe. Et poſt eum Heinſius, quod ipſum Gudius (allatâ fabulâ arborum inter ſe loquentium ex veteri codice) extra controverſiam probavit.

Fictis.] Proprie quia fabulâ, à ſando

dicta eſt narratio rei cujuſcunque etiam veræ. Cicero alicubi fabulâ Trojæ pro Hiftoria & rebus geſtis eo loco. Et de ſin. l. 5. Quid? cum fictas fabulas, è quibus utilitas nulla duci poteſt, cum voluptate legimus, Ritterſhuf. Faber, Scheff.

Jocari.] Jocos Phædri dixit Martialis. Ipſe Phædrus l. 3. calumniamque fictis eluſit jociſ, &c. Rigalt.

Jocari.] Jocos Phædri dixit Martialis. Ipſe Phædrus l. 3. calumniamque fictis eluſit jociſ, &c. Rigalt.

FABULA I.

Facile eſt opprimere innocentem.

LUPUS & AGNUS.

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant
Siti compulſi: ſuperior ſtabat Lupus,
Longèque inferior Agnus. Tunc fauce improbâ
Latro incitatus jurgii cauſam intulit.

5 L. Cur, inquit, turbulentam mihi feciſti aquam
Iſtam bibenti? Laniger contra timens:

A. Quis poſſum, quæſo, facere, quod quæreris, Lupe?
A te decurrit ad meos hauſtus liquor.

Repulſus ille veritatis viribus,

10 L. Ante hoſ ſex meſes at maledixiſti mihi.

Compulſi.] Simul pulſi.

Super.] Propior ad fontem.

Longe.] Vim habet emphaticam.

Fauce improbâ.] Acri fame, vel in-gluvie malum ſuadente, Aneliæ, uti-godly. *But:* cur Pithæus & Rigaltius ſacæ præferant, nullus equidem video.

Latro.] Lupus, quia ex rapto vivit.

Cauſam.] Hîc vale: prætextum. Male aliter interpretes, jurgii cauſam pro jurgium poni volunt.

Intulit.] Nullâ oblatâ injuriâ prior intulit.

Iſtam.] Sic vet. Lib. at Schefferus aquam rejicit, ut Gloſſema, & mihi poſt-ponit te feciſti. Atqui vetus mihi quidem arridet lectio, idque ob cauſam, ut opinor, non leyem: quia per iſtam lupus monſtrat quaſi digito aquam ſuperiorem; jam enim ad agnum deſcenderat. Par-

ticula quoque iſta viam munit ad diſſen-dam Lupi calumniam; ſi enim ſuperior turbulenta fuit, unde facta eſt inferior limpida.

Mihi bib.] Mihi ſaltem, dum bibo.

Laniger.] Agnus, quod lanam gerit. Id genus multa paſſim apud Phædrum occurrunt.

Timens.] Subaud. dixit.

Meos hauſ.] Me bibentem.

Liquor.] Aqua adhuc pellucida. Fab. 13. l. 1. eo enim fortius Lupi calumniam arguit & diluit.

Hos.] Particulâ Latiniſſima tempus proxime elapſum innuens. Scheff.

At.] Sic Scheff. cæteri omnes ad Gudius, male, ait, dixiſti mihi. Nam tamen muto. Nam et propria ob-ſenti vox eſt, amatque Phædrus omni-
re, ait, inquit, &c.

Reſpo-
L.
Arque
Hæc
Qui fi

Equi-
Pater
ſum con-
dii. Pa-
mibi.

AT
P
Frænu-
Hinc c
Arcem
Quum
Non q
Omnin
Æſopus
Ran-
Clamo
Qui di
Pater I
Parvun

Æquis
æquales f
exprimer
Procax
tere, tta
Civitate
turbavit.
Licen.
Hinc.
Conſpir
ationis,
conſpiran-
bam dedu-
quidni ig
catervati-
Tyran-
Occupa

Respondit Agnus: *Equidem natus non eram.*

L. Pater herculè tuus, inquit, maledixit mihi.

Atque ita correptum lacerat injustâ nece.

Hæc propter illos scripta est homines fabula,

Qui fictis causis innocentes opprimunt.

15

Equidem.] Ego quidem, quod ad me.

Pater herculè.] Urfinus sic hunc ver-
sum constituit, ut & Anonymus ib. Gu-
dii. Pater tuus, inquit, hercle maledixit
mibi.

Injustâ nece.] Ita ut nex sequatur,
eaque injusta.

Fictis causis.] Subaud. de. Livii l. 1.
S. 57. Oblato falso crimine insonem op-
pressit.

F A B. II.

Minima de Malis.

RANÆ REGEM POSTULANTES.

ATHENÆ quùm florerent æquis legibus,

Procax libertas civitatem miscuit,

Frænumque solvit pristinum Licentia.

Hinc conspiratis factionum partibus,

Arcem tyrannus occupat Pisistratus.

Quum tristem servitutem flerent Attici,

Non quia crudelis ille, sed quoniam grave

Omnino insuetis onus, & cœpissent queri,

Æsopus talem tum fabellam rettulit.

Ranæ vagantes liberis paludibus,

Clamore magno Regem petiere à Jove,

Qui dissolutos mores vi compesceret.

Pater Deorum risit, atque illis dedit

Parvum tigillum, missum quod subito vadis

Æquis.] In respectu ad cives, quos
æquales faciebant. Sch. Græcum *ἐννομία*
exprimere voluit.

Procax.] Petax. nam *procare* est pe-
tere, *craving.*

Civitatem miscuit.] Civium ordines
turbavit. Πολιτείαν.

Licen.] Nominativus casus.

Hinc.] Hic. v. cod.

Conspiratis.] Gronov. Conspiratæ fa-
ctionis. Scheff. conspiratis active pro
conspirantibus, at *αἰσχροί*, unde hoc ver-
bum deducitur, significat militum *ῥήσιν*;
quidni igitur *conspiratis* idem sit quod,
catervatim aggregatis, *banded together.*

Tyrannus.] Ut Rex.

Occupat arcem.] Ad dominationem si-

bi firmandam in civitate liberâ. Scheff.

Omnino onus.] Quodlibet vel levissi-
mum onus, nisi *τῷ* *Insuetis* junctum ma-
velis.

Petiere.] Vett. *petierunt*; metricis le-
gibus *invitis.*

Vi.] Bono sensu, pro potestate, au-
thority. Cod. Pithæanus.

Ut parvum.] Non insolens apud Au-
ctores *μικρὸν*. Terent. pisciculos minu-
tos. Subtristis aliquantulum, & pas-
sim.

Vadis.] Pendet ex *missum* pro *immis-*
sum, at *Vadi*, quod Cod. Remensis ha-
bet, impense placet, sequitur autem
motu sonoque.

Motu

4 PHÆDRI FABULARUM

- 15 Motu sonoque terruit pavidum genus.
Hocmersum limo cum jaceret diutius,
Fortè una tacitè profert è stagno caput,
Et, explorato rege, cunctas evocat.
Illæ timore posito certatim adnatant,
20 Lignumque supra turba petulans infilit :
Quod quum inquinassent omni contumeliâ,
Alium rogantes regem misère ad Jovem,
Inutilis quoniam esset qui fuerat datus.
Tum misit illis hydrum, qui dente aspero
25 Corripere cœpit singulas : frustra necem
Fugitant inertes ; vocem præcludit metus.
Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Jovem
Adflctis ut succurrat. Tunc contra Deus,
Quia nolulistis vestrum ferre, inquit, bonum,
30 Malum perferte. Vos quoque, ô cives, ait,
Hoc sustinete, majus ne veniat malum.

Pavidum.] Metu, scilicet, pavidus est enim, cui cor palpi at.

Jaceret.] Soenne verbum, de mortuis, vel graviter afflctis & fortunæ succumbentibus, vel denique vilibus & nullius pretii.

Explorato.] Rege, qualis sit, per illum, quali per exploratorem, cognito.

Evocat.] è stagno vocat.

Lignum.] Eleganter; ut ostendat quàm contemptus fuerit ille Rex. Sch.

Inquinassent.] Conspurcassent, concacassent; sensu primævo; nam inquinum ab eis & nostris deduci ur.

Rogantes.] Alii rogantes accusativi calus esse putant, & pendere à verbo misere; alii autem nominativi: quod præ-

stat. Misere autem simpliciter pro legatos misere.

Singulas.] Alias post alias. Faber.

Fugitant.] Huc illuc trepidæ fugiunt, scuttlæ Anglicæ.

Inertes.] Ἀπῆχαναι. Consilii pro suis expertes.

Furtim.] Occulte, ne Hydrus certior factus in eas ut cupidas rerum novarum animadverteret.

Mercurio ad Jovem.] Sic Ovid. Ad fratrem mandata dabat, cuique illa dabantur, &c.

Perferre.] Hoc est, porro ferre.

Ait.] Æsopus nempe.

Veniat.] Heinsius eveniat.

F A B. III.

In propria pœlle quiesce.

GRACULUS SUPERBUS.

NE gloriari libeat alienis bonis,
Suoque potius habitu viram degere,

Ne gloriari.] Ordo Verborum hic est. Æsopus proposuit nobis hoc exemplum, ne cui libeat gloriari alienis bonis, & ut potius libeat degere viri suo quemque

habitu. *Habitu.*] Eleganter: in respectu ad vestimenti ascititi cultum. Sch.

Æsopus

LIBER I.

5

Elopus nobis hoc exemplum prodidit.

Tumens inani Graculus superbiâ,
Pennas, Pavoni quæ desiderant, sustulit,
Sæque exornavit: deinde contemnens suos,

5

Immiscuit se pavonum formoso gregi.
Illi impudenti pennas eripiunt avi,
Fugantque rostris. Malè multatus Graculus
Redire mœrens cœpit ad proprium genus.

10

A quo repulsus tristem sustinuit notam.
Tum quidam ex illis quos priùs despexerat:

Gr. Contentus nostris si fuisses sedibus,
Et quod natura dederat voluisses pati:
Nec illam expertus esses contumeliam,
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

15

Prodidit.] Proposuit. Do enim cum
compositis significat Pono: id quod ac-
curatori observatione cuius satis pate-
bit. Condo enim idem quod compono,
Vendo, venale propono, &c. non enim
libet evagari.

Immiscuit.] Claudicat Versus. Hinc
variz conjecturæ nascuntur. Schop. pa-
vam legit. Buchnerus se tollendum judi-
cat. Heinsius locat se ante immiscuit.

Quietus, formoso immiscuit se, &c.

Fugant.] Figunt, Heinsius.

Multa.] Malè: *mulcatus*, Codex Re-
menlis. *Mulcare* elegans & antiquum
verbum est. Gloss. *Ilid. mulcat. percussit.*
Gudius.

Nec hanc repulsam.] Nec tua calami-
tas, i. e. tu calamitosus, male habitus,
& contumeliosus laceratus sensisses, ut nunc
sentis, hanc à nobis repulsam.

F A B. IV.

Avidum sua sæpe deludit aviditas.

CANIS NATANS.

Mittit meritò proprium, qui alienum appetit.

Canis per flumen carnem dum ferret natans,

Lympharum in speculo vidit simulacrum suum,

Aliamque prædam ab alio ferri putans,

Eripere voluit: verum decepta aviditas,

Er, quem tenebat, ore demisit cibum;

Nec, quem petebat, poruit adeò attingere.

5

Appetit.] Avidè fertur in; *snaps at.*
A pinto volo & cado: unde composito-
rum sensus facillimè explicatur. Vid. Pe-
trizonium ad Sanctii Minervam, p. 437.
de hoc verbo accuratissimè differenter.

Per flumen.] Quo facillimè persequen-
tes eluderet.

Lympharum.] Idem quod alibi simpli-
cius expressit, *in liquore vidit*, &c.
forsan itaque *Nympharum*.

Prædam.] Elementum ultimum hîc
non eliditur ut notavit Barchius.

Aviditas.] Frequens hoc Phædro lo-
quendi genus, Fab. 4. Calamitas, 6. Im-
probitas, 9. colli longitudinem, avidus
canis deceptus.

Ore.] Pendet à *de* in verbo *demisit*.

Poruit adeo.] Olim *adeo* *poruit*. Guie-
tus sensit & versum restituit. Nec adeò,
nedum, multò minùs, adeò non.

F A B.

6 PHÆDRI FABULARUM

F A B. V.

Potentioris societatem fuge.

VACCA, CAPELLA, OVIS & LEO.

NUnquam est fidelis cum potente societas.
Testatur hæc fabella propositum meum.

Vacca & Capella, & patiens Ovis injuriæ,
Socii fuere cum Leone in saltibus.

5 Hi quum cepissent Cervum vasti corporis,
Sic est locutus, partibus factis, Leo:

Ego primum tollo, nominor quia Leo:

Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi:

Tum quia plus valeo, me sequetur tertia:

10 *Malo adficietur si quis quartam tetigerit.*

Sic totam prædam sola improbitas abstulit.

Societas.] Partner[hip, Anglicè.

Propositum.] Propositionem. Sententiam præmissam intelligit.

Socii.] Nihil mihi. ut verum fatear, absurdius videtur, quam Leonem hisce comitibus venatum exire, tam ineptis operi animalibus. Neque enim Apologi omnem respuunt probabilitatem. Sed de hac re plura forte, si vacat, dicenda.

Quia.] Observandum est ultimam syllabam in *quia* & corripit & produci in

hoc & sequenti versu. Gaudius verò ultimam in *quia* produci posse negat, ideoque aliquid hoc loco excidisse putat, vel monosyllabum *Rex* post *nominor*, vel *Creon* loco & *Leo* legendum, quod idem sonat ac *Rex*; viderint docti.

Plus valeo.] Viribus corporis.

Sequitur.] Sponte deveniet ad me.

Improbitas.] Iniqua Vis, nullis legibus se continens.

F A B. VI.

Improborum improba soboles.

RANÆ ad SOLEM.

Vicini furis celebres vidit nuptias

Æsopus, & continuò narrare incipit.

¶ Uxorem quondam Sol quum veller ducere,
Clamorem Ranæ sustulere ad sidera.

5 Convicio permotus quærit Jupiter

Causam querelæ: quædam tum stagni incola

Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus,

celebres.] Cæta hominum qui aderant. Nam *celebres* significat celebratas & frequentatas.

Convicio.] T[ri]partit[us] Coh[er]es, convicium enim à con & vox quasi convocium. Conjunctio & collatio vocum. Labeo.

Ov. Met. l. 6. de Ranis dilatan[ter] patu[er]e convicia rictus, & alibi. Scheff.

Stagni incola.] i. e. Rana, quæ stagnum incolit.

Nunc.] Ut res nunc sunt.

Unus.] Sol unus cum sit.

*Logique miseram arida sede emori :
Quidnam futurum est, si creavit liberos ?*

Emori.] Sic ut nulla reliqua maneat, Scheff. *Miseram.*] Nos, subaud.

F A B. VII.

Stultorum honor inglorius.

VULPES ad PERSONAM TRAGICAM.

Personam tragicam fortè vulpes viderat :

O quanta species, inquit, cerebrum non habet !

*Hoc illis dictum est, quibus honorem & gloriam
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.*

Personam.] Machinam, qua velabant faciem Tragici actores : vulgò *larvam* appellamus.

Communem.] Qualem fere de rebus homines habere solent, quo qui destituti sunt, stupidi vocantur. Scheff.

Quanta.] Quam angusta, & venera-

F A B. VIII.

Malos tueri haud tutum.

LUPUS & GRUS.

QUI pretium meriti ab improbis desiderat

Bis peccat : primum quoniam indignos adjuvat :

Impune abire deinde quia jam non potest.

Os devoratum fauce quum hæreret Lupi,

Magno dolore victus cœpit singulos

Indicere pretio, ut illud extraherent malum.

Tandem persuasa est jurejurando Gruis ;

Gulæque credens colli longitudinem,

Periculosam fecit medicinam Lupo.

Pro quo quum pactum flagitaret præmium :

L. Ingrata es, inquit, ore quæ nostro caput

Incolume abstuleris, & mercedem postulas.

Meriti.] Benemeriti : beneficii.

Deinde.] Secundo.

Jam.] Cum adjuverit.

Non potest.] Non scitis habet. Horat.

Si potes Archaicis conviva recumbere lectis : i. e. si potes in animum inducere.

Devoratum.] Inter devorandum, vel aliquatenus devoratum.

Grus.] Antiquè pro Grus, ut mensis, pedis & similia. Ritterhusius.

Credens.] Committens, inserens, venturing.

Periculosam.] Sibi nempe.

Pactum.] MS. Remensis factum, scribe pactum, Val. Max. l. 4. c. 3. pactumq; victoria præmium flagitantibus. &c. Gudianus. Optima lectio, & contextu, unde exciderat, digna.

Postulas.] Mallet Rittersh. & Faber postules, ob præcedens abstuleris.

8 PHÆDRI FABULARUM

F A B. IX.

Ne insultes miseris.
PASSER & LEPUS.

- S**ibi non cavere & aliis consilium dare
Stultum esse paucis ostendamus versibus.
¶ Oppressum ab Aquila fletus edentem graves
Leporem objurgabat Passer. *Ubi pernicitas*
5 *Nota, inquit, illa est? quid ita cessarunt pedes?*
Dum loquitur, ipsum accipiter nec opinum rapit,
Questuque vano clamitantem interficit.
Lepus semianimus mortis in solatio:
L. *Qui modo securus nostra inridebas mala,*
10 *Simili querela fata deploras tua.*

Sibi non cavere, & aliis consilium dare.]
Hæc verba vice Accusativi ponuntur ante esse & Substantivi ad Stultum.

Quid ita cessarunt.] Ob quid ita tardi & pigri facti sunt, Fab.

Nec opinum.] Nec hoc loco non est; inopinum, nihil tale somniantem.

Solatio.] Meursius & Faber mutant in Solatium, ut sit dictum, sicuti in Spem, in contumeliam; at Gronovius non pati-

tur hoc corrigi; est enim: Lepus accip-
to in mediâ morte solatio mortis, ve-
cum ei adhuc semivivo hoc levamentum
sui mali offerretur (nempe, quod deri-
sorem suum videbat ante oculos interfi-
ci) dixit nempe, quæ sequuntur. Hei-
sius conjicit, *mortis en Solatio!* ut sint
verba leporis: ingeniose,
Securus.] Curâ vacuus.

F A B. X.

Mendaci ne verum quidem dicenti creditur.
LUPUS & VULPES JUDICE SIMIO.

- Q**uicumque turpi fraude semel innotuit,
Etiam si verum dicit, amittit fidem.
Hoc adtestatur brevis Æsopi fabula.
¶ Lupus arguebat Vulpem furti crimine,
5 *Negabat illa se esse culpæ proximam.*
Tunc iudex inter illos secit Simius.
Uterque causam cum perorassent suam
Dixisse ferrur Simius sententiam:

Arguebat Vulpem furti crimine.] Ac-
culabat Vulpem furti.

Proximam.] Propinquam, affinem
culpæ. Mallet quidem Heinsius obnox-
iam: non tamen satisfacit. Proximam
autem Substantivè ponitur ut affinem,
regitque genitivum culpæ; mens autem

loci hæc est: illa dicebat se à culpâ lon-
gissime abesse: ut enim à culpâ abesse di-
citur, cur non & culpæ proximus dica-
tur? Est autem *proximus*.

Perorassent.] Ad finem deluxissent
orationem. Scheff.

*Tu non videris perdidisse quod petis :
Te credo subripuisse quod pulchre negas.*

10

Videris.] Solenne verbum iudicium
sententiam dicentium, ut & dixisse. Sch.
Subrip.] Heinſius maluit *ſurripuisse*,
Catulli exemplo, ut mitior sit numerus.
Pulchre.] Speciose, Smoothly.

F A B. XI.

Ridicula in imbelles virtutis ostentatio.
ASINUS & LEO VENANTES.

Virtutis expers verbis jactans gloriam;
Ignoros fallit, notis est derisui.
¶ Venari Asello comite quum veller Leo;
Contexit illum frutice, & admonuit simul
Ut insueta voce terreret feras,
Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus
Clamorem subitum tollit totis viribus,
Novoque turbat bestias miraculo;
Quæ dum paventes, exitus notos petunt,
Conis affliguntur horrendo impetu.
Qui postquam cæde fessus est, Asinum evocat,
Obtinetque vocem premere: tunc ille insolens:
A. *Qualis videtur tibi opera hæc vocis mea?*
L. *Insignis, inquit, sic ut nisi nossem tuum*
Asinum, genusque, simili fugissem metu.

10

15

Virtutis.] Fortitudinis.
Verbis jactans gloriam.] Jactans glo-
ria verba. Scheff. Mihi videtur glori-
eo sensu poni, quo laudes apud Poë-
tam, nimirum pro factis gloriosis; nul-
la parte virtutis prædictus gloriosa facta
his ostentans fallit ignotos, &c.
Ignoros.] Qui eum non norunt.
Notis.] Qui norunt. Ovid. Pomaq;
notis legit ab arboribus, i. e. istum
Asinum nunquam prius expertis. Bar-
batulus ita legit. Ignotus fallit, notus
derisui; codicibus tamen invitis nihil
standum sentio, ubi nulla cogit ratio.
Insuetæ.] Quatuor syllabarum est.
Ipse exciperet.] Ipse excepturus; ad-
dendum quod ipse exciperet. Nam ut non
est subaudiri. MS. tamen Remensis,
Ipse exciperet. Pithæi codex similiter.
Conis.] *fugientes vi ipse exciperet.* Gud.
Auritulus.] Ita Schedæ Regine Chri-
stine; *ὠνοκροισιν* pro Auritus; ut
Asinulus, barbatulus, & sexcenta alia.
Clamorem subitum.] Ex iisdem Scho-

dis; olim clamore subitō.

Novo.] Insolito.*Exitus.*] Vias elatendi; abitus, Gr.*Adfiguntur.*] Non afficiuntur, quod
nihil est; *adfiguntur* verò debetur co-
dici Petri Danielis, & Seren. Christinæ.
Cæterum adfigi horrendo impetu sic di-
citur ut primo impetu pelli; *affligi* enim
est *allidi* terræ. Gronov. Obl. l. 4. c. 9.*Fessus est.*] In MS. *deest est*; igitur
in *asinum* non est elidendum ut constet
versus; vel legi potest *defessus*, absorptâ
syllabâ de à præcedenti voce *cæde*. Gud.*Evocat.*] E latebris nempè.*Tibi opera hæc.*] In MSS. *abest vocu-
la hæc*; legendum itaque, *Qualis vide-
tur opera tibi vocis mea*: ita Salmasius
ex Danielis chartulis. Gudius.*Insignis.*] Opera videtur insignis.*Fugissem.*] Codex Dan. sic legit; op-
time. Olim *fuissem* in metro reclaman-
te. Quin & hoc longè elegantius, præ-
cellerat enim *fugientes ipse exciperet*, &
exitus notos petunt,

D

F A B.

10 PHÆDRI FABULARUM

F A B. XII.

Utilissimum sæpè quod contemnitur.

CERVUS CORNIBUS IMPEDITUS.

Laudatis utiliora quæ contempseris
Sæpè inveniri, hæc exerit narratio.

¶ Ad fontem cervus quum bibisset restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam.

5 Ibi dum ramosa mirans laudat cornua,
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantùm subitò vocibus conterritus
Per campum fugere cœpit, & cursu levi
Canes elusit: silva tum excepit ferum,

10 In qua retentis impeditus cornibus
Lacerari cœpit morsibus sævis canum.
Tunc moriens, vocem hanc edidisse dicitur:

O me infelicem, qui nunc demum intelligo,
Ut illa mihi profuerint quæ despexeram,

15 Et quæ laudâram, quantum luctus habuerint!

Laudatis.] Locus obscurior. Ordo verò verborum h.c. Hæc narratio seu fabula exerit & ostendit ea, quæ contempseris, sæpè inveniri utiliora Laudatis, i. e. quàm ea quæ laudaveris. Schedæ Christinæ sic hos versus exhibeat.

Sæpe esse utiliora, quæ tempseris, Ejusce rei testis hæc narratio est. nec versus, nec sententia se mihi probant.

Liquore.] Aquâ pellucidâ.

Ramosa.] Virg. Arborea: Rami cornuum aculei sunt. Plin. 8. c. 32.

Singulis annis adjicientibus ramos. Schef.

Venantum.] Pro Venantium, hoc est, Venatorum. Participia sæpè transeunt

in nomina Substantiva.

Elusit.] Eleganter, de flexibus implicitis quibus canes insequentes fallunt. Scheff.

Ferum.] ἀλλῶς dicitur ferus, ut fera pro equo & cervo apud Virgil. ut & apud Phædrum; pro apro & leone apud eundem.

Vocem.] S. Chr. dedisse vocem hanc malè.

Demum.] Sero nimis.

Ut illa.] Daniel. Utilia mihi quam fuerint. Sic & Sch. Chr. & sane mihi videntur sequentibus melius accinere.

Habuerint.] Secum portârunt.

F A B. XIII.

Laudatore nihil insidiosius.

VULPES & CORVUS.

QUI se laudari gaudent verbis subdolis
Serâ dant pœnas turpes pœnitentiâ.

Qui se.] Sic Danielis codex; adeoq; exprimendos curavi hos versus, olim *Qui se laudari gaudet verbis subdolis*

Fere dat pœnas turpi pœnitentiâ. Subdolis.] Speciose ad fraudem compositis,

¶ Quum

¶ Quum de fenestra Corvus raptum caseum

Comesse veller celsâ residens arbore,
Hunc vidit Vulpes, deinde sic cœpit loqui:

5

O qui tuarum, Corvæ, penharum est nitor!

Quantum decoris corpore & vultu geris?

Si vocem haberes, nulla prior ales foret.

At ille stultus, dum vult vocem ostendere,

10

Emisit ore caseum, quem celeriter

Dolosa Vulpes avidis rapuit dentibus.

Tum demum ingemuit Corvi deceptus stupor.

Hâc re probatur quantum ingenium valet;

Virtute semper prævalet sapientia.

Fenestra.] De quovis foramine in muro, Helyc. *Supis omni puxa.* Heinſius, *manistro* legit. Scheff.

Residens.] Otium & deſidiam corvi denotat, ſecuri jam nihilque metuentis.

O qui.] Cod V. ſi. *O quis----* & *pin-*
narum; paulò poſt, *decorum.* O autem pertinet ad *qui*, quantus & quam admirabilis eſt ſplendor.

Deinde ſic cœpit.] Ità MSS. Wiſſe b. *olim de hinc & occæpit*; neutrum autem Phædri, qui ſemper deinde & cœpit utitur, ut ex indice patebit.

Prior.] Porior, præſtantior te.

At ille ſtultus.] Cod. Voſſi.

At ille dum etiam vult vocem ostendere
Latiorem emiſiſt, &c.

Alquis ad oram libri reſſoxit

latiorem at ille dum vult, &c. fruſtra.

Corvi deceptus ſtupor.] Corvi ſtupor, *corvus ſtupidus.* Phædro ſolenne loquendi genus. Sed Cod. Voſſi. ità legit.

Tum demum ingemuit corvus cur dolosus
Deceptus fuerat fraudibus ut ignavus.

Voſſius, (poſteriore verſu, ut ſpuri-
o, rejeſto) ex iſtis, *cur dolosus* hanc
ſcit lectionem,

— *cerdonis dolos.*

Deinde autem eſt Vulpes. placet recepta
ſcio; nollem tamen Voſſianâ conjectu-
Lectorem fraudare.

Quantum.] Ultima litera non eli-
tur, aut *quantum* poſt *Ingenium* po-
tendum eſt.

Virtute.] Heinſius ut ſpurium rejicit;
retinent *Virtuti* legi t; at quænam
eſt virtus ſeu robur in corvo? nul-
liſi alarum; quibus facillimè vulpem
ſciet evadere. Gudiſius autem illud *hac*

re probatur quantum ingenium valet ſpu-
rium eſſe judicat, & à gloſſatore Mona-
cho formatum ex hoc Aufoniano diſticho

---- *virtute probari*

Non obſtare locum, quum valet ingenium.
deinde ſpurium eſſe hunc Verſiculum ex
antiquiſſimo codice Fabularum Æſopia-
rum Wiſſenbурgenſi patet, in quo Phæ-
dri pleræque Fabulæ ſatis ampliâ Para-
phraſi explicantur, in quo nec vola neq;
veſtigium hujus inepti verſus exſtat. Sic
enim redditur ultima pars fabulæ. Tunc
vero *corvus ingemuit ſtupore deceptus,*
multi quod viribus non poſſunt ſapientia
explicari. Vides egregiè putidum illum
verſum omitti, quod ſane non feciſſet, ſi
eum in ſuo exemplari reperiſſet, cum
Phædri veſtigia legens, nullum verbum
alicujus momenti intactum reſinquat.
Porro adiabulatio, ſeu *impudor* nun-
quam in eadẽ fabulâ utrobique in pri-
mo & ultimo loco reperitur, ut hic fa-
ctum eſt. Hoc verò inepto Gloſſatori
debetur, cum non intelligeret artificio
Phædri, inducentis animalia alioſque in
fabulis loquentes, qui luſus jocolque ſu-
os ultimo verſiculo ad Epigrammatis ex-
emplum non quidẽ acutâ adeo, ſed gra-
vi ut decet, ſententiâ finire ſolent. V. l.
1. fab. 26. l. 3. fab. 8. 18. & paſſim. Ità
etiã hoc loco fingitur corvus, decep-
tus, & terò ſapiens ingemiſcens dicere
hanc ſententiam.

Virtuti ſemper prævalet ſapientia.

Ingemuit hic valet idem ac cum gemitu
dixit. Statius ſin. l. 9. Theb.

---- *viresque ſolutas*

Ingemit--- hoc eſt, cum gemitu queritur.
cujus generis multa paſſim obvia. Gud.

F A B. XIV.

Fallax vulgi iudicium.

EX SUTORE MEDICUS.

- M**alus quum Sutor inopiâ deperditus
 Medicinam ignoto facere cœpisset loco,
 Et venditaret falso antidotum nomine,
 Verbosis adquisivit sibi famam strophis.
- 5 Hîc, quum jaceret morbo confectus gravi
 Rex urbis, ejus experiendi gratiâ,
 Scyphum poposcit; fusâ dein simulans aquâ
 Antidoto miscere illius se toxicum,
 Hoc bibere iussit ipsum, posito præmio.
- 10 Timore mortis ille tum confessus est,
 Non artis ullâ medicum se prudentiâ,
 Verum stupore vulgi factum nobilem.
 Rex advocatâ concione hæc addidit:
Quanta putatis esse vos dementie,
- 13 *Qui capita vestra non dubitatis credere,*
Cui calceandos nemo commisit pedes?
 ¶ Hoc pertinere verè ad illos dixerim,
 Quorum stultitia quæstus impudentiæ est.

Malus.] Artis suæ imperitus.
Deperditus.] Præ egestate omnino
 perditus.

Ignoro.] Ubi eum nemo noverat; ut
 ante, fab. 11.

Facere medicinam.] Artem medicam
 exercere, medicum agere, non ut supra,
 fab. 9.

Venditaret.] Venditare dicitur is qui
 merces suas verbis, quod in se est orna-
 tas, ad inescandos emptores, jactanter
 ostentat.

Falso.] Quæ falso habebat hoc nomen.

Verbosis strophis.] Canting Tricks,
 versutis ambagibus verborum.

Torilloquium. Glossæ Vet. *Siropha.*

Hic.] Peritiam eo tempore.

Rex.] Moderator, qui summam te-
 net Reipublicæ.

Ejus experiendi.] Quò exploraret il-
 lius artem fidemque; ejus enim pendet
 à Gerundio experiendi; in usu autem fuit
 apud veteres medicum explorare, cum
 de medicinâ esset dubium.

Fusâ.] Infusâ scypho.

Antidoto.] Transpones melius; mi-
 cere illius antidoto, &c.

Ipsam.] Medicum. Hoc clare indi-
 cat Regem, non Sutorem, ægrotum ja-
 cuisse, ut & sequens, timore mortis.

Posito.] Proposito.

Mortis.] Imminentis ex hauustu po-
 ti, ut credebat, venenati.

Medicum.] Heinsius *medicæ* conjicit.

Prudentia.] *Insight.*

Concione.] Populo.

Addidit.] Gronov. Heinf. *edidit.*

Quanta.] Quàm dementes putatis
 vos esse?

Calceandos.] Calceis instruendos, mo-
 niendos.

Commisit.] Meursius *commisit*, pro
 commiserit, assentiente Fabro.

Quorum.] Quorum simplicitas & im-
 peritia præbet quæstum impudentibus.
 Gron. Græv. lectionem tamen veterem
 retinendam censet Gadius: MS. *Impre-*
dentia, probè, quorum errore & im-
 prudentiâ quæstus est stultitiæ & im-
 peritiæ artis.

F A B. XV.

Pauper dominum non sortem mutat.

ASINUS EGREGIE CORDATUS.

IN principatu commutando civium
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id esse verum parva hæc fabella indicat.

¶ Asellum in prato timidus pascebat senex ;
Is hostium clamore subito territus,
Suadebat Asino fugere, ne possent capi.
At ille lentus: *Quæso num binas mihi
Clitellas impositurum victorem putas ?*
Senex negavit: A. Ergo, quid refert mea
Cui serviam, clitellas dum portem meas ?

Civium.] MS. lectio; olim, *sapius*; pendet autem ex *pauperes*; *pauperes civium* pro *pauperes cives*. Gudius.

Nil præter domini nomen.] Prioribus editi habuerunt *mores*; unde Heinsius *sortem*; verum integra librorum illorum lectio fuit ista. Nil propter domini *mores*; cum sint iidem & illius qui decedit & illius qui subsequitur. Scheff. MSS. habent *mores*; sed hoc ab erudito Scholiaste, (qui locum Taciti l. 2. Histor. ma-

gis alii *hominis*, quam alii *mores*, margini ascripserat) in textum irrepsit.

Fugere.] Fugam.

At ille.] Heinsius, *at illi lentus*, quam si correctionem admiseris, *Lentus* naturam induc: substantivi, & ut *sonipes* pro equo, *laniger* pro agno, ita *lentus* pro asino non inconcinne hoc saltem loco poni possit.

Negavit.] Dixit victorem non impositurum.

F A B. XVI.

Fidejussorem infidum cave.

OVIS & CERVUS.

Fraudator nomen quum locat sponso improbo,
Non rem expedire, sed malam dare expetit.

Fraudator nomen cum locat sponso.] Ità ex MSS. edidit Rigaltius. Bene: nec varias doctorem conjecturas moror. Locum Sententia videtur hæc esse. Cum fraudator nomen suum alii utendum dat, Sponsione nimirum invalida & obligationem elusurâ; non eo consilio id agit, ut rem expeditam reddat, sed malam & impeditam dare studet. Quam explicationem præ cæteris amplectendam censeo, ut subjunctæ fabulæ accommodatio- nem. Fraudator enim Lupo potius quam Cervo competit; locare autem nomen idem ferè vult quod locare ædes. Sponsum modum exprimit locandi nomen, Improbo fraudem, vel suspectam prom-

ptitudinem; improbus enim Angl. *forward*. Gronovius totum locum ita scribit & exponit. Fraudator nomen cum locat sponso improbo, non rem expedire, sed malum dare expetit. *Nomen locat* quæ, accepto mutuo vel merce, alteri obligatur, qui suum tanquam debitoris nomen locat, & patitur apud alium esse in tabulis, in quas referimus, si cui mutuamus aut vendimus in diem. *Sponsum* est idem quod sponzor. Is talis non rem expedire, rem solvere, reddere mutuum, vel mercis quod convenit pretium, sed dare damnum vel malum creditori expetit.

Malam dare.] Lectio Gruteriana;

¶ Ovem rogabat Cervus modium tritici
Lupo sponse, at illa præmetuens dolum ;
Rapere atque abire semper adsuevit Lupus :
Tu de conspectu fugere veloci impetu :
Ubi vos requiram quum dies advenerit ?

quam MSS. nōcam tuentur, qui mala
videre exhibent. Prima autem nō vide
re confecta est syllaba ex m à fine nō ma-
lam avulsā; ductus literarum iidem

utrisque.

Præmetuens.] Matrem metuens inquit.

Tu.] Subaud. aduevisti.

Dies.] Solutioni scilicet præstituta.

F A B. XVII.

Calumniatorem sua pœna manet.

OVIS, CANIS, & LUPUS.

Solent mendaces luere pœnas malefici.

- ¶ Calumniator ab Ove quum peteret Canis
Quem commodasse panem se contenderet,
Lupus citatus testis, non unum modò,
5 Deberi dixit, verum affirmavit decem.
Ovis damnata falso testimonio,
Quod non debebat, solvit. Post paucos dies
Bidens jacentem in fovea conspexit Lupum :
Hæc (inquit) merces fraudis à superis datur.

Calumniator.] Ordo est turbator,
simpliciter se ita habet. Canis calum-
niator, cum peteret panem ab Ove,
quem sc. panem contenderet se commo-
dasse Ovi. Scheff.

Commodasse.] Pithæi codex *commen-*
dasse, i. e. servandum apud Ovem depo-
suisse; quam lectionem olim prætul;
quò enim Ovi panem quis commodaret?
nunc verò alterum posse stare puto, quia
calumniam canis fortius indicat.

Deberi.] C. V. *debere* sc. ovem.

Solvit.] Unde, quæso, nacta est tan-
tum panis? liceat sane Cani calumnia-
tori injusta poscere? non ideo tamen li-
cet Ovi ea facere, quæ fieri non possunt.
Ovis quidem satis expressa est viri inno-

centis imago; sit tamen in omnibus
similis, nec propriam subinde exuat na-
turam. Hic itaque iterum verisimili-
tudinem, sine quâ voluptas his in rebus
nulla est, vehementer desidero.

Bidens.] Codex Petavianus, *Videns*,
unde Heinſius *Bidens* coniecit, felici-
ter. Bidentes autem pro ovibus passim
à poetis dici quis nescit?

Jacentem.] Delapsus; non mortu-
um ut interpret Gallicus. Solebant enim
capi olim quoque foveis; unde Horatius,
Cautus enim et vit foveam Lupus. Sch.
fovea. Anglice a *Pit-trap*.

Conspexit.] Cod. Dan. *prospexit*. bene.

Merces.] Et præmium, & pœnam
significat.

F A B.

NEm

Humo

Vir est

Onus n

Minimè

Malum

Recolit.

visit locum

Aſis.]

Humo.

Vir.]

Reciper

Onus

conjecit,

hil aliud e

nerare.

HAbere

¶ Ca

Ut foet

Facile in

Preces a

Dum fin

Hoc qu

Habens.

Deponer

ad foetum.

Dein.]

familiare.

Admou

notat.

Exoran

pus autem

rans, sed

orando in

LIBER I.

15

F A B. XVIII.

Horret quisque adire locum ubi læsus est.
MULIER PARTURIENS.

Nemo libenter recolit, qui læsit, locum.
¶ Instante partu mulier, actis mensibus,
Humo jacebat flebiles gemitus ciens.
Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,
Onus naturæ melius quo deponeret.
Minimè, *inquit illa*, posse confido loco
Malum finiri quo conceptum est initio.

Recolit.] Iterum colit, redit ad, re-
visit locum, ubi quis jam læsus fuit.

Actis.] Finitis novem mensibus.

Humo.] Humi. Heinf.

Vir.] Maritus.

Reciperet.] Ut reciperet.

Onus naturæ.] *Maurum* Heinsius
conjecit, quia *onus naturæ deponere* ni-
hil aliud esse videtur, quam alvum exo-
nerare. Sed *natura* hic ponitur pro par-

tibus genitalibus. L. 4. Fab. 5. *natura*
partes. *Natura* pro utero Cicero, & Pli-
nius; non recipienda est ergo Heinsii
conjectura. Gadius.

Illæ.] I: a Codex Dan. olim *illo* lege-
batur.

Malum.] Dolores partus.

Initio.] MS. fuit *initium*, unde Heinf.
primulum. Teren. Adelp. 3. 1. dolores
occiunt primulum; frustra.

F A B. XIX.

Omnem aditum malis præcludito.
CANIS PARTURIENS.

Habent insidias hominis blanditiæ mali,
Quas ut vitemus, versus subjecti monent.
¶ Canis parturiens, quum rogasset alteram,
Ut foetum in ejus tugurio deponeret,
Facile impetravit; dein reposcenti locum,
Preces admovit: tempus exorans breve
Dum firmiores catulos posset ducere.
Hoc quoque consumto, flagitare validius

Habent.] In se continent.
Deponeret.] Deponere liceret; proprie
ad foetum, quem & *onus* supra dixit.

Dein.] MS. *deinde*; quod Phædro
familiar.

Admovit.] Vehementiam orantis de-
notat.

Exorans.] Orando impetrans; tem-
pus autem non pender à participio *exo-
rans*, sed à præpositione subauditâ *in*;
orando impetrans locum in tempus bre-

ve; quod enim oravit, idem orando
impetravit.

Ducere.] Post se trahere, habere se-
cum in consortio, in comitatu suo. Cic.
4. Att. 11. Ego mecum præter Dionysium
dixi neminem. Fabius. Ne servos qui-
dem amplius quam quos duxi. Gronov.
Sed in Schedis Regiis est deducere: unde
Heinsius suspicatur legendum, dum fir-
miores posset caula educere, vel, dum fir-
miores catulos post educeret.

D 4

Cubili

16 PHÆDRI FABULARUM

Cubile cœpit : Si mihi & turbæ meæ
Par (inquit) esse potueris cedam loco.

Si mihi] MS. Illa si mihi, quod manifestum est Glossema, & protinus extrudendum.

Turbæ] Catulis meis.
Par] a match.

F A B. XX.

Stultitia plerumque exitio est.

CANES FAMELICI.

STultum consilium non modò effectû caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.
¶ Corium depressum in fluvio viderunt Canes :
Id ut comesse extractum possent facilius,
5 Aquam cœpère ebibere, sed rupti prius
Periêre, quàm quod petierant, contingerent.

Eff. c.] Effectû caret. nequit effici; quomodò culpâ caret, pro, nequit culpari.
Devocat.] A gradu superiore ad imum, ea enim vis est r̃s de.
Depr.] Ab alutario in aqua demersum.

Ebi.] Ita C. D. & Sche. Regi. edit. bibere.
Rupti.] Ordo verborum. rupti nimio potu perierunt priusquam coningerent corium quod petierant.

F A B. XXI.

Miser vel ignavissimo cuique ludibrio est.
LEO SENIO CONFECTUS.

QUicumque amisit dignitatem pristinam
Ignâvis etiam jocus est in casu gravi.
¶ Defectus annis & desertus viribus
Leo quum jaceret spiritum extremum trahens,
5 Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicavit ictu veterem injuriam.

Defec.] Schop. defessus. pessimè defessus annis ille est, qui præ annis deficit, & cuius vires absuntuntur & labant.
Colum. ¶ 1. Præf. defecissimum annis, &c. relegat. Gratus. huc defecta malâ vidi pecuaria tate, &c. & sexcenta humilimodi.

Annis] Gadius. armis. è codice Remensi, nec displicet. feræ enim & armatæ inermes dicuntur. Phæd. ipse, l. 1. Fab. ult. genus inermis. Statius. l. 11. in fin. de Leone.

Jam piger & longo jacet exarmatus ab ævo.

Trahens] Vix vi ducens.
Fulmineis.] Ob candorem fulminis parem; & propter violentiam & obliquitatem ictus: passim apud Poetas occurrat. Ovid. fulmineo dissipat ore canes
Idu] Propriè, de mortu aporum
Obliquo latrantes dissipat ictu. Ovid. l. 8. M. y. 344.

Infestis

Infestis T
Hostile c
Impund l
At ille ex
Mibi insu
Quodd ferra

Hostile] C
stis tuit : in
Taurus & L
Ferum] F
pro, Leone,
notum est. e
dico.
Extudit]
cum præced

Qui alter

MUstel
Effu

Quæ tibi
Respondi
Gratum es
Nunc quia
Quæ sunt
Noli impu
Atque ita
Hoc, in s
Quorum
Et meritum

Parcas] M
Tibi] Tibi
tis, potest
poni, adeoqu
Faceres] l
Gratum]
gratum Ang
Reliquis]
se generis
prope autho
ctivum quad
enim dicunt
Gracis] l
rum. Dets.
Quæ] H
reliquia.

Infestis Tauros mox confodit cornibus
Hostile corpus. Asinus ut vidit ferum
Impunè lædi, calcibus frontem extudit.
At ille expirans: *Fortes indignè tuli*
Mibi insultare; te, naturæ dedecus,
Quod ferre cogor, certè bis videor mori.

Hostile] Corpus Leonis, qui sibi hostis fuit: inveteratum enim olim inter Tauros & Leones odium intercessit.

Ferum] *Ferus* pro Equo, Cervo, A. pro, Leone, &c. usurpari, nulli jam non notum est. expatiari itaque ineptum judico.

Extudit] Optimè. convenit apprimè cum præcedentibus. Venit, vindicavit,

confodit, vidit. Quam lesionem tuentur MS. Rem. & Cod. Dan. Pithæus *exterit* in contextum recepit.

Expirans] Animam nempe ultimam.

Certè] Certè omnino conjungendum est cum *bis*, quasi dicerit Leo, *emphatically twice*. *bis* enim mori est, ab ignavâ manu mori.

F A B. XXII.

Qui alteri suam ob causam commodat, injuriâ postulat id gratiæ
apponi sibi.

MUSTELA & HOMO.

Mustela ab homine presa quum instantem necem
Effugere vellet: M. *Quæso* (iniquit) *parcas mihi,*
Quæ tibi molestus muribus purgo domum.
Respondit ille: H. *Faceres si causâ meâ,*
Gratum esset, & dedissem veniam supplici:
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
Quæ sunt rofuri, simul & ipsos devores,
Nolî imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus improbam letho dedit.
Hoc, in se dictum debent illi agnoscere,
Quorum privata servit utilitas sibi,
Et meritum inane jactant imprudentibus.

Parcas] MS. Parce. malè.
Tibi] Tibi pendet & regitur à molestis, potest etiam eleganter pro *tuam* poni, adeoque cum *domum* construui.

Faceres] MS. facerem. malè.

Gratum] Gadius. ratum. conjicit. gratum Ang. an obligation.

Reliquiis] Faber, alique neutrius esse generis substantivum volunt, nullâ prope autoritate nixi. Gadius adjectivum quadrissyllabum *relicium*. reliqua enim dicuntur idem quod *reliquiæ*. ut Græci *λοιμίδες* & *λοιμιά*. reliqua cornarum. *Deus*. Anglice. rectius mihi quidem.

Quæ] Heinlius quas. *reliquiis* enim à reliquiis.

Devores] Opponitur eleganter *quæ rofuri*. Mustela enim sub specie tuendi majus intulit malum.

Imputare] put to my account.

Improbam] Impudentem, & iniqua postulantem.

In se] Contra se.

Privata] Angustis inclusa finibus, non commune respiciens, ipsum solummodò dominum.

Jactant] Sic MS. alit. jactat.

Meritum inane] Supra. vanum beneficium.

Imprudentibus] Apud imprudentes, imperitos, simplices.

F A B. XXIII.

Suspecta malorum beneficia.
CANIS FIDELIS.

REpente liberalis stultis gratus est,
Verum peritis irritos tendit dolos.

¶ Nocturnus quum fur panem misisset Cani,
Objecto tentans an cibo posset capi :

- 5 *Hæc* (inquit) *linguam vñ meam præcludere,*
Ne latrem pro re domini ? multum falleris.
Namque ista subita me jubet benignitas
Vigilare, facias ne meâ culpâ lucrum.

Repente] Præter consuetudinem, præterque spem.

Tendit] MS. ostendit. ortum est vitium ex ultimis literis *ñ Irritos gemitis.*

Objecto] Ante Canem jacto.

Hæc] Heinſius, *Hæc si, inquit, &*

sine interrogatione, nihil muto,

Re] Commodo.

F A B. XXIV.

Potentes ne tentes æmulari.
RANA RUPTA.

INops potentem dum vult imitari, perit.
¶ In prato quodam Rana conspexit Bovem,
Et tacta invidiâ tantæ magnitudinis,

Rugosam inflavit pellem : tum natos suos

- 5 Interrogavit, *an Bove esset latior.*

Illi negarunt. Rursus intendit cutem

Majore nisu, & simili quæſivit modo,

Quis major esset ? illi dixerunt : Bovem.

Novissimè indignata, dum vult validiùs

- 10 Inflare sese, rupto jacuit corpore.

Quodam.] Heinſius. *quondam.* & sic sanè suas narratiunculas incipit Phædrus. Remiccius *quedam.* nec illud displicet.

Tacta] Pro composito, contacta. Invidiâ enim, utpote veneno, contracta inflavit pellem.

Natos] Ranas, suam prolem.

Negarunt] Dixerunt eam non esse.

Nisu] Strain, efforç.

Bovem] Subaud. esse majorem.

Jacuit] Usurpatur de iis qui violenta morte pereunt.

C Onfili

Et po

¶ Cane

A Croco

Igitur qu

Sic Croc

Noli verer

Nisi esse sc

In Nilo.]

de'ectat, ac

bibere in o

In Auro. Gr

Crocodilis.

dum esse,

contendit.

mique MS.

possum in o

amplius anno

tum apud Po

ratio id post

Oratores &

dilus. Sic

gentis annis

mal in Nilo.

Cornicen.

Otio.] Ve

versum. Po

ait, at noli

mebercule.

niter, & no

Gudius, (ab

modi gloss

cenſet.

NULLI

Mul

Nocendum

F A B. XXV.

Rete ne tendas Accipitri & Milvio.
CANIS & CROCODILUS.

CONsilia qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.

¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Crocodilis ne rapiantur, traditum est.

Igitur quum currens bibere cœpisset canis,

Sic Crocodilus: *Quamlibet lambe otio,*

Noli vereri; at ille; *Facerem mehercule,*

Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

In Nilo.] Bibere in Nilo. mirifice me delectat, accipit enim ut apud Florum. bibere in ossibus capitum. In paterâ. In Auro. Gronovius.

Crocodilis.] Gadius Corcodilis legendum esse, quotiescunque producit, contendit. Sic enim vetustissimi optimique MS. ipsum audi Gadium, restari possum in optimis & septingentorum & amplius annorum membranâ, non tantum apud Poetas, iis in locis, ubi metri ratio id postulat, sed etiam in prosâ apud Oratores & Philosophos reperiri *Corcodilus*. Sic Glossæ Divionenses Septingentis annis vetustiores. *Corcodilus animal in Nilo*. sequitur Corna. Corangium. Cornicen.

Otio.] Vet. Cod. post otio hunc inserit versum. *Pota, accede, noli timere sedulo ait, at noli vereri, inquit, at ille, facere mehercule.* Rigaltius, accede, pota leniter, & noli dolos inquit vereri. Hinc Gadius, (abjectis ait, inquit, & istiusmodi glossematis) ita emendanda censet.

Sic Corcodilus, quamlibet lambe otio Pota, ac accede Nilo temere, de dolo Noli vereri.

Noli timere, mutat in Nilo temere. Sedulo in de dolo. timere autem explicat Audacter, frankly, & probare conatur. Non placet istud temere. periculum inquit, non incolumitatem, nec sanus quisquam Crocodilus uteretur tunc quidem temporis verbo tam dubio, tam suspicioni obnoxio. Quid fiet? inquit. Qui hunc locum ipse expedies? Excludenda sane judico. Glossæ enim mihi videntur. Si enim explicatum irem hunc versum, Sic Crocodilus: quamlibet lambe otio, noli vereri: quam potiore hâc insisterem viam? Ex. gr.

Crocodilus] Inquit, ait.

Lambe otio] Accede, pota leniter.

Noli vereri] Noli timere Sc. dolos. ex brevi scribendi modo & scilicet & dolos ortum est istud sedulo. Coniunctio at natum est ex præcedente ait.

F A B. XXVI.

Par pari refertur.

VULPES & CICONIA.

NULLi nocendum: si quis verò læserit,
Multandum simili jure fabella admonet.

Nocendum] Subaud. est.

Multandum.] Subaud. esse enim.

Vulpes

20 PHÆDRI FABULARUM

- ¶ Vulpes ad cœnam dicitur Ciconiam
Prior invirasse, & illi in patina liquidam
5 Posuisse sorbitionem, quam nullo modo
Gustare esuriens potuerit Ciconia:
Quæ Vulpem quum revocasset, intrito cibo
Plenam lagonam posuit: huic rostrum inserens
Satiatur ipsa, & torquet convivam fame:
10 Quæ quum lagonæ frustra collum lamberet,
Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
Sua quisque exempla debet æquo animo pati.

Patina.] In utroque codice vetusto est *patena*, unde *patella*. Gudius. *asellus* tamen facit *asellus*, & *carulus*, *catellus*; diminutivum itaque *Patella* neutiquam indicat primum *Patina* per i magis quam e scribendum.

Liquidam.] Primâ productâ, ut apud Lucretium. Nec abundat hoc loco, quia licet omnis liquida sit sorbitio, hæc tamen fuit maximè, eoque sine ipsam vulpes apposuit.

Revocasset.] ἀντικαλῆν; ut ex D. Lucâ notat Faber. Nonnius: revocare,

per vices mutuò ad cœnam vocare.

Intrito.] ἑνὶ τριῷ.

Lagonam.] Sic omnes MSS. Etymologia quoque id videtur postulare: ut enim à Græco λῶξ, Latinis *nox*, à μῶλα, *mola* derivatur, sic à λᾶγυνον, *lagona*; quin & *laguna* reperitur, unde *laguncula*; o autem & u promiscuè usurpantur.

Et torquet.] Heinsius & omittendum censet.

Peregrinam.] Quæ quotannis peregre abire & redire solet.

Sua.] Active, quæ quis statuit in alios,

F A B. XXVII.

Avarus suus sibi carnifex est.

CANIS, THESAURUS, & VULTURIUS.

HÆC res avaris esse conveniens potest,
Et qui humiles nati, dici locupletes student.

- ¶ Humana effodiens ossa, thesaurum Canis
Invenit: & violavit quia Manes Deos,
5 Injecta est illi divitiarum cupiditas,
Pœnas ut sanctæ religioni penderet.
Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi
Fame est consumptus: quem stans Vulturius super
Fertur locutus: O Canis, meritò jaces,
10 Qui concupisti subito regales opes,
Trivio conceptus, & educatus stercore.

Res.] Fabula; sic passim apud Phædrum.

Ossa.] Cibi scilicet gratiâ.

Violavit.] C. Rem. violârat. bene.

Manes.] Per Deos *Manes* intelliguntur ossa & cineres; ut in inscriptionibus immortales apparet.

D. M.

—VE OSS—

CINERIBUS Q.

hoc est, *Deis manibus*, sive ossibus cineribusque; &c. Gudius.

Injecta.] A diis nempe iratis immissa.

Sanctæ.] Auctoritate legum stabilitæ.

Religioni.] Scilicet, violatæ.

Quem.] Super quem Vulturius stans, &c.

Regales.] Quales regem decerent, regi aptiores, quam tibi.

Trivio.] In trivio.

F A B

Quamvis
Vindicta
¶ Vulpes
Nidòque
Hanc per
Ne tantum
Contempn
Vulpes ab
Totamque
Hosti dolo
Aquila ut
Incolumes

Quamvis.
loco, gradu
Docili sole
cillis, qui fac
facit; appo
ab arâ forte
peperit inspe
Pates.] I
ansam sagae
Nido.] I
Persecuta
Importare
priudines,
incommodu

Plerum
Grav
Et sibi n
¶ Ase
Salve, in

Risum a
& inaniter
studens.
Destring

F A B. XXVIII.

Ne magnus tenuem despicio.
VULPES & AQUILA;

Quamvis sublimes debent humiles metuere:
Vindicta docili quia pater solertiæ.
¶ Vulpinos catulos Aquila quondam sustulit:
Nidòque posuit pullis, escam ut carperent:
Hanc persecuta mater, orare incipit,
Ne tantùm miseræ luctum importaret sibi.
Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.
Vulpes ab arâ rapuit ardentem facem,
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hosti dolorem damno miscens sanguinis.
Aquila ut periculo mortis eriperet suos,
Incolumes natos supplex Vulpi tradidit.

Quamvis.] Quantumvis; homines loco, gradu altissimi.

Docili solertiæ.] Qui quick Mit. Docilis, qui facile quidvis arripit, & suum facit; appositissimè ad Vulpem; quæ ab arâ forte oculis oblata salutem suis peperit insperatam.

Pater.] Nihil enim est quod vindictæ ansam sagacibus non præbeat.

Nido.] In nido.

Persecuta.] Ad nidum usque secuta.

Importaret.] Frequens Ciceroni; ægritudines, sollicitudines, calamitatem, incommodum importare. Gudius.

Ipso loco.] Naturâ & situ loci.

Ardentem facem.] Fax nil aliud est quam fustis incisus, & irâ comparatus, ut flammam concipere possit; non itaq; otiosum est id ardentem. Faber. Virg. l. 5. ardentes dare visa faces. Tib. 2. E. 1. ardentes hinc procul abde faces. Cicero in Ver. dexterâ ardentem facem præferbat; & sæpe alibi. Gudius.

Miscens.] Aquilæ malum concitans, parans, utcumque suorum catulorum damno conjunctum. Miscens, ductum à medicamentorum compositione.

F A B. XXIX.

Est cui magno constitit dicterium.
ASINUS IRRIDENS APRUM.

Plerumque stulti risum dum captant levem,
Gravi destringunt alios contumeliâ,
Et sibi nocivum concitant periculum.

¶ Asellus Apro cum fuisset obvius:
Salve, inquit, Frater. Ille indignans repudiat

Risum dum.] Dum quamvis leviter & inaniter jocandi occasionem arripere student.

Destringunt.] grate, gall; verbum

balnearum quo utuntur ad significationem deterfionis, quæ fit strigili. S.

Frater.] Blanda salutantium vox.

Officium;

22 PHÆDRI FABULARUM

Officium, & quærit, cur sic mentiri velit.

Asinus demisso pene; *si similem negas*

Tibi me esse, certe simile est hoc rostro tuo.

Aper cum vellet facere generosum impetum,

10 Repressit iram: &, *facilis vindicta est mihi,*

Sed inquinari nolo ignavo sanguine.

Officium.] Complement.

Velit.] *re velin*, eleganter, arguit impudentiam asini. Scheff.

Asinus.] Subaud. *respondit.*

Si similem.] MS. *simi. si.*

Et.] Subaud. *dixit. v. Perizonium ad sanctii Minervam. p. 4. 97. de verbo dixit omisso.*

Ignavo.] Ignavi animantis sanguine.

F A B. XXX.

Mala publica in plebem recidunt.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRÆLIA.

HUiles laborant, ubi potentes diffident.

¶ Rana in palude pugnam Taurorum intuens;

Heu quanta nobis instat perniciēs! ait.

Interrogata ab alia, cur hoc diceret,

5 De principatu quum illi certarent gregis,

Longeque ab illis degerent vitam boves:

Natio (ait) *separata, ac diversum est genus.*

Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,

Paludis in secreta veniet latibula,

10 *Et proculcatas obteret duro pede:*

Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.

Laborant.] Affliguntur, & periculis obnoxii sunt, *reversos.*

Alia.] Ranā.

Hoc.] Nimir. *quanta nobis instat perniciēs!*

Gregis.] Vaccarum in palude pascentium.

Boves.] *Vacce.*

Natio.] Non placet istud *natio*, quia nihil interest inter *natio* & *genus*; una utriusque origo, idem sensus; at si, *statio, aut, separata, ac div. &c. legas,*

pulchre utrique rationi à ranā prius assignatæ, responderet; fateor stationem illorum esse distinctam, & boves longe à nobis vivere, fateor quoque illos de principatu vaccarum, genere prorsus à nobis diverso animalium, contendere, sed qui, &c.

Proculcatas.] Nos ranas.

Caput.] Vitam.

Ita.] *thus you see.*

Pertinet.] Pertingit; extendit se.

F A B. XXXI.

Cui fidas, vide.

MILVIUS & COLUMBÆ.

QUI se committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitium invenit.

¶ Columbæ sæpè quum fugissent Milvum,

Et celeritate pennæ vitassent necem,

Consilium raptor vertit ad fallaciam:

Et genus inerme tali decepit dolo:

Quare sollicitum potius ævum ducitis,

Quam regem me creatis isto fœdere,

Qui vos ab omni tutas præstem injuria?

Illæ credentes, tradunt sese Milvio:

Qui regnum adeptus cœpit vesci singulas,

Et exercere imperium sævis unguibus.

De relicuis tunc una: *Merito plectimur.*

Milvum.] Rectè trisyllabum; sic in
MSS. antiquissimis.

Pennæ.] Alarum.

Consilium.] Cogitationes, vim inge-
nii, facultatem consiltricem.

Raptor.] Bird of Prey.

Singulas.] Alias post alias; nota ac-
cusativum post *vesci*. Sic Virg. *vesciunt*
auras?

Una.] Subaud. *dixit*.

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM

LIBER II.

PROLOGUS.

EXemplis continetur Æsopi genus.
Nec aliud quicquam per fabellas quæritur,
Quàm corrigatur error ut mortalium,
Acuatque sese diligens industria.

Continetur Æsopi genus.] In diversa abeunt interpretes de horum verborum sententiâ: Gronovius sic explicat. *Genus mortalium continetur*, id est coarctatur & docetur, *exemplis seu fabulis* Æsopi. Hoc verò nimis tragicum sonat, nec placet illud *genus* per se positum, pro *genus mortalium*. Faber autem sic. Ea scribendi ratio, quâ utebatur Æsopus, constat fabulis; quæ interpretatio simplicior, non tamen ex omni parte satisfacit. Hæc enim videtur vera hujus Prologi mens.

Genus scribendi, quo usus est Æsopus, continetur exemplis, fabulæ enim sunt Exemplorum species quædam: quarum finis duplex, ut corrigatur error mortalium, acuatque sese diligens industria. Si igitur, quoties dabitur narrandi copia,

narratio illa propositum fabularum finem servet, licet non sit fabula propriè dicta, nec introducat animalia aut arbores loquentes, tamen, inquam, quia propositum servat, & illa narratio sit ex genere exemplorum, non minus quam quævis Æsopi fabula, re commendetur, non Auctoris nomine. Morem quidem Æsopi omni curâ servandum mihi propono, si tamen libuerit evagari, ne sis morosus nimis censor; tuique candoris gratiam mea brevis rependet.

Genus Æsopi.] Sic ipse Cicero, l. 3. de Orat. Sec. 9. Ed. Oxon. Videtisne genus hoc quod sit Antonii? forte, vehemens, &c. inter genus Antonii quid quæso interest & genus Æsopi?

Continetur.] Comprehenditur, ut species sub suo genere.

Quicumq;

Quicumque
Dum capia
Re comme
Equidem
Sed si libu
Dictorum
Bonas in p
Sic istam t
Cujus ver
Attende cu
Modestis e

Quicumque
habet, hæc e
copia quidvis
ponitur pro f
Continuo nar
idem est qu
tempus oppo
nem pende
Gudius tamen
narrandi jocus
in codice R n
2. ignavis
scribendum j
suum.] F
Re commen
etur; negle
sâ spectetur

Super Ju
Prædat
arem (ir
improb
tator est
eroque v

Stabat.]
552. Spol
velut vict
Pariem pos
acri? à I
u iisdem
Per te.]
um impe
improbum.

LIBER II.

25

Quicumque fuerit ergo narrandi locus,
Dum capiat aurem & seruet propositum suum;
Re commendatur, non auctoris nomine.
Equidem omni curâ morem servabo Senis:
Sed si libuerit aliquid interponere;
Dictorum sensus ut delectet varietas,
Bonas in partes (lector) accipias velim.
Sic istam tibi rependet breuitas gratiam,
Cujus verbosa nê sit commendatio,
Attende cur negare cupidis debeas;
Modestis etiam offerre quod non petierint.

3

10

15

Quicumque.] Mens loci, ut nunc se habet, hæc est; ubicunque dabitur mihi copia quidvis narrandi; nudum narrare ponitur pro *fabulam* narrare. L. 1. f. 6. Continuo narrare incipit. Locus autem idem est quod Græcè *κειρε* dicitur: tempus opportunum, occasio. Capiat aurem pendet ex *narratio* subintellecto. Gaudius tamen, alique legendum volunt, *narranti* *jocus*. I enim in L sæpe mutari in codice R mensi observat Gaudius L. 1. f. 2. *ignavis etiam locus est*; ubi aperte tribendum *jocus*.

contemtum inueniat.

Senis.] *Æsopi*.

Dictorum] Facetiarum; rectè τὸ dictorum ab interponere puncto separandum monuit Perizon. Anim. Hist. l. 2.

Sic istam.] Lectio Perizonii MS. ita sic; male; sententia autem hæc est; sic nostra breuitas gratiam tibi rependet istam; i. e. illius rei nimis accipiendi in bonas partes ipsum autem Perizonium vide l bro prædicto.

Cujus verbo.] Ne tamen in breuitate commendandâ contra breuitatem peccem, &c.

Offerre.] Ultro dare etiam non petentibus.

Suum.] Fabulis proprium.

Re commendatur.] Heinliu: *commendatur*; neglecto auctoris nomine, ex re sâ spectetur, & meritam laudem vel

F A B U L A I.

Sunt etiam sua præmia laudi.

L E O S A P I E N S.

Super Juvenum stabat dejectum Leo:
Prædator intervenit partem postulans:
Aurem (inquit) nisi soleres per te sumere:
Improbum rejecit. Fortè innoxius
Prædator est deductus in eundem locum,
Et quoque viso rettulit retrò pedem.

3

Stabat.] Victoris more; Ovid. Met.

552. *Spoliisque animosa superstans Un-*

velut victrix, sinuatas despicit undas.

Partem postulans.] At quo ore? quâ

per te.] i. e. vi, non rogatâ veniâ:

Improbum.] Audacem, & aliena, ut

sua flagitantetti.

Rejecit.] Cum contemptu repulit.

Deductus.] Teror: viæ ductus est.

Retro.] Poterat oratio carere istâ voculâ *retrò*. Sed ejusmodi pleonasmî veteris elegantiz sunt. Virg. 2. *Æneid.* ex illo *fluere*, & *retrò* sublapsa referri, pluribus non opus est.

E

Cui

26 PHÆDRI FABULARUM

Cui placidus ille: *Non est quod timeas*, ait:

Et, quæ debetur pars tuæ modestiæ,

Audacter tolle. Tunc diviso tergo,

10 Silvas petivit, homini ut accessum daret.

Exemplum egregium prorsus & laudabile,

Verum est aviditas dives, & pauper pudor.

Non est quod.] Non est quicquam in causa, propter quod.

Tolle.] Partem.

Tergore.] *καταχονταίης* pro tergo. Sic Ovid. alicubi.

Verum est.] Hoc vult: Licet sit laudabile exemplum, pauci tamen id sequuntur: nam ut nunc se res habent avidi & audaces divitias consequuntur, modesti verò pauperie laborant.

F A B. II.

Simile simili gaudet.

REPENTE CALVUS.

A Fœminis utcunque spoliari viros,
Ament, amentur, nempe exemplis discimus:

¶ *Ætatis mediæ* quendam mulier non rudis

Regebat, annos celans elegantia:

5 Animosque ejusdem pulchra juvenis ceperat.

Ambæ videri dum volunt illi pares,

Capillos homini legere cœpère invicem.

Quum se putaret pingi curâ mulierum,

Calvus repente factus est, nam funditus

10 Canos puella, nigros anus evellerat.

Spoliari.] Proprie. Hecyra, Act. 1. Sc. 1. vetula Terentiana hortatur metreticulam, ne cuiusquam misceat, quin spoliaret, laceret. mulier quemquam nacta sit. Martial. Lib. 4. Ep. 19. amica spoliatrix. Gudius.

Utcunque.] Quovis modo.

Ament, amentur.] Sive ament, sive amentur feminæ.

Nempe.] Clarè vides.

Quendam.] MS. quædam lineolâ superducta.

Non rudis.] Quæ res amatorias pulchrè calluit; talem doctam Ovidius & Tibullus vocant: non rustica cognita furto

Regebat.] Schefferi conjectura; olim *regebat* nullo sensu; unde Gudius *tenebat* scilicet amore obstrictum sibi velut vinculis; *regebat* autem mihi magis arrider; poterat enim *regere* illum calida mulier suâ solertiâ & lenociniis, quem tamen amore captum non *tenebat*; illa quidem vetula hominem amabat, non autem il-

le ipsam; animos enim illius pulchra juvenis ceperat: Hæc quoque interpretatio verbis præmissis magis convenit. Sive ament, sive amentur feminæ.

Anuos.] Heinsius canos; non placet.

Elegantia.] Morum cultusque elegantia vetulam detegi, quæ scilicet latebat, non sinens.

Pares.] Refertur ad externam speciem. S.

Homini.] Malo sensu, ut sexcenties apud Terentium. Anglice, the poor fellow.

Legere.] Evellere. Ovid. Art. Am. l. 2. v. 656. Albentes cum leget illa comas

Pingi.] Ornari; legitur & *fingi*; nec id malè.

Cura.] Gronovius *curam* à *κρυά* *Torsura* derivari censet, & primo sensu curam capillorum denotare: Vid. Observ. libros; ubi multa ad hanc rem doctè acutè, supra fidem, si non verè.

LIBER II.

27

F A B. III.

Impunitas, peccandi illecebra.
HOMO & CANIS.

L Aceratus quidam morfu vehementis Canis,
Tinctum cruore panem misit malefico,
Audierat esse quod remedium vulneris.
Tunc sic Æliopus : *Noli coram pluribus*
Hoc facere canibus, ne nos vivos devorent,
Quum scierint esse tale culpæ præmium.
¶ Successus improborum plures allicit,

5

Vehementis] Gron. Heinſ. vehementi.

Malefico.] Cani, qui malum fecerat.

Misit.] Sic solet Phædrus loqui, non immisit; at unde vitium? adhæsit nimirum verbo ultima litera & panem; hinc illa geminatio.

Plures.] Successus improborum non tantum plures allicit, sed ad majora quoque facinora impellit; qui enim modo lacerabant tantum, mox devorabunt.

F A B. IV.

Vir dolosus seges est mali,
AQUILA, FELIS & APER.

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat:
Felis cavernam nocte, in media pepererat:
Sus nemoricultrix foetum ad imam posuerat.
Tum fortuitum Felis contubernium
Fraude & scelestâ sic evertit malitiâ.
Ad nidum scandit volucris: *Pernicies*, ait,
Tibi paratur, forsân & misera mihi.
Nam fodere terram quod vides quotidie
Aprum insidiosum, quercum vult evertere,
Ut nostram in plano facilè progeniem opprimat.
Terrore offuso, & perturbatis sensibus,

5

10

Sublimi.] In sublimitate quercûs, in vertice.

Quotidie damnatur qui semper timet.
Terentius bis.

Media.] Subaud. quercu.

Aprum.] Quomodo insidiosum aprum, cum seimo sit de Sue femina? puto aprum ex eo genere esse, quod vocant Epiceum; atque ideo effert masculinè; licet femininè intelligatur; Plin. mus marinus parit ova. l. 10. c. 51.

Nemoricultrix.] Unâ voce; ut sylvarum; quæ habitat sylvas.

Plano.] Solo, sobaud.

Fortuitum.] Tertia syllaba produci- tur. Sic Hor. t.

Offuso.] Olim effuso; malè: offusus terror, offusæ tenebræ, solennia sunt ob oculos animoque aquilæ terrore fuso, jacto.

Nec fortuitum, pernere cespitem leges suebant.

Quotidie.] Secundâ longâ. Sic iterum, 4. in Prol. 2.

Nam vita mortis propior est quotidie.
Sic Syrus.

E 2

Derepiti

F A B

- Derepit ad cubile fetosæ suis;
 Magno (inquit) in periculo sunt nati tui.
 Nam simul exieris pastum, cum tenero grege,
 15 *Aquila est parata rapere porcellos tibi.*
 Hunc quoque timore postquam complevit locum;
 Dolosa tuto condidit sese cavo.
 Inde evagata noctu suspento pede,
 Ubi escâ se replevit & prolem suam,
 20 Pavorem simulans prospicit toto die.
 Ruinam metuens Aquila ramis desidet;
 Aper rapinam vitans non prodit foras.
 Quid multa? inediâ sunt consumpti cum suis;
 Felisque catulis largam præbuerunt dapem.
 25 ¶ Quantum homo bilinguis sæpè concinnet mali,
 Documentum habere stulta credulitas potest.

Derepit.] Malè direpit.

Simul.] simul ac statim postquam.

Toto] MS toto; Heinſ. noto.

Suspento.] Leviter imposito terræ,
 pensili.

Prospicit.] Timorem & vigilantiam
 denotat.

Ruinam.] Quercus.

Desidet.] Quasi in aprum nunquam
 non excubias ageret.

Rapinam.] Porcellorum raptum.

Quid multa?] Propter quid multa lo-
 quor? in host.

Præbuerunt.] Tertiâ brevi. Sic mis-
 cuerunt, dederunt, &c.

Concinnet.] Misceat, arte paret, aliis
 propinacum.

Credulus.] Frequentissimum Phædro
 loquendi genus. Stultè creduli.

F A B. V.

Ne quid nimis.

CÆSAR ad ATRIENSEM.

EST Ardalionum quædam Romæ natio,
 Trepidè concursans, occupata in otio,
 Gravis anhelans, multa agendo nihil agens,
 Sibi molesta, & aliis odiosissima.

- 5 *H*anc emendare, si tamen possum, volo
 Verâ tabellâ: prærium est operæ attendere.

Est Ardalionum.] Est quoddam ge-
 nus hominum, qui nugatorie & ineptè
 omnia se inmiscet negotiis, qui mag-
 no conatu magnas negotiaurit. Est au-
 tem Ardalion ab ardore festino; teste
 Nonio.

Trepidè.] Cum dubitatione & incer-
 titudine propositi. Sch. Anglicè, in a

hurry.

Gravis anhelans.] Gravis, nullo cum
 fructu sibi aliisve.

Anhelans.] Ad anhelationem usque
 cursans.

Vera.] Supra fictis fabulis in Prolo-
 go, l. i.

Attendere.] Animum ad eam.

¶ Cæsar

¶ Cæsar Tiberius quum petens Neapolim,
In Milenensem villam venisset suam.
Quæ monte summo posita Luculli manu,
Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare,
Ex alicinctis unus atriensibus,
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat destrieta, cirris dependentibus,
Perambulante læta Domino viridaria,
Alveolo cœpit ligneo conspergere
Humum ætuantem, come officium jactitans :
Sed derideretur : inde notis flexibus
Præcurrit alium in Xystum, sedans pulverem.
Agnoscit hominem Cæsar remque intelligit.
Id ut putavit esse nescio quid boni,
Heus (inquit Dominus) ille enimvero adfilit
Donationis alacer certe gaudio.
Tum sic jocata est tanti majestas Ducis :

10

15

20

Petens.] Proficiscens ad Neapolin, urbem Campaniæ maritimam.

Milenensem.] Expressè ad hanc rem Tacitus, Ann. 6. c. 50. *Mutatisque sepius locis* (Tiberius) tandem apud promontorium *Miseni confedit in villâ, cui L. Lucullus quondam dominus*, Fab.

Monte.] Miseno.

Prospicit.] MS. *prospicit*, unde Gronov. Græv. Heinl. *respicit*. Vult frontem ejus in fretum, tergum in Etruscum mare versum fuisse. Gudius autem nihil mutat; & ex Tacito veterem Lecti. de fendit. l. 14. *Viam Miseni propter & villam Cæsaris, quæ subjectos sinus editissima prospectat*. Quod tamen nihi probat, nisi per *subjectos* Siculum & Tuscum mare intelligat.

Alicinctus.] Gnavus & expediendis negotiis paratus; soluta enim vestes impediunt corporis agilitatem. hinc *discinctus*, ignavus & nequam dicitur.

Atriensibus.] Quibus Atrii cura demandatur.

Linteo Pelusio.] Ægyptiaco. Pelusium enim oppidum Ægypti, ubi linteæ fiebant vestes. Anglice, *Sail*.

Destrieta.] Ad inferiora stricta; ut sit lenis: tunicam ab humeris demisisse ad illa, ibique aditrixisse linteo, ne madeficeret inter aquæ sparsionem, pectus brachiaque habuisse nuda. Echf.

Cirris.] Salmast. *Cirri fimbrias significans, quæ per extimam vestis oram depen-*

dent. Mhi tamen cirri illi linteo, non tunicæ adnexi videntur, idque in imis partibus. Anglice, *Fringes*.

Domino.] Imperatore Tiberio. Imperatores enim Domini vocabantur.

Viridaria.] Idem quod *viridia*.

Alveolo ligneo.] *Ed. ooden scoop*.

Come officium.] Ministerium urbanum. *complaisant*.

Notis flexibus.] Per nota viarum compendia.

Xystum.] Locum deambulationibus faciendis adornatum, confitis utrinque platanis.

Agnoscit.] Animadvertit, meminitque eundem esse, quem prius sedantem pulveris ætum viderat.

Remque.] Quid sibi velit homo, per istam officii ut jactantiam.

Id ut putavit.] Dumque Atriensis putavit id (nimirum se à Cæsare ag. osi & propositum intelligi) nescio quid boni sibi allaturum, interea dum ita secum cogitavit, à Cæsare advocatus est.

Donationis.] Exultans gaudio, ut qui certam animo spem præperat, fore ut Cæsar aliquo illum munere donaret. Gudius quidem hic ætuet, & legi *Donationis, alacer certe, gaudio*. Præ gaudio donationi alicujus, libertatis nempe ad minimum. quia tamen favent nihil l bri, constatque sensus, nec ego quicquam muto.

*Non multum egisti, & opera nequicquam perit :
Multò majoris alapæ mecum veneunt.*

23

Non multum.] Utcunque officium actas, leve tamen est, quod fecisti, vel, parum profecisti.

Opera nequicquam.] Nota brevitatem Phædri. pro *opera nequicquam* impenſa.

Mecum] Domi meæ. meæ domus ea est disciplina, ut non tam facile, tamque parvo servi manumittantur. Gron.

Alapæ.] Libertas, accepta enim a Dominis alapæ servi fiebant liberi.

F A B. VI.

Potentiam malitiæ adjunctam quis effugiat ?

AQUILA, CORNIX, & TESTUDO.

CONtra potentes nemo est munitus satis :

Si verò accessit confiliator maleficus,

Vis & nequitia quidquid oppugnant, ruit.

¶ Aquila in sublime sustulit Testitudinem.

3 Quæ quum abdidisset corneâ corpus domo,
Nec ullo pacto lædi posset condita,

Venit per auras Cornix, & propter volans :

C. *Opimam sanè prædam rapuisti unguibus,
Sed nisi monstrâro quid sit faciendum tibi,*

10 *Gravi nequicquam te lassabis pondere.*

Promissa parte, suadet ut scopulum super

Altris ab astris duram inlidat corticem,

Quâ comminutâ facilè vescatur cibo.

Inducta verbis Aquila, monitis paruit,

15 Simul & magistræ largè divisit dapem.

Sic rura quæ naturæ fuerat munere,

Impar duabus occidit tristi nece.

Accessit.] Ad potentum partes adjungit se.

Vis.] Præstius ita legit. *Vis & nequitia quicquid oppugnat, ruit.* vel ruit, pro, affligit, active. sed nulla causa est, quare veterem loco moveamus lectionem. nec res, nec ratio, nec libri suadent.

Sublime.] Cælum.

Abdidisset.] E conspectu hominum amoville.

Corneâ.] Durâ in testâ.

Condita.] Sic condita.

Propter.] Prope aquilam.

Opimam.] Magnificam, nobilem, præguem.

Quâ comminuta.] Quâ cortice in minuas partes fractâ.

Corticem.] Nota tò cortex foeminae generis.

Inducta.] Ad credendum.

Verbis.] Gronovius *veris*. sanè bene. Nec tamen ausim mutare.

Impar.] Inferior duabus robore. nō, a match.

LIBER II.

31

F A B. VII.

Plura timenda divitibus.

MULI & LATRONES.

MULI gravari sarcinis ibant duo ;
 Unus ferebat fiscos cum pecunia,
 Alter tumentes multo saccos hordeo.
 Ille onere dives celsa cervice eminens,
 Clarumque collo jactans tintinnabulum :
 Comes quieto sequitur & placido gradu.
 Subito Latrones ex insidiis advolant,
 Interque cædem ferro mulum tonsitant.
 Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
 Spoliatus igitur casus quum fieret suos,
 Equidem (inquit alter) me contemptum gaudeo,
 Nam nil amisi, nec sum lesus vulnere.
 Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
 Magnæ periclo sunt opes obnoxia.

5

10

Fiscos.] Corbes sparteos, & vimini-
 nos.

Celsâ.] Altam cervicem elevans ibat.
 cervix illa pars equi, unde pendet juba.

Collo.] Collum, pars interior, sub
 quâ tintinnabulum pendet.

Comes.] Alter mulus cum hordeo.

Advol.] Verbum elegans, quo ardor
 & cupido nimia pecuniæ eripiendæ

significatur.

Cædem.] Eorum nempe qui mulos
 agebant.

Tonsitant.] v. Cod. quod jure præfe-
 ratur vel τῶ τρυστάντ, vel τρυστάντ,
 tonsitant, Anglicè, *Stalh.*

Magnæ.] Ità vet. Editi. non *magnæ*.
 recte.

F A B. VIII.

Plus videas tuis oculis quàm alienis.

CERVUS & BOVES.

Cervus nemorosus excitatus latibulis,
 Ut venatorum fugeret instantem necem,
 Cæco timore proximam villam petit,
 Et opportuno se Bovili condidit.
 Heic bos latenti : B. Quidnam voluisti tibi,

5

Venatorum necem.] A venatoribus jam
 inferendam. L. 1. 14. ut expiarentur
 legatorum injuriæ, i. e. legatis i. latæ.

Cæco.] Quia cæcos facit; timor enim,
 ut stultitia, dum vitat periculum, in
 pejus currit.

Opportuno.] Quod se commodè offe-
 rebat. obvio.

Bovili.] MS. *bobili*. scribendum verò
bubili. *bubile* ut & *bubulcus*, est à tertio
 plurali *bubis*. Varro. Vitruv. Glossæ
 exhibent. *bubile*. βοῦβίλον. Gudian.

E 4

Infelia

Infelix ultro qui ad necem cucurreris,

Hominumque recto spiritum commiseris?

At ille supplex: C. *Vos modò, inquit, parcite,*

Occasione rursus erumpam datâ.

10 *Spatium diei noctis excipiunt vices;*

Frondem bubulcus adfert, nec ideo videt.

Eunt subinde & redeunt omnes rustici,

Nemo animadvertit: transit etiam villicus,

Nec ille quicquam sentit; tum gaudens ferus

15 *Bobus quietis agere cœpit gratias,*

Hospitium adverso quoddam præstiterint tempore.

Respondit unus: B. *Salvum te cupimus quidem,*

Sed ille qui oculos centum habet, si venerit,

Migno in periculo vita versatur tua.

20 *Hæc inter, ipse dominus à cœna redit:*

Et quia corruptos viderat nuper Boves,

Accedit ad præsepe: D. Cur frondis parum est?

St amenta desunt. Tollere hæc aranea

Quantum est laboris? Dum tercuratur singula,

25 *Cervi quoque alta est conspiciatus cornua;*

Quem convocatâ jubet occidi familiâ,

Prædâque tollit. ¶ Hæc significat fabula,

Dominum videre plurimum in rebus suis.

Hominum.] Tibi maxime insensorum.

Recto.] Recte.

Spatium.] Quia Sol suum exigit cursum interdiu.

Vices.] Nox suâ vice reversa excipit, & succedit diei.

Adfert.] Ad præsepe.

Animadvertit.] Cervum latitantem.

Villicus.] The Steward of the Villa.

Quietis.] Tacitis. nec latentem prodentibus

Præstiterint.] Securus reddiderint.

Ille.] Herus.

Corruptos.] Sordidos & macilentos. quia non frondis satis erat.

Frondis.] Frondibus boves saginari solebant. Cato. Horat.

Stramenta.] Mallem hujus loci sententiam erigere adjectâ interrogatione, inquit S. hefferus. At vel ipsæ remissiones iræ vehementiorem nonnunquam indicant iram. Ironiam capiunt, quæ pestibus viris optima addit nomina, ita tamen ut omnem abesse illis probitatem intelligas.

Aranea.] Hoc araneum. Subant. sextum, vel opus. araneus enim adjectivum est.

Quantum.] Heins. quanti.

Tollit.] Heins. tolli.

Familiâ.] Famulis convocatis,

INVIDIA VIRTUTUM COMES.

ÆSOPI ingentem statuam posuere Attici,
 Servumque collocarunt æterna in basi,
 Patere honoris scirent ut cuncti viam,
 Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.
 Quoniam occuparat aliter nunc primus forem,
 Nunc solus esset studui, quod superfluit:
 Nec hæc invidia, verum est æmulatio.
 Quod si labori taverit Latium meo,
 Plures habebit quos opponat Græciæ.
 Si livor obrectare curam voluerit,
 Non tamen eripiet laudis conscientiam.
 Si nostrum studium ad aures pervenit tuas
 Et arte fictas animus sentit fabulas,
 Omnem querelam submover felicitas.
 Sin autem doctus illis occurrit labor,
 Sinistra quos in lucem natura extulit,
 Nec quicquam possunt nisi meliores carpere,
 Fatale exitium corde durato feram,
 Donec Fortunam criminis pudeat sui.

5

10

15

Æsopi. MSS. lectio. Et ti *Æsopo*, quod

reliquo quomodo non æque mihi arridet.

Gulius Æsopi ingenio, legit. at prior lectio simplicitatem habet gratissimam.

Servum. Licet esset servus, nempe quia his concessus iste honor non fuit.

Æternam. Respectu propositi Atheniensium, æternam enim se optabant.

Honoris. V. C. homini, forte *nomini*, quod idem est cum *Honoris* postponendum autem *scirent*, ne versus claudicaret. Heinl.

Quoniam. Quoniam Æsopus ante me scribendo impediverat, quo minus forem

primus fabulator, operam dedi ne solus esset sine æmulo & imitatore, quod unum mihi supererat agendum.

Latium. Latini, Romani.

Plures. Scriptores, meo exemplo impulsos.

Græciæ. Quos Græcis scriptoribus comparant, & in ingeniorum certamine pares in aciem educant.

Livor. Invidi.

Obrectare. MS. *objectare* non male.

Curam. Scripta diligenter opera, labores doctos.

Eripier. Mihi.

Conscientiam. Conscientiam laudis mihi debet, vel meritorum meorum

conscientiam. *Lux* enim est idem quod *virtus*, quod *vis* laude arguitur.

Arte. Artificiosè.

Sentit. Gultat, rectè capit.

Omnem querelam. Omnem querendi occasio em.

Submover. Longè amover, tollit.

Felicitas. Quam falem nactus sum letorem; qui & artem intelligit & ex ea de cætationem capit.

Occurrit. Amans pervenit.

Signis. Maligna.

Possunt. Subaudi, facere.

Fatale exitium. Malum à fati illatum; vel, malignitatem invidiorum exitiosam & fato quodam inevitabili additam bonis & praeclaris. Gronov. corrigit *vitium*, non malè.

Durato. Obfirmato & adversus talia obstinato

Fortunam. Quia vir bonus infelix fortunæ crimen est, donec ipsa fortuna suum diluat crimen, & mihi magis benevola fiat, ut verum tamen fatear, non satis video, quis sensus insit verbis ut nunc sunt; atque adeo *Naturam* loco *Fortunam* legendum conieci, donec naturam, nempe illam sinistram, pudeat sui criminis, quæ ram malevolos in lucem protulit; & ipsi invidi suam exuant malignitatem.

PHÆDRI FABULARUM

LIBER III.

PHÆDRUS ad EUTYCHUM.

- P**Hædri libellos legere si desideras,
Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
Ut liber animus sentiat vim carminis.
Verùm, inquis, tanti non est ingenium tuum,
- 5 *Momentum ut hora pereat officii mei.*
Non ergo causa est manibus id tangi ruis,
Quod occupatis auribus non convenit.
Fortassè dices: *Alique venient ferre*
- 10 *Que me soluto pectore ad studium vocent:*
Legesne, quæso, potiùs viles nœnias,
Impendas curam quàm rei domesticæ,
Reddas amicis tempora, uxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori;
- 15 *Ut adsüeram fortiùs præstes vicem?*
Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus,
Intrare si Musarum limen cogitas.

A negotiis.] Curis publici officii. *Vita negotiosa* opponitur otiosæ & literis deditæ.

Liber.] A negotiis.

Ingen.] Ingenii tui fructus; scripta sua utunque ingeniosa.

Tanti.] Pretii.

Offic.] Malo cum Gronovio *officiis meis*, ut desim meo muneri publico vel brevissimum temporis spatium.

Occu.] Audiendo sollicitantium preces.

Soluto.] A curis libero.

Studi.] Opponitur *negotio*, ad lectionem scriptorum & poetarum.

Nœnias.] Fabulas inutiles, & nugatorias.

Impend.] Des operam rei familiari.

Reddas temp.] Return their visits.

Uxori.] Cum uxore, sepolitis curis, libere & jocose colloquaris.

Ut adsue.] Ut melius toleres & peragas solitas negotiorum vices.

Limen] Ædes, templum, i. e. doctrinæ adyta.

Ego;

Ego, c
In quo
Fœcun
Quam
Curam
Et lau
Fastidi
Quid
Exagge
Docto
Sed jan
Ad reg
Librum
Honori
Quem
Habebr
Nun
Brevi d
Quia q
Affectu
Calum

Pierio.
olim mon
tione fuit
Enixa
Mnemo
ex Jove n
elegant
mit, fœcu
Artium
nerunt.

Chorum.
Scholâ.
Pierio ap
Habend
Eras.]
cus litera

Laud
tio, equ
multâ, i.
nov. legit
let, quid
error ex b
sine dictio
isterit, it
cubuerim,
suscipiendo
laude aute
& acri siti
Fastidi.
ludio; qu
cui tot re

Ego, quem Pierio mater enixa est jugo,
 In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi
 Fœcunda novies artium peperit chorum,
 Quamvis in ipsa natus sim penè schola,
 Curamque habendi penitus corde eraserim,
 Et laude invita in hanc vitam incubuerim,
 Fastidiosè tamen in cœtum recipior.
 Quid credis illi accidere, qui magnas opes
 Exaggerare quærit omni vigiliâ,
 Docto labori dulce præponens lucrum?
 Sed jam *quodcunque fuerit* (ut dixit Sinon
 Ad regem quum Dardaniæ perductus foret)
 Librum exarabo tertium Ælopi stilo,
 Honori meritis dedicans illum tuis:
 Quem si leges, lætabor, sin autem minùs:
 Habebunt certè quò se oblectent posterì.
 Nunc fabularum cur sit inventum genus,
 Brevi docebo. Servitus obnoxia,
 Quia quæ volebat non audebat dicere,
 Affectus proprios in fabellas transtulit,
 Calumniamque fictis elusit jocos.

20

25

30

35

Pierio.] Monte Pierio. Pierius autem olim mons Thraciæ; Thrax vero natione fuit Phædrus.

Enixa est.] Peperit.

Mnemo.] Nympha Pieria, quæ habuit ex Jove novem Musas uno partu, quod eleganter & breviter Phædrus exprimit, *secunda novies*.

Artium.] Musarum, quæ artes invenerunt.

Chorum.] Cantu enim celebres Musæ.

Scholâ.] Ut qui natus sit in monte Pierio apud Musas artium doctrices.

Habendi.] Parandi divitias.

Eras.] E corde raserim; ne desit locus literarum impressionibus.

Laude invitâ.] Quid sibi velit hæc lectio, equidem nescio. Gudius *laude multâ*, i. e. multorum virorum. Gronov. legit *laude nuda*. ingeniosè, ut solet. quid si *invitatus*? natus autem est error ex brevi scribendi modo & us in fine dictionis; quæ porro conjectura si iterit, stabit quoque MSS. lectio, *incubuerim*, nec opus erit illâ correctione fulciendo versui excogitatâ *incubuerim*. *laude autem invitatus* est laudis amore, & acri siti inductus.

Fastidi.] Aegrè, & cum quodam fastidio; quod tamen mirum est, quippe cui tot res essent ad hanc rem utiles;

ipsa sedes Musarum mihi patria, divitiarum contemptus, laudis autem acres stimuli.

Quid cred.] Quomodò fiet ille doctus? vel, si ego aegrè recipior, ille certe rejicitur.

Quodcunque fu.] Sinon's oratio in 2 Æneide Virgil. sic incipit, *Cuncta equidem tibi, Rex, fueru quodcunque fatebor*. sensus autem utrobique hic est. quicunque fuerit eventus. legeris, necne, tamen exarabo, &c.

Reg.] Priamum Trojæ regem, quæ Dardania fuit vocata.

Stylo.] Non audiendus est Schefferus: qui *Stylo* cum *exarabo* conjungit. *Stylus* enim *Ælopi* nihil aliud est nisi genus scribendi Æsopium. *morem servabo senis*, alibi.

Minus.] Non legeris.

Certe.] Saltem.

Servit.] Æsopus servus.

Obnox.] Alieno arbitrio subjecta.

Affectus.] Omnes casus, qui venerant, omnem injuriam, quâ affligebatur, fabellâ ultus est.

Calumn.] Calumniatores, eorumque malitiam.

Elus.] Evasis, effugit, & ingenii sui versutiâ irritam & innocuam fecit.

Ego

- Ego porrò illius semitâ feci viam,
 40 Et cogitavi plura quàm reliquerat,
 In calamitatem deligens quædam meam.
 Quod si accusator alius Sejano foret,
 Si testis alius, iudex alius denique,
 Dignum faterer esse me tantis malis,
 45 Nec his dolorem delinirem remediis.
 Suspensione si quis errabit suâ,
 Et rapiet ad se quod erit commune omnium,
 Stultè nudabit animi conscientiam.
 Huic excusatum me velim nihilominus.
 50 Neque enim notare singulos mens est mihi,
 Verùm ipsam vitam & mores hominem ostendere.

- Cum me professum dicet fors aliquis gravem
 Si Phryx Ælopus potuit, Anacharsis Scythæ
 Æternam famam condere ingenio suo:
 55 Ego litteratæ qui sum propior Græciæ,
 Cur somno inertî deseram patriæ decus?
 Threissâ quum gens numeret auctores suos,
 Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,
 Qui saxa cantu movit, & domuit feras,
 60 Hebrique tenuit impetus dulci morâ.
 Ergo hinc abesto, livor, ne frustra gemas:
 Quoniam mihi solemnis debetur gloria.
 Induxi te ad legendum: sincerum mihi
 Candore noto reddas iudicium peto.

Ego porro ill.] Gudius conjicit, *Æsopi illius*, &c. feci autem viam explicat *professus sum*. Æsopi illius vestigiis ipse insitit. forte etiam legi posset, *ego illius pro semita*. eo sensu quo Martialis, L. 7. Epig. 60. *Et modo quæ fuerat semita, facta via est.*

Cogit.] Excogitavi, inveni.

In calam.] Ad exprimendam & consolandam meam calamitatem.

Sejano.] *Sejano* pro à Sejano, i. e. quàm Sejannus.

Judex.] Male Schioppius index. Sejanus enim partes accusatoris, testis & iudicis sustinuit, in cuius odium incidit Phædrus.

Rapiet.] Quamvis illum notare mihi in animo non fuit.

Nudabit.] Animum malè sibi conscium proder & omnibus exhibebit.

Nihilom.] Quia indutus suspitione sic conscientiam nudavit, adeoque stultitiam, culpasque detexi.

Nota.] Infamiz notam huic vel illi iurare, hunc vel illum reprehendere.

Fors.] Olim forsitan & forsitan, utrumque pro *fors*.

Anach.] Philosophus carpendi libertate insignis.

Condere.] Sibi comparare, extruere.

Deseram.] Omittam ornare, promovere.

Threissâ quum.] Maxime cum Thracia, non minus quam Græcia, multos habeat auctores suos. Linusque & Orpheus ipsi Thracæ Græciam primi literis excoluerint.

Musa.] Calliope.

Hebri.] Hebras fluvius Thraciæ rapidus, ubi Orpheus periit à Mœnadibus discerptus.

Frustra.] Nimirum cum meam famam lædere non valeas.

Solennis.] Solita; qualis Lino & Orpheo olim.

Induxi.] Scio me his quæ dixi compulsi ut legas. Tu verò candide ut soles, & sincere iudices.

F A B.

A Nus
Adh
Odorem
Hunc po
O suavis
Antebac
Hoc quod

Falernâ.
que ampho
rem jucund
face & test
tam celebra
verba sic G
face, an eti
detur velle
quemadinoc
nobilis dicit
Falerna odo
altera verò
spargitur. fi
e additum el
Avida.]
da. nec opus
de attraxit.
Totis.]
Anima.]

Soler à
Pan
Vidère ag
Alii onera
Perituræ

Gratia.]
Imprudens
Foveam.]
Alii onera
quiri ut in
he Gudius;
alii non po

F A B. I.

Rei bonæ vel vestigia delectant.

ANUS ad AMPHORAM.

ANus jacere vidit epotam amphoram,
 Adhuc Falernâ sæce & testâ nobili
 Odorem quæ jucundum latè spargeret.
 Hunc postquam totis avida traxit naribus:
O suavis anima! qualem te dicam bonam
Antehac fuisse, tales cum sint reliquæ?
 Hoc quò pertineat dicet qui me noverit.

Falernâ.] Ordo verborum hic est. *que amphora adhuc spargeret laetæ odorem jucundum*, orien em à *Falerni vini sæce & testâ nobili*, titulo nimirum vini tam celebrati insignitâ. ad quæ tamen verba sic Gudius. *Odor ille à Falernâ sæce*, an etiam à testâ, ut copulativa videtur velle? Imo verò è *testâ nobili*, quemadmodum scribendum est. *Testâ nobilis* dicitur propter materiam *fæx Falerna odorem spargens* est contentum, altera verò *testâ* est continens, ex quâ spargitur. facillimè autem à librariis *testâ* e additum est, litera proximè sequens.

Avida.] V. C. Pith. *avita*, pro *avida*, nec opus est Heinlianâ conjecturâ *avide* attraxit.

Totis.] Patentibus. vel ambabus.

Anima.] Ipsam Amphoram videtur

anus vinolenta blandulè compellare.

Qualem.] Multi multa ad hunc locum? Faber. legit. *Bona*, in vocativo. malè, quia præcesserat *O Suavis*. Gronov. *quæ animum bonam*. longius abest à veteri scripturâ. Prasch. *quam te*. displicet eadem de causâ. Explicat Scheff. *qualem te dicam*, quæ tam *bona* es, &c. durum hoc & frigidum. Heins. *quale bonum*. non malè. proprius tamen veteri lectioni Gudius, *quale in te dicam bonum*. quod sic explicat. deo a vino vetula amphoram veluti corculum amplexa, *O suavis animula!* inquit, quales delicias, quale bonum in te dicam antehac fuisse, &c.

Me.] Suam innuit Phædrus etiam senectutem esse jucundam.

F A B. II.

Benefico benè erit.

PANTHERA & PASTORES.

SOlet à despectis par referri gratia.

¶ Panthera imprudens olium in foveam decidit.

Vidère agrestes: alii fultes congerunt,

Alii onerant saxis; quidam contra miseriti,

Perituræ quippe, quamvis nemo læderet,

Gratia.] Comicè dictum.

Imprudens.] Non providens.

Foveam.] a *Bit-træ*.

Alii onerant.] Ut versus constet, requiritur in prima sede *alii* ònè. sic Gudius; rectè quidem, si dup ex i in alii non possunt in unum coalescere;

quod tamen frequens, & rem conficit; quinetiam nullibi apud Phædrum occurrit pes tetrasyllabus, quod scio.

Perituræ] Pendet a *miseriti*; *miseriti Pantheræ quippe perituræ* (fame, credo) *quamvis nemo fultibus & saxis læderet*.

Misère

38 PHÆDRI FABULARUM

- Misere panem, ut sustineret spiritum.
 Nox insecuta est, abeunt securi domum,
 Quasi inventuri mortuam postridie.
 At illa vires ut refecit languidas,
 10 Veloci saltu foveâ sese liberat,
 Et in cubile concito properat gradu.
 Paucis diebus interpositis, provolat,
 Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
 Et cuncta vastans sævit irato impetu.
 15 Tum sibi timentes, qui feræ pepercerant,
 Damnum haud recusant, tantum pro vita rogant.
 At illa; *Memini qui me saxo petierint,*
Qui panem dederint: vos timere abssistite;
Illis reverter hostis qui me læserant.

Sustineret.] Panis.
Securi.] Agrestes curâ vacuâ.
Inventuri.] Inaud. *essent.*
Fovea.] *E fovea*; eleganter autem li-
 berat, quia nō erat capta.
Provolat.] Cubili sc.
Concito.] Furorē & vindictæ studio.
Haud recusant.] *Grude* not.
Damnum.] Iacturam pecorum.
Pro vita.] Pro se, personis suis. La-
 tinis verò non debet esse suspecta cui-
 quam. Sic enim Tullius, aliique; pro

mea vos salute, &c. Cic. de reditu suo.
schaff. Heins. MS. *prompta*, fortè pro-
 merita. Gudianus.

At illa.] Sic Heinsius; olim et.
Memini.] Eorum sc.
Timere.] Leg. *timore*. Gudianus.
Illis.] Vice genitivi post *hostis*; vel,
 quod magis placet, *hostis* induere vide-
 tor naturam adjectivi, nempe, *hostilis*
illis, infensus.

Læserant.] MS. *læserant*, rectè.

F A B. III.

Experientia præstantior arte.

ÆSOPUS & RUSTICUS.

USU peritus hariolo velocior
 Vulgò esse fertur: Causa sed non dicitur:
 Novercet quæ nunc primum fabellâ meâ.

- ¶ Habenti cuidam pecora pepererunt Oves
 5 Agnos humano capite: monstro exterritus

Usu.] Experientiâ vir instructus vul-
 go fertur animo, ingenioque esse prom-
 ptior, celeriorque quàm Hariolus & pro-
 digiorum interpres.

Velocior.] Ingenio sc. Velocitas au-
 tem corporis, celeritas appellatur, quæ
 eadem etiam ingenii lau habetur pro-
 pter animi multarum rerum brevi tem-
 pore percursionem. Cic. Tuscul. 13. Ov.
 8. M. 153. Juvenal. ingenium velox.
 Gron. Velox, de ingenii acuminē dici-
 tur. Glossæ; *εἶδός, casus, acutus, ve-*

lox. Colloquium Vetus Latino-Græ-
 cum; pueri ut eorum ingenium erat, in
 duas classes separatim docebantur. *ἡλὸς*
δὲ τῶν ἐξ ἐξ ὁ ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ τοῦ ἡλὸς. Gu-
 dianus. *Sagacior, vel doctior.* Heinsius.
fallacior. Gudianus.

Causa.] Nempe unde natum est hoc
 vulgi dictum. Hæc autem tabellâ cau-
 sam exponit & ortum illius proverbii.
 M. vulgo causâ fertur, sed non.

Exterritus.] Forte *terrītus*. Gudianus.
 non video causam mutationis.

Ad

Ad consule
 Hic pertine
 Et averten
 Ille autem
 Et insitivo
 Sed expian
 Quid mul
 Hominisqu
 Æsopus ib
 Natura nu
 Si procuran
 Uxores, in

Hic.] Unu
 Caput.] V
 mano capite ic
 Avertendu
 lenne hilce in
 Victimâ]
 et Scallg. ad
 Ille.] Alte
 Insitivos.]
 nstos, aliun
 nascentes.
 Majori.]
 antur enim l
 quibus hosti
 ai majoribus
 Quid multa
 loquar ?

Pendere
 Inter r
 Quæfivit
 Vale, inq
 Ridic
 Quando 8
 turpi fa
 Ad Lanium
 ficinâ.
 Quidam via
 Relicuas.]
 Faber. est
 Quidnam s
 nit.
 Præstatur.
 eporem.
 rant.

Ad consulendos currit mœrens harios.
 Hic pertinere ad domini respondit caput,
 Et avertendum victimâ periculum.
 Ille autem affirmat conjugem esse adulteram,
 Et insitivos significari liberos;
 Sed expiari posse majori hostiâ.
 Quid multa? variis dissident sententiis,
 Hominisque curam curâ majore aggravant.
 Æsopus ibi stans naris emunctæ senex,
 Natura nunquam verba cui potuit dare:
 Si procurare vis ostentum, rustice,
 Uxores, inquit, da tuis pastoribus.

10

15

Hic.] Unus Hariolus.
 Caput.] Vitam. quia præcesserat hu-
 mano capite ideo sic loquitur.
 Avertendum.] Propu sandum. So-
 lenne hisce in rebus verbum.
 Victima.] Intelligit taurum. ut do-
 cet Scallg. ad Catal. Virg. Scheff.
 Ille.] Alter Hariolus.
 Insitivos.] Alienz familiæ per dolum
 insitos, aliunde petitos, nec suo solo
 nascentes.
 Majori.] Respectu ætatis; oppo-
 nitur enim lactentibus. Cicero de L. L.
 quibus hostiis immolandum cuique Deo,
 et majoribus, cui lactentibus, &c.
 Quid multa.] Propter quid multa ver-
 ba loquar?

Majore.] Propter incertitudinem in-
 terpretationis, adeoque remedii.

Emuncta.] Nullis sordibus refertæ,
 atque adeo ad odores percipiendos magis
 aptæ. à sensu ad animum transfertur,
 nam ut perspicax ille dicitur, qui oculos
 habet acutos, & qui animum quoque
 prudentem, & facile intelligentem ha-
 bet; sic sagax, qui habet nares emun-
 ctas, & qui animo rem subodorari & in-
 dagare valet.

Verba dare.] Externâ specie fallere.

Procurare.] Idem quod, expiare.
 paulo suprà.

Pastoribus.] Inuit Æsopus pastores
 cum ovibus coisise, datis verò uxo-ibus,
 desituros.

F A B. IV.

Mentem hominis spectato, non frontem.

SIMII CAPUT.

Pendere ad Lanium quidam vidit Simium
 Inter reliquas merces atque opsonia.
 Quæsit quidnam saperet, tum Lanius jocans:
 Quale, inquit, caput est, talis præstatur sapor.
 Ridiculâ magis hoc dictum quàm verè æstimo,
 Quando & formosos sæpè inveni pessimos,
 Et turpi facie multos cognovi optimos.

3

Ad Lanium.] Apud lanium. in lanii
 scinâ.
 Quidam vidit.] Quidam ut vi. Heinf.
 Reliquas.] Ita legendum rectè monu-
 it Faber. est enim quatuor syllabarum.
 Quidnam saperet.] Quem saporem ha-
 buit.
 Præstatur.] Talem in me recipio fore
 saporem. Presto enim, Anglicè, to
 rant.

Ridiculè.] Jocosè. ad excitandum
 risum.

Inveni.] Obiter nempè, aliud agendo
 deprehendi; prodit enim se facile ne-
 quitia.

Cognovi.] Longo usu, & experientiâ
 tandem se li. Nam ut Sophocles:

Χερσὶ δὲ δειγὸν ἀνδρῶν δεικνύσιν μοι,
 Καὶν δ', ὅταν ἐν ἡμῖν γινώσκῃς μὲν.

FAB.

F A B. V.

Erit ubi pœnas det procax audacia.
ÆSOPUS & PÉTULANS.

SUCCESSUS ad perniciem multos devocat.

- ¶ Æsopo quidam petulans lapidem impegerat,
Tanto (inquit) melior; assen deinde illi dedit,
Sic prosequutus: *Plus non habeo me hercule,*
5 *Sed unde accipere possis monstrabo tibi.*
Venit ecce dives & potens: huic similiter
Impinge lapidem, & dignum accipere præmium.
Persuasus ille fecit quid monitus fuit.
Sed spes fefellit impudentem audaciam,
10 Comprensus namque pœnas persolvit cruce.

Multos.] V. C. Pith. *sæpe multos.*
sæpe Glossema *in multos.* Heins.

Devocat.] V. L. 1. F. 20.

Petulans.] Qui gaudet lædere alios.
petulantes, & petulci, qui protervo im-
petu & crebro petunt, alterius lædendi
gratiâ. Scheff.

Impegerat.] Non tantum, jecit la-
pidem, sed & ictum pertulit, percussit.

Tanto.] Melior. laudandi formula &
approbandi apud veteres. contra autem
tanto nequior. est & alia apud Ovidium
paulo diversa. tanto potentior. V. Ter.
in Adelphis. Plautus. in Trucu. in Me-
noechm. in Persa. Sermo autem est el-
lipticus. tanto negotio commissio melior

es factus. Sch. Fab. Gron.

Prosequutus.] Sic verbis factum pro-
secutus, vel donum.

Accipere.] Mirè delectat Æsopum ar-
tificium, deludentis impudentem virum
ambiguus dictus, & quæ. si sapuit, ma-
gis deterrent quam hortentur, ac-
cipere reticet quid accepturus esset.

Potens.] Cui potestas est, nimirum
puniendi.

Dignum.] Non amplum, ut ille spe-
rabat, sed dignum meritis, suæque im-
pudentiâ.

Persolvit.] A¹ ultimum quadrante
ut aiunt, ea enim vis est *in* per.

F A B. VI.

Ridenda imbecillorum superbiloquentia.
MUSCA & MULA.

MUSCA in remone sedit, & Mulam increpans,
Quàm tarda es, inquit: non vis citius progredi?
Vide, ne dolone collum compungam tibi.
Respondit illa: *Verbis non moror tuis,*

Increpans.] Acriter objurgans.

Vide, ne.] Ultimâ in *Vide* corripitur.
quod Godius quoque observavit.

Dolone.] Per saltum de aculeo suo sic
loquitur. *dolon* enim proprie gladius
aut cuspis ferrea in baculo recondita.

Scheff. Anglicè, *Tuck.*

Compungam.] Vehementer pungam.

Moror.] Eleganter. hinc enim
veor tum primarium tam mutuatium
continet sensum.

Sed istum timeo, sellâ qui primâ sedens,
 Jugum flagello temperat lento meum,
 Et lora frænis continet spurcibus.
 Quapropter aufer frivolum insolentiam:
 Namque ubi strigandum est. & ubi currendum, scio.
 ¶ Hac derideri fabulâ meriti potest,
 Qui sine virtute vanas exercet minas.

10

Primâ.] Foreseat. Couch-bor.

Jugum temperat.] Solutius arctiusve regit pro lubitu.

Lora.] Grævius legit. ora frænis continet. lectio quidem expedita & concinna; quis tamen ipsissima esse Phædri verba dicere audeat. cum & hæc, ut nunc sunt, bene se habeant? lorum est

illa pars, quæ manu equitis tenetur, frænum autem illa pars quæ interiturum. arcte tenet lora, quibus træna spumantia adnectuntur.

For.] Vanam, cui nullæ subsunt vires, ground els

Strig.] Morandum. interquiescendum.

Virtute.] Viribus.

F A B. VII.

Liber inops servo divite felicior.

CANIS & LUPUS.

Quam dulcis sit libertas breviter proloquar.
 ¶ Cani perpasto, macie confectus Lupus
 Foris occurrit: salutantes dein invicem
 Ut restiterunt: L. Unde sic quæso nites,
 Ut quo cibo fecisti tantum corporis?
 Ego qui sum longè fortior, pereo fame.
 Canis simpliciter: Eadem est conditio tibi,
 Restare domino si par officium potes.
 Quod? inquit ille. C. Custos ut sis liminis,
 Furibus tuearis & noctu domum.
 Ego verò sum paratus: nunc patior nives,
 Et hyemesque, in sylvis asperam vitam trahens,

5

10

Macie.] Causam significat. Macies enim est Persona, Dea nimirum illa, quæ maciem interit mortalibus.

Ind.] Quia passim in hac fabulâ Persona loquentis paulo obscurior est, satis saltem; ut quæ lupi, quæ canis verba, tacilius innotescat, ante lupi literam L. ponendam censui, ante canis literam C.

¶ Eos propriè significat quorum per saginâ distenta splendet. Horat. deterius nitentis. O pueri. Virg. nitentia taurum. Æneid 3. Scheff.

¶ Obesum reddidisti. corpus admodum bonam, & saginam signi-

ficat. facere autem corpus dicitur, ut facere vires. Quintil. l. 10. c. 3. contra amittere corpus. Lucret. l. 1.

— Privata cibo natura animantum diffinit amittens corpus. Fab. Scheff. Gu. Simpl. iter.] Aperte dixit.

Potes.] Vis. in animum inducas. Horat. Si potes Archæicis conviva recumbere lectis. Juvenal. Si potes illa pati, &c. Scheff.

A furibus.] Ordo verborum. & nocte tuearis domum à furibus.

Ego vero.] I for my part.

Trahens.] Aegre ducent.

42 PHÆDRI FABULARUM

*Quantò est facilius mihi sub tecto vivere,
Et otiosum largo satiari cibo?*

- 15 C. Veni ergo mecum. Dum procedunt, aspicit
Lupus à catena collum detritum Canis.
L. Unde hoc amice? C. Nihil est. L. Dic queso tamen.
C. Quia videor acer, alligant me interdiu,
Luce ut quiescam, & vigilem nox quum venerit:
20 Crepusculo solutus, quàm visum est, vago.
Adfertur ultro panis, de mensa sua
Dat ossa dominus, frustra jactat familia,
Et quod fastidit quisque pulmentarium.
Sic sine labore venter impletur meus.
25 L. Age, si quò abire est animus, est licentia?
C. Non planè est, inquit. L. Fruere, quæ laudas, Canis:
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

Facilius.] Expressit Græcum, *ῥᾶν*
quanto melius me haberem.

Otiosum.] Observa illud otiosum, cum
præcesserat mihi.

Hoc.] Detrimentum, hæc pilorum
jactura.

Nihil.] Imitatur Terentium. And. A.
2. Sc. 6. Simo, quidnam est? D. puerile
est. Si, quid est? D. nihil. Si, quin dic
quid est? & alibi. Gudius.

Dat ossa.] MS. *datnr ossa.* unde Sal
masius, dat rosa. Gudius.

Familia.] Servi.

Fastidit.] Præ satietate non valet ed
re. non enim re ipsà vile fuit, tantum
satiatis ante, & retertis.

Age si quo abire.] Ita Faber, metu
postulante.

Mibi.] Libertatem innuit nullatenus
impeditam.

F A B. VIII.

Sat pulcher, qui sat bonus.

FRATER & SOROR.

PRÆCEPTO monitus sæpè te considera.

Habebat quidam filiam turpissimam,

Idemque insigni & pulchrâ facie filium.

Hi, speculum in cathedra matris ut positum fuit,

5 Pueriliter ludentes, fortè inspexerunt.

Hic se formosum jactat: illa irascitur,

Nec gloriantis sustinet fratris jocos,

Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.

Præcepto.] Mallem præcepto hoc.
Scripsit Phædrus. *Præcepto.* Sch.

Sæpè.] Respicit quod sequitur. coti
die speculo vos uti volo. Scheff. *ipse te.*
Heins.

Turpissimam.] Heins. *turpissimâ.* Sch.
facie.

Hi speculum.] Salmasius ad margi
nem libri ita emendârat. olim his lege-

batur & subpositum. ut MS. Sic Fa
& Gudius. nisi quod loco *ut* ut
ubi rectè.

Inspexerunt.] Sic MS. loco *ut* in
erant. Gud.

Quid enim?] Frustra mutatum vol
quid nî? Horat. *milui est potior,*
enim? concurrunt—— Scheff.

Ergo
Magn
Vir na
Ample
Dulcer
Quotid
Tu form
Tu faci
Invidia
Ducur
Vir nat
arus mul
Rem.]
nos cultui
Iham.]

Vulga
Cujus n
Et cedo i
E populo
Quæso tan
utinam,

Non fugio
Invidia.]
il. patior me
atque occu
ammodo pos

R

Periculof
Utriusq
Hippolytus
Cassandra
ergo explo
Oliit.] MS
Noverca.]
Creditum.]

Ergo ad patrem decurrit læsura invicem,
 Magnaque invidia criminatur filium,
 Vir natus, quod rem fœminarum tetigerit:
 Amplexus utrumque ille, & carpens oscula,
 Dulcemque in ambos charitatem partiens:
Quotidie, inquit, speculo vos uti volo:
Tu formam ne corrumpas nequitie malis:
Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

10

15

Invidia.] Spleen, aggravation.

Decurrit.] Sic MSS. Gudius

Vir natus.] Sic Apul. si resistere, vir
 parus mulieri nequibas. Scheff.

Rem.] Speculum vult, & alia id ge-
 nus cultui servientia. Sch. Fab.

Istam.] Tam deformem.

Vincas.] Conspici non sinas. morum
 pulchritudine deformitatem obrus. Sic
 apud Curtium, 8. c. 3. *vicit gratiam me-
 riti sceleris atrocitas.*

Bonis.] Opponitur *malis*, quod præ-
 cedir.

F A B. IX.

Fidelem ubi invenias virum.

SOCRATIS DICTUM.

Vulgare amici nomen, sed rata est fides.

¶ Quum parvas ædes sibi fundasset Socrates,
 Cujus non fugio mortem, si famam adsequar,
 Et cedo invidiæ, dummodò absolvar cinis)
 E populo sic nescio quis, ut fieri solet:
Quæso tam angustam talis vir ponis domum?
Utinam, inquit, veris hanc amicis impleam.

5

Non fugio.] Amplecti paratus sum.

Invidiæ.] Quâ nobis invidetur. Fa-
 lior me circumveniri & vel damna-
 re, atque occidi ab invidis, ut Socrates,
 dummodo post mortem iudicis innocens fu-

isse. Gronov.

Cinis.] Cum cinis factus fuero.

Nescio quis.] Subaud. dixit.

Talis.] Tu talis vir cum sis. *talis* præ-
 tantus.

F A B. X.

Ne sis credulus, maximè criminatori.

RES GESTA SUB AUGUSTO.

Periculosum est credere & non credere,

Utriusque exemplum breviter exponam rei.

Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est:

Cassandræ quia non creditum, ruit Ilium.

Ergo exploranda est veritas multùm priùs,

5

Obiit.] MS. obit.

Novercæ.] Phædræ.

Creditum.] A Theseo.

Exploranda multùm.] Diu & accura-
 tè expendenda, consideranda,

F 2

Quàm

Quàm stulta pravè judicet sententia.
Sed fabulosa ne vetustate elevem,
Narrabo tibi memoriâ quod factum est meâ.

¶ Maritus quidam quum diligeret conjugem,

- 10 Togamque puram jam pararet filio,
Seductus in secretum à liberto suo
Sperante hæredem suffici se proximum :
Qui dum de puero multa mentitus foret,
Et plura de flagitiis castæ mulieris,
15 Adjecit id quod sentiebat maximè
Doliturum amanti, *ventitare adulterum*,
Stuproque turpi pollui famam domûs.
Incensus ille falso uxoris crimine,
Simulavit iter ad villam, clamque in oppido
20 Subsedit, deinde noctu subito januam
Intravit, rectâ cubiculum uxoris petens,
In quo dormire mater natum jussierat,
Ætatem adultam servans diligentius.
Dum quærunt lumen, dum concursat familia,
25 Iræ furentis impetum non sustinens
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
Ut sentit tonsum, gladio pectus transigit,
Nihil respiciens dum dolorem vindicer.

Stulta pravè.] Priusquam sententia animi stulta, utpote nullo nixa fundamine, pravum & in quum proferat iudicium. *Judices*, præter: Heins. & Guëus.

Ne.] *Poll ne* Præsch. Gud. inserunt hæc. invitis codicibus.

Fabulosa.] Ne fabulis vetustis amat enim abstracta pro concretis Phædrus, nec ultra monere opus est) tantum allatis detrahare videns de viribus & veritate prioris sententiæ.

Puram.] *Bluin. without trimm'ing.* toga enim puerorum, donec quintum vel sextum decimum annum attigissent, prætextam habebat purpuram. Sch.

Seductus.] Subaud. *est.* Ritterhusius vidit ac idè *seductus* censuit scribendum. De sententiâ hujus loci nihil itaque est cur ulterius vel dubitent vel litigent docti.

Secretum.] Locum. non audiendus est Gudius qui, deleo *in secretum* utpote ineptus, legit *insecretum* quia MS. Rem. *insecretum* exhibet. quid enim frequentius illis pleonasmis? quantum in se habent elegantiam? ut ipsi Gudio, cum liberti præsent? porro, quam malè hæc

sunt divisa temporibus tibi. Gud. si p. us inferat letum libertus, quam dolose tenderat, suâ calumniâ maritum decipiat.

Suffici se.] MS. *suffecisse*. male. *fici se.* i. e. se suffectum iri.

Venitare.] *Qos. av.*

Uxoris crimine.] Criminatione, cussatione.

Subsedit.] Quasi in insidiis. ut retores faciunt, vel hostes, Liv. l. i. *P. rem militum subsidere in insidiis jussit.*

Adultam.] Filium adultum, adeo vitiis magis obnoxium, observans ge tius.

Concursant.] Sic MS. rectè. *fam* enim pures denotat.

Sustinens.] Non valens retardatus impetu iræ ad suum o em jam evadere.

Tonsum.] Nempe, sicut viri concubant, solebant enim pueri alere pillos, & cum ad virilem venissent a tota detonsos consecrare Diis, inde tonsio semper esse capite. Prohibet elex virum esse comtum. Scheff.

Respiciens.] Curant, pensant habere.

Dolorem.] *Resentment.*

I. Luc

Lucernâ adlatâ, simul aspexit filium,
 Sanctamque uxorem dormientem cubiculo,
 Sopita primo quæ nil somno senserat :
 Repræsentavit in se pœnam facinoris,
 Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.
 Acculatores postularunt mulierem,
 Romamque pertraxerunt ad Centumviros.

30

35

Maligna insontem deprimit suspicio,
 Quod bona possideat. Stant patroni fortiter
 Causam tuentes innocentis scœminæ.
 Divo Augusto tunc pericere iudices
 Ut adjuvaret juris jurandi fidem,
 Quod ipsos error implicuisset criminis.
 Qui postquam tenebras dispulit calumniæ,
 Certumque fontem veritatis repperit.

40

Quat (inquit) pœnas causa libertus mali,
 Etque orbam nato simul & privatam viro,
 Miserandum potius quàm dammandum existimo.
 Quod si damnanda perscrutatus crimina
 Interfamilias esset, si mendacium
 Abiliter limasset à radicibus,
 Non evertisset scelere funesto domum.

45

50

Nil spernat auris, nec tamen credat statim.
 Quandoquidem & illi peccant quos minimè putes ;
 Qui non peccant impugnantur fraudibus.
 Hoc admonere simplices etiam potest,

[Simul adspexit.] Salmaf. simul ac
 [Sopita.]

[Aldum dormiens, ut cui som-
 nescens erat. Unde Plin. 21. c. 18.
*nosmine aiunt somnum allici, sed mo-
 servandum, ne sopor fiat.* Schef.

[Repræsentavit.] Repræsentare pecu-
 m. Anglicè. *to pay down upon the*

[Ita hic, solennis vox, cum de pœ-
 nâ factum illico consecutâ sermo
 Gadius.

[Credulas.] Credulis ille.

[Sued.] Sued. postularunt ad ju-
 rum venire.

[Centumviros.] Iudices erant apud
 ægebantur causæ graviores, inde
 umvires dictæ.

[Suspicio.] Gadius *suspicio*, ita quidam
 rum postulat : itaque alibi vetustis-
 codices disertim scribunt, cum ta-
 editi nunc exhibeant *suspicio*.

[Minor enim esset suspicio, si
 exinde sibi provenerat fructus.]

[Adjuvaret.] Jurati enim Senatores
 sententiam ferebant ; si vero aqua ipsis
 hæreret, neque satis liqueret quid veri
 esset in re, quâ de agebatur, tunc Im-
 peratoris iuramentum exquirebant. Fab. ut
 sua prudentiâ adjuvaret eos ad imple-
 dam & præstandam jurisjurandi fidem.

[Implicuisset.] Incertos, quid judicarent,
 redidisset.

[Ipsos.] Quantumvis iudices constitutos.
 [Tenebras.] Calumniam obscuritate in-
 volutam detexerat.

[Dammandam.] Ingrata repetitio : hinc
 variae conjecturæ, *clam tanta*, Schef.
tam infanda, vel *temeranda*. Gadius, *delata*
 Hoadleius nostras, *damnanda* enim ir-
 replet ex præcedente verbu.

[Minime.] Peccaturos, subaud.

[Impugnantur.] Attendantur, impe-
 tuntur fraudu entis calumniis.

[Ne quid.] MS. *ne qui sponderet*,
 Præsch. *nequis pendeat*.

- 55 Opinione alterius ne quid ponderent :
Ambitio namque dissidens mortalium,
Aut gratiæ subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.
¶ Hæc executus sum propterea pluribus,
Brevitate nimia quoniam quoddam offendimus.

Ponderent.] Æstimant.

F A B. XI.

Deformitas dolenda quæ ex merito venit.

EUNUCHUS ad IMPROBUM.

- E**unuchus litigabat cum quodam improbo :
Qui super obicæna dicta & petulans jurgium,
Damnum infectatus est amissi corporis.
En, ait, hoc unum est, cur laborem validius,
5 *Integritatis testes quia desunt mihi,*
Sed quid fortune, stulte, delictum arguis ?
Id demum est homini turpe, quod meruit pati.

Super.] Præter.

Dicta.] Distertia, jocos.

Petulans.] Provoking.

Infraus.] Acriter objecit.

Amissi.] Omnes ad hunc locum, quasi ad ulcus mulsæ : Præschius, *absissi*, vel *amissi roboris*. Schefferus, *accisi*, vel excissi, tamen post, Gronovio monitus, vulgatum retinet, corpus enim pro obicæna parte corporis. Horat. l. Sat. 2. v 43. *dedit pro corpore nummos*, ubi Acro. *corpore* i. e. obicæna parte corporis. & ita Græcos *σιγες* usur, asse docet Casaub. animad. in Athenæum, l. 5.

Ait.] Eunuchus.

Hoc unum est.] Hoc illud unicum est (damnum nempe amissi corporis) quare tanto magis sollicitus sim, quia ipse so-

lus sum mihi vindex, & integritatis testes desunt mihi.

Integritatis.] Ludit in ambiguo sententia integritatis, dicitur enim in eger animus & integer corpore. *desunt mihi.*

Testes.] Dicuntur vulgò testes per honestam & mercedem, perpetuo enim intelligendum integritatis aut virtutis Faber.

Sed quid hoc.] S. hef. putat hæc esse verba Phædri. Gadius, Eunuchi.

Delictum for.] MS. delectum, non Gadius, Heins. legunt *defectum*, itaque interpretantur, Eunuchum quare fortunæ sui accusas ? Si quid mutandum esset, mallet *defectum*. Juven. *seu genitalia testis ?*

F A B. XII.

Optima sæpe despecta.

MARGARITA IN STERQUILINIO.

- I**n Sterquilinio pullus gallinaceus
Dum quærit escam, margaritam repperit ?

Sterquilinio.] Salmas. ad oram libri notaverat in *Sterquilino* vel *Stercilio*. Nam veteres videntur declinasse *stercus* *sterci*, & *stercus* *stercoris*. & in antiquiss. codice Veneto Catonis & Varronis, nun-

quam *Sterquilinium*, sed semper *Sterculinum* scriptum esse olim docuit Per. Victorius. Hinc autem natus est error quia c & qu veteri pronuntiatione differebant. Gadius.

Faces

O si qu

Olim

Ego qu

Nec tu

¶ H

Qua

Heinliu

O si q

Hoc

Ego q

Ego qui

to est e

veni po

A Pes

H

Lis ad

Quæ

Legem

Non ino

In dubi

Sed ne

Alvos a

Ut ex

De que

Fuci re

Inertes

riti.

Pulche

rit in Ph

Legem

Inconu

bis corpu

Plane

ut verum

Religio

jurejuran

prudentiâ

loquitur.

Facis indigno quanta res (inquit) loco :

O si quis pretii cupidus vidiſſet tui :

Olim rediſſes ad ſplendorem maximum.

5

Ego qui te inveni, potior cui multò eſt cibus,

Nec tibi prodeſſe, nec mihi quicquam potes.

¶ *Hoc illis narro qui me non intelligunt.*

Quanta.] Quam pretioſa. Gudius & Heinſius legunt, O quanta res.

O ſi quis.] M. Rem. & Pith.

Hoc ſi quis Olim.] Jamdudum.

Ego quite inveni.] Schefferus ſic legit.

Ego qui te inveni? potior cui multò eſt cibus. Gudius. Ego qui te inveni potior cui multò eſt cibus? quæ

tamen lectionis mihi videntur æquabilem orationis tenorem prorsus tollere. nihil itaque invito.

Prodeſſe.] Pendet à verbo poſſum ſubintellecto.

Potes.] Nec mihi ſecundum quicquam, i. e. ullatenus potes prodeſſe.

F A B. XIII.

Opus artificem probat.

APES & FUCI VESPA JUDICE.

A Pes in alta quercu fecerant favos :

Hos Fuci inertes eſſe dicebant ſuos.

Lis ad forum deducta eſt, Veſpâ judice :

Quæ genus utrumque noſſet cum pulcherrimè,

Legem duabus hanc propoſuit partibus :

5

Non inconueniens corpus, & par eſt color,

In dubium planè res ut meritò venerit :

Sed ne religio peccet imprudens mea,

Aluos accipite & ceris opus infundite,

Ut ex ſapore mellis, & forma favi,

10

De quæis nunc agitur, auctor horum appareat.

Fuci reſuſant, Apibus conditio placet.

Inertes.] Ἀπρηής, artis ejus impenitus.

Pulcherrimè.] Optimè. paſſim occurrit in Phædro, ut ex indice patebit.

Legem.] Conditionem.

Inconueniens.] Non diſſimile eſt vobis corpus.

Planè meritò.] Omnino meritò. vel, ut verum fatear merito res, &c.

Religio mea.] Ego religione, i. e. jurejurando obſtriſtus peccem præ imprudentiâ, ita ſane multoties Phædrus loquitur. Si cui tamen diſpliceat, ſic

per me licet interpretatur. Ne meum juramentum mihi miſuſ cauto lædatur. Judici verò religio tribuitur, propter juſjurandum, quo attriſtus eſt, ut rectè Ritterhuſius notat.

Aluos.] Olim, Alveos. contra Cod. MS. Gloſſæ, alvus. γαστήρ, ὀδύνη. Gud. Salm. Gron. quem vide ad Plin. l. 21. c. 12.

Opus.] Mel.

De quæis nunc agitur.] De quibus favis nunc lis eſt. Solennis formula.

48 PHÆDRI FABULARUM

Tunc illa talem sustulit sententiam :

*Apertum est quis non possit, aut quis fecerit,
Quapropter apibus fructum restituo suum.*

¶ Hanc præteritam fabulam silentio,
Si pactam Fuci non reculassem fidem.

Tunc illa talem sustulit.] *Acēis*
Faber, quod oraculorum responsis usita-
tum. Rittershusius pro simplici *tuli*.
Schefferus, pro *clarā voce pronuntiavit*.
ut *Lucr. liquidam tollunt lugubri voce*
querelam. Heinsius, tunc illa talem his-
tulit *sententiam*. Gadius non inconcinne.
Tunc *lata licet sustulit sententiā*. paucae
tantum literæ transpositæ sunt & MS.
habet *sententiā*. vulgatam tamen sanam
iudico, & *sustulit* alludere ad lapillos in

urnam demissos.

Possit.] Facere.

Pactam.] Adjudicatam, & repositam
à vespâ conditionem, ut fides indicem
sua. Hoc nemo, quod quidem scio, in-
telligit.

Fuci.] Illos intelligit, qui illius sibi
vindictarum versus, cum tamen ventum
est ad examen, relugerunt detrectarunt-
que fidem pactam.

F A B. XIV.

Otiare, quò labores.

ÆSOPUS LUDENS.

PUerorum in turbâ quidam ludentem Atticus
Æsopum nuciibus quum vidisset, restitit,
Et quasi delirum risit : quod sensit simul.
Derisor potius quàm deridendus senex,
5 Arcum retensum posuit in media via :
Heus (inquit) *sapiens, expedi quid fecerim.*
Concurrit populus : ille se torquet diu,
Nec quæstionis positæ causam intelligit.
Novissimè succumbit : Tum victor sophus :
10 *Citò rumpes arcum, semper si tensum habueris.*
At si laxaveris ; quum voles, erit utilis.
¶ Sic lusus animo debent aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

Delirum.] MS. *deletem*, derivatur
autem à *delirio*.

Simul.] Pro *simul ac*.

Derisor.] Idoneus qui rideat alios, po-
tius quàm dignus, cui ab aliis illudatur,
quem alii irrideant.

Retensum.] *Arbent, unctum*

Sapiens.] Per ironiam. *mitigare*.

Expedi.] Explica, expone, untiddle.

Quid.] Præstius quo, i. e. in quem

finem. Scheff. retinet *quod, ob quod*.

Quæstionis positæ.] *metaphorice*.
Cic. de Oratore i. *sedebam visus & isti*.

usmodi quæstiunculas ponens. Sic nobis
apud Græcos.

Novissimè.] Tandem.

Succumbit.] Victum se fatetur, & ig-
narum.

Sophus.] Philosophus, nimirum Æso-
pus. quæ Glossa, loco nō *Sophus* irreple-
rat in nonnullis libris.

Utilis.] *Serviceable, fit to use, uti-*
bilis.

Redeat.] Eleganter ludus enim avocet
animum, & liberius evagari sinat. cogi-
tatio revocat, & redire jubet.

F A B.

F A B. XV.

Qui educat, pater magis, quàm qui genuit.
AGNUS à CAPELLA NUTRITUS.

Inter capellas Agno balanti Canis,

Stultè (inquit) erras : non est hæc mater tua :

Ovèsque segregatas ostendit procul.

A. Non illam quæro, quæ quum libitum est, cencipit,

Dein portat onus ignotum certis mensibus.

Novissimè prolapsam effundit sarcinam :

Verùm illam quæ me nutrit admoto ubere,

Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.

C. Tamen illa est potior quæ te peperit. A. Non ita est.

Unde illa scivit niger an albus nasceret ?

Age porrò scisset : quum crearet masculus,

Beneficium magnum sanè natali dedit,

Ut expectarem lanium in horas singulas:

Cujus potestas nulla in gignendo fuit.

Cur hæc sit potior, quæ jacentis miserita est,

Dulcemque sponte præstat benevolentiam ?

Facit parentes bonitas, non necessitas.

¶ His demonstrare voluit auctor versibus

Obstiterè homines legibus, meritis capi.

Balanii.] Sal'm. pa'anti. frustra.

Hæc.] Schef. heic. i. est, hoc loco.

ntie.

Segregatas.] A grege capellarum se-

notas.

Illam.] Ovem.

Ignotum.] Schef. ex ignoto, & re-
tere conceptum. igno:um tibi, quia
sciebas quid sibi vellet; & quis futu-
ris esset eventus.

Prolapsam.] Utero.

Illam.] Sub. ud. quæro capellam.

Desit.] Nium. lac.

Scisset.] Scivisset, Elliptica est oratio.
etiam finge vel lac si scivisset,
tant [he had know'n].

Beneficium natali.] Salmas. ut constet
versus, legit nate. Gudius, sine natali,
et, sine vitali, conjicit. Si quidem pe-
tet tetrasyllabum in principio admit-
tere licuit, versus optimè se haberet;
propterea verò, quare non admittendus sit,

dixi. Salmasianam itaque amplector
emendationem, nisi quis sat loco sane
maluerit.

Natali.] Alludit ad morem dona mit-
tendi natali die.

Potestas.] Non potest enim non gignere,
postquam semel partum concepit.
Schef.

Hæc.] Capellâ. Gudius hunc locum
itâ refingit. Cujus potestas nulla in gignendo
fuit, cur hæc? sit potior quæ jacentis
miserita est. Et Burmanni conjectura,
non i la quidem contemnenda,
qui sic legit & exponit. Canis quærit,
Cujus potestas nulla in gignendo fuit, cur
hæc sit potior? respondet agnus. quod
jacentis miserita est.

Necessitas.] Naturæ. V. Grono. ob-
serv.

Meritis.] Bene meritis, beneficii duci
in amorem.

Humanitas, & gravior, & tutior.
CICADA & NOCTUA.

- H**umanitati qui se non accommodat,
Plerunque pœnas appetit superbix.
9 Cicada acerbum noctuæ convicium
Faciebat, solitæ victum in tenebris quærere,
5 Cavóque ramo capere somnum interdiu.
Rogata est ut taceret : multò validiùs
Clamare cœpit. Rursus admorâ prece,
Accensa magis est. Noctua ut vidit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
10 Hac est adgressa garrulam fallaciâ :
*Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare Citharâ quos putes Apollinis,
Potare est animus nectâr, quod Pallas mihi
Nuper donavit : si non fastidis, veni ;*
15 *Una hibamus.* Illa quæ ardebat firi,
Simul cognovit vocem laudari suam,
Cupidè advolavit. Noctua egressa cavo
Trepidantem confectata est, & letho dedit.
Sic viva quod negarat, tribuit mortua.

Humanitati.] Hoc loco *Humanitas*,
Dea est illa, cui quicunque litavit, be-
nevolum se præstat, & candidum mor-
talibus. qui autem non accommodat,
nec humanitati se morigerum præbet,
plerunque pœnas sibi accersit ob super-
biam.

Appetit.] In se deducit.

Noctuæ.] Pendet ab adjectivo *acer-*
bum.

Convicium.] Clamorem.

Rogata.] Cicada.

Admorâ.] Eleganter, velut de machi-
nâ, ad significandum ardorem & studi-
um precantis. Schef.

Accensa.] Irritata ad cantandum. S.

Auxilium.] Contra clamorem cicadæ. S.

Sonare.] Heinsius, *Sonari*.

Citharâ.] Euchnerus è *citharâ* conjicit.
ali *citharam*.

Quos.] Schef. *quis*, & verba paren-
thesi includenda censet. male. locus faci-
limus, nec ullo modo sollicitandus, quos
cantus aliquis jure putes *sonare citharâ*
Apollinis : credas *innare revulsas Cyclo-*
das. Virg. i. e. quivis credat. & sexcenta
hujusmodi.

Pallas.] Noctua enim est avis Pal-
ladis.

Fastidis.] If you are not nice.

Advolat.] Ad noctuam.

Trepidantem.] Præ me fugitantem.

Confectata.] overtaken.

Sic viva quod. &c.] Sic quam quie-
tem viva cicada negaverat noctuæ,
morte suâ tribuit.

Fructu non foliis arborem æstima.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

Olim quas vellent esse in tutela sua
Divi legerunt arbores. Quercus Jovi,

Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea,
Pinus Cybebæ, populus celsa Herculi.
Minerva admirans, quare steriles sumerent,
Interrogavit. Causam dixit Jupiter :

5

Honore fructum ne videamur vendere.

At me hercule narrabit quod quis voluerit,

Olive nobis propter fructum est gratior.

Tunc sic Deorum genitor atq; hominum sator :

10

O nata, meritò sapiens dicere omnibus :

Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria.

¶ Nil agere quod non profit, fabella admonet.

Pinus.] Pinum sacram fuisse Magnæ Matri, apparet ex Arnob. l. 5. *Quid enim sibi vult illa pinus?* quam semper statis diebus in Deum Matris intromittis sanctuarium.

Cybebæ.] Olim. Cybelæ. male. secunda enim semper corripitur, ut Gudius doctissime demonstrat. MS. Rem. cæteri-que scriptum habent Cybebe quidni itaque vetus lectio MSS. iter. Sed plura Gudius ad ultimam tabulam hujus libri tertii.

Honore.] Faber legit, *Honorem fructu.* Nec sane video, quid insit sensus alteri

lectioni, utcumque eam defendat Schef-ferus. *ne videamur honorem tutelæ nostræ,* eligendo frugiteras, non tam dare, quam *vendere* pro *fructu* nobis inde percipiendo.

Narrabit.] Piget recensere varias ad hunc locum doctorum conjecturas. Ità nihili sunt. Tu modo lege *narravit* loco *narrabit*, nec quicquam ultra quæres.

Genitor.] MS. *gentium* unde *ingen- tium* Gudius. opinor *gentium* recte se habere : exprimere enim voluit *γεν- τειν*.

Dicere.] Præsentis est temporis.

F A B. XVIII.

Tuis contentus ne concupiscas aliena.

PAVO ad JUNONEM.

PÀvo ad Junonem venit, indignè ferens.

Cantus luscinii quod sibi non tribuerit :

Illum esse cunctis avibus admirabilem,

Se derideri, simul ac vocem miserit.

Tunc consolandi gratiâ, dixit Dea :

5

Sed forma vincis, vincis magnitudine,

Nitor smaragdi collo præfulget tuo,

Luscinii.] Legitur Luscinus, Luscini- us, & Luscinia.

Illum.] Subaud. dicens, illum esse, &c.

Avibus.] V. C. Pith. *auribus.* quod præstat.

Gratiâ.] MS. gratiam duxit. lege, gratiâ induxit dea. i. e. per inductionem

intulit. nimirum obducens ex abrupto, *sed formâ vincis*, &c. Gud. us. *Sed affe- ctatæ hæc eruditonis & dura videntur.*

Nitor smaragdi.] Nitor qualis est in Smaragdo. Gudius monet legendum cum libris veteribus, *Zmaragdi.*

Præfulget.] Fulget circa collum.

Pictisque

- Piſiſque plumis gemmeam caudam explicas.*
 P. Quò mi, inquit, *mutam ſpeciem ſi vincor ſono ?*
 10 J. *Fatorum arbitrio partes ſunt vobis datæ :*
Tibi forma, vires aquilæ, luſcinio melos,
Augurium corvo, læva cornici omina.
Omneſque propriis ſunt contentæ vocibus.
 ¶ *Noli adſectare quod tibi non eſt datum,*
 15 *Deluſa ne ſpes ad querelam recidat.*

Piſiſque.] Et piſtis plumis, quaſi totidem gemmis, conſitam caudam expandis.

Quo.] i. e. quo fine.

Speciem.] Sub. dediſti. Sic Horat.

Quo mihi fortunam, ſi non conceditur uti ? i. e. Quo mihi Dii conceſſere fortunam ?

Fato.] Litera I quæ præponitur *tō* *fatorum* ſignificat Junonem jam Pavoni reſpondere.

Partes.] Deſumta è Scenâ locutio :

in quâ alteri primæ, alteri ſecundæ partes adſignantur. Praſ. h. ſua cuique veſtrum pars data eſt.

Forma.] Data eſt & ita in ſequentibus, pro numero nominativ; verbum ſubauditur.

Læva.] Felicia. Cicero de Divin. l. 2. à dextra corvus, à ſiniſtra cornix ſacra. Sch.

Omneſque.] Omneſque. Heiſius.

Recidat.] Scribendum *reccidat* metro pollulante.

F A B. XIX.

Multi homines nomine, non re.

ÆSOPUS ad GARRULUM.

- Æ*ſopus domino ſolus cùm eſſet familia,
 Parare cœnam juſſus eſt maturiùs.
 Ignem ergo quærens, aliquot luſtravit domos,
 Tandemque invenit ubi lucernam accenderat.
 5 Tum circumeunti fuerat quod iter longius,
 Effecit brevius : namque rectâ per forum
 Cœpit redire : & quidam è turba garrulus :
Æſope, medio ſole quid cum lumine ?
Hominem quæro (inquit) & abit feſtinans domum.
 10 ¶ *Hoc ſi moleſtus ille ad animum rettulit,*

Familia.] Cum Æſopus ſolus eſſet domino tota ſamulorum cohors. Dominus non habuit aliam familiam, alios ſervos, præter Æſopum. Proper. Tu mihi ſola domus. tu Cynibia ſola parentes. In ſolis tu mihi turba locis Tibul. Demolt.

Maturiùs.] Solito, ſubintel.

Luſtravit.] Luſtrat. & *ἐπξῆται*, Gloſſ.

Tum circumeuntii.] Ordo verborum

hic. tum efficit iter brevius, quod iter fuerat paullo longius illi circumeuntii.

Rectâ.] Subaud. viâ.

Quidam.] Sub. dixit.

Medio.] Meridie.

Quid.] Sc. agis.

Abit.] Nimirum Æſopus.

Hoc.] Diſtum Æſopi.

Ad animum.] Animo conſiderandum propoſuit, examinavit.

Senſit

Sensit profectò se hominem non visum seni,
Intempestivè qui occupato adluserit.

Visum.] Sub. esse.

Adluserit.] Jocari voluerit.

F A B. XX.

Miserrimus, qui in vita miser, post mortem miserior.

ASINUS & GALLI.

QUI natus est infelix, non vitam modò
Tristem decurrit, verùm post obitum quoque,
Persequitur illum dura fati miseria.

¶ Galli Cybebes circùm quæstus ducere
Asinum solebant bajulantem sarcinas.

Is quum labore & plagis esset mortuus,
Detracta pelle sibi fecerunt tympana.

Rogati mox à quodam, *delicio suo*
Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:

Putabat se post mortem securum fore,

Ecce aliæ plagæ congeruntur mortuo.

5

10

Dura fati miseria.] Dorum & miserrum fatum usque insequitur illum etiàm mortuum.

Galli.] Sacerdotes castrati. sic dicti a Gallo fluvio Phrygiæ.

Cybebes.] Olin malè *Cybeles* legebatur. corripitur enim secunda in *Cybeles*. Vide Gudium doctè de his vocibus disferentem.

Circum quæstus.] *Circum in quæstus.* reponit Gudius. *in* excidit propter similitudinem antecedentis *m.* idem error L. II. Fab. 8. *quoniam dignos adjuvat. pro indignos.* Est autem *circum in quæstus ducere*, eleganti tmeli, pro *circum-*

ducere ad quæstus faciendos. Gudius. Gronovius pater præfert *circum cæsus*, id est, oppida, fora, concii iabula.

Tympana.] Quibus solenniter utebantur. Catullus de Aty. *Cepit manibus leve tympanum. & comitata tympano Atys,* &c.

Delicio.] Asino nempe. Delicium autem vocatur asinus, in Copà inter catalecta Virgillii — *vestrum delictum est asinus.* proprie usurpatur de pueris & puellis elegantibus. Gudius.

Securum.] Omnium molestiarum vacuum, & immunem.

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM

LIBER IV.

PROLOGUS.

JOculare tibi videtur : & sanè leve,
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Sed diligenter intueri has nœnias,
Quantam sub illis utilitatem reperiēs ?

- 5 Non semper ea sunt quæ videntur, decipit
Frons prima multos : rara mens intelligit
Quod interiore condidit cura angulo.
Hoc ne locutus sine mercede existimer,
Fabellam adjiciam de mustela & muribus.

Joculare.] Hoc nimirum scriptionis
genus videtur tibi ludicrum quiddam : &
ut verum fateor hæc levia nostro calamo
per lusum excidunt, nihil majoris mo-
menti, quod faciam habentis. Videtur
innuere se more rusticorum, finito pen-
so, calamo leve quid ludere ; ut enim
illi calamo levem aliquam nœniam so-
nant, ita ego animi causâ minutâ hæc
scriptito.

Leve.] Itâ priores Editi. mutavit Ri-
galtius, qui bene prætulit nullâ authori-
tate nixus. Sch.

Sub illis.] MS. *subtilis*, malè.

Non semper.] Res non sunt semper
tales, quales videntur.

Frons.] Species. *apparante.*

Rara.] Non obvia uniuscujusque mens,
sed perspicax, qualis solet esse rara. Sch.
foris simplicius & verius. paucæ men-
tes. paucorum ingenia.

Condedit cura.] Quod ego studiosè sub
his fabellis repositum volui.

Mercede.] Gratis, *without proof*. Si
quis eam, quam profiteor, tabulis subesse
eruditionem negaverit, age experiatur
vires, & ostendat, quid hæc sibi fabella
velit. Et sanè huic prologo elegantissimè
intexit Phædrus *Amulgius* sequentis fa-
bulæ : quot enim mures perierunt
specie farinæ decepti, priusquam rara
mens, sagax ille musprehendit muste-
lam, quæ in obscuro loco se abjecerat,
curaque condiderat ? licet igitur hi ver-
sus *non semper ea sunt, quæ videntur*, &c.
fabellis quibuscvis convenient ; hic tamen
sequentem unice respiciunt ; atque adeo
quoniam hoc omnes hucusque latuit in-
terpretes, jactantius Phædro dictum non
irritum fuisse arguunt, se nempe non lo-
cutum esse hoc sine mercede.

F A B.

F A B. I.

Astutus astu non capitur.

MUSTELA & MURES.

Mustela quum annis & senectâ debilis,
Mures veloces non valeret adsequi,
Involvit se farinâ, & obscuro loco
Abjecit negligenter. Mus escam putans,
Adsiluit, & compressus occubuit neci :
Alter similiter ; deinde periit tertius.
Aliquot securis, venit & retorridus,
Qui sæpe laqueos & muscipulam effugerat,
Procûlque insidias cernens hostis callidi :
Sic valeas, inquit, ut farina es quæ jaces.

5

Adsequi.] Sequendo accedere, vel capere.

Involvit.] Volvit se in farinâ.

Abjecit.] Scil. se, eleganter, velut rem vilem, & ab alio abjectam.

Escam putans.] Putans *mustelam esse* escam.

Compressus.] MS. *compresus*. unde nonnulli *comprehensus* malunt.

Aliquot securis.] Hunc versum delendum censet Præschius, ut ex priori natum, & loco nō prius reponit *venit*. Urfinus corrigit. *aliquot venit sepultis* recte *territus*. tu nihil muta.

Retorridus.] Notatur vetulus, rugo-

sus, quomodo *retorridas plantas* macilentas, scabras, & in rugas contractas. sunt qui colorem *multellæ* significari volunt, *Windle-colour'd*.

Muscipulam.] *Muscipulum* neutrius generis. sæpius *muscipula*, æ. invenitur.

Sic valeas.] Series verborum hæc est. *Sic valeas tu, quæ jaces*, (ita negligenter) *ut farina es* (illa nimirum, quam simulas) i. e. planè non valeas, sicut nec farina es, quam esse te simulas. Plaut. Aulul. 4. 10. *Ita te amabit Jupiter, ut tu nescis*, at res per se constat.

Jaces.] A *iquis, neces*, conjecit. frustra.

F A B. II.

Spernit superbus quæ nequit assequi.

VULPES & UVA.

Fame coacta Vulpis, altâ in vineâ
Uvam adperebat summis saliens viribus :
Quam tangere ut non potuit, discedens ait :
Nondum matura est, nolo acerbam sumere.

Vulpis.] Antiquè. pro *uinipes*.

Alia.] Placet Schefferi conjectura ; *altam* legentis.

Est.] Malo, es.

Acerbam.] Immaturam.

Sumeret] Edere.

¶ Qui

- 5 ¶ Qui facere quæ non possunt, verbis elevant,
Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

Elevant.] Undervalue, slight. le-
via & vilia esse contendunt.

Adscribere.] Idem est, quod accipere
velut ex debito & suum facere. verbum
ex re nummularia desumptum. solebant

enim creditores solutam sibi apud men-
sarium summam jubere transcribi in so-
as tabulas, Scheff.

Debebunt.] Will be oblig'd.

F A B. III.

Vindictæ cupidus sibi malum arcerit.

EQUUS & APER.

- E**quus sedare solitus quo fuerat sitim,
Dum sese Aper volutat, turbavit vadum.
Hinc orta lis est. Sonipes iratus fero,
Auxilium petiit hominis, quem dorso levans
5 Rediit ad hostem: jactis hunc telis eques
Postquam interfecit, sic locutus traditur,
H. Lator tulisse auxilium me precibus tuis;
Nam prædam cepi, & didici quàm sis utilis.
Atque ita coëgit frænos invitum pati.
10 Tum mœstus ille: E. Parvæ vindictam rei
Dum quero demens, servitutem repperi.
¶ Hæc iracundos admonabit fabula,
Impunè potius lædi, quàm dedi alteri.

Equus.] Hæc fabula Æsopi non est,
sed Stesichori, quæ olim Phalarin illum
immanitate nobilem tyrannum desfrin-
xit. Fab.

Quo.] Ordo verborum hic est. *Aper*,
dum se volutat, turbavit vadum, quo
equus solitus fuerat sedare sitim. quo,
pro in quo.

Sonipes.] Equus.

Jactis.] Frustrâ Rigaltius lætus refri-
git. nam apud Tacitum legisse memini,
telisque non in vanum jactis & jacere sa-

gittas. Gronov.

Precibus.] Tibi precanti.

Prædam.] Aprum.

Invitum.] Equum nempe, qui voluit
lubens vadum turbatum pati.

Repperi.] Eleganter opponitur q̃
quero.

Potius.] Ellipt. pro potius esse, i. e.
melius lædi impune & sine ullâ in læde-
tem vindictâ, quàm, &c.

Admonbis.] will serve to admon-
ish.

F A B. IV.

Homines non numerandi, sed ponderandi.

ÆSOPUS INTERPRES TESTAMENTI.

PLUS esse in uno sæpè, quàm in turbâ, boni,
Narratione posteris tradam brevi.

Uno.] Homine.

In turbâ.] Schefferus in delendum
censet.

Boni.] Sapientiz utilis.

Brevi.] Forte gravi. i. e. seriâ, neq;
enim hæc narratio brevis. Gudius.

Quidam

¶ Quidam decedens tres reliquit filias,
 Unam formosam, & oculis venantem viros :
 At alteram lanificam & frugi rusticam :
 Devotam vino tertiam, & turpissimam.
 Harum autem matrem fecit hæredem senex
 Sub conditione, totam ut fortunam tribus
 Equaliter distribuat, sed tali modo,
 Ne data possideant aut fruantur: tum simul
 Habere res desierint quas acceperint,
 Centena matri conferant sestertia.
 Athenas rumor implet: mater sedula
 Jurisperitos consulit: nemo expedit
 Quo pacto non possideant, quod fuerit datum,
 Fructumve capiant: deinde quæ tulerint nihil,
 Quanam ratione conferant pecuniam.
 Postquam consumpta est temporis longi mora,
 Nec testamenti potuit sensus colligi,
 Fidem advocavit, jure neglecto, parens:
 Seponit mœchæ vestem, mundum muliebrem,
 Lavationem argenteam, eunuchos glabros:
 Lanificæ agellos, pecora, villam, operarios,
 Boves, jumenta, & instrumentum rusticum:

5

10

15

20

Decedens.] Vitâ. moriens lege naturali.

Venantem.] Captantem, insidiantem.

Alteram.] Secundam.

Rusticam.] Simplicem. quales rusticæ, artiumque rudem, quibus urbanæ & elegantiores viris insidiantur.

Devotam.] Prorsus deditam.

Turpissimam.] Maxime deformem.

Fortunam.] Bona hæreditaria, fortunas.

Fruantur.] Subaudi. datis, nullus enim hic Archaismus. præceus enim data pendet à verbo possideant.

Tum.] Deinde.

Simul.] Simul ac.

Centena.] Unaquæq; filia centum.

Centi Sestertia.] Duos mille & quingentos coronatos.

Rumor.] De testamento.

Expedit.] Explicat.

Fructumve.] Fructumve non capiant. petenda enim est non ex priori verbo.

Tulerint nihil.] Nihil fructus percipiant, nihil sceleris. eâ enim conditione data erant bona, ut ne possideant, neve fructum capiant è bonis datis.

Quâ.] Quâ computandi viâ.

Conferant.] Singulæ solvant.

Pecuniam.] Quæ tamen testamento nulla fuit legata. hinc ille nodus, & difficultas in sensu testamenti colligendo.

Fidem advocavit.] Postquam jurisperiti nihil profuissent, fide suâ & integritate pro advocato usa est.

Neglecto jure.] Summo jure non observato. vel jurisperitis non ultra adhibitis.

Mœchæ.] Oculis venanti viros, ante dixerat.

Mundum.] Ornam.

Lavationem.] Vasa omnigena lotioni inservientia.

Glabros.] Molles. at Gadius ab Funnichis separandos judicat. glabri enim erant pueri ob ætatem debiles; quos delicatos vel delicias vocabant. Pueri lævi apud Matialem.

Agellos.] Expounds.

Pecora.] Ovæ, agnos, capellas. minora significantur.

Boves.] Bine.

Jumenta.] Oneribus ferendis destinata, & majora. quales muli, asini, Tauri, Equi.

58 PHÆDRI FABULARUM

- 25 Potrici, plenam antiquis apothecam cadis,
Domum politam, & delicatos hortulos.
Sic destinata dare quum vellet singulis,
Et adprobaret populus, qui illas noverat,
Æsopus mediâ subitò in turbâ constitit :
- 30 Æ. O si maneret condito sensus patri,
Quàm graviter ferret, quod voluntatem suam
Interpretari non potuissent Attici !
Rogatus deinde, solvit errorem omnium.
Domum & ornamenta, cum venustis hortulis,
- 35 Et vina vetera date lanificæ rusticæ :
Vestem, uniones, pedissequos, & cætera
Illi assignate, vitam quæ luxu trahit :
Agros, vites, & pecora cum pastoribus
Donate mæchæ : Nulla poterit perpeti
- 40 Ut moribus quid teneat alienum suis.
Deformis cultum vendet, ut vinum paret ;
Agros abjiciet mæcha, ut ornatum paret ;
At illa gaudens pecore, & lane dedita,
Quacunque summâ tradet luxuriæ domum :
- 45 Sic nulla possidebit quod fuerit datum,
Et dictam matri conferent pecuniam,
Ex pretio rerum, quas vendiderint singule.
¶ Ita quod multorum fugit imprudentiam,
Unius hominis repperit solertia.

Antiquis.] Adeoque majoris pretii.
Apothecam.] Ault.
Politam.] Idem quod postea, domum
& ornamenta.
Delicatos.] Mox venustos vocat, quod
idem est.
Sic destinata.] Hoc modo secum in a-
nimo disposita & designat.
Adprobaret.] Designationem, divisio-
nem subaudi.
Condito.] Sepulcro.
Volunt.] Quid velit. mentem suam.
alii, testamentum, voluntatem ultimam.
malè nî fallor.
Solvit.] Est temporis præteriti, ob
pæcedens constituit.
Uniones.] Hi inter mundum mulie-
brum numerandi.
Et cætera.] Supra Gudius glabros ab
Funnuchis disjungi voluit, quo ipsum re-
quæ fieri à Gudio demonstrant, opinor,
hæc verba & cætera, quis enim & cæterade
unâ tantum re omisâ, dicere sustineret ?
Luxu.] Ebrietate, computationibus.

Vites.] MS. Rem. *Utiles.* unde Gudius,
us, villas. sane respondet concinnius his
quæ præcesserant. agellos, pecora, villas
& rectè porro notavit T vitiose pro I, &
I perperam pro T reperiri in eodem co-
dice.
Perpeti.] Diu pati.
Quid alienum.] Quicquam quod non
convenit.
Abjiciet.] Vili pretio vendet.
Paret.] Gronov. petat. recepta, fate-
or, lectio displicet; non tamen habeo
quod reponam, aptius.
Qua.] Vilissimo vel pretio.
Tradet.] Transferet in alienas manus.
Luxuriæ domum.] Ad luxuriam in-
structæ & quæ si consecratæ.
Dictam.] Testamento constitutam.
Multorum imprudentiam.] Multo-
imprudentes.
Unius solertia.] Unus homo solers la-
tentem invenit testamenti sententiam, quæ
non potuit deprehendi à multis impru-
dentibus.

F A B

PUC
QUUM
(Hi
Fugerent
Ægrè rec
Duces co
Suis ligar
Haberent
Hæere i
Quos im
Capacis a
¶ Que
Periclitat
Minuta p

Exercitū
spiritum, &
non, ut Fab
verlus, quid
ercitū, Duce
jora hæc pro
bus seriò co
dum est exar
enim à parti
Cavos.] H
cavum repe
Trepidaren
cursarent. 9

PHÆDRU
TU qui
Et ho
Parvâ libe
Severitate

Nasute.] C
qui, &c. Nas
cuis aliis se p
tiæque odora
tamen nasute
sanè melius s
ordo.
Destringit
seculum corrip

F A B. V.

Feriunt summos fulmina montes.

PUGNA MURIUM & MUSTELARUM.

QUum victi Mures Mustelarum exercitū
(Historia quorum in tabernis pingitur)
Fugerent, & arctos circum trepidarent cavos,
Ægrè recepti, tamen evaserunt necem.
Duces eorum, ut qui capitibus cornua
Suis ligarant, ut conspicuum in prælio
Haberent signum quod sequerentur milites,
Hæserè in portis, suntque capti ab hostibus;
Quos immolatos victor avidis dentibus
Capacis alvi mersit tartareo specu.

5

10

¶ Quemcumque populum tristis eventus premit,
Periclitatur magnitudo principum.
Minuta plebes facili præsidio later.

Exercitū.] Tota hæc fabula grandem spiritum, & majestatem tragicam spirat, non, ut Faber. duo tantum postremi versus. quid enim grandius, quam *Exercitū, Duces, signum portis, &c?* majora hæc proculdubio, quam quæ muribus seriò convenire possunt, observandum est exercitū tertii esse casus: pendet enim à participio *victi*.

Cavos.] Horat. L. 1. Ep. 7. *Macra curvum repetes arcum.*

Trepidarent.] Utro citroque pavidi cursitarent. *Scuttle.*

Recepti.] Scil. *cavis.*

Signum.] Notam, quæ duces à gregariis discernere. sic enim solebant, ut docet Veget. L. 2. c. 13, & 16.

Immolatos.] Solebant nempe victimas post victoriam offerre Diis. Schef.

Capacis.] Grandius; ut augeret risum in humili hac re. Fab.

Magnitudo.] Magni Principes. sic loqui amat Phædrus, ut cuius legem obviū est.

Facili.] Quia facile præsidium aliquod invenit. Schef.

F A B. VI.

Stultus nisi quod ipse facit, nil rectum putat.

PHÆDRUS IN FABULARUM ÆSOPIARUM CENSORES

TU qui nasute scripta destringis mea,
Et hoc jocorum legere fastidis genus,
Parvâ libellum sustine patientiâ,
Severitatem frontis dum placo tuæ,

Nasute.] Ordo verborum: *O nasute qui, &c.* *Nasutus* autem est, qui sagacis aliis se peritat hominum errores vitæque odorari. Schefferus. Non malè tamen *nasute* pro adverbio sumitur. sic sanè melius servatur naturalis verborum ordo.

Destringis.] Carpis naso adunco, acri censura corripis.

Fastidis.] Præ fastu legere non dignaris.

Sustine.] Utcanque odiosum tamen patienter sustine, non e manibus abice. Ursius corrigit *parum libellam* (*sustine*).

Placo severitatem.] smooth the roughness. dum te acrem censorem mitem reddo.

60 PHÆDRI FABULARUM

- 5 Et in cothurnis prodit Æsopus novis.
 Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo
 Pinus bipenni concidisset Thessalâ,
 Nec ad professe mortis audacem viam
 Fabricasset Argus opere Palladio ratem,
 10 Inhospitalis prima quæ Ponti sinus
 Patefecit, in perniciem Graiûm & Barbarûm.
 Namque & superbi luget Ætæ domus,
 Et regna Pelicæ scelere Medæe jacent,
 Quæ seivum ingenium variis involvens modis,
 15 Illic per artus fratris explicuit fugam,
 Hic cæde Patris Peliadum infecit manus.
 Quid tibi videtur? Hoc quoque insulsum est, ais,
 Falsoque dictum; longè quia vetustior.
 Ægeâ Minos classe perdomuit freta,
 20 Fustoque vindicavit exemplo impetum.
 Quid ergo possum facere tibi, lector Cato,
 Si nec fabellæ te juvant, nec fabulæ?

Et in.] Meursius. en: in: frustra, sic enim claudicat oratio.

Cothurnis novis.] Tragico habitu qualis Æsopo fuit inuitatus. Tragicus enim sermo a leni fabularum sermone longissimè abest. Cothurnus autem erat calceamenti genus, quo Tragediarum actores utebantur.

Nec unquam.] Nec pro non. ut in nec opinans.

Pelii.] Malè olim Pelii; utinam ne in nemore Pelio. Ennius. penultima enim in Peliei adjectivè sumpro produceretur.

Pelii nemoris.] Sylvæ in Pelio Thessaliæ monte sitæ.

Professe.] Manifestæ. nota passivè. Senec. Med. Professa produnt edia. Ovid. 3. Amor. 14. Solaque famasam culpa professafacit.

Argus.] Fabri nomen, qui navem Argò, ope Palladis adjutus, fabricavit.

Opere.] Ipsa enim Pallas arbores dejecisse fingitur.

Inhospitalis.] Proprie, ἀξενος olim appellabatur, qui deinde Luxius, boni omnis causâ.

Sinus.] Bæ

Graiûm.] Graiorum, & Barbarorum. Barbaros autem vocat, qui in Colchide habitabant.

Superbi.] Magni. potentis.

Luget.] Propter hanc expeditionem. Ætas enim amiserat aureum vellus, si-

liam Medeam, & filium Absyrtum.

Ætæ.] Patris Medæe.

Pelicæ.] Regis Thessaliæ, per regna autem Pelicæ, &c. videtur Phædrus nihil aliud velle, quam regem Peliam scelere Medæe interfectum jacuisse, quod ex sequentibus patet, Hic cæde patris, &c.

Seivum ingenium.] Her blood; mind.

Involvens.] Tegens.

Modis.] Heinsius. dolis.

Illic.] In Colchide.

Fratris.] Absyrti. ut enim patrem insequentem morare ur, Absyrtum fratrem membratim discerpit, & elabendi sibi viam aperuit.

Hic.] In Thessalia.

Peliadum.] Filiarum Pelicæ, persuasit enim ipsis, ut patrem Peliam necarent, & in vase aquæ pleno coquendum imponerent, fore enim, ut hoc pacto reviresceret, exutâ senectute.

Insulsum.] Sine sale. inaptum.

Exemplo.] Supplicio.

Impetum.] Piratarum incursum. impetus autem ponitur pro impetentibus. MS. Imperium,

Cato.] Severus, qualis Cato.

Fabulæ.] Tragediæ. Si nec minora scripta, qualia fabellæ Æsopiæ, nec majora, qualia Tragica argumenta, quorum specimen nunc proposui, te juvant. Sch.

Noli

Noli mo
 Majorem
 Hoc il
 Et ut put

Exhibean
 Si qui su
 tina nausean
 causa. MS. J

Morda
 Hoc
 In offi
 Hæc quon
 Limam me
 Quid me,
 Omne adsu

Improbo.]
 pelum tuon
 Describi.]
 tor. jam enim
 Tentaret.]
 quærentibus.

Homo in
 Reperi
 Quom
 Et altiore cl
 Devenit Hi
 Simul roga
 Et copiosus?

Homo in peri
 optimæ notæ,
 moente Gud.
 venit in mag
 tere.
 Effugium.] m
 la Phædro freq

Noli molestus esse omnino litteris,
 Majorem exhibeant nē tibi molestiam.

Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant :
 Et ut putentur sapere, cœlum vituperant.

25

Exhibeant.] Salm. exhibeam.

Si qui stulti nauseant.] Si qui præ stultitiā nauseant, non quod nauseæ sublit causa, MS. stultitiam, unde nonnulli e-

gunt. Hoc illis dictum est, qui stultitiā, &c.

Cœlum.] Proverbialiter dictum. cœlum, i. e. Deos, ut Momus olim, carpunt & vituperant.

F A B. VII.

Maledico maledicens pejus audiet.

VIPERA & LIMA.

Mordaciorem qui improbo dente adpetit,
 Hoc argumento se describi sentiat.

¶ In officinam fabri venit Vipera.

Hæc quum tentaret, si qua res esset cibi ;

Limam momordit : illa contra contumax,

Quid me, inquit, stultia dente captas ledere,

Omne adsuevi ferrum quæ conrodere ?

5

Improbo.] Audaci, itemque impari. presum. tuus.

Describi.] Rectè in præsentī poni- tur, jam enim res agitur.

Tentaret.] Peculiaris vox accuratè quærentibus.

Res cibi.] Id est cibus, ἡρᾶς resons. nil crebrius, præsertim apud At. icos.

ἡρᾶς vocat. Aristoph. passim.

Stultia.] Casu vocativo.

Omne.] Genus ferri, ferrum durissimum.

F A B. VIII.

Improbi ne percant, perdunt.

VULPES & HIRCUS.

Homo in periculum simul ac venit callidus,
 Reperire effugium alterius quærit malo.

¶ Quum decidisset Vulpis in puteum inscia,

Et altiore clauderetur margine ;

Devenit Hircus sitiens in eundem locum,

Simul rogavit, esset an dulcis liquor,

Et copiosus ? Illa fraudem moliens ;

5

Homo in periculum.] MS. Remensis, optimæ notæ, lectionem secutus sum, monente Gud. e' ita aliter. Homo simul ac venit in magnum periculum, effugium reperire.

Effugium.] m non eliditur, quæ licen- tia Phædro frequens.

Altiore.] Nimis alto.

Simul.] Et simul.

Molens.] Molior plerunque difficul- tatem & nisum inuit, qui tamen nul- lus est in hac re. struens, parans.

Illā.] Vulpes subaud. responder.

62 PHÆDRI FABULARUM

*Descende, amice: tanta bonitas est aquæ,
Voluptas ut satiari non possit mea.*

- 10 Immisit se barbarus: tum Vulpecula
Evasit puteo, nixa celsis cornibus:
Hircumque clauso liquit hærentem vado.

Immisit.] In putum.
Barbarus.] Elegans est, animalibus ab eâ parte corporis, quâ maximè dignoscuntur nomen imponere. Sic *Aurulus* pro *Asino*. *bidens* pro *ove*. *sonipes* pro *equo*. *Gudius.*
Nixa.] Enixa hirci cornibus, taking rise from.
Vado.] In aquâ clausâ.

F A B. IX.

P E R A.

PERAS imposuit Jupiter nobis duas:
Propriis repletam vitiis post tergum dedit,
Alienis ante pectus suspendit gravem.

¶ *Hac re videre nostra mala non possumus:*

- 5 Alii simul delinquunt, censores sumus.

Repletam.] Notatu hoc dignum est, Phædrum dicere, peram propriis quidem vitiis repletam esse, non tamen gravem; peram autem alteram, alienis gravem, quamvis repletam non esse tacitus innuat.
Hac re.] Hæc ex re, hæc de causa.
Videre, &c.] Nostra flagitia ne videre quidem possumus, at simul ac illis & leverī reprehensores sumus.

F A B. X.

Antecedentem scelestum non deferit pede pœna claudo.

F U R A R A M C O M P I L A N S.

LUCERNAM fur accendit ex arâ Jovis,
Ipsūque compilavit ad lumen suum;
Onustus qui sacrilegio quum discederet,
Repente vocem sancta misit religio:

- 5 *Maerum quamvis ista fuerint munera,
Mihique invisâ, ut non offender subripi;
Tamen, scel-st, spiritu culpam lues,*

Arâ.] In arâ perpetuus ignis, l. i. fab. 28. Vulpes ex arâ rapuit ardentem facem. *Gudius.*

Ipsūque.] Sc. Jovem. Deum autem pro Dei statuâ ponit Phædrus. alii intelligunt sanum Jovis. minus recte.

Suum.] Proprium. quia ex arâ Jovis accensum erat.

Qui sacrilegio.] Aut extrudendum est illud qui, aut post sacrilegio inferendum; neque enim aliter constabit versus. Sacrilegium autem hic ponitur non pro

scelere, sed ipsis rebus sacris, quas fur adeo liberaliter subripuerat, ut & onerati sibi essent.

Sancta Religio.] i. e. sacra imago, ad imitationem Græcorum, apud quos *εἰδωλον* pari modo pro statuâ positum invenitur.

Ista.] Quæ tu nimirum furto abstulisti.

Mihique.] Et mihi adeo invisâ, ut non offender ea subripi jam a te, &c.

Spiritu.] Vitâ. alibi, *miserum torques spiritum.*

Quia

Olim q
Sed ne
Per que
Veto eff
Ita hod
Nec de
¶ Q
Non ex
Signific
Tibi in
Secund
Fatorum
Novissim
Usū b

Adscrip
Facinori
lucem præ
Pietas.]
jure colend
Luminis.
seu profani
Commerci
Flammâ
exia Deum
Sacrum.]
licet non ex
ignem, quo

Opes in
Qui
¶ Cœle
Quum g
Veniente
Avertit o
H. Odi, in
Simulque

Dives arca
tentæ vis est
virtuti debita
punt, & in i
quia divitiæ
unt, nec sin
rumpendo n
laus autem
mos Auctores
Cælo.] In c

Olim quum adscriptus venerit pœna dies.

Sed ne ignis noster facinori præluceat,

Per quem verendos excolit pietas Deos,

Veto esse tale luminis commercium.

Ita hodie nec lucernam de flamma Deûm,

Nec de lucerna fas est accendi sacrum.

10

¶ Quot res contineat hoc argumentum utiles,

Non explicabit alius quàm qui repperit.

15

Significat primò, sæpe quos ipse alueris,

Tibi inveniri maximè contrarios.

Secundò ostendit, scelera non irâ Deûm,

Fatorum dicto sed puniri tempore.

Novissimè interdicit ne cum malefico

20

Usum bonus consociet ullius rei.

Adscriptus.] Definitus, destinatus.

Facinori.] i. e. facinorosis, scelestis lucem præbeat.

Pietas.] i. e. pii homines deos colunt jure colendos.

Luminis.] Sacri nempe & communis, seu profani.

Commercium.] Intercourte.

Flammâ Deûm.] Ut Fab. 23. l. 4. exta Deûm, i. e. diis sacra exta.

Sacrum.] Sacrificium, victimam. scilicet non ex culinâ, sed e cœlo pcebant ignem, quo in hoc negotio utebantur. Sch.

Explicabit.] Insolentèr satis, at Schæferus sic exponit, non necesse erit, ut explicet alius, quia ipse, qui excogitavi, nunc facturus sum.

Repperit.] Hujus itaque fabulæ auctor est Phædrus.

Alueris.] Foveris, ad honores promoveris. S.

Inveniri.] Ex improvîso fieri tibi gravissimos hostes.

Dicto.] Constituto.

Interdicit ne bonus consociet.] i. e. Jubit bonum non consociare, &c.

F A B. XI.

Opes irritamenta malorum.

HERCULES & PLUTUS.

Opes invisæ meritò sunt forti viro,

Quia dives arca veram laudem intercipit:

¶ Cœlo receptus propter virtutem Hercules,

Quum gratulantes perſalutaſſet Deos,

Veniente Pluto, qui Fortunæ est filius,

Avertit oculos: causam quæſivit Pater:

H. Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,

Simulque objecto cuncta corrumpit lucro.

Dives arca, &c.] Duplex hujus sententiæ vis est, quia divites laudem veræ virtuti debitam & destinatam sibi arripiunt, & in ipso minere intercipiunt, vel, quia divitiæ veram virtutem intercipiunt, nec sinunt ulterius crescere, corrumpendo nimirum bonorum animos. Laus autem pro virtute poni apud optimos Auctores non insolens est.

Cœlo.] In cœlum.

Gratulantes.] Bidding him welcome

Perſalutaſſet.] Or sine omnes salutasset.

Pluto.] Ablativus pendet ex verbo avertit.

Pater.] Jupiter, Herculis nempe pater.

Malis.] Qui jam mali sunt.

Objecto, &c.] Sed & omnino, objectâ enim corrumpit, pravaque, quantumvis antehac bona, reddit.

G 4

F A B.

64 PHÆDRI FABULARUM

F A B. XII.

Sinceritas laudanda.

LEO REGNANS.

UTilius hominī nihil est quān rectē loqui.

Probanda cunctis est quidem sententia :

Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

¶ Quum se ferarum regem fecisset Leo,

5 Et æquitatis veller famam consequi,

A pristinā deflexit consuetudine :

Atque inter illas tenuia contentus cibo,

Sancta incorrupta jura reddebat fide.

Reliqui versus hujusce Fabulae periere.

Utilius.] Ex mente Philosophorum loquitur Phædrus, quibus omne utile est honestum, honestum autem utile. *utilius* itaq; hic valet idem quod, honestius, dignius viro bono. Si enim *utilis* communi sensu, pro eo quod conducit ad vitæ felicitatem, capiatur, non potest verum esse, sinceritatem plerumque ad perniciem agi.

Quidem.] Coniungenda est voci *probanda*. vis verborum autem hæc est. Sententia, scilicet præmissa, digna qui-

dem est quæ probetur, periculosum tamen ex illius præscripto vivere, & animi sensa nunquam non simpliciter & palam habere; sinceritas enim illa sibi plerumque exitium accersit.

Æquitatis.] Jus omnibus sine studio partium administrandi.

Deflexit.] Mutavit pristinum feritatis morem.

Sancta.] Sancta & stabilita inter illas.

Reddebat.] Administrabat.

Postquam lavare cœpit penis tentia

A fictione veretri linguam mulieris ;

Adfinitatem traxit inde obscœnitas.

Lavare.] MS *labare*.

Penis.] Penitentia.

A fictione.] A^l. affixione. Salm. *affixione*.

F A B. XIII.

Rogavit alter tribadas & molles mares

Quæ ratio procreasset : exposuit senex.

Idem Prometheus, autor vulgi fictilis,

Qui simul offendit ad naturam frangitur ;

5 Naturæ partes, veste quas celat pudor,

Cum separatim toto finxisset die.

Aptare mox ut posset corporibus suis ;

Ad cœnam est invitatus subito à Libero :

Ubi inrigatus multo venas nectare

Tribadas.] Quæ apud alias scœminas virorum officio funguntur.

Molles.] Pathicos, qui viris loco scœminarum sunt.

Senex.] Æsopus.

Fictilis.] E luto ficti.

Qui.] Nempe vulgus.

Libero.] Baccho.

Inrigatus venas.] Virg. *inflatum venas* Iaccho.

Serò

LIBER IV.

65

10

Serò domum est reversus titubanti pede,
Tum semisomno corde, & errore ebrio
Adplicuit virginali generi masculo,
Et masculina membra adplicuit feminis:
Ita nunc libido pravo fruitur gaudio.

Errore.] Præ ebrietate errans.

F A B. XIV.

Pares non habitus, sed virtus facit.

CAPELLÆ & HIRCI.

Barbam capellæ quum impetrassent ab Jove,
Hirci mœrentes indignari cœperunt,
Quod dignitatem feminæ æquassent suam.
Sinite, inquit, illas gloriâ vana frui,
Et usurpare vestri ornatum muneris:
Pares dum non sint vestræ fortitudini.

5

Hoc argumentum monet ut sustineas tibi
Habitum esse similes, qui sint virtute impares.

Cœperunt.] Secundâ brevi. itâ MS. olim cœperunt.

Dignitatem.] Barbæ dignitatem & quam habent.

Vanâ.] Barba enim in se nihil dignitatis habet; conjuncta autem cum egregiis animi dotibus reverentiam conciliat.

Ornatum muneris.] Uni ornamento, quod vestro muneri proprium est. Anglice, Badge of your Office.

Fortitudinē.] MS. fortitudine. proxime verum. editi. fortitudinis.

Esse.] Eos esse.

Impares.] Interiores.

F A B. XV.

In secundis time, in adversis spera.

GUBERNATOR & NAUTÆ.

Quum de fortunis quidam quereretur suis,
Æsopas finxit consolandi gratiâ.
Vexatâ sævis navi tempestatibus,
Inter vectorum lacrymas & mortis metum,
Faciem ad serenam subito mutatur dies,
Ferri secundis tuta cœpit flatibus,
Nimîaque nautas hilaritate extollere.

5

Finxit.] Subaud. hanc fabulam. Guie- tas legit, finxit hoc solandi, &c. i. e. hoc argumentum.

Navi vexatâ.] Huc illuc raptatâ. al. tem.

Inter.] Interea dum illi, qui nave vexabantur, flerent, mortemque timerent, sic subito dies mutatur, &c.

Mutatur dies.] Ritterth. mutato die.

Schop. mutat ut d. & Cuperus. Heinsius, ut subito mutatur dies.

Ferri.] Hic videtur vim habere compositi, efferrî: navis enim jam tuta cœpit efferrî secundis flatibus, simulque nautas ipsos nimia hilaritate extollere quæ verba sic intellecta sequenti in unum facilem viam muniunt.

Factus

66 PHÆDRI FABULARUM

Factus periculo tum gubernator Iophus :

G. *Parcè gaudere oportet, & sensim queri :*

10 *Totam quia vitam miscet dolor & gaudium.*

Gubernator.] Rector navis.

Periculo.] Experientiâ.

Iophus.] Philosophus. subaud. in-

quit.

Sensim.] Moderatè.

Miscet.] **Checker.**

F A B. XVI.

Nimia verecundia inverecundum facit.

CANUM LEGATI ad JOVEM.

CAnes legatos olim misère ad Jovem,
Melioris vitæ tempus oratum suæ,
Ut sese eriperent hominum contumeliis,
Furfuribus sibi conspersum quod panem darent,

3 Fimoque turpi maximam explerent famem.
Profecti sunt legati non celeri pede,
Dum naribus scrutantur escam in stercore.
Citati non respondent : vix tandem invenit
Eos Mercurius, & turbatos adtrahit.

10 Tum verò vultum magni ut viderent Jovis,
Totam timentes concacarunt regiam.
Propulsi verò fustibus, vadunt foras :
Verat dimitti magnus illos Jupiter.
Mirati sibi legatos non revertier,

15 Turpe æstimantes aliquid commissum à suis,
Post aliquod tempus alios adscribi jubent.
Rumor legatos superiores prodidit :

Timentes rursus aliquid ne simile accidar,
Odore canibus anum, sed multo, replent ;

20 Mandata dant ; legati mittuntur : statim
Adeunt : rogantes aditum, continuo impetrant,
Consedit genitor tum Deorum maximus,

Tempus.] Corrigit Ursinus. *meliora vitæ tempora oratum.* potuit sane ora in tempora excidere ob sequens ora in principio & oratum.

Erip.] MS. *arip. rent.* Quò. *eriperent.*

Furfuribus conspersum.] Sordidum, acerosum.

Citati.] Voce Præconis Mercurii.

Turbatos.] Territos, quia negligentes fuissent officii, & citanti Mercurio non respondissent.

Mirati.] Canes, qui domi manserant.

Adscribi.] Alios Canes adjungi prioribus, utque legatos suffici.

Rumor.] Quia hic astoant docti, licum prolixius explicare liber. dum perant novos legatos mittere, interea Rumor legatos superiores prodidit, eorumque turpitudinem palam fecit ; quapropter cæteri canes, timentes n. quid simile rursus accidar, anum canibus legationem obituris odore multo replent, &c.

Odore.] **Spices.**

Adeunt.] Scheff. *abunt.*

Quassat

Quassatque
Canes (c
Repente o
Reclamant
Sic est loc
Non est leg
Nec est diff
Non veto d
Ne ventren
Sed hoc fen
Ibi autem
Nunquam
Ita nunc l
Novumqu

Canes.] M
Confusus.]
canes confusi.
&c. Gronov.
fabius fecera
convenit cum
enim a rupia
Omnes.]
Non est leg
et. quod leg

QUI
Sinuque f
Namque
Hanc alia
Respondit

Post tempu
niter illum f
Colubram.
Contra se.
Ubi
Resista.]
paulo ante p
Necuit.]
mensi. cum
auctoribus u

Quassatque fulmen, tremere cœpere omnia :

Canes (confusus subito quodd fuerat fragor)

Repente odorem mixtum cum merdis cacant.

25

Reclamant omnes vindicandam injuriam.

Sic est locutus ante pœnam Jupiter :

Non est legatos regis non dimittere,

Nec est difficile pœnas culpæ imponere :

Non veto dimitti, verùm cruciari fame,

30

Ne ventrem continere non possunt suum :

Sed hoc feretis pro judicio præmium,

Illi autem qui miserunt vos tam futiles

Nunquam carebunt hominis contumelia.

Ita nunc legatos expectant & posterì ;

35

Novumque venire qui videt, culum olfacit.

Canes.] MS. *canis*. antique pro *canes*.
Confusus.] MS. *confusi*. unde Gudius,
canis confusi. subito quod fuerat fragor,
 &c. Gronov. conjicit, *canes* (*confusos*
subitus fecerat fragor). quæ lectio mihi
 convenit cum hujus fabulæ stylo. omnia
 enim a rupta, huius, curta.

Omnes.] Divi, qui aderant.

Non est legatos.] Mens hujus loci hæc
 est, quod legatos modò dimittendos non

consui, id quidè non jam placet, neq;
 enim *regis est legatos non dimittere*, nec
 tamen idè difficile est pœnas culpæ impo-
 nere : adeoque non veto dimitti, verum
 eru iari fone volo, ne non possint venire
 continere suum.

Sed hoc feretis.] Quid hoc sibi velit,
 non capio.

Futiles.] Ventris incontinentes. *futiles*
 enim est, qui commissa non retinet.

F A B. XVII.

Malo qui bene facit, pejorem facit.

HOMO & COLUBRA.

QUI fert malis auxilium, post tempus dolet.

Gelu rigentem quidam Colubram sustulit,

Sinùque fovit, contra se ipse misericors.

Namque ut resecta est necuit hominem protinus.

Hanc alia quum rogaret causam facinoris ;

5

Respondit : Ne quis discat prodesse improbis.

Post tempus.] Brevi post tempore pœ-
 niter illum facti, qui malos adjuvat.

Colubram.] Vulgò *colurum* vocamus.

Contra se.] In suam perniciem.

U.] Ubi primum.

Resc.] Recreata, eleganter de
 paulo ante pene mortuâ.

Necuit.] *Salmas. nocuit.* ex MS. Re-
 mensi. cum accusativo autem ab aliis
 auctoribus usurpari probat. Gudius re-

cuit retinendum censet ; nam alioqui di-
 xisset Phædrus, *hanc ille* (homo nim.
 quæ n nocuerat) *cum rogaret*, nunc au-
 tem subjungit, *hanc alia*. quâ homo
 mortuu. fuisset.

Respondit.] Illa rana, quæ malum
 dederat.

Ne quis.] Feci, respondit rana, ne
 quis in posterum discat, vel, ut quis di-
 scat non, &c.

F A B. XVIII.

Avarus auri custos, non dominus.
VULPES & DRACO.

- V**ulpis cubile fodiens, dum terram eruit,
Agiturque plures altius cuniculos,
Pervenit ad Draconis speluncam ultimam,
Custodiebat qui thesauros abditos.
- 3 Hunc simul aspexit; V. Oro ut imprudentiæ
Des primum veniam, deinde si pulchrè vides
Quam non conveniens aurum sit vitæ meæ,
Respondeas clementer, quem fructum capis
Hoc ex labore, quodvæ tantum est præmium,
- 10 Ut careas somno & ævum in tenebris exigas?
D. Nullum, inquit ille: verum hoc à summo mihi
Fove adtributum est. V. Ergo nec sumis tibi,
Nec ulli donas quicquam? D. Sic fati placet.
V. Nolo irascaris, liberè si dixerò:
- 15 *Diis est iratis natus qui est similis tibi.*
Abiturus illuc quò priores abierunt,
Quid mente cæcà miserum torques spiritum?
Tibi dico, avare, gaudium hæredis tui,
Qui thure superos, ipsum te fraudas cibo,
- 20 Qui tristis audis musicum citharæ sonum;
Quem tibiærum macerat jucunditas;
Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt;
Qui dum quadrantes aggeras patrimonio,
Cælum fatigas sordido perjurio;
- 25 Qui circumcidis omnem impensam funeris,
Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

Altius.] Solius.

Cuniculos.] Burrows.

Imprudentiæ.] Vibi imprudenti. neque enim sciens huc veni. aut te molestandi animo.

Deinde si.] Secundò siquidem rectè vides.

Respondeas.] Subaud. oro ut.

Nullum.] Subaud. est præmium.

Diis iratis natus.] Inelix. hoc n. unde an illi Planet.

Abiturus.] Tu, qui abiturus es in eum locum, quo omnes priores, &c.

Mente.] Consilio.

Spirium.] Vitam.

Jucunditas.] Jucundus tibiærum sonus macilentum reddit.

Cui.] A quo.

Quadrantes.] Minimos nummos.

Aggeras.] Modi subjunctivi, ab aggero, tertie conjugationis.

Sordido.] O rem vilem, sordidamque solent enim avari etiam minimæ pecuniolæ causâ pejorare.

Circumcidis.] parte off. retrench.

Libitina] Funerum Præses.

Tuo.] Re tuâ, bonis tuis.

Lucrum.] Rittersth. lucrî.

F A B.

F A B. XIX.

Inventa perficere non inglorium.

PHÆDRUS de FABULIS.

Quid judicare cogitet Livor modò,
 Licet dissimulet, pulchrè ramen intelligo.
 Quicquid putabit esse dignum memoriæ,
 Æsopi dicet: si quid minùs adriserit,
 A me contendet fictum quovis pignore.
 Quem volo refelli jam nunc responso meo:
 Sive hoc ineprum, sive laudandum est opus,
 Invenit ille, nostra perfecit manus.
 Sed exequamur cæptum propositi ordinem.

Cogitet.] MS. *cogitur*. malè. *conetur*.
Gudius. quid invidi, me defuncto, judicare de meis scriptis in animo habeat, tam, licet me vivo dissimulent, benè tamen novi.

Æsopi.] Dicet id esse Æsopi.

Adriserit.] Placuerit.

Contendet.] Fidenter asseverabit quovis pignore deposito id fictum esse à me.

Quem.] Quem Livorem, quos invidos falsi manifestò coargui hoc meo responso volo.

Ineprum.] Nugatorium.

Ille.] Æsopus. ita in prologo lib. 1.

Cæptum propositi ordinem.] MS. *propositum*, unde Gudius mavult, *cæpto propositum ordine*. leviori mutatione possit legi *cæpti propositum ordinem*.

F A B. XX.

Veras divitias eripit nemo.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper divitias habet.
 Simonides, qui scripsit egregium melos,
 Quò paupertatem sustineret faciliùs,
 Circumire cœpit urbes Asiæ nobiles,
 Mercede acceptâ laudem victorum canens.
 Hoc genere quæstus postquam locuples factus est,
 Venire in patriam voluit cursu pelagio.
 (Erat autem natus, ut aiunt, in Ceo insulâ)
 Ascendit navem, quam tempestas horrida
 Simul & veruttas medio dissolvit mari.

Melos.] Ca mina lyrica.

Quò paupertatem.] Ut se in paupertate aleret.

Urbes.] Cœpit ire circum urbes.

Heiusius.] Heiusius legit *pictâ*, quia pater non accepisse mercedem nisi versibus jam co factis. Sch.

Victorum.] Qui in ludis Olympicis

vicerant.

Pelagio cursu.] Navigando, *h*y a *Uoyige*. ut *cursus pelagius* dicitur, ita *cursus æquoreus* passim apud Poetas.

Venustas.] *Craſtneſs*.

Dissolvit.] Proprie de navibus, quia & *contexi* dicuntur.

Hi

70 PHÆDRI FABULARUM

- Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
Subsidium vitæ. Quidam curiosior:
Simonide, tu ex opibus nihil sumis tuis?
S. *Mecum, inquit, mea sunt cuncta.* Tunc pauci enatant,
15 Quia plures onere degravati perierant.
Prædones adsunt, rapiunt quod quisque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenæ propè
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
Hic litterarum quidam studio deditus,
20 Simonidis qui sæpè versus legerat,
Erátque absentis admirator maximus,
Sermone ab ipso cognitum, cupidissimè
Ad se recepit, veste, nummis, familiâ
Hominem exornavit. Cæteri tabulam suam
25 Portant, rogantes victum; quos casu obuius
Simonides, ut vidit: *Dixi, inquit, mea*
Mecum esse cuncta, vos quod rapuistis, perit.

Zonas.] Dutles.
Curiosior.] Alis curiosior inquit.
Enatant.] E mari natant.
Extulit.] E nave secum tulit.
Clazomenæ.] Urbs Ionix maritima.
Cognitum.] Cupidissime recepit ad do-
mum suam Simonidem cognitum ab ip-
so sermone solo.

Familia.] Servis. Retinuit.
Tabulam.] Naufragii imaginem in
tabulâ depictam.
Portant.] MS. poriant, unde portant,
recte. non porgant, ut Salmasius.
Obuius.] Malo. obuios.
Rapuistis.] E navi festinanter colle-
gistis.

F A B. XXI.

Magna ne jactes, sed præstes.
MONS PARTURIENS.

Mons parturibat, gemitus immanes ciens,
Erátque in terris maxima expectatio:
At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi
Qui magna quum minaris, extricas nihil.

Parturibat.] Doloze partûs laborabat.
Ciens.] Fetching.
Immanes.] Ingentes admodum.

Minaris.] Jactanter polliceris te fa-
cturum.
Extricas.] Absolvīs, expedis.

F A B.

F A B. XXII.

Vera gloria fictam obscurat.
FORMICA & MUSCA.

Formica & Musca contendebant acriter,
Quæ pluris esset: Musca sic cœpit prior.

M. Conferre nostris tu potes te laudibus?

Ubi immolatur, exta prægusto Deum.

Moror inter aras, templa perlustro omnia,

In capite regis sedeo, quum visum est mihi,

Et matronarum casta delibo oscula;

Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.

Quid horum simile tibi contingit rustica?

F. Est gloriosus sanè convictus Deum,

Sed illi qui invitatur, non qui invisus est.

Reges commemoras & matronarum oscula:

Ego granum in hyemem quum studiosè congero,

Te circa murum video pasci stercore:

Aras frequentas, nempe abigeris quò venis:

Nihil laboras, ideo quum opus est nil habes:

Suprba jactas tegere quod debet pudor.

Estate me laceffis; quum bruma est, siles:

Mori contractam quum te cogunt frigora,

Me copiosa recipit incolumem domus.

Satis profectò rettudi superbiam.

¶ Fabella talis hominum discernit notas

Eorum, qui se falsis ornant laudibus,

Et quorum virtus exhibet solidum decus.

Quæ.] Utra pluris pretii esset.

cæpit.] Loqui.

Tu potes.] Tunc audes comparare te
meis meritis & honoribus.

Immolatur.] Subaud. ab hominibus.

Prægusto.] Prior gulto.

Extæ Deum.] Victimarum diis sacra-
rum.

Oscula.] Lips. parva ora, diminut.
ab ore.

Optimis.] Delicatis, lautissimis.

Rustica.] O rustica, quæ rure vivis.

Sed.] Sed gloriosus illi qui invitatur,
non ei qui diis invisus & exosus est. nota
invitatur & invisus; sæpe enim Phæ-

drus sic amat ludere.

Quo.] In quemcunque locum.

Suprba.] MS. Pithæanus & Remen-
sis, *super etiam*. iasuper etiam jactas.
Gudius conjicit, *stupor etiam jactas*. neq;
enim liberalis, sed stupidi est ingenii, qui
talia jactat. Catull. *talis iste meus stupor*
nihil videt, nihil audit.

Contractam.] *Shrive! d up*. Heinl.
contractam.

Copiosa.] Omni rerum copiâ instructa.

Talis.] Hæc vel hujusmodi fabella.

Discernit.] Distinguishes the Cha-
racters.

F A B. XXIII.

Deum colenti stat sua merces.

SIMONIDES A DIIS SERVATUS.

Quantum valerent inter homines literæ
Dixi superiis: quantus nunc illic honos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.

- Simonides idem ille, de quo rettuli,
5 Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet
Certo condixit pretio, secretum petiit:
Exigua quum frænaret materia impetum,
Usus poetæ, ut moris est, licentiâ,
Atque interposuit gemina Ledæ sidera,
10 Auctoritatem similis referens gloriæ.
Opus adprobavit: sed mercedis tertiam
Accepit partem. Quum reliquam posceret:
Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudes due.
Verum ne iratè dimissum te sentiam,
15 Ad cœnam mihi promitte; cognatos volo
Hodie invitare, quorum es in numero mihi,
Fraudatus quamvis & dolens injuriâ,

Quantum.] Subaud. valorem vel pretium.

Illis.] Literis.

Memoria.] Posteritati.

Victoris laudem.] Græci felicius uno verbo exprimunt, *ἐννικον*. carmen in laudem illius, qui vicerat.

Pyctæ.] *πύκτις*. pycta, pugil, victor. *πύκτις* enim Græcorum latius patet quam Latinorum *Pugil*. utraque vox significat primo eum qui e pugilatu exerceat, deinde Græci eum etiam *πύκτιν* vocant, qui pugilatu vicit: quod Latinis *pugil* nunquam significat; nisi victoriæ notâ additâ. frequens est eo sensu in veteribus inscriptionibus, *πύκτις*, sic *πύκτις*, ita Gadius recte, ad oqu non audiendi sunt, qui loco *victoris* reponunt *victori*, ut cum *pyctæ* cohæ eat.

Condit.] agere.

Secretum.] Locum. *Carmina secessum scribentis* & otia querunt. Gadius. *Decretum* legit, decreta enim fiebant de victoribus, ex illo ergo decreto Simonides materiam carmini quærebat.

Materia exigua.] Argumentum angustum, & tenue.

Impetum.] Ingenii poetici.

Poetæ.] Gudi us poetici sublato m.

Moris.] Pendet ab ingenium subintellecto.

Gemina.] Ledæ natos, Castorem & Pollucem, geminos, qui in sidera conversi erant.

Auctoritatem.] A priscis temporibus ducens repetensque exemplum insignis similis gloriæ: inli enim fuerunt victores.

Adprobavit.] Simonides pyctæ approbavit; opus ita absolutum dedit, ut ipse Pyctæ non haberet, quod improbaret.

Reliquam.] Gadius. Heinsius, reliquum quod præstat, nisi mercedem subintelligi mavet.

Laudes.] Gadius *laudis due*. i. e. laudationis duæ partes.

Nè.] MS. ut ne. mens autem loci hæc est. ne, si minus promiseris, cognoscam te discedere à me iratum, age promitte mihi &c.

Quorum.] Ego te inter cognatos meos num'o ita loquitur ex consuetudine veteri, quâ blandientes *parrem* aliquem aut *fratrem* appellabant.

Ne

Ne malè dimissam gratiam corrumpere,
 Promisit. Rediit horâ distâ; recubuit.
 Splendebat hilare poculis convivium,
 Magno apparatu læta resonabat domus;
 Repente duo quum juvenes sparsi pulvere,
 Sudore multo diffuentes corpora,
 Humanam supra formam, cuidam servulo
 Mandant, ut ad se provocet Simonidem:
 Illius interesse nê faciat moram.
 Homo perturbatus excitat Simonidem.
 Unum promôrat vix pedem triclinio,
 Ruina camaræ subitò oppressit cæteros;
 Nec ulli juvenes sunt reperti ad januam.
 Ut est vulgaris ordo narratæ rei,
 Omnes scierunt, numinum præsentiam
 Vati dedisse vitam, mercedis loco.

20

25

30

Male dimissam.] Ne dirumperet amicitiam irate abire jussam, & asperius recusatam. Gronov. autem legit *ne male commissam gratiam dirump.* ac exponit, amicitiam tenui filopend-niem & vix adherentem prorsus diffueret. malè commissam, ut Horat. Ep. 3. an malè facta grata nequicquam coit, & rescinditur.

Distâ.] Constituta.

Recubuit.] Convixæ enim accumbentes cibum capiebant.

Splendebat.] Erat magnificum & splendidum.

Hilare poculis.] Factum hilare & lætum liberiori potatione.

Resonabat.] Rang again.

Diffuentes.] Utrunque fluentes. ea enim est vis q̃ di in compositis. Corpora autem per synecdochen. quæ ad corpora.

Servulo.] Qui tamen servulus postea vocatur homo.

Provocat.] Vocet è triclinio, sic pro-

môrat, pro moverat ex.

Illius interesse.] Subaud. dicentes, vel adicientes hoc, nimirum illius interesse &c.

Perturbatus.] Conpectu formæ tam angustæ.

Excitat.] Evocat. cito enim idem est quod voco.

Promôrat.] Promoverat. & et out.

Ut est vulgaris.] Ubi primùm series rei à me jam narratæ in vulgus manavit. nimirum ut, ab ipso Simonide evocato statim del p̃sa est camera in cæteros, nec tamen ulli reperti sunt juvenes ad januam, quos modo viderat servulus.

Scierunt.] Intellexerunt. pro certo habuerunt.

Numinum præsentiam.] Calloris & Pollucis immediatam prævidentiam.

Vati.] Poetæ Simoni.

Mercedis.] Quam pugil nolueratolvere.

F A B. XXV.

Multum auxiliatur qui citò.

EPILOGUS ad EUTYCHUM.

Uper sunt mihi quæ scribam, sed parco sciens:

Primum, esse ne tibi videar molestior,

stringit quem multarum rerum varietas:

Ne si quis eadem fortè conari velit,

Superfluum scribere, sed certo consilio parco

scribere.

Dist.] Undequaque confictum tenet.

H

Habere

- 5 Habere ut possit aliquid operis residui :
 Quamvis materiæ tantæ abundet copia,
 Labori Faber ut desit, non fabro labor,
 Brevitatis nostræ præmium ut rec'das peto,
 Quod es pollicitus. Exhibe vocis fidem :
 10 Nam vita morti propior est quotidie :
 Et hōc minus tui veniet ad me muneris,
 Quod plus consumet temporis dilatio.
 Si citō rem perages, usus fiet longior :
 Fruar diutius, si celerius cepero.
 15 Languentis ævi dum sunt aliquæ reliquæ,
 Auxilio locus est : olim Senio debilem
 Frustra adjuvare bonitas nitetur tua,
 Quum jam desierit esse beneficio utilis,
 Et mors vicina flagitabit debirum.
 20 Stultum admove tibi preces sexcenties,
 Proclivis ultrō quum misericordia.
 Sæpe impetravit veniam confessus reus,
 Quantō innocenti justius debet dari ?
 Tux sunt partes, fuerunt aliorum prius ;
 25 Dein simili gyro venient aliorum vices.
 Decerne quod religio, quod patitur fides,

Residui.] Relicti.

Mat.] V. C. Pithæ. *natura.*

Labori Fab.] Ut potius artifex deficiat opus, quam opus deficiat artificem.

Brevit.] *Brevitatis.* Salmast.

Exh.] Præsta ipso opere ; fidem verbis obligatam dudum re comproba.

Minus tui.] Ad fulciendum versum, tui inferendum monuit Faber. vocem usu excidisse putat Gudius, à duabus ultimis litteris *te minus* & primâ *te veniet* ab sorptam.

Quo plus.] Sc. muneris. alij, temporis, quod præstat. expende modo sequentia, patebit.

Cep.] Accepero. al. cæpero, i. e. frui cæpero.

Olim.] Hæcæstet.

Debil.] Phædrum.

Beneficio utilis.] Uterque MS. Remens. & Pith. *beneficio utilis.* scribe, *beneficio utilis*, i. e. cum jam Phædrus senio debilis beneficio tuo uti frui, non amplius possit. Gud.

Debitum.] Morti enim omnes debemur.

Stultum.] Subaud. est.

Sexcen.] Itâ scripsi ex Gudii conjecturâ, cui codices MSS. mirè favebant. sic enim Remensis: *Precepses*, nec longe

Pithæanus: *Precepses*, unde Pithæanus *preces existima*, natum autem illud monstrum *sexis* ex compendio scribendi *SEX* sive *SEXIS*. utroque enim modo in vetustissimis membranarum *SEXCENTIES* reperitur scriptum. *Sexcentis* autem pluribus etiam pueris notum est. Gudius.

Confessus.] Suam culpam confessus neque enim passivè sumitur pro manifestus. sic enim nullum conficeret sensum. *Reus* enim nullibi invenitur apud bonos authores pro *consciis*, *nocens* ; tantum denotat eum, qui accusatur, conscius necne.

Debet.] Venia.

Tue sunt, &c.] Cod. MS. *tue sunt partes, fuerunt aliorum, dein simili gyro* &c. adeoque eam lectionem cum Gudius prætulit. *partes* autem locutio est peritæ Scenicis, quorum cuique suæ sunt partes datæ. at quodnam era Eutychi officium ? ut innocentem protegeret, Phædroque noxiorum insolentis oppressum mature succurreret.

Vices.] Me sublevandi.

Decerne.] Fer eam sententiam, quam salvo juramento boni judicis, & salvâ de boni viri ferre potes.

Et gratul
 Excedit
 Sed diffic
 Integritat
 A noxiom
 Qui sint
 Ego quon
 Palam mu
 Dum sanis

Gratul. me
 are. hinc G
 Heinl. me gr
 conjecturâ ed
 est. fac me ga
 ob tam fav
 sententiam. S
 dic m, neutra
 gibus longius
 precedens p
 stare judic
 aler me tuo j
 de.

Excedit.]
 quem sibi prop
 Contin.] Co
 atos tenetur.
 Spir.] Anim
 sincere.] M

I

PROL

Quum de
 In hoc
 Concili

Deffiv.] In B
 alio. Supersunt
 arto sciens.

Scat.] Reposui
 re ex conjecturâ
 alioqui metru

Et gratulari me fac iudicio tuo.
 Excedit animus quem proposuit terminum :
 Sed difficulter continetur spiritus,
 Integritatis qui sinceræ conscius
 A noxiorum premitur insolentiis.
 Qui sint requires : apparebunt tempore.
 Ego quondam legi quam puer sententiam,
 Palam mutire plebeio periculum est,
 Dum sanitas constabit, pulchrè meminero.

30

Gratul. me fac.] MS. *gratulari me ta-*
te. hinc Gadius, & *gratari me patere*.
Heins. *me gratulari patere*. Pithæus ex
 conjecturâ edidit *fac*. mens autem hæc
 est. *fac me gaudere & mihi ipsi gratulari*
 ob tam faventem tuam in meâ causâ
 sententiam. Scheff. tamen, ut verum
 sit, neutra lectio placet. *Fac* à co-
 llicibus longius abest, *patere* displicet ob
 præcedens *p* *titur*. conjeci, *ut gratuler*
me stare iudicio tuo i. e. ut mihi gra-
 tuler me tuo iudicio stare & innocentem
 esse.

Excedit.] Cedit extra terminum,
 quem sibi proposuit.

Contin.] Cohibetur, & intra fines de-
 citos tenetur.

Spir.] Animus.

Sincere.] Mallem scribere *sincere*, ac

ad conscius referre, ut sit verè conscius.
 Sch. Heins. *sibi vere*. at quorsum hæc
 mutatio? *fac* enim istud *sincere* esse su-
 pervacuum, quod tamen non est. nonne
πλεονα-μὲν. omnia sunt plena : porro
 autem, est & fucata integritas, ut fuca-
 ta virtus, & ficta pietas.

Noxi.] *Dischievus*.

Qui sint.] Illi noxii.

Ego quam.] Ordo verborum. *ego*,
dum sanitas mentis mihi constabit, i. e.
dum sanâ mente ero præditus, *pulchre*
meminero sententiam illam, *quam puer*
quondam legi apud Ennium.

Palam mut.] Apertè murmurare in
 homine plebeio & saupere piaculum est,
 res est quæ expiatione egeat.

Pericul.] Melius *piaculum*, istud enim
 est Ennianum.

LIBER V.

PROLOGUS ad PARTICULONEM.

Quum destinassẽm terminum operi statuere,
 In hoc, ut aliis esset materiæ satis,
 Concilium tacito corde damnavi meum.

Destin.] In Epilogo proximè præ-
 dicto. *Supersunt mihi quæ scribam*, sed
 pro sciens.

Stat.] Reposui hanc vocem pro ha-
 bere ex conjecturâ Gronovii, Gudii, &c.
 ita alioqui metrum claudicat.

In hoc.] In hunc finem, eâ de causâ.

Tacito corde.] Ipse mecum damnavi.

Meum.] MS. codex hic loci in hoc
 & sequenti versu murilus erat. Ritter-
 thufius restituit *meum*, sensu suadente.

- Nam si quis talis etiam est tituli *artifex*,
 5 Quo pacto divinabit quidnam omiserim,
 Ut illud ipsum cupiam famæ tradere:
 Sua cuique quum sit animi cogitatio,
 Colorque privus. Ergo non levitas mihi,
 Sed certa ratio causam scribendi dedit.
 10 Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
 Quas Æsopæas non Æsopi nomino.
 (Quasi paucas ille ostendit, ego plures dissero,
 Utus vetusto genere, sed rebus novis)
 Quartum libellum dum vacive perleges,
 15 Hunc obrectare si volet malignitas,
 Imitari dum non possit, obrectet licet.
 Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui
 Vestras in chartas verba transfertis mea,
 Dignumque longâ judicatis memoriâ.

Nam si quis.] Cod. MS. hunc locum sic exhibet. NAM SI QUIS TALIS ETIAM EST STUDIOLI . . . hinc Gudius (cæterorum enim conjecturas, tituli artifex, avidus est, & appetens, nihili esse censeo) concepit legendum, *nam si quis talis etiam est studii diligens*. studi pro studii; di autem in dili à priorè di absorptum. Vera itaque lectio STUDI. DILIGENS. quatuor postremis literis, ut dixi, fato simili cum superioris versiculi ultimis, deperditis. quantumvis hoc arrideat, tamen nolo lectorem & amici mei conjecturâ fraudare, quæ ad MS. libri literas, quæ quidem relicte sunt, propius accedit. *Nam si quis talis etiam est studioli amans*, amans exidit, ut in versu priorè meum. m in etiam non eliditur. studi autem & studioli quantum a se invicem discrepant? sed locum hunc, quia paulò obscurior, fufius explicare libet. sic igitur Phædus. repudiavi consiliuin, quod prius intenderam, neq; id injuriâ. nam finge fore ut quispiam alius talis studioli, quale meum est, sit amans. finge quoque me vehementer velle ut ipse illud quod omiserim famæ traderet, i. e. literis mandaret: quo pacto tamen divinare poterit quid dictum, quidve inditum vo verim? quandoquidem sua cuique sit animi cogitatio, colorq; privus & peculiaris fieri iur potest ut ipse, quantumvis parcam plura scribere, eo fine ut aliquid habeat operis (studii) ne cogitet quidem de eo quod omiserim.

Privus.] MS. prior. unde Faber prius. nesciebant enim exscriptores quid esset color privus, idèque prius repulerunt.

alii autem, qui sibi doctiores visi sunt, illos correxerunt, & structuræ saltem rationem habendam existimantes, rescripserunt, colorque prior. color autem prior est agendi ratio, & idem peculiaris & privata. Vid. Senec. Epist. 52. Freintheim calor præponit, calor nimirum ille poeticus, alii, loco prius, proprius substituit, neque hoc male, nihil tamen ad Fabi correctionem, doctius enim verbum a sam indoctis errandi dedit.

Levi.] Animi inconstantia.

Caperis.] Delectaris.

Æsopæas.] *Æsopias*, mæc. tertia enim Æsopias syllaba brevis est, alterius autem longa; ab *Ἀἰσώπειος* Æsopæus, ut *Ἀἰσώπειος* platæa; & sexcenta huiusmodi.

Quasi.] Hos duos versus parenthe includendos curavi; ita enim res postulat. quasi autem natum est ex præcedentis versiculi capite, ut recte Gudius; quod versum quoque sic refingit, ne claudet. paucas ostendit ille, ego, &c. quod tamen transpositione nihil opus est, verus enim bene se habet, nullaque parte laborat. *Paucas* ille os tenet. *ego* flu. *res* dis. *sero*]

Ostendit.] Invenit.

Genere.] Scribendi. Æsopi genus. super.

Quartum.] Quem modò tinerat.

Vacive.] MS. varie. nullo sensu, cumque Gudius, ut *foscutos* apicula bans, latè & variè perleges, explicare posse censet. *vacivè*, vacuus à negotio. *vaces* oportet, Eutyche, a negotio.

Malignit.] Pro maligni. sic *livor obrectare curam*, &c.

Inlitterat

Inlitter.] natum est di modo vult illiteratu fuit reiori divisa voce facta est sen alienissima. erat in ire,

ÆSopi

Cu

Auctorita

Ur quida

Qui preti

Si marmo

Detri o M

Adeo fuga

Invidia m

Sed jam a

Den

Athenas o

Feliciter,

Illam oscu

Tacitè gen

Sicubi inte

ruero, & non

Quicquid.

Esse.] Per

tem est, eam

minis esse a

mihi nasceret

Operitus.]

Inveniunt.

Novo.] Me

Marmori.]

Praxitelem

trius autem i

Suo.] A se

Hyronem.]

Argento.]

Fabula ex

doctorem con

genere; nem

admovit; nen

diam a'iquam

legit; trito

evant item

prodeant simp

adornata. G

Inlitteratum plausum ne desidero.

20

Inlitter.] Olim, in literarum, quod natum est manifestò, ex vetere scribendi modo sive *inlitteratum* pro eo quod nunc est illiteratum. hic primus error auctor fuit reioribus. corrupta enim jam & divisâ voce *inlitteratum*, loci quoque nova facta est sententia, & ab Auctoris mente alienissima. Ne itaque convertendum erat in *ire*, tum verò Phædrum ipsum

agnoscimus: at nihil nequius. perpende modò vim emphaticam vocis *tu* & *similes tui*, seriem orationis, Phædri animum doctorum laudes ambientem. illiteratum plausum ne quidem desiderantem. nihil certius invenies. quin & *desidero* non idem est quod *cupio*, sed *egeo*, *abesse* queror. *I want.*

F. A. B. I.

Nihil ad honorem famâ ingenii aptius.

DEMETRIUS & MENANDER.

Æ Sopi nomen sicubi interposuero,
Cui reddidi jampridem, quidquid debui,
Auctoritatis esse scito gratia:

Ut quidam artifices nostro faciunt sæculo,
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adscripserunt Praxitelem suo,
Detri o Myronem argento: fabulæ exaudiant
Adeo fugatæ. Plus vetustis nam faver
Invidia mordax, quàm bonis præsentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

Demetrius, qui dictus est Phalereus,
Athenas occupavit imperio improbo.
Feliciter, subclamant; ipsi principes
Illam osculantur, quâ sunt oppressi, manum,
Tacitè gementes tristem fortunæ vicem.

Sicubi interposuero.] Siquando infero. & nomine Æsopi usus fuero.

Quicquid.] Fabularum.

Esse.] Pendet ab *id* subaudito. *id* autem est, eam interpositionem Æsopi nominis esse a me factam, ut major inde mihi nasceretur auctoritas.

Operibus.] Picturis, & statuis. *Pietes.*

Inveniunt.] Parant.

Novo.] Melius, *novis*.

Marmori.] Marmoreis statuis.

Praxitelem.] Praxitelis nomen. statuti-
us autem ille celebris.

Suo.] A se polito, novo.

Myronem.] Myronis nomen.

Argento.] Statuis argenteis.

Fabula exaudiunt.] Piget infelices doctorum conjecturas ad hunc locum referre; nemo enim non manum ulceri admovit, nemo tamen sanavit. quæ speciem aliquam habent, accipe. Gronovius legit, *trito Myronem argento: fabule exant item fucata.* i. e. edantur, vel procedant simpliciter fuso nominis Æsopi adornatæ. Gudius, *Myronem argento:*

fabulæ exempla audiat adeo fugatæ. Detrito ut glossema sive *novo* extrudit. *exempla audiat* petitum est à compendio scribendi *ex* pro *exemplum*, *ex* pro *exemplo*. quod multis locis in membranis vetustis ostendi potest. quod excerptiores non animadvertentes *exa audiant*, mutarunt in *exaudiunt*. *fugatæ* à nostris temporibus remotæ explicat, seque hoc loco belle defunctum putat.

Vetustis.] Vetustis, quantumvis malis.
Bonis præsentibus.] Præsentibus ut-
cunque bonis.

Talis exempli.] Qualis, quæ? nãque enim mihi omnino videtur tabula cum proœmio convenire; plures credo versus excidisse, quàm vulgò putatur.

Phalereus.] Per diæresin ultimæ syllabæ: pro Phalereus, *Φαλέρεις*. Hoach.

Imperio improbo.] Usurpation.

Cert.] Quis cursu prior esset certantes.

Feliciter.] Solennis tenè precantium formula.

Vicem] Mutationem.

H 3

Quia

- Quin etiam refides & sequentes otium,
 Ne defuisse noceat, reptant ultimi ;
 In queis Menander, nobilis comœdiis,
 20 (Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius,
 Et admiratus fuerat ingenium viri)
 Unguento delibutus, vestitu adfluens,
 Veniebat gressu delicato & languido.
 Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine :
 25 Effœminatus quid hic in conspectu meo
 Audis venire ? responderunt proximi :
 Hic est Menander scriptor : mutatus statim,
 Compellat hominem blandè, dextramque arripit.

Refides.] Nil publice ageres. *en*
of retirement. Philosophos & literis de-
 ditos intelligit.

Defuisse.] Nempe expectato officio.
 ponitur autem vice nominativi ante no-
 ceat. ne abfuisse noceat sibi.

Reptant.] Alii repunt. MS. *repetunt.*
 nullo sensu. *reptant* autem mire convenit
 cum eo quod præciserat *refides* & se-
 quentes otium.

In queis.] Inter quos.

Ipsum.] Hominem. vultum hominis.
Delibutus.] Madidus, perfusus.

Adfluens.] Habens vestem ad pedes
 fluentem & demissam. nonnulli volunt,
effluens, ac fluens, alii fluens.

Delicato.] Quali molles incedunt.
Effœminatus.] Vetus lectio fuit, *Qui-*
nam Cinædus ille.

In conspectu.] In conspectum.

Compellat.] Hic versus non est Phæ-
 dri.

F A B. II.

Ventosa lingua : pedes fugaces.

VIATORES & LATRO.

- Viam expediti pariter carpebant duo ;
 Imbellis alter, alter at promptus manu.
 Occurrit illis Latro, & intentans necem,
 Aurum poposcit : Audax confestim irruens
 5 Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat,
 Et vindicavit sese foris dexterâ.
 Latrone occiso, timidus accurrit comes,
 Stringitque gladium, dein rejectâ penulâ :
 Cedo, inquit, illum ; jam curabo sentiat
 10 Quos adtentavit. Tunc qui depugnauerat :
 Vellem istis verbis saltem adjuvisses modò,
 Constantior fuisset vera exstimans :
 Nunc conde ferrum, & linguam pariter futilem,
 Ut possis alios ignorantes fallere :
 15 Ego, qui sum expertus quantis fugias viribus,

Viam.] Quinque versus sequentes non
 sunt Phædri.

Penulâ.] Veste peculiari eorum, qui
 faciebant iter.

Rejectâ.] Ne brachia impedirentur.

Cedo.] Da mihi.

Adtentavit.] Aggressus sit.

Depugnauerat.] Ex pugna victor fuerat
Verbis saltem.] Si non re, saltem verbis.
Constantior.] Animosior.
Ignorantes.] Te & tuam timiditatem.
Viribus.] Lepidè dictum. acrem for-
 temque esse fugitorem innuit.

Scio

Scio quoa
 & Illi
 Qui re t
 Scio quoa
 conjicit. S

CAlvi
 Qu
 Tunc il
 Voluisti
 Injuriæ
 Respond
 Quia non
 Sed te co
 Quæ del
 Optem n
 & Ho
 Qui cal
 Illum ef

Nudatur
 Captans
 Duxit.
 Irridens
 Punctum
 Aus, us.
 Volucris
 Qui ad

QUid
 Cu
 Afello j
 Quas a
 Tuum l
 Verrem
 am apri
 molari fo
 Sanct.
 Votum.
 enim est,
 antea vot

Scio quod virtuti non sit credendum tuæ.

¶ Illi assignari debet hæc narratio,
Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax.

Scio quod.] MS. quid. hinc Gudius | Gronov. Scio quam. Vide omnino Peri-
conjecit. Scio quid virtuti nunc sit, &c. | zonium ad Sancti Minervam, p. 363.

F A B. III.

Sponte peccanti nullus est veniæ locus.

CALVUS & MUSCA.

CAlvi momordit Musca nudatum caput ;
Quam opprimere captans, alapam sibi duxit gravem :

Tunc illa irridens : Punctum volucris parvulæ

Voluisti morte ulcisci : quid facies tibi,

Injuriam qui addideris contumeliam ?

Respondit : *Mecum facie redeo in gratiam,*

Quia non fuisse mentem lædendi scio :

Sed te contempti generis animal improbum,

Quæ delectaris bibere humanum sanguinem,

Optem necare, vel majore incommodo.

¶ Hoc argumentum veniam magè dari docet,

Qui casu peccat, quàm qui consilio est nocens :

Illum esse quavis poenâ dignum judico.

Nudatum.] Tegmine nudatum.

Captans.] Studens. aiming. offering.

Duxit.] Dedit, impegit.

Irridens.] Subaud. cum dixit.

Punctum.] Quartæ declinationis, pun-
ctus, ùs. punctiōnem.

Volucris.] Fly.

Qui addideris.] Salmasius refinxit.

MS. quia dederis. patior facile injuriam
si est vacua à contumeliâ. Gud.

Fuisse.] Mihi mentem lædendi meipsum.

Improbum.] Sawcy

Optem.] Velim necare. etiam majus
pateat malum, quam quod nuper ex
alapâ sensi.

F A B. IV.

Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit.

HOMO & ASINUS.

Quidam immolasset verrem quum sancto Herculi

Cui pro salute votum debebat sua,

Asello jussit reliquias poni hordei.

Quas aspernatus ille, sic locutus est :

Tuum libenter prorsus adpeterem cibum,

Verrem.] Afer Herculi, in memori-
am apri Erymanthei ab eo occisi, im-
molari soleoat.

Sanctus.] Deo.

Votum.] Illum votum, participium
enim est, & cum verrem congruit, quem
antea voverat.

Poni.] Pro composito, apponi. superi-
ùs, nido posuit pullis, & posuisse sorbi-
tionem.

Hordei.] Quo saginatus erat Verres.

Prorsus.] Admodum, perquam libenter.

Adpetere.] falli to.

80 PHÆDRI FABULARUM

Nisi qui nutritus illo est, jugulatus foret.

¶ Hujus respectu fabulæ deterritus

Periculofum semper vitavi lucrum.

Sed dicis: *Qui rapuere divitias, habent.*

10 Numeremus, agedum, qui depreſsi perierint,

Majorem turbam punitorum reperies.

Paucis temeritas est bono, multis malo.

Illo.] Hordeo.

Respectu.] Intuitu, animum ad hanc fabulam advertendo.

Rapuere.] Per rapinam & vim paravere.

Habent.] Possident, & fruuntur raptis.

Depreſsi.] Nim. inter rapiendum.

π' αὐτοῦ ποτὶ λυγρὸν εἶς.

Punito.] Genitivus participii punitus, poenâ meritâ affectorum.

Temeritas.] Ea rempe temeritas, quoquo modo rapiendi divitias.

Bono.] Commodo.

Malo.] Incommodo.

F A B. V.

Præjudicata opinio judicium obruit.

SCURRA & RUSTICUS.

PRAVO favore labi mortales solent,

Et, pro judicio dum ſtant erroris ſui,

Ad poen tendum rebus manifestis agi.

¶ Facturus ludos quidam dives nobilis,

Proposito cunctos invitavit præmio,

Quam quisque posset, ut novitatem ostenderet.

Venire artifices laudis ad certamina,

Quos inter Scurra, notus urbano sale,

Habere dixit se genus spectaculi,

10 Quod in theatro nunquam prolatum foret.

Dispersus rumor civitatem concitat :

Paulò antè vacua turbam deficiunt loca.

In scenâ verò postqua n solus constitit,

Pravo.] Per pravam & cæcū favorem, hinc corrupta partiality.

Pro jud. --- ſtant.] Voluit dicere pro errore dum ſtant judicii ſui; i. e. pro erroneo judicio, i. e. tueri ac defendere judicium ſuum, ut ſtare pro aliquo, pro defendere aliquem. verbum ſonſe. Gud. Salmastius legit. præjuicio; quod ipſum non diſplicet. Græcè dicitur *ἐμπροσθεν*.

Poenitendum.] Ad mutandum ſententiam, to recant.

Rebus manifestis.] Cum res ipſæ ſe produnt, nec ultra datur favori & præjudicii locus. *rebus manifestis* opponitur incertis opinionibus.

Aggi.] Impelli, adigi.

Nobilis.] Schef. legit *nobiles*, non obvios & quotidianos, ſed celebres. con-

cinnius illud quidē, & *nobilis* ipſum poteſt ſtare, ſic enim veteres omnis pro omnes ponere ſolebant.

Quam.] Ordo verborum, ut *quisque* ostenderet novitatem, quam posset.

Laudis ad certamina.] Ubi certatur, uter utri arte prior fuerit, laudemque reportaverit.

Scurra.] Tuffoon. qui autē Romæ fuerunt. vide Gronov. de pecun. Vet. p. 318.

Urbano.] Lepidis jocis, & diſtertiis.

Foret.] Inſolens de re præteritâ loquendi modus.

Civitatem.] Cives convocat in theatrum.

Turbam deficiunt.] Non capiunt vel continent turbam ſpectatorum.

Sicpe

Sine appar

Silentium i

Ille in sinu

Et porcelli

Verum ut i

Et excuti j

Nihil est re

Hominemq

Hoc vidit f

Me vincet,

Idem factur

Fit turba m

Et derisuri,

Uterque pro

Moverque p

Tunc simul

Porcellum o

Sed in prior

Pervellit au

Et cum dolo

Adclamat po

Imitatum, &

At ille profe

Turpemque

En, hic decla

Adhuc sup

Et copiosa a

Adjutoribus.

ut alias mimos

Expeſtatio.]

curus erat.

Suâ.] Voce.

ſos, verrem. m

Contenderent.]

ſtenderent.

Excuti.] Sc. p

Simul.] Simul

Laudibus.] V

quod Gudius &

arenim & pat

munera; non a

orum editoribu

ſimplicior ſanè

vero Lector. ut

Favor.] Pre

Tuffoon

Tenet.] A lib

mel, tōras poſſide

Et derisuri.]

derisuros non ſpe

Sine apparatu, nullis adiutoribus,
 Silentium ipsa fecit expectatio.
 Ille in sinum repente demisit caput,
 Et porcelli vocem est imitatus suâ,
 Verum ut subesse pallio contenderent,
 Et excuti juberent : quo facto simul
 Nihil est repertum, multis onerant laudibus,
 Hominemque plausu prosequuntur maximo.
 Hoc vidit fieri Rusticus : *Non me hercule*
Me vincet, inquit : & statim professus est
Idem facturum melius se postridie.
 Fit turba major : jam favor mentes tenet,
 Et derisuri, non spectaturi sedent.
 Uterque prodit. Scurra digrunnit prior,
 Moverque plausus, & clamores suscitât.
 Tunc simulans sese vestimentis Rusticus
 Porcellum obtegere, (quod faciebat scilicet,
 Sed in priore quia nil compererant, latens)
 Pervellit aurem vero quem celaverat,
 Et cum dolore vocem naturæ exprimit.
 Adclamat populus : *Scurram multò similius*
Imitatum, & cogit Rusticum trudi foras.
 At ille profert ipsum porcellum è sinu,
 Turpemque aperto pignore errorem probans,
 En, hic declarat, quales sitis iudices.
 Adhuc supersunt multa quæ possim loqui.
 Et copiosa abundat rerum varietas :

15

20

25

30

35

40

Adiutoribus.] Exempters. qui voce
 aut alias mimos juvant.

Expectatio.] Nimirum illius quod fa-
 cturus erat.

Suâ.] Voce. verum porcellum. Hein-
 sius, verrem. male.

Contenderent.] Sc. spectatores fidenter
 asserebant.

Excuti.] Sc. pallium.

Simul.] Simul ac.

Laudibus.] Vetus Cod. Pith. lancibus.
 quod Gudius & Heinsius probant. Lan-
 ces enim & patere solennia Histrionum
 munera ; non autem a populo, sed a lu-
 dorum editoribus data, inquit Schefferus.
 simplicior sanè lectio magis placet. tu
 vero Lector, ut lubet.

Favor.] Prejudice in favour of the
 Buffoon.

Tenet.] A liberè judicando impedit.
 vel, totas possidet.

Et derisuri.] Rusticum. MS. Rem. &
 derisuros non spectaturos su & eunde Sal-

mas. & derisuros n. f. stitit. Heiosius,
 ut derisuros n. f. scias. forte citat vel
 ciet. i. e. convocat, ut ante ; favor
 mentes tenet, & in theatrum convocat
 eos. animo potius deridendi rusticum,
 quam spectandi patienter.

Digrunnit.] Malo degrunnit, in sinum
 capite demisso grunnit.

Plausus.] Spectatorum.

Faciebat.] Tegebat reverâ.

Compererant.] Spectatores.

Latens.] heing undiscover'd.

Vero.] Porcello. Hic quoque Heinsius
 legit, verri.

Vocem naturæ.] Naturalem porcelli
 vocem.

Aperto pignore.] Manifesto argumentò.

Hic.] Nempe porcellus.

Loqui.] Scribere. supersunt mihi quæ
 scribam, supra dixerat.

Rerum.] Materiar. sic in fine quarti
 libri, materia tanta at under copia.

Sed

82 PHÆDRI FABULARUM

Sed temperatæ suaves sunt argutiæ ;
Immodicæ offendunt. Quare, vir sanctissime
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
45 Si non ingenium, certè brevitatem adproba ;
Quæ commendari tantò debet iustius,
Quantò Poëtæ sunt molesti validius.

Temperata argutia.] Moderate collit.
Offendunt.] Sunt molestæ legentis pa-
lato, vel gustui.
Sanctissime.] Integerrime.
Latinis.] Dum latinæ literæ in pretio
& honore erunt.

Certè.] Saltem.
Quæ.] Quæ brevitatis mea debet tanto
maiori cum iure commendari, quanto
Poëtæ plerumque sunt molestiores & ma-
gis odiosi in suis operibus prolixè reci-
tandis.

F A B. VI.

Non omnia omnibus congruunt.

DUO CALVI.

INvenit Calvus fortè in trivio pectinem :
Accessit alter æquè defectus pilis :
Heia, inquit, in commune, quodcumque est lucri.
Ostendit ille prædam, & adjecit simul :
5 Superum voluntas favit, sed fato invidio
Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.
Quem spes delusit, huic querela convenit.

Accessit.] Ad eum venit.
Defectus.] Dediturus, quem pili defe-
cerant, i. e. reliquerant.
Commune.] Reposui in, & est à Ri-
galtio intrusum (aberat enim a MS.)
ablegavi, in commune breviter pro con-
fer in commune. Gronov. Gudius.
Lucri.] Id græcè *ἔργον* dicitur.

Prædam.] Pectinem.
Adjecit.] Subaud. hæc verba.
Favit.] In eo, quod aliquid iaveni-
mus.
Invidio.] Maligno, in idia autem sem-
per a i. q. id de bonis detrahere amat.
Huic.] Hæc Schefferus.

F A B. VII.

Stulta superbia ab omnibus.

PRINCEPS TIBICEN.

UBI vanus animus aurâ captus frivola
Arripuit intolerentem sibi fiduciam,
Facile ad derisum stulta levitas ducitur.
Princeps tibicen notior paulò fuit,
5 Operam Bathyllo solitus in scenâ dare,
Is forte ludis (non satis memini quibus)

Ubi vanus.] Ubi animus nimius sui
æstimator, falsâ favoris specie deceptus
simul & delectatus, assumpsit sibi præ-
properè arrogantem confidentiam, levis
ille stultus facile in contemptum ducitur.
Princeps.] Nomen tibicinis.

Notio.] Aliis, quia solebat operam
Bathyllo dare.
Operam dare.] Inflare tibias, ad quas
Bathyllus mimus saltaret. Vixit autem
Bathyllus tempore Augusti.

Dum peg
Nec opin
Duas qu
Inter man
Domum r
Ad sanita
Ut specta
Desiderar
Solebat ex
Erat factu
Et incipie
Adducit p
Ipso ludon
Qui simul
Fremet in
Quidam i
Aulæo mi
Dii sunt l
Tunc chor
Imposuit,
Letare inc
In plausus
Tibicen. g
Equester o
Magnoque
Iteratur ill
Pegma.] M
versitate argu
autem erat, in
Nec opinans
nec pro non.
Dextras.] T
fregit tibiam
maluisse: duas
scenâ utebatur
illam sinistram
renni dida ca i
Inter.] Sic l
inter manus don
Ut spectatores
est, utque lepi
capit desiderari
Saltantis.]
Aulæo.] Cu
post quod staba
Devolutis.]
bant tonitrua s
magno cum frag
Transitorio.]
Solmal. ad Soli
Tunc chorus.
note ducto canit

Dum pagma rapitur, concidit casu gravi
 Nec opinans, & sinistram fregit tibiam,
 Duas quum dextras maluisset perdere.
 Inter manus sublatus, & multum gemens
 Domum refertur. Aliquot menses transeunt,
 Ad sanitatem dum venit curatio.
 Ut spectatorum mos est, & lepidum genus,
 Desiderari coepit, cujus flatibus
 Solebat excitari saltantis vigor.
 Erat facturus ludos quidam nobilis,
 Et incipiebat Princeps ingredier: cum
 Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
 Ipso ludorum ostenderet sese die.
 Qui simul advenit, rumor de tibicine
 Fremit in theatro: quidam affirmant mortuum,
 Quidam in conspectum proditurum sine morâ.
 Aulæo misso, devolutis tonitribus,
 Dii sunt locuri more translatitio.
 Tunc chorus ignotum modò reducto canticum
 Imposuit, cujus hæc fuit senrentia:
Letare incolumis Roma salvo Principe.
 In plausus consurrectum est, jactat basia
 Tibicen. gratulari fautores putat.
 Equester ordo stuitum errorem intelligit,
 Magnoque risu canticum repeti jubet:
 Iteratur illud; homo meus se in pulpito

10

15

20

25

30

Pagma.] Ma hinc artificiosa pro diversitate argumenti adornata. mobilis autem erat, in omnes partes versatilis.

Nec opinans.] Incautus, imprudens. nec pro non.

Dextras.] Tibias. ludit in voce *tibie*. fregit tibiam sive crus sinistram, sed maluisset duas dextras tibias (quibus in scenâ utebatur) frangere, quam unicam illam sinistram. de dextris tibiis adi Terentii dida calias & ibi in interprete.

Inter.] Sic Liv. l. 3. de Q. Cæsone. inter manus domum ablatas.

Ut spectatorum.] *Ut spectatorum mos est*, utque lepidum sunt genus, tibicen cepit desiderari, cujus flatibus, &c.

Saltantis.] Bathylli.

Aulæo.] Cum dimittetur aulæum, post quod stabant actores.

Devolutis.] Ideò devolutis, quia fiebant tonitrua saxis dejectis post scenam, magno cum fragore.

Translatitio.] Consuetudo, solitudo. vid. Solinas. ad Solinum.

Tunc chorus.] Tunc chorus ignotum more ducto canticum. Sic. MS. unde Gu-

dius. modò reducto. mens autem loci hæc est. tunc chorus ignotum nempe tibicen modò in theatrum recto canticum sefelicit eum, per Principem se designari credentem, cum de imperatore, non de tibicine sermo esset.

Letare.] Respicit morem acclamandi principibus. ita Romæ acceptis de recuperatâ Germanici valetudine nunciis exclamatum est: *Salva Roma, salva Patria* salvus est Germanicus. God.

Princeps.] Tiberio. cum sublatus esset Sejanus conjurator.

Consurrectum.] Notandum est, omnes qui sedentes ludis & re itationibus intererant, quoties plaudendum erat, surrexissent. God.

Jactat.] Ori admotâ manu spargit in vulgus, gratiæ agendæ causâ. Sch.

Gratulari.] Sibi sano, & in theatrum reducto.

Iteratur.] Iterum canitur.

Homo meus.] *Atque spiritus.* Homo de misero & fatuo comice dictum est.

Pulpito.] Ubi canere fabulamq; agere solebant personæ. Totum.

- Totum prosternit; plaudit inludens eques;
 Rogare populus hunc coronam existimat.
 35 Ut verò cuneis notuit res omnibus,
 Princeps ligato crure niveâ fasciâ,
 Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
 Superbiens honore divinæ domûs,
 Ab universis capite est protusus foras.

Eques.] Equites, equester ordo.
Coronam.] Præmium certaminis in illo
 ludo.
Cuneis.] Populo in cuneis sedenti.
Fasciâ.] Candidâ fasciâ. qui color in-

ter regales habitus est.
Honore divinæ.] Augustæ, Cæsareæ.
 Superbus factus honore non ipsi, sed Cæ-
 sari destinato
Protusus.] Præceps extrusus.

F A B. VIII.

Fugit irreparabile tempus.

OCCASIO DEPICTA.

- C**ursu volucris pendens, in novaculâ,
 Calvus comosâ fronte, nudo corpore,
 Quem si occuparis, teneas; elapsum semel
 Non ipse possit Jupiter reprehendere:
 5 Occasionem rerum significat brevem.
 ¶ Effectus impediret ne segnis mora,
 Finxere antiqui talem effigiem temporis.

Cursu volucris.] Alatis pedibus.
Pendens.] Suspendus, leviter insistens.
Occuparis.] Ceperis à parte antio-
 re, fronte nimirum comosâ.
Ipsè.] Quantumvis omnipotens.

Reprehendere.] Revocare.
Brevem.] Brevem esse.
Effigies.] Effigies.
Temporis.] Occasionis. *quæ.*

F A B. IX.

Ne sus Minervam.

TAURUS & VITULUS.

- A**ngusto in aditu Taurus luctans cornibus,
 Quum vix intrare possit ad præsepia,
 Monstrabat Vitulus quo se pacto plecteret:
 Tace, inquit, ante hoc novi quam tu natus es.
 ¶ Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

Plecteret.] Flecteret, *twine.*

Emendat.] Corrigit in se recipit.

Putet.] Hoc sibi dici putet, nempe,
 Tace, ante hoc novi quam tu natus es.

F A B. X.

Omnia fert ætas.

VENATOR & CANIS.

- A**dversus omnes fortis veloces feras
 Canis quum domino semper fecisset satis,
 Languere cepit annis ingravantibus.

Veloces.] Heinsius legit & *velox.* Nam
 sic MS. *fortes & veloces.*
Fecisset satis.] Placuisse.

Ingravantibus.] Eum graviter pre-
 mentibus. gravi annorum pondere.
 Aliquando

Aliquando
 Adripuit a
 Prædam d
 Canem ob
 Non te des
 Quod fuim
 ¶ Hoc

Obiectus.]
 pugnâ, ut in
 rior, & ab
 ret, obiectus
Hispidi.]
Cariofis.]
Demisit.]
Dolens.]
Senex latr.
 dit. latrans
 ut venas pr
 Non te d
 te, qui olim

APPE
 è Ma
 cem e

'MUL
 N
 Matrem
 Et pro
 Faciam,
 Vehemen
 Vastando
 Sacrifici

¹ Multos
 la apud Æ
² Sancta
³ Loca.
 periculis c
 vatorum d
⁴ Pro sa

QUI
 Ali
¹ Suffin
 Non tu tu
 Sed hoc m
 cutus est
 ne veniat

Aliquando objectus hispidi pugnae suis,
 Adripuit aurem : sed cariosis dentibus
 Prædam demisit. Hic tum Venator dolens,
 Canem objurgabat : cui senex contra latrans :
Non te destituit animus, sed vires meæ.
Quod fuimus lauda, si jam damnas quod sumus.
 ¶ Hoc cur, Philete, scripserim pulchrè vides.

Objectus.] Non tantum commissus in pugna, ut interpretes, sed ut viribus inferior, & ab hoste qui malum ju'e timeret, objectus. *expos. d.*

Hispidi.] Setosi.

Cariosis.] Carie adesis.

Demisit.] Malè olim dimisit.

Dolens.] Prædam dimissam.

Senex latrans.] Canis vetulus respondit. *latrans* autem pro *latraior* ponitur, ut *venans* pro *venator*.

Non te destituit.] Idem est mihi erga te, qui olim, animus, sed vires meæ tua

jussa detrectant.

Lauda.] MSS. om. *quod fuimus laudas, jam damnas quod sumus.* hinc Gudius felici conjecturâ versum claudicantem lanavit, si inserto, cujus vocis prior litera præcedenti *lauda* adhæserat, altera vero à sequente *i* absorpta erat, alii *nos, non, nunc* pro lubitu inserunt.

Vides.] Exculatum se vult Phileto, quod non eâ scribat alacritate senex, qui fecit olim, cum adhuc ætate viribusque esset integris. Scheff.

APPENDIX Fabularum, olim a Marquardo Gudio è Manuscripto veteri descriptarum ; nunc autem in lucem editarum.

F A B. I.

MILUUS ÆGROTANS.

Multos cum menses ægrotasset Miluus,
 Nec jam videret esse vitæ spem suæ ;
 Matrem rogabat, ² sancta circumiret & loca,
 Et ³ pro salute & vota faceret maxima.
 Faciam, ⁶ inquit, fili ; sed ⁷ opem ne non impetrem,
 Vehementer vereor ; tu, qui delubra omnia
 Vastando, cuncta polluisti altaria,
 Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis & rogem ?

¹ *Multos.*] Non absimilis extat fabula apud Æsopum de Corvo ægrotante.

² *Sancta.*] Ut sancta.

³ *Loca.*] Templâ, aras, &c. Sic in periculis constituti solebant etiam privatorem domos circumire.

⁴ *Pro salute.*] Ut salutem recuperet.

lib. 3. fab. 2. *pro vita rogans.*

⁵ *Vota faceret.*] Voveret diis multo, si filius suus à morbo liberaretur.

⁶ *Inquit.*] Mater.

⁷ *Opem ne non.*] Me non impetraturam, quod peto.

⁸ *Rogem.*] Ut pro te Deos rogem.

F A B. II.

LEPORES VITÆ PERTÆSI.

QUI ¹ sustinere non potest suum malum,
 Alios ² inspiciat, & discat ³ tolerantiam.

¹ *Sustinere.*] Ferre. Ter. Andr. 5. 4.

Non tu tuum malum æquo animo feres ?
 Sed hoc modo & supra lib. 1. fab. 2. locutus est Phædrus : Hoc sustinete, majus venit malum. Ub' & dixit perferre

malum.

² *Inspiciat.*] Aliorum horum in-
 spiciat vitam. Sic Ter. Adelph. *Inspice-
 re in vi as omnium jubeo.*

³ *Tolerantiam.*] Sustinere suum malum.

86 PHÆDRI FABULARUM

¶ Aliquando in silvis strepitu magno ⁵ conciti
Lepores clamant, se propter ⁶ assiduos metus
⁷ Finire velle vitam. Sic quendam ad lacum
Venerunt, miseri quo se ⁸ præcipites darent.
Adventu quorum postquam ranæ territæ
Virides in ⁹ algas miserè fugientes ruunt :
¹⁰ Heu, inquit ¹¹ unus, sunt & alii, quos timor
Vexat ¹² malorum. Ferte vitam ut cæteri.

⁴ Aliquando.] Quodam tempore.
⁵ Conciti.] Perturbati, metu perculsi.
⁶ Assiduos.] In quibus viverent ob
insidias venatorum.
⁷ Finire.] Finire vitam est mori. Sic
Nepos Pausan. cap. ult. ubi vitam finie-
rat : nisi quod iunc legi volunt posuerat.
Est tamen & Plinii si ire vitam ; & Ovi-
cii in Trist. Quilibet hanc sevo vitam
mibi finiat ense.

⁸ Præcipites darent.] Præcipitarent, Ter
Andr. 3. 4. Vinam mihi esset aliquid
hic, quo nunc me præcitem darem.
⁹ Algas.] Ulvas. Nam algam vo-
lunt esse maris, ulvam stagnorum.
¹⁰ Heu.] Heu quanta nobis instat
perniciēs, ait. lb. 1. tab. 30.
¹¹ Unus.] Leporum.
¹² Malorum.] Sic initio, sustinere
suum malum.

F A B. III. VULPIS & JUPITER.

Naturam turpem nulla ¹ fortuna ² obtegit.
¶ ³ Humanam in speciem cum ⁴ vertisset Jupiter
Vulpem, ⁵ regali ⁶ pellex ut sedit throno,
Scarabeum vidit prorepentem ex angulo ;
Notamque ad ⁷ prædam celeri ⁸ prosiluit gradu.
⁹ Superi risere, ¹⁰ magnus erubuit pater,
Repudiatam ¹¹ turpemque pellicem expulit ;
¹² His prosequutus : Vive quo digna es modo.
Quæ nostris uti ¹³ meritis ¹⁴ dignè non potes.

¹ Fortuna.] Dignitas, honor.
² Obtegit.] Obte ere potest.
³ Humanam.] In hominis formam.
⁴ Vertisset.] Mutasset.
⁵ Regali.] Regis, cum Jupiter eam
collocasset in solio regali. Rex autem à
Poetis Græcis & Latinis vocatur Jupi-
ter, ut Juno Regina.
⁶ Pellex.] Nam in humanam speciem
verſa, & jam regina tacta, & sic Jovi
dilecta, pellex erat Junonis, de pellici-
bus, quas Jupiter adamavit, ubique
Ovid. in Metam.
⁷ Prædam.] Qua scilicet solebat de-
lectari cum adhuc vulpis eſſet.
⁸ Prosiluit.] De throno prosiluit ve-
loci saltu, ut est lib. 3. fab. 2.

⁹ Superi.] Dii.
¹⁰ Magnus.] Jupiter. Nam magnus
ejus est cognomen. Vid. l. 4. fab. 17.
¹¹ Turpemque.] Quia rem turpem
commi ſiet. nam repudiat solitæ olim
uxores ob rem pendendam.
¹² His.] Hæc verba adjiciens. Atten-
dat ad hujus formulæ variationem ado-
lesce tia. Lib. 1. fab. 5. Sic est locutus.
Fab. 10 Dixisse ferunt. Fab. 12. Vocem
hanc eduisse dicitur. Fab. 14. Hæc edi-
dit. Fab. 27. Fertur locutus. Lib. 3.
fab. 5. Sic prosequutus. Fab. 20. Hæc
locutus est modo.
¹³ Meritis.] Beneficiis, quibus te pro-
sequimur.
¹⁴ Digne.] Uti decebat.

F A B.

NE quis
¶ Le
Luxuriabant
Super cuban
Expergefact
Arripuit ; ill
Crimen fate
Hoc ⁷ Rex
Ignovit &
Leo dum
¹¹ Captum
¹² Rugire c
Mus subito
Beneficio
Mox omne
¹³ Lustrare
Nervos ro
Sic captum

¹ Mores.
ipse est.
² Ladat.]
³ Rustici.
quod agrarii
⁴ Celeri.]
gradu.
⁵ Veniam.
quitur.
⁶ Peccatu
imprudenti
⁷ Rex.]
rum. Vid.
⁸ Glorios
gloria magn
⁹ Dimissi
¹⁰ Post.
lib. 3. tab.
¹¹ Vagat
¹² Forſea
¹³ Captu
gilium qu
tare ſerâs.
¹⁴ Fugit
¹⁵ Non

F A B. IV.
LEO & MUS.

NE quis ¹ minores ² lædat, fabula hæc monet.

³ Leone in silva dormiente, ⁴ rustici
Luxuriabant mures, & unus ex iis
Super cubantem casu quodam transiit.
Expergefactus miserum Leo ⁵ celeri imperu
Arripuit; ille ⁶ veniam sibi dari rogat,
Crimen fatetur, ⁷ peccatum imprudentiæ.
Hoc ⁸ Rex ulcisci ⁹ gloriosum non putans,
Ignovit & ¹⁰ dimisit. ¹¹ Post paucos dies
Leo dum ¹² vagatur noctu, in ¹³ foveam decidit.
¹⁴ Captum ut se agnovit laqueis, voce maximâ
¹⁵ Rugire cœpit; cujus immanem ad sonum
Mus subito accurrens: ¹⁶ non est quod timeas, ait,
Beneficio ¹⁷ magno gratiam reddam parem.
Mox omnes ¹⁸ artus, artuum & ligamina
¹⁹ Lustrare cœpit, ²⁰ cognitosque dentibus
Nervos rodendo ²¹ laxat ²² ingenia artuum.
Sic caprum Mus Leonem silvis reddidit.

¹ Minores.] Qui sunt minores quam ipse est.

² Lædat.] Injuria afficiat.

³ Rustici.] Rustici item est Ciceroni, quod agrarii ve. agrestes.

⁴ Celeri.] Sic præced. fabula celeri gradu.

⁵ Veniam.] Sibi ignosci; ut mox sequitur.

⁶ Peccatum.] Dicens se peccasse per imprudentiam.

⁷ Rex.] Leo, qui Rex dicitur ferarum. Vid. lib. 4. fab. 12.

⁸ Gloriosum.] Non convenire cum gloria magnanimitatis leonis.

⁹ Dimisit.] Murem.

¹⁰ Post.] Paucis diebus interpositis. lib. 3. fab. 2.

¹¹ Vagatur.] Hoc illuc discurrit.

¹² Foveam.] Vid. lib. 3. fab. 2.

¹³ Captum.] Imitatur more suo Virgilium qui Georg. 1. Tam laqueis capere feras.

¹⁴ Rugire.] Rugire, vox leonum.

¹⁵ Non est quod timeas.] Timere absi-

ste, ut supra lib. 3. fab. 2.

¹⁶ Magno.] Quod mihi nuper præstitisti. Solet à despectis par referri gratia, lib. 3. fab. 2.

¹⁷ Artus.] Nodos & juncturas. Sic articuli sunt noduli, parvulæ juncturæ. Sic apud Plinium articuli segetum, pro nodis. Eleganter autem Thædrus nervis conjunxit artus. Quemadmodum enim in humani corporis fabrica incisus nervis laxantur artus: ita in laqueis è nervo ferino contextis, artus sive nodi, quibus feræ mirifico quodam artificio constriunguntur, laxantur si nervos seces.

¹⁸ Lustrare.] Diligenter inspicere, ubi facillime possent divelli.

¹⁹ Cognitosque.] Inventosque.

²⁰ Laxat.] Solvit.

²¹ Ingenia.] Artificiosum & ingeniosum apparatus nodorum concurrentium quibus statim implicabatur fera, atque in latentes illos gladios incidebat. Sic Plinius dixit in epist. ingenium cœnæ, pro artificioso apparatu convivii.

F A B. V.

† HOMO & ARBORES.

Pereunt suis auxilium ¹ qui dant hostibus.

² Facta ³ bipenni ⁴ quidam ab arboribus petit,

Manubrium ut darent, ⁵ è ligno, quod foret

⁶ Firmum : jussērunt omnes ⁷ oleastrum dari.

Accepit munus, factumque ⁸ aptans manubrium

⁹ Cœpit securi magna ¹⁰ excidere ¹¹ robora.

¹² Dumque eligebat quæ veller, sic Fraxino

Dixisse fertur Quercus, ¹³ Merito cædimur.

† Homo.] Hanc fabulam, quam Marquardus Gudius in notis suis ad hunc auctorem nobis exhibuit, operæ pretium duximus adicere prioribus, in usum studiosæ juventutis. Nulla enim majore desiderio expetita est unquam ; faciebat scilicet ad explicationem loci in Prologo lib. 1.

Quod arbores loquantur, non tantum feræ

¹ Qui dant.] Sic lib. 1. cap. 51. Confilia qui dant prava. Et lib. 4. fab. 18. Qui fert maioris auxilium post tempus dolet. Auxilium dare est Virg. Æn. lib. 2. v. 691. Da deinde auxilium, pater, atq; hæc omina firma.

² Bipenni.] Securi sic dicta, quia ab utraque parte habet aciem.

³ Quidam.] Hac particula solet in fabulis uti Phædrus. Lib. 2. fab. 3. Laceratus quidam morsu vehementis canis. Lib. 3. fab. 4. Pendere ad lanium quidam vidit finium. Lib. 3. fab. 5. Æsopo quidam petulans lapidem impegerat. Lib. 3. fab. 8. Habebat quidam filiam turpissimam. Lib. 3. fab. 14. Puerorum in turba quidam ludentem Anticus. Lib. 4. fab. 4. Quidam decedens tres reliquit filias. Lib. 4. fab. 18. Gelu rigentem quidam colubram sustulit. Lib. 5. fab. 4. Quidam immolasset verrem quum sancto Herculi. Et fab. 5. Facturus ludos quidam dives, &c. Sic enim, ut ante dictum est, loquebantur de ignotis.

⁴ E ligno.] Sic Plautus dicit, è ferro

fabricatum est. Virg. Lorica ex ære.

⁵ Firmum.] Firmum proprie dicitur de ligno durissimo ad imitationem Virg. lib. 2. Æn. Firma cavavit robora, id est, dura, quæ Plinius vocat inflexibilia.

⁶ Oleastrum.] Lignum ex oleastro, id est, olea sylvestri. Synecdoche.

⁷ Aptans.] Nempe securi. Aptare facta manubria est & apud Columellam lib. XI. Aptare trabes ap. Virg. 1. Æn.

⁸ Cœpit.] Hanc loquendi formulam summopere in deliciis habuit Phædrus, quod passim in his fabulis videre est. Quod ut pateat adolescentiæ, indicabimus loca, quæ animi gratia collegimus, & quorum verba adscriberemus, nisi prohiberet multitudo. Sed lector ipse inquirat & colligat. Sunt ea Libri 1. fab. 2. ubi bis occurrit : Fab. 3. 6, 8, 12, 13, 14, 19, 20, 25, 28, 31. Lib. 2. fab. 2, 5, 8. Lib. 3. fab. 19. Lib. 4. fab. 13, 15, 16, 17, 21, 23. Lib. 5. fab. 6. & 9. deinde & in Appendice, fab. 4. Rugire cœpit.

⁹ Excidere.] Securi cedere est ap. Ovid. cedere arbores ap. Virgil. Qui robur illic cecidit ap. Ciceronem.

¹⁰ Robora.] Durissimas quercus, cæterasque arbores.

¹¹ Dumque.] Dum eligeret quæ veller robora truncare vel excidere.

¹² Merito cædimur.] Sic lib. 1. fab. 3. De reliquiis tunc una, merito plectimur.

I N
VO

Prior nu
Terti

A

A Catena 3.
A cœna

20

A crocodilis 1.
A delictis 3.
A divo Augusti
10. 39
A feminis 2. 2
A furibus 3. 7
A Jove 1. 2.
A liberto 3. 1
A me 4. 20. 5
A negotiis 3.
log. 2

A noxiorum
lentiis 4. 2
A pristina con
dine 4. 12
A quo 1. 3. 1
A quodam 3.
A radicibus 3.
A suis 4. 17
A summo J

19. 11

A Superis 1.
A te 1. 1. 8
Ab alia 1. 3
Ab alio 1. 4
Ab aquila 1.
Ab ara 1. 2
Ab astris 2.
Ab homine
Ab hostibus

I N.

INDEX

VOCABULORUM

*Prior numerus Fabulae Librum, Alter Fabulam,
Tertius vero Fabulae cujusq; Versum denotat.*

A

A Catena 3. 7. 16
A coena 2. 8.

A crocodilis 1. 25. 4

A delpectis 3. 2. 1

A divo Augusto 3.
10. 39

A feminis 2. 2. 1

A furibus 3. 7. 10

A Jove 1. 2. 11

A liberto 3. 10. 11

A me 4. 20. 5

A negotiis 3. pro-
log. 2

A noxiorum info-
lentiis 4. 25. 32
A pristina consuetu-
dine 4. 12. 6

A quo 1. 3. 11

A quodam 3. 20. 8

A radicibus 3. 10. 49

A suis 4. 17. 16

A summo Jove 4.
19. 11

A Superis 1. 17. 9

A te 1. 1. 8

Ab alia 1. 30. 4

Ab alio 1. 4. 4

Ab aquila 1. 9. 3

Ab ara 1. 28. 8

Ab astris 2. 6. 12

Ab homine 1. 22. 1

Ab hostibus 4. 5. 7

ab humeris 2. 5. 12

ab illis 1. 30. 6

ab improbis 1. 8. 1

ab omni injuria 1.

8. 1

ab ipso 4. 21. 22

ab ove 1. 17. 2

ab universis 5. 7. 44

abdidisset 2. 6. 5

abditos 4. 19. 4

abelto 3. prol. 61

abit 3. 19. 9

abeunt 3. 2. 7

abierunt 4. 19. 16

abiturus 4. 19. 16

abire 1. 16. 5 | 1. 8.

3. | 3. 7. 25

abjiciet 4. 4. 22

abjecit 4. 1. 4

abigeris 4. 23. 15

abriperent 4. 1. 7

absentis 4. 21. 21

absistite 3. 2. 18

absolvat 3. 9. 4

abstuleris 1. 8. 12

abstulit 1. 5. 11

abundat 5. 5. 41

abundet 3. 25. 6

Accedit 2. 8. 22

accedit ad lectum

3. 10. 25

accessit alter 5. 6. 2

accessit 2. 6. 2

accendit 4. 10. 1

accenderet 3. 19. 4

accensa magis est

3. 16. 8

accendi 4. 10. 13

accidat 4. 17. 19

accipere 3. 5. 5

accipias 2. prol. 11

accipimus 1. 26. 11

accipies 3. 5. 7

accipiens 3. 8. 8

accipite 3. 13. 9

acceperint 4. 4. 11

accepit 4. 22. 12

accepta 4. 21. 5

accessum 2. 1. 10

acer 3. 7. 18

acerbam 4. 2. 4

acerbum 3. 16. 3

accidere, 3. prolog.

25

accipiter 1. 9. 6

accommodat 3. 16. 1

accurrit 5. 2. 7

accusator, 3. prolog.

42

accusatores 3. 10. 34

acquisivit 1. 14. 4

acriter 4. 21. 1

acuatque, 2. prolog.

4

Ad animum 3. 19.

10

ad aures 2. 9. 12.

ad Centum viros 3.

10. 35

ad certamina 5. 7. 5

ad coenam 1. 26. 3

ad coenam promitti,

4. 24. 15

ad cogitandum 3.

14. 13.

ad consulendos 3.

3. 6.

ad cubile 2. 4. 12

ad derisum 5. 7. 3

ad eum 1. 21. 5

ad fabellam 5. 1. 9

ad faciem 4. 16. 5

ad fallaciam 1. 31.

ad fontem 1. 12. 35

ad forum 3. 13. 3

ad hostem 4. 3. 5

ad januam 4. 22. 30

ad illos 1. 14. 17

ad imam 2. 4. 3.

ad junctionem 3. 19. 1

ad Jovem 1. 2. 22.

ad lanium 3. 4. 1

ad lectum 3. 10. 16

ad legendum 3. pro-

log. 63.

ad lumen 4. 10. 2

ad me 4. 23. 11

ad meos haustus 1.

8

ad necem 2. 8. 6

ad nidum 2. 4. 6

ad nostrum caput

1. 30. 11

ad patrem 3. 8. 9

ad perniciem 1. 20.

2

ad perniciem mul-

tos 3. 5. 1

ad poenitendum 5.

5. 3. 1

ad

INDEX

- ad praeſepe 2.8.22
ad praeſepia 5. 9. 2
ad proprium genus
1. 3. 10
ad querelam 3. 18.
15
ad regem 3. pro-
log. 29
ad rivum 1. 1. 1
ad ſanitatē 5. 7.
12
ad ſe 3 prolog. 47
ad ſe recepit 4. 21.
23
ad ſuſura 1. 6. 4
ad ſpeluncam 4. 19
3
ad ſplendorem 3.
12 5
ad ſtudium 3 pro-
log. 10
ad villam 3. 10. 19
adclamat 5. 5. 3. 4
adclideris 5. 3. 5
addidit 1. 14. 13
adducit 5. 7. 18
adeo 1. 4. 7 | 5. 1. 8
adfectare 3. 18. 14
adfert 2. 8. 11
adfertur 3. 7. 21
adlata 3. 10. 29
adficietur 1. 5. 10
adficiuntur 1. 11. 10
adfluens 5. 1. 20
adgreſſa eſt 3. 16. 10
adhuc 3. 1. 2
adhuc ſuperſunt 5.
5. 5
adjiciam 4 prolog.
10
adjeſcit 3. 10. 15
adeunt 4. 17. 22
adeptus 1. 31. 11
adjutoribus 5. 5. 14
aditum 4. 17. 22
aditu 5. 9. 1
adjuvare 4. 23. 19
adjuvaret 3. 10. 40
adjuvat 1. 8. 2
adjuviſſes 5. 2. 11
adjuſerit 3. 19. 12
admirabilem 3. 18. 3
admirator 4. 21. 21
admirans 3. 17. 5
admiratus fuerat 5
1 20
admonere 3. 10. 54
admonet 3. 17. 13
admonuit 1. 11. 4
admonebit 4. 3. 12
- admovere preces 4
25. 20
admovit preces 1.
19. 6
admota prece 3. 16.
7
admoto ubere 3. 15
7
adnatant 1. 2. 19
adpetit 1. 4. 1
adpetit dente 4. 7. 1
adpetebat 4. 2. 2
adpeterem 5. 4. 5
adproba 5. 5. 46
adprobaret 4. 4. 28
adprobavit 4. 24. 11
adripuit aurem 5.
10. 5
adriſerit 4. 20. 4
adſcribere 4. 2. 6
adſcribi 4. 16. 17
adſcripſerunt 5. 1. 6
adſcriptus 4. 10. 8
adſequi 4. 1. 2
adſequar 3. 9. 3
adſignari 5. 2. 17
adſignate 4. 4. 37
adſiliit 2. 5. 20
adſiliuit 4. 1. 5
adſuevi 4. 7. 7
adſuevit 1. 16. 5
adſuetam 3 prolog.
15
adſunt 4. 21. 16
adſentariit 5. 2. 10
adtrahit 4. 17. 9
adtributum eſt 4.
19 12
advenit 5. 7. 20
advenerit 1. 16. 7
adverſo 2. 8. 16
adverſus 5. 10. 1
advocavit fidem 4.
4. 20
advocata 1. 14. 13
advolant 2. 7. 7
advolavit 3. 16. 17
adultam 3. 10. 23
adulteram 3. 3. 9
adulterum 3. 10. 16
aedes 3. 9. 2
Aetæa 4. 6. 12
Ægea 4. 6. 19
ægre 4. 5. 3
æmulatio 2. 9. 7
æquaſſent 4. 15. 3
æqualiter 4. 4. 9
aggritatis 4. 14. 5
æque 5. 6. 2
æquo animo 1. 26. 12
- Æquis 1. 2. 1
Æſopeas 5 prolog.
11
Æſopus 1. 2. 9 | 1. 3
3 | 1. 6. 2 | 2. 2. 4 |
3. 19. 1
Æſopus auctor 1
prolog. 1
Æſopi 4. 20. 4
Æſopi fabula 1. 16. 3
Æſope 3. 19. 8
Æſopi genus 2 pro-
log. 1.
Æſopi nomen 5. 1. 1
Æſopi ſtylo 3 pro-
log. 30
Æſopi 2. 9. 1
Æſopo quidam 3.
5. 2
Æſopum 3. 14. 2
Æſopus ib. 3. 3. 14
æſtate 4. 23. 18
æſtimo 3. 4. 5
æſtimantes 4. 17. 16
æſtuantem 2. 5. 16
ætatem 3. 10. 24
ætatis 2. 2. 3
æterna in baſi 2.
19. 2
æternam famam 3
prolog. 54
ævum 4. 19. 10
ævum ſollicitum 1.
31. 7
ævi 4. 25. 15
Affectus 3 prolog.
37
affliguntur 1. 11. 10
affirmat 3. 3. 9
affirmant 5. 7. 21
affirmavit 1. 17. 5
afflictis 1. 2. 28
agellos 4. 4. 23
agere 3. 17. 13
agere gratias 2. 8.
15
age 3. 7. 25
agedum 5. 4. 10
age porro 3. 15. 11
agit 4. 19. 2
agens 2. 5. 3
agendo ibid.
agi 4. 12. 3
agi ad pœnitendum
5. 5. 3
aggeras 4. 19. 23
aggravant 3. 3. 13
aggreſſa eſt 3. 16. 10
agmine 5. 1. 23
agnofcit 2. 5. 19
- agnofcere 1. 2. 12
agnus 1. 1. 1
agno 3. 15. 1
agnos 3. 3. 5
agreſtes 3. 2. 3
agros 4. 4. 38 & 42.
ais 4. 6. 17
ait 1. 2. 30. &c.
aiunt 5. 6. 6
alacer 2. 5. 22
alapam 5. 3. 2
alapa 2. 5. 22
albus 3. 15. 10
alueris 4. 10. 16
ales 1. 13. 8
alienum 1. 4. 1
alienum moribus 4
4. 40
alienis 1. 3. 1
aliquando 3. 14. 12
aliquis 3 prolog. 52
aliquæ 3 prolog. 8
aliquid 4. 17. 16. 19
aliquot 5. 7. 11
aliquot domus 3.
19 3
aliquot ſecutis 4. 17
alius 3 prolog. 42.
43
alium 1. 2. 22
alio 1. 4. 4
alii 3. 2. 3. 4
alii ſimul 4. 9. 5
aliorum 4. 25. 25
aliorum vices 4. 25
26
alios 1. 29. 2
alios fallere 5. 2. 14
aliis 1. 9. 1 | 2. 5. 4
aliamque 1. 4. 4
alix plagæ 3. 30. 11
aliud quicquam 2
Prolog. 2
allicit 2. 3. 7
alligant 3. 7. 18
alta 2. 8. 25
alta quercu 3. 13. 1
alta in vinea 4. 2. 1
alter 2. 7. 3
alter occupat 2.
9. 5
alterius 3. 10. 55
alterius periculo 4.
8. 2
alteri 3. 3. 13
alteram 4. 4. 5
alticinctis 2. 5. 11
altiore 4. 8. 4
altis 2. 6. 12
altius 4. 19. 2

alvos 3. 13. 9
alveolo 2. 5. 1
alvi 4. 5. 9
ament 2. 2. 2
amentur ibid.
amanti 3. 10.
ambæ 2. 2. 5
ambitio 3. 10.
ambos 3. 8. 13
amicus 4. 1. 1
amici 3. 9. 1
amice 3. 7. 17
8. 8
amicis 3 Prolog.
13 | 3. 9. 7
amittit 1. 4. 1
10. 2
amiſi 2. 7. 12
amiſit 1. 21. 1
amiſſi 3. 11. 3
complexus 3. 8.
Amphoram 3.
An 1. 23. 4. &c.
Anachariſ 3 Prolog.
53
angulo 4 Prolog.
angultam 3. 9.
angulto 5. 9. 1
anhelans 2. 5. 3
animadvertit 2.
anima 3. 1. 5
animal 5. 3. 8
animus 5. 7. 1
7. 25 | 3 Prolog.
3 | 2. 9. 13
animi 5 Prolog.
3 Prolog. 48
animum 1. 11. 1
3 Prolog. 14
animus 3. 14. 12
26. 12
animos 2. 2. 5
animos 2. 2. 4
animis 1. 21. 3 |
1 | 5. 10. 3
ante 1. 1. 10 | 4
3 | 4. 17. 28
antehac 3. 1. 6
antequam 5. 9.
antidotorum 1. 14.
antidoto 1. 14.
antiqua 4. 21. 1
antiqui 5. 8. 7
antiquis 4. 4. 25
antus 2. 2. 9 | 3
anum 4. 17. 20
aper 1. 21. 5 |
22 | 1. 29. 9 |
3. 2
aprum 2. 4. 9

VOCABULORUM:

- avos 3. 13. 9
 alveolo 2. 5. 15
 alvi 4. 5. 9
 ament 2. 2. 2
 amentur ibid.
 amanti 3. 10. 16
 ambæ 2. 2. 5
 ambitio 3. 10. 56
 ambos 3. 8. 13
 amicus 4. 11. 7
 amici, 3. 9. 1
 amice 3. 7. 17 | 4.
 8. 8
 amicis 3 Prolog.
 13 | 3. 9. 7
 amittit 1. 4. 1 | 1.
 10. 2
 amisi 2. 7. 12
 amisti 1. 21. 1
 amissi 3. 11. 3
 amplexus 3. 8. 12
 Amphoram 3. 1. 1
 An 1. 23. 4, &c.
 Anacharis 3 Pro-
 log. 53
 angulo 4 Prolog. 7
 angustam 3. 9. 6
 angusto 5. 9. 1
 anhelans 2. 5. 3
 animadvertit 2. 8. 13
 anima 3. 1. 5
 animal 5. 3. 8
 animus 5. 7. 1 | 3.
 7. 25 | 3 Prolog.
 3 | 2. 9. 13
 animi 5 Prolog. 7 |
 3 Prolog. 48
 animum 1. 11. 15 |
 3 Prolog. 14
 animo 3. 14. 12 | 1
 26. 12
 animos 2. 2. 5
 annos 2. 2. 4
 annis 1. 21. 3 | 4. 1.
 1 | 5. 10. 3
 ante 1. 1. 10 | 4. 9
 3 | 4. 17. 28
 antehac 3. 1. 6
 antequam 5. 9. 4
 antidorum 1. 14. 3
 antidoto 1. 14. 8
 antiqua 4. 21. 18
 antiqui 5. 8. 7
 antiquis 4. 4. 25
 anus 2. 2. 9 | 3. 1. 1
 anum 4. 17. 20
 aper 1. 21. 5 | 2. 4
 22 | 1. 29. 9 | 4.
 3. 2
 aprum 2. 4. 9
 apro 1. 29. 9
 apertum est 3. 13. 14
 aperto 5. 5. 37
 apes 3. 13. 1
 apibus 3. 13. 12
 apothecam 4. 4. 25
 Apollo 3 Prolog. 58
 Apollinis 3. 16. 12
 apparatu 5. 5. 14 | 4
 24. 21
 apparebunt 4. 25. 33
 aqua 1. 14. 7
 aquæ 4. 8. 8
 aquam 1. 1. 6
 aquilâ 1. 9. 3
 Aquila 1. 28. 3, 11 |
 2. 4. 1. 15. 21
 Aquilæ 3. 18. 11
 Arâ 1. 28. 8 | 4. 10. 1
 aras 4. 23. 5
 aranea 2. 8. 23
 arborem 1. 28. 9
 arbore 1. 13. 4
 arbores 1 Prolog.
 6 | 3. 17. 2
 arbitrio 3. 18. 10
 arca 4. 11. 2
 arcem 1. 2. 5
 arctos 4. 5. 2
 arcum 3. 14. 5, 10
 Ardalionum 2. 2. 1
 ardebat 3. 16. 15
 ardentem 1. 28. 8
 arguis 3. 11. 6
 arguebat 1. 10. 4
 argento 5. 1. 7
 argenteam 4. 5. 22
 argumentum 4. 15. 7
 argumento 4. 7. 2
 Argus 4. 7. 9
 argutiæ 5. 5. 3
 arida 1. 6. 8
 arripuit 5. 6. 2
 artis 1. 14. 11
 artium 3 Prolo. 20
 arte 2. 9. 13
 artifices 5. 5. 7
 Artus 4. 6. 15
 ascendit 4. 21. 9
 asellus 1. 29. 4
 asellum 1. 15. 4
 asello 5. 4. 3
 asello comite 1. 11. 3
 Asinæ 4. 21. 4
 asinus 1. 21. 8
 asino 1. 15. 6
 asinum 1. 11. 11
 aspero 1. 2. 24
 asperam 3. 7. 12
 aspernatus 5. 4. 4
 assem 3. 5. 3
 aspexit 3. 10. 29
 aspicit 3. 7. 15
 astris 2. 6. 12
 At 1. 15. 7 & alibi
 Athenæ 1. 2. 1
 Athenas 4. 4. 13
 atque 1. 2. 13 & ali-
 bi
 atque ita 2. 5. 11
 attrienfibus
 attende 2 Prolog.
 14
 attendere 2. 5. 6
 attestatur 1. 10. 3
 Atticus 3. 14. 1
 Attici 2. 9. 1
 attingere 1. 4. 7
 avare 4. 19. 4
 avaris 1. 27. 1
 auctor 3. 15. 18
 auctor Æsopus 17
 Prolog. 1
 auctoris 2 Prolog. 7
 auctores 3 Prolog.
 57
 auctoritatis 5. 1. 3
 auctoritate 4. 24. 10
 audaciam 3. 5. 9
 audacter 2. 1. 9
 audacem 4. 6. 8
 audet 5. 1. 25
 audebat 3 Prolog.
 26
 andis 4. 19. 20
 audierat 2. 3. 3
 avertit 4. 11. 6
 avertendum 3. 3. 8
 aufer 3. 6. 8
 augurium 3. 18. 12
 Augusto 3. 10. 39
 avi 3. 18. 3
 avibus 1. 4. 5
 aviditas 1. 3. 8
 aviditas dives 2. 1.
 12
 avida 2. 1. 4
 avidis 1. 13. 11
 aulæo 5. 7. 23
 aura 5. 7. 1
 auras 2. 6. 7
 auris 3. 10. 51
 aurem 2 Prolog. 6
 aurem pervellit 5.
 5. 32
 aures 2. 9. 12
 auribus 3 Prolog. 7
 auritulus 1. 11. 6
 aurum 1. 27. 7 | 4.
 19. 7
 aut 3. 10. 57 & ali-
 bi
 autem 3. 3. 9
 auxilium 3. 16. 9
 auxilium me 3. 3. 7
 auxilium petit 3. 3. 4
 auxilio 4. 25. 16
 auxilia 1. 31. 2
 B.
 Bajulantem 3. 20
 5
 balanti 3. 15. 1
 barbam 4. 15. 1
 barbatus 4. 4.
 barbarum 4. 6.
 basi 2. 19. 2
 basia 5. 7. 28
 Bathyllo 5. 7. 5
 beneficio 4. 25. 18
 beneficium vanum
 1. 22. 8
 benevolentiam 3.
 15. 16
 benignitas 1
 bestias 1. 11. 8
 bibere 1. 14. 9
 bibere in Nilo 1. 25
 3
 bibamus 3. 16. 15
 bibisset 1. 12. 3
 bibenti 1. 1. 6
 Bidens 1. 17. 8
 bilinguis 2. 4. 25
 binas 1. 15. 7
 bipenni 4. 6. 7
 bis 1. 8. 2
 bis mori 1. 21. 12
 blanditiæ 1. 19. 1
 bona 3. 10. 37
 bonam 3. 1. 5
 bonas 2 Prolog. 11
 boni 3. 4. 1 | 2. 5. 20
 bonis 1. 3. 1
 bonis præsentibus
 5. 1. 8
 bono 5. 4. 12
 bonum 1. 2. 22
 bonus 4. 10. 21
 bonitas 4. 25. 17
 bonitas aquæ 4. 8. 8
 bos 2. 8. 5
 bovem 1. 24. 8
 bove 1. 24. 5
 boves 2. 8. 21
 Bobus 2. 8. 15
 bovili 2. 8. 4
 breve 1. 19. 6
 brevem 5. 8. 5
 I 2 brevi

INDEX

brevi 3. 4. 2
brevi doceba 3 Prolog. 35
brevitas 2 Prolog. 12
brevitatis 4. 25. 8
brevitatem 5. 5. 46
brevitate 3. 10. 60
breviter 3. 7. 1
brevius 3. 19. 6
bruma 4. 23. 18
Bubulcus 2. 8. 11

C

Cacant 4. 17. 25
Cadis 4. 5. 25
cæcâ 4. 19. 17
cæco 2. 8. 3
cædem 2. 7. 8
cæde 1. 11. 11
cæde patris 4. 6. 16
Cæo 4. 21. 18
Cæsar 2. 5. 19
Cæsar Tiberius 2. 5. 7
calamitas 1. 3. 16
calamitatem 3 Prolog. 41
calamo 4 Prolog. 2
calceandos 1. 14. 16
calceis 5. 7. 42
callidi 4. 1. 9
callidus 4. 8. 10
calumniz 3. 1. 42
calumniamque 3 Prolog. 38
calumniator 1. 17. 2
calumniari 1 Prolog. 5
calvus 2. 2. 8
calvus fortè 5. 6. 1
calvus 5. 8. 2
calvi 5. 3. 1
calculus 1. 21. 9
cameræ 4. 24. 29
Campum 1. 12. 8
candore noto 3 Prolog. 64
canens 4. 21. 5
canis 1. 4. 2
canis 1. 17. 2
canis 1. 25. 5
canis parturiens 1. 19. 3
canis vehementis 2 3. 1
cani 1. 23. 3
canem 5. 10. 7
canes 1. 25. 3

canes elusit 1. 12. 9
canes currentes 1. 25. 3
canum 1. 12. 11
canibus 2. 3. 5
canibus anum 4. 17. 19
canticum 5. 7. 25. 25
cantus luscini 3. 18. 2
cantus 3. 16. 11
cantu saxa 3 Prolog. 59
cânos 2. 2. 10
capacis 4. 5. 9
capella 1. 5. 3
capella barbam 4. 15. 1
capellas 3. 15. 1
capere 3. 16. 5
capis 4. 19. 18
capiat 2 Prolog. 10
cipient 4. 5. 1
caperis 5 Prolog. 10
capi 1. 15. 6
capi cibo 1. 23. 4
capi meritis 3. 15. 19
captus 5. 7. 1
capti 4. 6. 8
captas 4. 7. 6
captant 1. 29. 1
captans 5. 3. 2
capillos 2. 2. 7
caput 1. 2. 17
caput 1. 8. 11
caput ita 1. 3. 11
caput 3. 3. 7
caput 5. 3. 1
capite 4. 25. 6
capite est protrusus 5. 7. 44
capite humano 3. 3. 5
capita 1. 14. 13
capitibus 4. 6. 5
carbonem 5. 6. 6
caret 1. 20. 1
careas 4. 19. 10
carebunt 4. 17. 34
cariosis 5. 10. 5
carminis 3 Prolog. 3
carnis mea 1. 25. 9
carnem 1. 4. 2
carperent 1. 28. 4
carpere 2. 9. 17
carpens 3. 8. 9
casum 1. 13. 3
casum emisit ore 1. 13. 10

Cassandra 3. 10. 4
casu 2. 7. 10
casu 4. 21. 26
casu gravi 1. 21. 2
casu 5. 7. 7
casu peccat 5. 3. 12
castæ mulieris 3. 10. 14
casta oscula 4. 23. 8
catenâ 3. 7. 13
cathedra 3. 8. 4
Cato 4. 7. 21
catulos 1. 19. 7
catulos Vulpinos 1. 28. 3
catulis 2. 4. 24
caudam 3. 18. 8
cavere 1. 9. 1
cavernam 2. 4. 2
causa 3 Prolog. 6
causa sed 3. 3. 2
causa mali 3. 10. 44
causâ meâ 1. 22. 4
causam 1. 6. 6
causam intelligit 3. 14. 8
causam dixit 3. 17. 6
causam iurgii 1. 1. 4
causam scribendi 5 Prolog. 9
causam tuentes 3. 10. 38
causis 1. 1. 15
cautis 1. 25. 10
cavo 2. 4. 17 | 3. 16. 17
cavo ramo 3. 16. 5
cavos 4. 6. 3
cedo 5. 2. 9
cedo invidiæ 3. 9. 4
cedam loco 1. 19. 10
celaverat 5. 5. 32
celans 2. 2. 4
celebres nuptias 1. 6. 1
celeri 4. 17. 6
celerius 4. 25. 14
celeritate pennæ 1. 31. 4
celeriter 1. 13. 10
celsa populus 3. 17. 4
celsa arbore 1. 13. 4
celsa cervice 2. 7. 4
celsis cornibus 4. 8. 11
Cenfores 4. 9. 5
centena 4. 5. 12
centum 2. 8. 18
centumviro 3. 10. 35

cepi prædam 4. 4. 8
ceperat animos 2. 2. 5
cepero 4. 25. 14
cepissent 1. 5. 5
Ceris 3. 13. 9
cerebrum 1. 7. 2
cernens 4. 1. 9
certamina 5. 5. 7
certarent 1. 30. 5
certatim 1. 2. 19
certatim ruunt 5. 1. 3
certa ratio 5 Prolog. 9
certæ 2. 5. 22
certe pretio 4. 24. 6
certumque 3. 10. 43
certis mensibus 3. 15. 5
certè 1. 21. 12
certè quo 3 Prolog. 32
certè brevitatem 5 5. 46
cervice 2. 7. 4
cervus 1. 12. 3 | 1. 16. 3
cervi 2. 8. 25
cervum 1. 1. 5
cessarunt 1. 9. 5
ceteri 4. 21. 24
ceteros 4. 24. 29
cetera 4. 5. 36
charitatem 3. 8. 13
chartas 5 Prolog. 18
chartis 5. 5. 44
chorus 5. 7. 25
chorum 3 Prolog. 20
Cybelæ 3. 17. 4
Cybeles 4. 1. 4
cibus 3. 12. 6
cibi 1. 27. 7
cibi res 4. 7. 4
cibum 1. 4. 6
cibum appeterem 5 4. 5
cibo 1. 23. 4
cibo intrito 1. 26. 3
cibo vescatur 2. 6. 31
cibo largo 3. 7. 1
cibo tenui 4. 12. 7
cicada 3. 16. 3
ciconia 1. 26. 6
ciconiam 1. 26. 3
ciens 4. 22. 1
ciens gemitus 1. 1. 3

cicis 3. 9. 4
circa 4. 23. 3
circumcidit
circumdedit
circumire 4. 19. 3
circum 3. 19. 4
4. 14. 6. 3
cirris 2. 5. 5
citatus 1. 17. 1
citati 4. 17. 1
cithara 3. 1. 1
citharæ 4. 1. 1
cives 1. 2. 3
civitatem 1. 5. 11
civium 1. 15. 1
cito 3. 4. 10. 14
citus 3. 6. 2
clamque 3. 1. 1
clamere 3. 1. 1
clamitantem
clamare 1. 1. 1
clamorem 1. 7. 1
clamore 5. 5. 1
clarum 2. 7. 1
classe 4. 7. 1
Clazomenæ
clauderetur
clauso 4. 8. 1
clementer 4. 1. 1
Clitellas 1. 1. 1
clum 4. 19. 6. 26
celo 4. 11. 1
cena 2. 8. 2
cenam 1. 26. 19. 2 | 4. 1. 1
cepit 1. 2. 2. 10 | 1. 8. 15 | 4. 26. 6
4. 14. 23. 3
7 | 2. 15. 1
cepit desider
7. 14
cepit flagita
19. 9
cepit fugere
cepit lacerare
11
cepit langu
10. 3
cepit redire
cepit vesci
cepere 2. 2
cepere 4. 1. 7
cepere biber
5
ceperant 4. 1. 1
cepissent 1. 2. 1

VOCABULORUM.

- cinis 3.9. 4
 circa 4. 23. 14
 circumcidis 4. 19. 25
 circumdedit 1. 28. 9
 circumire 4. 21. 4
 circum 3. 19. 5 14. 1
 4 14. 6. 3
 cirris 2. 5. 13
 citatus 1. 17. 4
 citati 4. 17. 8
 citrara 3. 16. 12
 citrara 4. 19. 20
 cives 1. 2. 30
 civitatem 1. 2. 2 15.
 5. 11
 civium 1. 15. 1
 cito 3. 4. 10 4. 25. 13
 citius 3. 6. 2
 clamque 3. 10. 19
 clamere 3. 16. 7
 clamitantem 1. 9. 7
 clamare 1. 15. 5
 clamorem 1. 6. 4. 11
 7
 clamore 5. 5. 28
 clarum 2. 7. 5
 classe 4. 7. 19
 Clazomena 4. 21. 17
 clauderetur 4. 8. 4
 clauso 4. 8. 12
 clementer 4. 19. 8
 Clitellas 1. 15. 8. 10
 colum 4. 19. 24 14.
 6. 26
 celo 4. 11. 3
 cona 2. 8. 20
 coenam 1. 26. 3 13.
 19. 2 14. 21. 15.
 coepit 1. 2. 25 1. 13.
 10 1. 8. 5 12. 8.
 15 14. 26. 6 14. 21
 4 14. 23. 3 13. 16
 7 12. 15. 14
 coepit desiderari 5.
 7. 14
 coepit flagitare 1.
 19. 9
 coepit fugere 1. 12. 8
 coepit lacerari 11. 2
 11
 coepit languere 5.
 10. 3
 coepit redire 3. 19. 7
 coepit vesci 1. 31. 11
 coepere 2. 2
 coepere 4. 17. 23
 coepere bibere 1. 10
 5
 coeperant 4. 15. 2
 coepissent 1. 2. 8
 coepisset bibere 1.
 25. 5
 coepisset facere 1. 14
 2
 coeptum ordinem 4.
 20. 9
 coetum 3. Prolog. 23
 cogitas 3. Prolog. 16
 cogitavi plura 3.
 Prolog. 36
 cogitet 4. 20. 1
 cogitandum 3. 14. 13
 cogitatio animi 5.
 Prolog. 7
 coacta fame 4. 3. 1
 coegit 4. 4. 9
 cogit 5. 5. 35
 cogitque 1. 6. 8
 cogor ferre 1. 21. 12
 cogunt 4. 23. 20
 cognatos 4. 24. 15
 cognovi 3. 4. 7
 cognovit 3. 16. 16
 cognoveris 4. 10. 58
 cognitum 4. 21. 22
 colligunt 4. 21. 11
 colligi sensus 4. 5.
 19
 collocarunt 2. 9. 2
 collum 3. 6. 3
 collum lagenae 1. 26
 10
 colli 1. 8. 8
 collo 2. 7. 5 13. 18. 7
 color 3. 13. 6
 colorque 4. Prolog. 8
 colubram 4. 18. 2
 columba 3. 31. 3
 comes 2. 7. 6
 comes 5. 2. 7
 comite a fello 1. 11. 3
 come officium 2. 5.
 15
 comesse 1. 10. 4
 commemoras 4. 23.
 13
 commendasse 1. 17.
 3
 commendatur Pro-
 log. 7
 commendari 5. 5. 47
 commendatio 2
 Prolog. 13
 commercium 4. 10.
 11
 comminuta 2. 6. 13
 commiserit 1. 14. 16
 commiseris 2. 8. 7
 commissum 4. 17. 15
 communem 4. 7. 4
 commune 5. 6. 3
 commune omnium
 3 Prolog. 47
 comutando 1. 15. 1
 comœdiis 5. 1. 9
 comosa fronte 5. 8. 2
 compererant 5. 5.
 31
 compulsi siti 1. 1. 2
 compesceret 1. 3. 12
 compilavit 4. 10. 2
 complevit 2. 4. 16
 comprehensus 3. 5.
 10
 compressus 4. 2. 5
 compugnam 3. 4. 3
 conari 4. 25. 4
 concacarunt 4. 17. 11
 concidisset 4. 6. 7
 concidit 5. 7. 7
 concinnet mali 2.
 4. 24
 concione advocata
 1. 14. 13
 concipit 3. 15. 4
 conceptus trivio 1.
 27. 11
 conceptum 1. 18. 7
 concitat civitatem
 5. 5. 10
 concitant periculum
 1. 29. 3
 concito gradu 3. 2.
 11
 concupisti 1. 27. 16
 concurrit populus 3
 14. 8
 concurrant 3. 10. 24
 concursans 2. 5. 2
 condidit 4. Prolog. 7
 condidit sese 2. 4. 17
 condidit se bovili 2.
 8. 4
 conde ferrum 5. 2.
 13
 condere famam 3.
 Prolog. 53
 condita 2. 6. 6
 conditio 3. 7. 7
 conditio placet 3.
 13. 12
 conditione 4. 5. 8
 conditio patri 4. 5.
 30
 conducit pretio 4.
 24. 6
 conferre 4. 23. 4
 conferent pecuniam
 4. 5. 45
 conferant 4. 5. 12
 conferant pecuniam
 4. 5. 17
 confido 1. 18. 6
 confectus macie 3.
 7. 2
 confectus morbo 1.
 14. 5
 confessus 1. 14. 5
 confessus reus 5
 Prolog. 22
 confodit 1. 21. 7
 confusus fragor 4.
 17. 24
 congero 4. 23. 14
 congerunt 3. 2. 3
 conjugem 3. 3. 9 13.
 10. 9
 conrodere 4. 7. 6
 conscientiam 3 Pro-
 log. 48
 conscientiam laudis
 2. 9. 11
 conscius 5. 25. 30
 consecrata est 3. 16.
 18
 consequi 4. 12. 5
 considera 3. 8. 1
 consiliator malefi-
 cus 2. 6. 2
 consilium 1. 31. 51
 5 Prolog. 3
 consilium dare 1. 9. 1
 consilium istum,
 1. 20. 1
 consilio 5. 3. 12
 consilio monet 1.
 Prolog. 4
 consilia prava 1. 35. 1
 confedit 4. 17. 22
 confociet usum 4.
 10. 21
 consolandi 3. 18. 5
 conspargere 2. 51. 4
 conspersum 4. 17. 4
 conspexit 17. 8 11.
 24. 2
 conspicatus 2. 8. 25
 conspectum 5. 7. 22
 conspectu 1. 16. 6 1
 5. 1. 15
 conspicuum 4. 6. 6
 conspiratis 1. 2. 4
 constabit 4. 25. 35
 constitit 4. 5. 2. 9 15
 5. 13
 constantior 5. 2. 7
 consuetudine 4. 12. 6
 consulit 4. 4. 14
 consulendos 3. 3. 6
 consumet 4. 25. 12
 con-

INDEX

- consumptus** 1. 27. 7.
consumpta est 4. 5.
 19
consumpto 1. 19. 8
consumpti 2. 4. 23
conurrectum est 5.
 7. 27
contempsit 1. 28. 7
contempseris 1. 12. 1
contemptum 2. 7. 10
contempti generis
 5. 3. 8
contemnens 1. 3. 6
contemni 3. 16. 9
contendebant 4. 23.
 2
contendet 4. 20. 5
contenderet 1. 17. 3
contenderent 5. 5. 18
contentus 1. 3. 18 |
 4. 12. 7
contentæ 3. 18. 13
conterritus 1. 13. 7
contextit 1. 11. 4
continet frenis 2. 6
 7
continueat 4. 10. 14
continere 4. 17. 32
continetur 2 Pro-
 log 1
continetur 4. 25. 30
contingit 4. 23. 10
contingerent 1. 20. 6
continuo 1. 6. 2 | 4.
 17. 21
contra 1. 1. 6 | 1. 2
 28 | 3. 2. 4 | 4. 7 | 5 |
 5. 10. 7
contra potentes 2. 6
 1
contra se 4. 18. 3
contractam 4. 23. 20
contrarios 4. 10. 17
**contubernium for-
 tuitum** 2. 4. 4
contumax 4. 7. 5
contumelia 1. 2. 21 |
 1. 29. 2 | 4. 17. 34
contumeliam 1. 3.
 15 | 3. 8. 8 | 5. 3. 5
contumeliis 4. 17. 3
convenit 5. 6. 7
conveniens 4. 19. 7
conveniens avaris 1
 27. 1
convocata familia,
 2. 8. 25
convicium acerbum
 3. 15. 3
convicio 1. 6. 5
convictus Deum 4.
 23. 11
convivam 1. 26. 9
convivium 5 Prolog.
 20
copia 4. 25. 6
copiosus 4. 8. 7
copiosa domus 4. 23.
 21
copiosa varietas 5.
 5. 41
coram pluribus 2. 4.
 4
corde durato 2. 9. 18
corde eraserim 5
 Prolog. 21
corde tacito 5 Pro-
 log. 3
corium 1. 20. 3
cornea domo 2. 6. 5
cornix 2. 6. 7
cornici 3. 18. 12
cornua 2. 8. 2. 5 | 4. 6.
 5
cornua ramosa 1. 11
 5
cornibus 1. 13. 10 |
 1. 21. 7 | 4. 9. 11 |
 5. 9. 1
coronam 5. 7. 34
corpus 1. 18. 4 | 2. 6.
 5 | 3. 13. 6
corpus hostile 1. 21.
 9
corporis 1. 5. 513,
 7. 5
corporis amissi 3. 11.
 4
corpori 3 Prolog. 14
corpore 1. 13. 7
corpore nudo 5. 8. 2
corpora 4. 24. 23
corrigatur 2 Prolog. 3
corripere 1. 2. 25
corruptum 1. 1. 13
corrumpit 4. 11. 8
corrumpas 3. 8. 15
corrumperet 4. 24.
 18
corruptos boves 2.
 8. 21
corticem duram 2.
 6. 12
corve 1. 13. 6
corvus 1. 23. 3
corvi stupor 1. 13. 3
corvo 3. 18. 12
Cothurnis 4. 6. 5
creatis regem 1. 31
 8
crearet 1. 6. 9
crearer 3. 15. 11
credat 3. 10. 51
credo 1. 10. 10
credis 3 Prolog. 25
credeas 1. 8. 8
credentes 1. 31. 10
credendum virtuti,
 5. 2. 10
credendum 3. 10. 4
credendum est 3. 10. 3
credulitas stulta 2.
 4. 26
crederet 3. 10. 1 | 1.
 14. 15
crepusculo 3. 7. 20
criminis 2. 9. 19 | 3.
 10. 41
crimine 3. 10. 18
crimine lurti 1. 10. 4
crimina 3. 10. 47
criminator 3. 8. 10
crocodilus 1. 25. 6
crocodilis 1. 25. 4
cruciari 4. 17. 31
crudelis 1. 2. 7
crure 2. 3. 2
crure ligato 5. 7. 36
crurumque 1. 12. 6
cruce 3. 5. 10
cubiculum 3. 10. 21
cabiculo 3. 10. 30
cubile 1. 19. 5 | 4. 19.
 1
cubile setosæ suis 2
 4. 12
concurrit 3. 8. 9
cujus 2 Prolog. 13 &
 alibi
cui 1. 14. 16. & a-
 libi
cuique 5 Prolog. 7
cuidam 3. 3. 4 &
 alibi
culpa mea 1. 23. 8
culpæ 4. 17. 29
culpæ præmium 2.
 3. 6
culpæ proximam 1.
 20. 5
culpam lues 4. 10.
 7
cultrix 2. 5. 3
cultum vender 4. 5.
 41
culum 4. 17. 35
cum 1. 2. 1 & ali-
 bi
cuneis 5. 7. 35
cuniculos 4. 19. 2
cuncta 3. 8. 8
cuncti 2. 9. 3
cunctas 1. 2. 18
cunctos 5. 5. 5
cunctis 3. 18. 3
cupimus 2. 8. 17
cupiam 5 Prolog. 6
cupiditas 1. 27. 5
cupidus 3. 12. 4
cupidum 1. 25. 9
cupidis 2. 1. 1
cupide 3. 16. 17
cupidissime 4. 21. 22
cur 1. 1. 5. & alibi
curâ 2 Prolog. 8 | 3.
 3. 13
curam 2. 9. 10
curam 3. 3. 13
curam habendi 3
 Prolog. 22
curam impendas 3
 Prolog. 12
curabo 5. 2. 9
curatio 5. 7. 12
curiosior 4. 21. 12
currit 3. 6
cucurrat 3. 8. 9
cucurreris 2. 8. 6
currentes 1. 25. 5
currentum 3. 6. 5
cursum 5. 8. 21 | 1. 12
 8
cursum pelagi 4. 21. 7
custodit 1. 27. 7
cultodie at 4. 19. 4
custos 3. 7. 9 | 1. 24
 6
cutem 1. 24. 6
cybeæ 3. 17. 4 | 3
 20. 4
 D
Damnus 5. 10. 9
damnavi 5
 Prolog. 3
damnamdam 3. 10.
 46
damnanda 3. 10. 47
damnata 1. 17. 6
damnum 3. 11. 3 | 1
 2. 16
damno 1. 28. 10
dapem 2. 6. 15
dapem largam 2. 4.
 24
Dardanæ 3 Prolog.
 29
dare 4. 5. 27
dare consilium 9. 1
 dare

dare operam 5
 dare verba 3.
 dare vellet 4.
 dat 3. 7. 22
 dat poenas 1.
 dant 1. 2. 27
 dant consilia 1
 dant mandata
 21
 da uxores 3. 3
 dare 4. 4. 35
 darem 2. 1. 5
 darent 4. 17.
 daret 2. 1. 10
 dari 4. 25. 2. 4
 12
 dari veniam 5
 datur 1. 17. 9
 datus 1. 2. 23
 data occasione
 9
 dare 3. 18. 10
 data 4. 4. 10
 datum 4. 4. 10
 datum est 3. 1
 De 1. 16. 6 &
 Dea 3. 18. 5
 debet 12. 6. 1. 2
 libi
 debent 1. 28.
 debebat 1. 17.
 debebat votum
 2
 debui 5. 1. 2
 debebunt 4. 2
 debeas 2 Prolog.
 debetur 2. 1.
 debetur glor
 Prolog. 62
 debent dari 3
 12
 deberi 1. 17.
 debilis 4. 1. 1
 debilem 4. 25
 cebitum sc. n
 4. 25. 19
 decedens 4. 4
 decem 1. 17.
 decerne 4. 2
 decidit 3. 1.
 deciderant 1.
 decidisset 4. 8
 decipit 4 Prolog.
 decepit dolo
 6
 deceptus 1. 1
 decepta 1. 4.
 declarat 5. 5
 decu- patriæ
 log. 56

VOCABULORUM.

dare operam 5.7.5
dare verba 3.3.15
dare vellet 4.4.27
dat 3.7.22
dat poenas 1.13.2
dant 1.2.27
dant consilia 1.25.1
dant mandata 4.17.21
da uxores 3.3.17
dare 4.4.35
darem 2.1.5
darent 4.17.4
daret 2.1.10
dari 4.25.2.413.14
12
dari veniam 5.3.11
datur 1.17.9
datus 1.2.23
data occasione 2.8.9
dare 3.18.10
data 4.4.10
datum 4.4.15.45
datum est 3.18.14
De 1.16.6 & alibi
Dea 3.18.5
debet 12.61.2 & alibi
debent 1.28.1
debent 1.17.7
debebat votum 5.4.2
debui 5.1.2
debuerunt 4.2.6
debeas 2 Prol. 14
debetur 2.1.8
debetur gloria 3 Prol. 62
debet dari 3.14.12
deberi 1.17.5
debilis 4.1.1
debilem 4.25.16
debitum sc. naturæ 4.25.19
decedens 4.4.3
decem 1.17.5
decerne 4.25.27
decidit 3.2.2
deciderant 1.3.5
decidisset 4.8.3
decipit 4 Prolog. 5
decepit dolo 1.3.16
deceptus 1.13.12
decepta 1.4.5
declarat 5.5.39
decu patriæ 3 Prolog. 56

decus solidum 4.23.24
decoris 1.13.7
decurrit 1.1.8
decurrit 4.1.2
dedecus 1.21.11
ceder t 1.3.14
dederis 5.3.5
dedissem 1.22.5
dedisse 4.23.33
deducit 2.2.18
dederint 2.2.18
dederint 3.2.18
dedicans 3 Prolog. 31
dedi 4.3.13
dedit 1.22.9 | 3.5
3 | 3.15.12 | 3.16
18 | 4.9.2 | 5
Prolog. 9
deditus 4.21.19
dedita 4.4.43
deductus 2.1.5
deducta est 3.13.3
deficiunt 5.5.12
delectus annis 1.21.3
delectus pilis 5.6.2
deflexit 4.24.6
defluentes 4.24.23
deformis 4.4.41
defuisse 5.1.17
degere 1.3.2
degerent 1.30.6
degraviti 4.21.15
dehinc 1.13.5
dejectum 2.1.1
dem 1.14.7 & alibi
dein invicem 3.7.3
deinde 1.3.6 & alibi
deinde quia 1.8.3
delectet 2 Prol. 10
delectaris 5.3.9
delibo 4.23.7
delibutus 5.1.21
delicato 5.1.22
delicatos 4.4.26
delicio suo 3.20.8
delictum 3.11.6
deligens 3 Prol. 41
delinacrem 3 Prol. 45
delinquent 4.9.5
delirum 3.14.3
delusit 5.6.7
delusa 3.18.15
demens 4.3.11
dementia 1.14.14

Demetrius 5.1.19
Demetrius Phale-reus 5.1.10
demisit 5.5.16
demisit ore cibum 1.4.6
demonstrare 3.15.18
demum 1.12.13 & alibi
demum ingemuit. 13.12
denique 3 Prol. 43
dente aspero 1.2.24
dente improbo 4.7.1
dente lædere 4.7.6
dentibus avidis 1.13.11
dentibus 4.5.8 | 5.10.5
dentibus fulmineis 1.21.5
Deorum 1.2.13 | 3.17.10 | 4.17.23
dependentibus 2.5.13
deperditus inopia 1.14.1
deploras 1.9.10
deponeret factum 1.19.4
deponeret onus 1.18.5
deprehenfi 5.4.10
deprimit 3.10.36
depressum 1.20.3
depugnaverat 5.2.10
deripit 2.4.12
deridetur 2.5.17
deridentur 1.25.2
deridendus 3.14.4
derideri 3.6.10
derideri simul 3.18.4
derisuri 5.5.26
derisor 3.14.4
derisui 1.11.2
derisum 5.7.3
des, 3 Prol. 14
descende 4.8.8
describi 4.7.2
deseram 3 Prol. 56
desertus 1.21.3
desidet 2.4.21
desideras 3 Prol. 1.
desiderat 1.8.1
desidero ine, 5 Prol.

desiderari 3.7.14
desierit 4.25.18
desierint 4.4.11
despexeram 1.12.11
despexerat 1.3.12
despectis 3.2.1
destinasset 5 Prol. 1
destinata 4.4.27
destituit 5.10.8
desstringit 4.25.3
desstringunt 4.29.2
desstricta 2.5.13
desunt stramenta 2.8.23
desunt mihi 3.11.5
desit mihi 3.15.8
desit 4.25.7
devolutis 5.7.23
deterritus 5.4.7
detrasta pelle 3.20.7
detrutum 3.7.16
devenit 4.8.5
devocat 1.20.2
devores 1.22.7
devorent 2.3.5
devoratum 1.8.4
devoram 4.4.6
Deos 4.11.4
Deos Manes 1.27.4
Deos verendos 4.10.10
Deum 4.10.12.18 | 4.23.11
Deus 1.2.28
dex era 5.2.5
dextras 5.7.9
dicebant 3.13.2
dichs 5.4.9
dico tibi 4.18.19
dic 3.7.17
dicam 3.1.5
dices 3 Prol. 8
dicer 3.1.7 | 4.20.4
diceret 1.30.4
dicere 3 Prol. 36 | 3.17.11
dici 1.27.2 | 5.9.5
dicitur 1.26.3
dicitur 3.3.2
dicta hora 4.24.19
dictam 4.5.46
dictum 3.4.5
dictum falso 4.6.18
dictum est 1.7.3
dictum in se 1.22.10
dicto 4.10.19
dicta 3.11.2

dictus

INDEX

dictus 5. 1. 1
dictorum 2 Prolog.
10
didici 4. 3. 8
dies 1. 18. 7
dies mutatur 4. 16. 5
dies advenerit 1. 16
7
dies poenae 4. 10. 8
diei 2. 8. 5
die 2. 4. 20
die ludorum 5. 7. 19
diebus 3. 2. 12
difficile 4. 17. 30
difficulus 4. 25. 30
dignum 3 Prolog. 44
dignumque 5 Prolog. 19.
dignum memoriae 4
20. 3
dignum poena 5. 3.
13
dignum praeium
3. 5. 7
dignitatem 4. 15. 3
dignitatem pristinam 1. 21. 1
digrunnit 5. 5. 27
Dii 5. 7. 24
Diis iratis 4. 19. 15
dilatio 4. 25. 12
diligens 2 Prolog. 4
diligentius 3. 10. 23
diligenter 4 Prolog. 3
diligenter 3. 10. 9
dimisit 5. 10. 6
dimittere 4. 17. 29
dimituntur 4. 17.
20
dimitti 4. 17. 3
dimissam 4. 24. 18
dimissum 4. 24. 14
diripiunt 2. 7. 9
discederet 4. 10. 3
discedens 4. 2. 3
disceimus 2. 2. 2
disceat 4. 18. 6
discernit 4. 23. 22
dispulit tenebras 3
10. 42
dispersus rumor 5.
5. 11
dissero 5 Prolog. 12
diffident 1. 30. 1
diffident variis 3. 3.
12
disfidens 3. 10. 56
diffunulet 4. 20. 2
dissolutos mores 1.
2. 12

dissolvit 4. 21. 10
distribuat 4. 4. 9
distingit 4. 6. 1
distingunt 1. 3. 12
diversum 1. 30. 7
dives aviditas 2. 1.
12
dives arca 4. 11. 2
dives nobilis 5. 5. 4
dives onere 2. 7. 4
dives & potens 3. 5.
6
divi 3. 17. 2
divinabit 5 Prolog. 5
divisit 2. 6. 15
diviso 2. 1. 9
divinae domus 5. 7.
43
divitiarum 1. 27. 5
divitias 4. 21. 1 | 5.
4. 9
diu 3. 14. 7
diutius 4. 25. 14 | 1.
2. 16
divo Augusto 3. 10.
39
dixerunt 1. 24. 8
dixero 4. 19. 14
dixerim 1. 14. 17
dixi 4. 21. 26 | 4. 24
2
dixit 3. 17. 6 | 5. 5. 9
dixisse 1. 10. 8
docet 5. 3. 11
docebo 3 Prolog. 35
docili 1. 28. 2
doctus 4. 21. 1
doctus labor 2. 9. 15
docto labori 3 Prolog.
27
doctiorem 5. 9. 5
documentum 2. 4.
25
dolet 4. 18. 1
dolens 5. 10. 6
dolens injuria 4. 24
17
doliturum 3. 10. 16
dolone 3. 6. 3
dolor 4. 16. 10
dolorem 1. 28. 10
dolorem 3 Prolog.
45
dolorem vindicet 3
10. 28
dolore 5. 5. 33 | 1. 8
5
dolosus 2. 4. 17
dolosus vultus 1. 13
11

dolum 1. 16. 4
dolo 1. 31. 6
dolos 1. 25. 7
dolos irritos 1. 23. 2
domuit 3 Prolog. 59
domesticae 3 Prolog.
12
domini re 1. 15. 2
domini mores 1. 23.
6
dominum 2. 8. 28
domino 5. 10. 2 | 2.
5. 14
dominus 2. 8. 20 | 2.
5. 20
domus 3. 10. 17
domus aliquot 3.
19. 3
domus Aetiae 4. 6. 13
domus copiosa 4. 23.
20
domus divinae 5. 7.
43
domum 1. 22. 3
domum 3. 7. 10
domum 3. 2. 7
domum 3. 9. 6
domino par 3. 7. 8
domini caput 3. 3. 7
domino cum 3. 19.
18
domum luxuriae 4.
4. 44
domum politam 4.
4. 26
domo cornea 2. 6. 5
domum abit 3. 19. 9
domum refertur 5.
7. 11
donas 4. 19. 13
donationis 2. 5. 22
donavit 3. 16. 14
donate 4. 4. 39
donec 2. 9. 19
dormientem 3. 10.
30
dormire 3. 10. 22
dormire 3. 16. 11
dorso levans 4. 3. 4
draconis 4. 19. 3
dubitatis 1. 14. 15
dubium 3. 13. 7
dubia 5. 2. 16
ducitis ævum 1. 31. 7
ducere 1. 19. 7
ducere asinum 3. 3.
4
ducere 1. 6. 3
ducitur 5. 7. 3
ducis 2. 5. 21

duces 4. 5. 4
dulce 3 Prolog. 26
dulcis 4. 8. 6 | 3. 7. 1
dulcemque 3. 8. 13
dulcem benevolentiam 3. 15. 16
dulci mora 3 Prolog.
60
dum 4. 25. 15 & alibi pluries
dummodo 3. 9. 4
duo 2. 7. 1 | 4. 14.
22
duae laudes 4. 24. 13
duas 5. 7. 9 | 4. 9. 1
duabus impar 2. 6.
17
duabus partibus 3.
13. 5
duplex 1 Prolog. 3
durato corde 2. 9.
18
dura miseria 3. 20. 3
duram 2. 6. 12
duro 1. 30. 10
duxit 5. 3. 2

B

E Cavo 1. 2. 17
è sinu 5. 5. 36
è itagno 1. 2. 17
è turba 3. 19. 7
ea sunt 4 Prolog. 5
eam 3. 3. 5
eadem 3. 7. 7
ebibere 1. 30. 5
ecce 3. 20. 11
edidisse 1. 12. 12
edentem 1. 9. 3
educatus 1. 27. 11
effectus 5. 8. 6
effectu 1. 20. 1
effecit 3. 19. 7
effeminatus 5. 1. 24
effigiem 1. 12. 4
effigiem temporis
5. 8. 7
effodiens 1. 27. 3
effugerat 4. 1. 8
effugere necem 1.
22. 2
effugeret, 2. 8. 2
effugium 4. 8. 2
effundit 3. 15. 6
egisti 2. 5. 24
ego 1 Prolog. 2
alibi
egressa 3. 16. 17
egregium 2. 1. 11
egre-

egregium m
21. 2
egregius 1. 19. 4
egredem 2. 2
elapsus 5. 8
elegancia 2.
elevant verbis
elevem 3. 10.
eludit 3 Prolog.
eludit canes 1.
emendat 5. 9.
emendare 2.
eminens 2. 7.
emisit 1. 13. 1
emori 1. 6. 8.
emunctae 3. 3.
em 3. 11. 4
emant 4. 21.
emim 3 Prolog. 5
emimvero 2. 5.
emina 3 Prolog. 1
em 5. 4. 6
emum 4. 5. 4
23. 25
em 4. 17. 9
emotam 3. 1. 1
em 5. 7. 38
3. 5
emetter 5. 7. 3
emidem 2. 7. 1
11. 1. 11
em 4. 3. 1
emiserim 3 Prolog.
em 1. 1. 11
em 2. 5. 13 | 5.
16 & alibi
em 1. 15. 9 |
19. 3 & alibi
emipiant 1. 3. 8
emperet 1. 28. 1
emipiet 2. 9. 11
emere 1. 4. 5
em 3 Prolog. 47
em 3. 10. 58
em utilis 3. 14. 1
em 3. 15. 2
emabit 3 Prolog. 46
em 3. 10. 41
em mortalium 2
Prolog. 3
emoris 5. 5. 2
emorm 4. 4. 33
em 5. 37 | 5. 7. 30
em 4. 19. 1
em 2. 8. 9
em 4. 1. 4
em carperet 1.
28. 4

VOCABULORUM.

- egregium melcos 4.
 21. 2
 ejus 1. 19. 4
 equidem 2. 2. 4
 elapsum 5. 8. 3.
 elegantia 2. 2. 4
 elevare verbis 4. 2. 5
 elevem 3. 10. 7
 elosio 3 Prol. 38
 elusio canes 1. 12. 9
 emendat 5. 9. 5.
 emendare 2. 5. 5
 eminens 2. 7. 4
 emisit 1. 13. 10
 emori 1. 6. 8.
 emunctæ 3. 3. 14
 3. 11. 4
 emant 4. 21. 14
 emim 3 Prol. 50
 emimvero 2. 5. 20
 em 3 Prol. 18
 10. 5. 4. 6
 emum 4. 5. 4 [4.
 23. 25
 4. 17. 9
 emotam 3. 1. 1
 empes 5. 7. 38 [4.
 3. 5
 empetter 5. 7. 30
 emquidem 2. 7. 11 [1.
 11. 1. 11
 emquos 4. 3. 1
 emserim 3 Prol. 22
 em 1. 1. 11
 em 2. 5. 13 [5. 7.
 16 & alibi
 em 1. 15. 9 [3.
 19. 3 & alibi
 empiunt 1. 3. 8
 emperet 1. 28. 11
 empiet 2. 9. 11
 empere 1. 4. 5
 em 3 Prol. 47
 em 3. 10. 58
 em utilis 3. 14. 11
 em 3. 15. 2
 emabit 3 Prol. 46
 em 3. 10. 41
 em mortalium 2.
 Prol. 3
 emoris 5. 5. 2
 emorem 4. 4. 33 [1.
 5. 5. 37 [5. 7. 30
 emuit 4. 19. 1
 emumpam 2. 8. 9
 emam 4. 1. 4
 em carperent 1.
 28. 4
 esca se replevit 2.
 4. 19
 es 5. 9. 4 [3. 6. 2
 es farina 4. 1. 10
 es in numero 4. 24.
 16
 espollicitus 4. 25. 9
 est 1. 27. 8 [& alibi
 pluries
 esse 1. 10. 5 [1. 14.
 14 [1. 15. 3 [1.
 27. 1 [2. 3. 6 &
 alibi
 esse expertus 1. 3.
 15
 esset 1. 24. 5. & 8 [1.
 2. 9. 6 & alibi
 esset mortuus 3. 19.
 20
 esuriens 1. 26. 6 &
 1 Prolog. 4 &
 alibi quam pluri-
 es
 etiam 1. 10. 2 [3.
 10. 54 & alibi
 etiamli 5. 7. 42
 evagata 2. 4. 8
 evalit 4. 8. 11
 evaserunt 4. 5. 3
 evellerat 2. 2. 9
 eventus 4. 5. 10
 evertit 2. 4. 5
 evertisset 3. 10. 50
 evertere 2. 4. 9
 cum 1. 21. 5
 eundem 1. 1. 1 [2.
 1. 5 [4. 8. 5
 eunt 2. 8. 12
 evocat 1. 2. 18 [1.
 1. 11
 eunuchos 3. 11. 1
 eunuchus glabros 4.
 4. 22
 Eutyches 3 Prol. 2
 ex 2. 7. 7
 ex Ara Jovis 4. 10. 1
 ex illis 3. 3. 12
 ex insidiis 2. 7. 7
 ex labore 4. 19. 9
 ex opibus 4. 21. 13
 ex pretio 4. 4. 47
 ex sapore 3. 13. 10
 exaggerare 3 Prol.
 25
 exarabo 3 Prol. 30
 exaudiant 5. 1. 7
 excedit 4. 25. 29
 excipiant 2. 8. 10
 excepit 1. 12. 9
 excipere 1. 11. 6
 excitat 4. 24. 27
 excitatus 2. 8. 1
 excitari 5. 7. 15
 excolit 4. 10. 10
 excusatum 3 Prol.
 49
 excuti 5. 5. 19
 exercere 1. 31. 12
 exemplum 1. 3. 3 [1.
 4. 2. 6
 exemplum egregi-
 um 2. 1. 11
 exempli 5. 1. 9
 exempli 4. 6. 20
 exempla 1. 26. 12
 exemplis 2 Prol. 1
 exemplis discimus
 2. 2. 2
 exequamur 4. 20. 9
 exercet 3. 6. 11
 exercitu 4. 5. 1
 exrit 1. 12. 2
 exhibet 4. 23. 24
 exhibe 4. 25. 9
 exhibeat 4 Prol.
 24
 exigas 4. 19. 10
 exigua materia 4.
 24. 7
 exieris 2. 4. 14
 existimo 3. 10. 48
 existimat 5. 7. 39
 existimer 4 Prol. 9
 existimans 5. 2. 12
 exitium 1. 31. 2
 exitium fatale 2. 9.
 18
 exitus 1. 11. 9
 exorans 1. 19. 6
 exornavit 1. 3. 6 [1.
 4. 21. 24
 expectarem 3. 15.
 13
 expectant 4. 17. 36
 expectantes 4. 17. 35
 expectatio 4. 22. 2 [1.
 5. 5. 15
 expedit 4. 4. 14
 expedit 3. 14. 6
 expedire 1. 16. 2
 experts 1. 11. 1
 experundi 1. 14. 6
 expertus 1. 3. 15
 expertus sum 5. 2. 15
 expetit 1. 16. 2
 expiari 3. 3. 11
 explerent 4. 17. 5
 explicas 3. 18. 8
 explicuit 4. 6. 15
 explicabit 4. 10. 15
 exploranda 3. 10. 5
 explorato 1. 2. 18
 exponam 3. 10. 2
 exprimit 5. 5. 33
 exprimunt 4. 19. 22
 expirans 1. 21. 10
 extra Deum 4. 23. 4
 exterritus 3. 3. 5
 extollere 4. 16. 7
 extraherent 1. 8. 6
 extractum 1. 20. 44
 extremum 1. 21. 4
 extremo agmine 5.
 1. 23
 extricas 4. 22. 4
 extudit 1. 21. 9
 exulit 2. 9. 16 [4.
 1. 16
 exurit 1. 6. 7
 F
 Fabella 1. 5. 2 [1.
 1. 15. 3 [1. 26
 2 [2. 5. 5 [3
 3. 3 [3. 17. 13
 Fabellam 1. 2. 9 [1.
 5. 1. 9
 Fabellam adjiciam
 4 Prol. 10
 Fabellæ 4. 6. 22
 Fabellas 3 Prol. 37
 Faber 4. 25. 7
 Fabri 4. 7. 3
 Fabro 4. 25. 7
 Fabricasser 4. 6. 9
 Fabula 1. 1. 14 [4.
 3. 12 [2. 8. 27 [1.
 3. 6. 10
 Fabula Æsopi 1.
 10. 3
 Fabul m 3. 13. 16
 Fabulæ 4. 6. 22 [5
 1. 1
 Fabularum 3 Prol.
 34
 Fabulas 2. 9. 13
 Fabulis 1 Prol. 7 [1.
 5 Prol. 10
 Fabulosa 3. 10. 7
 facit 3. 15. 17
 facimus 3. 17. 12
 faciunt 5. 1. 4
 faciebat 5. 5. 30
 K facie-

INDEX

- faciebat convivium 3. 16. 4
 facias 1. 23. 8
 faciat moram 4. 24. 25.
 facies 5. 3. 4
 fac 4. 25. 28
 fac rem 1. 25. 7
 faciendum 2. 6. 9
 facere 1. 1. 7 | 4. 1. 5 | 1. 29. 9
 facere generosum impetu n 1 29. 9
 facere medicinam 1. 14. 2
 faceres 1. 22. 4
 factum est 3. 10. 18
 factum 1. 14. 12
 facturum 5. 5. 24
 facturus 5. 5. 4
 factus 4. 21. 6
 factus est 2. 2. 8
 factus sophus 4. 16. 8
 factis 1. 5. 6
 faciem 3. 16
 faciem serenam 4. 16. 6
 facie 3. 4. 7 | 3. 8. 3
 facile 1. 19. 5 | 5. 3. 6. | 5. 7. 3
 facilis 1. 29. 10
 f cili 4. 5. 2
 facilius 1. 20. 4 | 3. 7. 13
 facinoris 3. 10. 32 | 4. 18. 5
 facinori 4. 10. 9
 factionum 1. 2. 4
 facto 5. 5. 19
 facem 1. 28. 8
 falerna 3. 1. 3
 fallacia 3. 16. 10
 fallaciam 1. 31. 5
 fallit 1. 11. 2
 fallere 5. 2. 14
 falleris 1. 23. 6
 falso crimine 3. 10. 18
 falso dictum 4. 6. 18
 falso nomine 1. 14. 3
 falso testimonio 1. 17. 6
 falsis laudibus 4. 23. 24
 famæ tradere 5. Prol 6
 famam 3. 9. 3
 famam 1. 14. 4
 famam æternam 3. 12. 5
 prol. 54.
 famam domus 3. 10. 17
 fame 1. 25. 9 | 3. 7. 6 | 4. 17. 31
 fame 4. 2. 1
 fame consumptus 1. 27. 8.
 famem 4. 17. 5
 familia 3. 10. 24 | 3. 19. 1 | 2. 8. 26
 farina 4. 1. 3. 10
 fas est 4. 10. 13
 fascia nivea 5. 7. 41
 fastidiose 3 prolog. 24
 fastidis 3. 16. 14 | 4. 6. 2
 fastidit 3. 7. 23
 fatale 2. 9. 18
 faterer 3 prol. 44
 fatigas 4. 19. 24
 fati miseria 3. 20. 3
 fato invido 5. 6. 5
 fata 1. 9. 10
 fitorum 3. 18. 10
 fatorum picto tempore 4. 10. 19
 fatis placet
 fauce 1. 1. 3
 fivet 5. 1. 7
 favit 5. 6. 5
 faverit 2. 9. 8
 favor 5. 5. 25
 favore 5. 5. 11
 fautores 5. 7. 29
 favi 3. 13. 10
 favos 1. 13. 1
 feci viam 3 : Prol. 39
 fecisti 1. 1. 5
 fecisti tantum corporis 3. 7. 5
 fecit 1. 8. 9
 fecit hæredem 4. 4. 7
 fecit medicinam 1. 7. 9
 fecit silentium 5. 5. 15
 fecerant 4. 1. 16
 fecerat nidum 2. 4. 1
 fecerant favos 3. 14. 1
 fecerim 3. 14. 6
 fecerit 3. 13. 14
 fecisset sat 5 10. 2
 fecisset se regem 4. 12. 5
 fecissent 4. 1. 9
 fecisse 3. 10. 12
 fefellit 3. 5. 9
 felicitas 2. 9. 14
 Felicitur 5. 1. 4
 felisque 2. 4. 24
 Feles 2. 4. 2 | 2. 4. 4
 feminae 4. 15. 3 | 3. 10. 34
 feminarum 3. 8. 11
 feminis 2. 2. 1
 fenestra 1. 13. 3
 feram 2. 9. 17
 feræ 3. 2. 15 | 3. Prol. 2
 ferarum 4. 12. 4
 feras 1. 11. 5
 feras domuit 3 Prolog. 58
 feras veloces 2. 10. 1
 ferebat 2. 7. 2
 terens indigne 3. 18. 1
 feretis præmium 4. 17. 28
 feræ 3 Prol 8
 feror ad tabellam 5. 1. 10
 ferret 1. 4. 2
 ferret graviter 4. 5. 31
 ferre 1. 2. 29
 ferre cogor 1. 21. 12
 ferri secundis flatus 4. 16. 6
 ferrum 4. 7. 7 | 5. 2. 8
 ferro 3. 10. 33
 ferro consistant 2. 7. 8
 fert auxilium 4. 18. 1
 fertur 1. 10. 8 | 3. 3. 2
 fertur locutus 1. 27. 9
 ferum 1. 13. 9 | 1. 21. 8
 feroque 2. 1. 8
 fero, id est. Apro 4. 4. 3
 ferus 2. 8. 14
 fessus cade 1. 11. 11
 festinans 3. 19. 9
 fæce Falerna 3. 1. 1
 fictum 4. 20. 5
 fictas arte 2. 9. 15
 fictis causis 1. 1. 15
 fictis fabulis 1 Prolog. 7
 fisis jocis 3 Prol. 37
 fidelis 1. 5. 1
 fides 3. 9. 1 | 4. 25. 26
 fidem 3. 13. 17
 fidem advocavit 4. 5. 20
 fitem amittit 1. 10. 2
 fidem jurisjurandi 3. 10. 40
 fidem vocis 4. 25. 9
 fide 4. 12. 8
 fiduciam 5. 7. 2
 fiet 4. 25. 13
 fieri 5. 25. 22
 filiam 3. 8. 2
 filias 4. 5. 3
 filius Fortunæ 4. 11. 5
 filium 3. 8. 3 | 3. 8. 10
 filio 3. 10. 6
 finire 1. 18. 7
 finxit 4. 16. 2
 finxere 5. 8. 7
 fimoque 4. 17. 5
 firmiores 1. 19. 7
 fiscos 2. 7. 2
 fit 5. 5. 25
 flagello 3. 6. 6
 flagitabit 4. 25. 1
 flagitaret 1. 8. 10
 flagitare 1. 19. 13
 flagitiis 3. 10. 14
 flamma Deum 4. 10. 12
 flammis 1. 28. 9
 flatibus 5. 7. 14
 4. 16. 6
 flebiles 1. 8. 3
 flet 2. 7. 10
 flerent 1. 2. 6
 fletus 1. 9. 3
 flexus 2. 5. 16
 florerent 1. 2. 1.
 flumen 1. 4. 2
 flumine 1. 25. 2
 fluvio 1. 20. 3
 fodiens 4. 18. 1
 fodere 2. 4. 8
 fœdere 1. 3. 8
 fœcunda 3 Prol.
 factum 2. 4. 3 | 19. 4
 foras 4. 17. 12
 10

foras 2. 4. 7. 39
 foras trudi
 foret 1. 13
 fore 4. 1.
 forma 3. 1
 formâ favi
 formâ vinc
 6
 formam 3
 4. 24. 2
 formica 4.
 formosum
 formosam
 formoso 1.
 formolôs 3.
 forsan 2. 4.
 fortasse 3 P
 fortè 1. 2. 1
 libi
 foris 1. 5.
 libi
 forti 4. 11. 1
 fortes 1. 21
 fortior 3. 7.
 fortius 3 Pro
 fortiter 3. 10
 fortitudinis 4
 fortuna 1. 7
 fortunæ 3. 1
 fortunæ filius
 5
 fortunæ vicer
 6
 fortunam 2.
 4. 5. 8
 fortunis 4. 10
 fortuitum 2.
 forum 3. 13.
 19. 6
 fontem 1. 12.
 10. 43
 fovea 1. 17. 8
 2. 10
 foream 3. 2. 2
 fovit 4. 18. 3
 fragor 4. 17. 24
 frater 1. 29. 5
 fratris 3. 8. 7
 6. 16
 fraudas 4. 20.
 fraudat lacte 3.
 fraudatus 4. 24
 fraudator 1. 1.
 fraudis 1. 17. 5
 fraudem 4. 8.
 fraude 1. 10. 1
 fraudibus 3. 10

VOCABULORUM.

foras 2. 4. 22 | 5.
7. 39
foras trudi 5. 5. 33
foret 1. 13. 8
fore 4. 1. 10
forma 3. 18. 11
formâ favi 3. 13. 11
formâ vincis 3. 18.
6
formam 3. 8. 15 |
4. 24. 24
formica 4. 23. 2.
formosum 3. 8. 6
formosam 4. 5. 4
formoso 1. 3. 7
formosus 3. 4. 6
forſan 2. 4. 7
forſſe 3 Prol. 8
forſe 1. 2. 17 & a-
libi
forſis 1. 5. 8, & a-
libi
forti 4. 11. 1 | 5. 2. 1
fortes 1. 21. 10
fortior 3. 7. 6
fortius 3 Prol. 14
fortiter 3. 10. 37
fortitudinis 4. 15. 6
fortuna 1. 7. 4
fortunæ 3. 11. 6
fortunæ filius 4. 11
5
fortunæ vicem 5. 1.
6
fortunam 2. 9. 19 |
4. 5. 8
fortunis 4. 16. 1
fortunitum 2. 4. 4
forum 3. 13. 3. | 3.
19. 6
fontem 1. 12. 3 | 3
10. 43
fovea 1. 17. 8 | 3.
2. 10
foveam 3. 2. 2
fovit 4. 18. 3
fragor 4. 17. 24
frater 1. 29. 5
fratris 3. 8. 7 | 4.
6. 16
fraudas 4. 20. 4
fraudat lacte 3. 15. 2
fraudatus 4. 24. 17
fraudator 1. 16. 1.
fraudis 1. 17. 9
fraudem 4. 8. 7
fraude 1. 10. 1
fraudibus 3. 10. 53

fregit 5. 7. 8
fremit 5. 7. 21
frenaret 4. 24. 7
frenos 4. 4. 9
frenumque 1. 2. 3
frenis 3. 6. 8
frequentas 4. 23. 16
freta Ægea 4. 6. 20
frigora 4. 23. 20
frivolâ 5. 7. 1
frivolam 3. 6. 8
frondis 2. 8. 22
frondem 2. 8. 11
frons prima 4 Prol.
6
frontis 4. 6. 4
frontem 1. 21. 9
fronte 5. 8. 2
fructum 3. 13. 15 |
3. 17. 7 | 4. 19. 8
fructus 3. 17. 9
fructumve 4. 5. 16
frugi 4. 5. 5
fruor 4. 23. 9
fruere 3. 7. 26
fruar 4. 25. 14
fruaris 1. 22. 6
fruantur 4. 5. 10
frui 4. 15
frustra 1. 2. 25, &
alibi
frutice 1. 11. 4
fuci 3. 13. 2 | 13. 17
fuerat 1. 2. 23
fuere 1. 5. 4
fuerit 2 Prol. 5
fuerint 4. 10. 5
fuerunt 4. 25. 24
fugam 4. 6. 16
fugantque 1. 3. 9
fugatæ 5 Prol. 8.
fugax 5. 2. 18
fugio 3. 9. 3
fugit 4. 5. 4, 8
fugias 5. 2. 10
fugerent 4. 6. 3
fugissent 1. 31. 3
fugientes 1. 11. 6
fugere 1. 12. 8 | 1.
15. 6 | 1. 16. 6
fugissem 1. 11. 15
fugitant 1. 2. 27
fuit 3. 5. 8
fuimus 5. 10. 9
fuiſſem 5. 2. 7
fuiſſes 1. 3. 13
fuiſſet 1. 29. 4
fuiſſe 3. 1. 6

fulmen 4. 17. 23
fulmineis 1. 21. 5
fundasset sibi 3. 9. 2
fund tus 2. 2. 10
funesto 3. 10. 50
funeris 4. 20. 10
fur 4. 10. 1
fur nocturnus 1.
23. 3
furis 1. 6. 1
furibus 3. 7. 10
furentis 3. 10. 25
furforibus 4. 17. 4
furor 1. 30. 11
furtum 1. 2. 28
furti crimine 1. 10. 4
fusa 1. 14. 7
ſuſtes 3. 2. 3
ſuſtibus 4. 17. 12
futilem 5. 2. 8
futiles 4. 17. 33
futurum 1. 6. 9

G

Alli Cybeles 4.
1. 4
Gallinaceus 3
12. 1
garrulus 3. 19. 7
garrulam 3. 16. 10
gaudeo 2. 7. 11
gaudens 1. 13. 1
gaudent 2. 8. 14
gaudens pecore 4.
5. 43
gaudere 4. 16. 9
gaudio 2. 5. 22
gaudium 4. 15. 10
gaudium hæredis 4.
20. 3
gelu 1. 18. 2
gemas 3 Prol. 61
gemens 5. 7. 10
gementes 5. 1. 6
gemin 4. 24. 9
gemitum 4. 20. 7
gemitus 1. 18. 3 |
4. 22. 1
gemmeam 3. 18. 8
generosum 1. 29. 9
genitor 3. 17. 10 |
4. 17. 22
gens 3 Prol. 56
genusque 1. 11. 15
genus Æſopi 2 Pro-
log. 1
genus diverſum 1.

30. 7
genus fabularum 3.
Prol. 33
genus incrimine 1. 31.
6
genus jocorum 4.
6. 2
genus lepidum 5. 7.
13
genus pavidum 1.
2. 16
genus proprium 1.
3. 10
genus ſpectaculi 5.
5. 9
genus vitæ 3 Prol.
15
genus utrumque 3.
13. 4
generis contempti
5. 3. 8
genere 4. 21. 6
generi 2. 9. 4
genere quæſitus 4.
21. 6
genere vetuſto 3.
Prol. 13.
geris corpore 1. 13. 7
gignendo 3. 15. 14
glabros 4. 5. 22
gladium 5. 2. 3
gladio 5. 10. 23
gloria 3. 17. 12
gloria ſolennis 3.
Prol. 61
gloria vana 4. 15. 4
gloriæ 4. 24. 10
gloriam 1. 7. 3 | 1.
11. 1 | 2. 9. 4
gloriantis 3. 8. 7
gloriari 1. 3. 1
glorioſus 4. 23. 11
graculus 1. 3. 4, 9
Græciæ 2. 9. 9
Græciæ literatæ 3
Prol. 54
gradu 1. 7. 6 | 3.
2. 11
Graium 4. 6. 11
granum 4. 23. 14
gratia 1. 14. 6 | &
alibi
gratiam 2 Prol. 12
& alibi
gratiæ 3. 10. 57
gratias agere 2. 8. 15
gratis anhelans 2.
5. 3

K 2 gra-

INDEX

- Gratulantes** 4. 11. 4
Gratulari 4. 25. 27
gratus est 1. 23. 1
gratum esset 1. 22. 5
gratior 3. 19. 9
gravati 2. 7. 1
grave 1. 2. 7
gravem 4. 9. 3
gravem alapam 5. 3. 2
gravem rem 3 Prol. 51
gravi casu 1. 21. 2
gravitumelia 1. 29. 2
gravi morbo 1. 14. 5
gravi pondere 2. 6. 17
graves 1. 9. 3
graviter feret 4. 5. 31
gressu delicato 5. 1. 13
gregis 1. 30. 5
grege 2. 4. 14
gregi pavonum 1. 3. 7
gruis 1. 8. 7
gubernator 4. 16. 8
gulæque 1. 8. 8
gustare 1. 26. 6
gyro 4. 25. 25
- H**
- Habeo** 3. 5. 4
Habes 4. 23. 17
Habet 1. 7. 2. & alibi
habemus 4 Prol. 2
habent 5. 4. 9
habent infidias 1. 19. 1
habebat 3. 8. 2
habebit 2. 9. 9
habebunt 3 Prol. 31
haberes 1. 13. 8
haberent 4. 6. 9
habueris 3. 14. 10
habuerint 1. 12. 15
habenti 3. 3. 4
habendi 3 Prol. 21
habere 4. 25. 5. & alibi
habere documen-
tum 2. 4. 26
habitu 1. 3. 2
- habitu similes** 4. 15. 8
hac 3. 6. 10. & alibi
hac re 1. 13. 13
hæc 1. 1. 14 & alibi pluries
hæfere 4. 6. 8
hæreret 1. 8. 4
hæredis 4. 20. 3
hæredem 3. 10. 12
hærentem 4. 8. 12
hæredem fecit 4. 5. 7
hanc 1. 3. 16. & alibi
hancce 1. 1. 2
harum 4. 5. 7
Hariolo 3. 3. 1
Hariolus 3. 3. 6
has nœnias 4 Prol. 3
haud 3. 2. 16
hautus 1. 1. 8
hera 5. 6. 3
Hercle 1. 1. 12
Hercules 4. 11. 3
Herculi 3. 17. 4
Herculi sancto 5. 4. 1
heu 1. 30. 3
heus 1. 23. 5. & alibi
hi 1. 5. 5 & alibi
hic 1. 11. 6 & alibi
hilare convivium 4. 21. 20
hilaritate 4. 16. 7
hinc 1. 2. 4 | 3 Prol. 60
Hippolytus 3. 10. 3
hircus 4. 8. 5
hircumque 4. 8. 12
hirci 4. 15. 2
his 3. 7. 4 | 3. 15. 18
hispidi suis 5. 10. 4
historia 4. 5. 2
hoc 1. 2. 16 & alibi pluries
hodie 4. 10. 12 | 4. 24. 16
hominis 4. 4. 4 | 4. 5. 49 | 4. 17. 34
hominismali 1. 19. 1
hominisque 3. 3. 18
homini 2. 1. 10 | 2. 7 & alibi
homini improbo 1. 31. 1
hominem 2. 5. 18 | 3. 19. 11 & alibi
- hominismque** 5. 15. 21
hominem quero 3. 19. 9
homine 1. 22. 1
homines 1. 1. 14. & alibi
hominum 4. 17. 3 | 4. 23. 22
hominum mores 3. 10. 50
hominum tenuitas 2. 7. 12
hominumque 2. 8. 7
hominum Sat 3. 17. 10
hominibus 1. 25. 1
homo 4. 8. 1. | 4. 24. 27
homo bilinguis 2. 4. 25
homo doctus 4. 21. 1
homo meus 5. 7. 32
honos 4. 24. 2
honoris viam 2. 9. 3
honori 3 Prol. 30
honorem 1. 7. 3
honore 3. 17. 7
horæ momentum, 3 Prol. 5
hora dicta 4. 24. 19
horas singulas, 3. 1. 13
hordeum 2. 7. 9
hordei 5. 14. 3
hordeo 2. 7. 3
horrendo 1. 11. 10
horrida 4. 21. 9
hortatus 1. 18. 4
hortulos 4. 5. 26
hortulis 4. 4. 34
horum, 3. 13. 12 | 4. 23. 10
hos 4. 1. 10
hospitum 2. 8. 16.
hostia 3. 3. 11
hostile 1. 21. 8
hostis 3. 2. 19
hostis callidi 4. 2. 9
hosti 1. 28. 10
hostem 4. 3. 5
hostium 1. 15. 5
hostibus 4. 6. 8
huius 3. 4. 7
huic 1. 26. 8. & alibi
humanitati 3. 16. 1
humanum 5. 3. 9
- humanam** 4. 24. 24
humano 3. 3. 5
humana ossa 1. 27. 3
humoris 2. 5. 12
humiles 1. 28. 1 | 1. 30. 1
humiles nati 1. 27. 2
humum 2. 5. 15
humo 1. 18. 3
hunc 1. 13. 5. & alibi
Hydum 1. 2. 24
hyemem 4. 23. 11
- J**
- Jaces** 1. 27. 9 | 12. 3
Jacent 4. 6. 13
jacebat humo 1. 18. 3.
jacuit 1. 24. 10
jaceret 1. 2. 16 | 1. 21. 4
jaceret morbo con-
fectus 1. 14. 5
jacens 3. 15. 15
jacentem 1. 17. 8
jacere 3. 1. 1
jactis telis 4. 3. 5
jactas 4. 23. 18
jactat 3. 8. 6
jactat basia 5. 7. 28
jactat frusta 3. 7. 22
jactant meritum 1. 22. 12
jactans gloriam 1. 11. 1
jactans officium 2. 5. 15
jactans tintinnabu-
lum 2. 7. 5
jam 1. 8. 7. & alibi
jam nunc 4. 20. 7
jam pridem 5 Prol. 2
januam 4. 24. 30
januam intravit 3. 10. 20
ibant 2. 7. 1
ibi mirans 1. 12. 5
ibi 1. 20. 6
ibi stans 3. 3. 14
icto tædere 1. 31. 8
ictu 1. 21. 6
id 1. 15. 3
id demum 3. 11. 7
id quod 3. 10. 15
idem

VOCABULORUM.

idem 5. 5. 24
idem ille 4. 24. 4
idemque 3. 8. 3
ideo 2. 8. 11
igitur 1. 2. 28, &
alibi
ignavo 1. 29. 11
ignavis 1. 21. 2
ignis 4. 10. 9
ignem 3. 19. 3
ignorans 5. 1. 10
ignorantes 5. 2. 9
ignotum 3. 15. 5
ignoro 1. 14. 2
ignotis fallor 1. 11. 2
illum 3. 10. 4
ille 1. 1. 9. & alibi
pluries
ille stultus 1. 3. 9
illa 1. 9. 5. & alibi
illud 1. 8. 6. & alibi
illius 1. 14. 8. 13
Prolog. 38
illius interesse 4.
24. 26
illum 1. 11. 4, &
alibi
illam 1. 3. 13. &
alibi
illo 1. 18. 6.
illi 1. 3. 8, & alibi
illæ 1. 2. 19.
illorum 1. 30. 11
illos 1. 1. 14, & alibi
illas 4. 5. 28
illis 1. 2. 13, & alibi
illuc 4. 6. 15
illuc 4. 20. 1
imam 2. 4. 3
imbresque 3. 7. 12
imitatus est 5. 5. 17
imitatum 5. 5. 33.
imitari 1. 24. 115
Prolog. 16
immanes 4. 22. 1
immiscuit se 1. 3. 7
immisit se 4. 8. 10
immodica 5. 6. 4.
immolasset 5. 4. 1
immolatos 4. 6. 9
immolatur 4. 23. 5
impar duabus 2. 6.
17
impares 4. 15. 8
impediret 5. 7. 6.
impeditus 1. 12. 10
impendas curam, 3
Prolog. 11

impensam funeris
4. 20. 10
imperium 1. 31. 12
imperio 5. 1. 2
impetrant 4. 17. 21
impetravit 1. 19. 51
4. 25. 22
impetrasset 4. 15. 1
impetus 3. Prol. 60
impetum 4. 6. 201
4. 24. 7
impetum iræ 3. 10.
25
impetum genero-
sum 1. 19. 9
impetu 1. 16. 613.
2. 14. 11. 12. 10
impinge 3. 5. 7
impegerat 3. 5. 2
implet 4. 5. 13
impleam 3. 9. 6
impletur 3. 7. 24
implicuisset 3. 10
41
imposuit 4. 9. 1
impositurum
imponere 4. 17. 29
importaret 2. 8. 6
improbum 2. 1. 6
improbum animal,
5. 3. 8
improbam 1. 22. 9
improbo 3. 11. 1
improbo dente, 4.
7. 1
improbo homini 3.
31. 1
improbo imperio 5
1. 16. 1
improbo sponse 1.
16. 1
improba 1. 1. 3
improborum 2. 2. 7
Improbis 1. 8. 114.
18. 6
improbitas 1. 5. 11
imprudens 3. 2. 21
3. 13. 9
imprudentibus 1. 22
12
imprudentiæ 4. 19.
5
imprudentiam 4. 5.
48
impudenti 1. 3. 8
impudentem 3. 5. 9
impudentia 1. 14. 18
impugnantur 3. 10.

impune abire 1. 7. 3
impune lædi 1. 21.
914. 4. 13
imputare 1. 22. 8.
in 1. 12. 415. 6. 3.
& alibi pluries
inane 1. 22. 12
inani 1. 3. 4
incensus 3. 10. 18
incipit 1. 6. 211.
28. 5
incipiebat 5. 5. 17
incitatus 1. 1. 4
incola 1. 6. 6
incolumis 5. 7. 27
incolume 1. 8. 12
incolumem 4. 23.
21
incolumes 1. 28. 12
incommodo 5. 3. 10
inconueniens 3. 13. 6
in corrupta 4. 12. 8
increpans 3. 6. 1
incubuit ferro 3. 10.
33
incubuerim 3. Prol.
23
inde 4. 4. 18
indicat 1. 15. 3
indignans 1. 29. 5.
indignata 1. 24. 9
indignari 4. 25. 2
indigno 3. 12. 3
indignos 2. 8. 2
indigne ferens 3. 18
1
indigne tuli 1. 21.
10
induxi 3. Prol. 63
inducta verbis 2. 6.
14
industria 2. Prol. 4
inedia 2. 4. 23
ineptum 4. 20. 7
inerme 1. 31. 6
inerti 3. Prolog. 56
inertes 1. 3. 26
inertes fuci 3. 13. 2
infelix 2. 8. 613.
20. 1
infelicem 1. 12. 13
inflavit 1. 24. 4
inflare 1. 24. 10
inferior 1. 1. 3
infestis taurus 1. 21.
7.
infundite 3. 3. 9
ingemuit 1. 13. 12

ingenlum 1. 13. 131.
3. Prolog. 4. & a-
libi
ingenio 3. Prol. 54
ingentem 2. 9. 1
ingrata 1. 8. 11
ingravantibus 5. 10.
3
ingredier 5. 7. 17
inhospitalis 4. 6. 10
injecta est 1. 27. 5
initio 1. 18. 7
injuria 1. 31. 914.
24. 17
injuriæ 5. 3. 5
injuriæ patiens ovis
1. 5. 3
injuriam 4. 17. 27
injuriam veterem 1
21. 6.
injulta necē 1. 1. 13
inlicere pretio 1. 8.
6
inlidat 2. 6. 12
inlitteratum 5. Prol.
20
inludens 5. 7. 28
innocentis 3. 10. 38
innocenti 4. 25. 24
innocentes 1. 1. 15
innotuit 1. 10. 1
innoxius 2. 1. 4
inops 1. 24. 1
inopia deperditus 1
14. 1
inquā sēnt 1. 2. 21
inquinari 1. 29. 11
inquis 3. Prolog. 4
inquit 1. 8. 11. 11.
22. 2, & alibi
pluries
inridebas 1. 9. 9
inridens 5. 3. 3
infcia 4. 8. 3
infectatus est 3. 11.
3
insecuta 3. 2. 7
inferens 1. 26. 8
infidias 1. 19. 114
1. 9
insidiis 2. 7. 7
insidiosum 2. 4. 9
insignis 1. 11. 14
insigni 3. 8. 3
insilit 1. 2. 20
insitivos 3. 4. 10
infolens 1. 11. 12
inse-

INDEX

- info'entem 5. 7. 2
 insolentiam 3. 6. 8
 insolentis 4. 25. 32
 infontem 3. 10. 36
 inspexerunt 3. 8. 5
 instat 1. 30. 3
 instantem 1. 22. 11
 2. 8. 2
 instante 1. 18. 2
 instrumentum 4. 4.
 24
 insuetà 1. 11. 5
 insuetis 1. 2. 8
 insula 4. 21. 8
 insulsum est 4. 6. 17
 insulare 1. 21. 11
 integritatis testes 3.
 11. 5
 intelligo 1. 12. 131
 4. 20. 2
 intelligit 2. 5. 191
 4 Prolog. 6. 5. 7.
 30
 intelligunt 3. 12. 8
 intempellive 3. 19.
 12
 intendit cutem 1.
 24. 6
 inter 3. 4. 215. 5.
 8
 inter aras 4. 23. 5
 inter eadem 2. 7. 8
 inter capellas 3. 15.
 1
 inter hæc 2. 8. 20
 inter homines 4.
 24. 1
 inter illas 4. 14. 7
 inter manus 5. 7.
 10
 intercipit 4. 11. 2
 interdicat 4. 10. 20
 interdiu 3. 16. 5
 interesse 4. 24. 25
 interficit 1. 9. 7
 interfecit 4. 3. 6
 interiore 4. Prol. 9
 interposuit 4. 24. 9
 interposuero 5. 1. 1
 interponere 2. Prol.
 9
 interpositis 3. 2. 12
 interpretari 4. 4. 32
 interrogavit 1. 24. 5
 interrogata 1. 30. 4
 interrenit 2. 1. 2
 intrare 3. Prol. 171
 5. 9. 2
 intravit 3. 10. 21
 intrito 1. 26. 7
 intueri 4. Prol. 3
 intuens 1. 30. 2
 intulit 1. 1. 4
 invenit 4. 17. 814.
 20. 8
 invenit exitum 1.
 31. 2
 invenit tandem 3.
 19. 4
 invenit 1. 27. 415
 6. 1
 invenimus 5. 6. 6
 invenient 5. 1. 5
 ioveni 3. 12. 6
 inveniri 1. 12. 214
 10. 17
 inventuri 3. 2. 8
 inventum 3. Prol. 4.
 34
 invicem 2. 2. 613.
 7. 313. 8. 9
 invidia 1. 24. 312.
 9. 715. 1. 8
 invidiæ 3. 9. 4
 invidio 5. 6. 5
 invisus est 4. 23. 11
 invisa 4. 10. 6
 invisiæ 4. 11. 1.
 invitavit 5. 5. 5
 invitasse 1. 26. 4
 invitare 4. 24. 16
 invitatur 4. 23. 11
 invita 3. Prol. 23
 invitum 4. 3. 9
 involvit se 4. 1. 3
 involvens 4. 6. 14
 inutilis 1. 2. 23
 jocans 3. 4. 3.
 joculari 1. Prol. 7
 joculari 4. Prol. 1
 jocus est 1. 21. 2
 jocorum 4. 6. 2
 jocos 3. 8. 7
 jocata est 2. 5. 21
 jove 1. 2. 1114. 15.
 114. 19. 12
 jovem 1. 2. 22. 271
 4. 17. 1
 jovi 3. Prol. 19
 jovis 4. 10. 114. 17.
 10
 joci 3. prolog. 38
 ipse 4. 10. 1614. 18.
 315. 8. 4
 ipsa 1. 26. 915. 5.
 15
 ipsi 5. 5. 14
 ipsum 4. 19. 1915
 Prolog. 615. 5.
 3615. 1. 19
 ipsam 3. Prol. 51
 ipso 1. 28. 714. 21.
 2215. 7. 19
 ipsos 3. 2. 13
 irâ 4. 24. 14
 irâ Deum 4. 10. 18
 ire 3. 10. 25
 iram 1. 29. 10
 iracundos 4. 3. 12
 irascitur 3. 8. 6
 irascaris 4. 19. 14
 iratus 4. 3. 3
 irato 3. 2. 14
 iratis 4. 19. 15
 irritos 1. 23. 2
 is 1. 15. 515. 7. 6
 ista 1. 25. 7
 istum 3. 6. 5
 istam 2. prolog. 121
 3. 8. 16
 isti 5. 2. 11
 ita 1. 30. 11. & a-
 libi
 ita locutus 1. 22. 9
 ita nunc 4. 17. 36
 irridens 5. 3. 3
 itaque 1. 27. 7
 iter 3. 10. 19
 iter longius 3. 9. 5
 iteratur 5. 7. 32
 jubet 1. 11. 1215.
 7. 31
 jubent 4. 17. 6
 jubent 5. 5. 19
 jucundum 3. 1. 3
 jucunditas 4. 19. 21
 jussus est 3. 19. 2
 judex 3. Prol. 43
 judex sedit 1. 10. 6
 judice 3. 13. 3
 judices 3. 15. 315.
 5. 38.
 judico 5. 3. 13.
 judicatis 5. Prol. 19
 judicat 3. 10. 6
 judicare 4. 20. 1
 judicium 3. Prol. 64
 iudicio 4. 17. 331
 4. 25. 2815. 5. 2
 jugulatus 5. 4. 6
 jugum 3. 6. 6
 iugo Pelii Nemoris
 4. 6. 6
 iugo 3. Prol. 8
 jumenta 4. 4. 24
 junonem 3. 18. 1
 jupiter 3. 17. 614.
 17. 13. 15. 8. 4
 jurgium 3. 11. 2
 jurgii 1. 1. 4
 jure 4. 4. 20.
 jure simili 1. 26. 2
 jura 4. 14. 8
 juri-jurandi 3. 10.
 40
 jurejurando 1. 8. 7
 jurisperitos 4. 4. 14
 jusserrat 3. 10. 22
 jussit 1. 14. 915.
 4. 3.
 iusto, 4. 6. 20
 justius 4. 25. 2415.
 5. 47
 juvant 4. 6. 22
 juvencom 2. 1. 1
 juven's 2. 2. 4.
 juvenis 4. 24. 21.
 30

L

- L**abi 5. 5. 1
 labor 2. 9. 151
 4. 25. 7
 laboris 2. 8. 24
 labori 4. 25. 7
 labori 2. 9. 8
 labore 3. 7. 2413.
 20. 614. 19. 9
 laboro 4. 23. 8
 laboras 4. 23. 161
 1. 22. 6
 laborant 1. 30. 1
 laborem 3. 11. 4.
 lacte 3. 15. 8
 lachrymas 4. 16. 4
 lacerat 1. 1. 13
 laceratus 2. 3. 1.
 lacerari 1. 12. 11
 laceris me 4. 23. 19
 lacus 1. 6. 7
 lædi 2. 6. 614. 3.
 13
 læsit 1. 18. 1
 læderet 3. 2. 5
 læserit 1. 26. 1
 læserant 3. 2. 19
 lædendi 3. 7
 læsura 3. 8. 9
 lædere 4. 7. 6

læsus

læsus 2. 7. 12
 lædi 1. 21. 9
 13
 lætor 4. 4. 7
 lætabor 3. Prol.
 lætare 5. 7. 2
 læta 4. 24. 2
 læva 3. 18.
 lægonæ 1. 26
 lægonam 1. 2
 læmbe 1. 25
 læmberet 1.
 lænæ 4. 5. 4
 længuents 4.
 længuere 5. 1
 længuido 5. 1
 længuidas 3.
 lænificæ 4. 5
 lænificam 4.
 læniger 1. 1
 lænius 3. 4.
 lænium 3. 4.
 læpidem 3.
 læqueos 4. 2
 lærgo 3. 7.
 lærgam 2. 4.
 lærge 2. 6. 1
 læssabis 2. 6.
 lætè 3. 1. 3
 lætet 4. 6. 1
 lætens 5. 5.
 læteoti 2. 8.
 lætubula 1. 5
 lætubulis 2.
 læt nis 5. 5
 lætium 2. 9
 lætrem 1. 2
 lætrans 5. 10
 lætro 1. 1. 4
 lætrone 5. 2
 lætrones 2.
 lætior 1. 24
 lævationem
 lædabile 2.
 læda 5. 10.
 lædas 3. 7.
 lædat 1. 1.
 lædâ am 1
 lædandum
 lædatis 1.
 lædari 1. 1
 læus 5. Prol.
 læudi 5. 5.
 11
 læu em 4. 1
 12. 5
 læude iovita
 22

VOCABULORUM.

- iustus 2. 7. 12
 iudi 1. 21. 9 | 4. 4.
 13
 iutor 4. 4. 7
 ietabor 3 Prol. 31
 ietare 5. 7. 27
 ieta 4. 24. 21
 ieva 3. 18. 12
 iagonæ 1. 26. 10
 iagonam 1. 26. 8
 iambe 1. 25. 6
 iamberet 1. 26. 10
 ianæ 4. 5. 43.
 ianguentis 4. 25. 15
 ianguere 5. 10. 3
 ianguido 5. 1. 23
 ianguidas 3. 2. 9
 ianificæ 4. 5. 23. 37
 ianificam 4. 5. 5.
 ianiger 1. 1. 6
 ianius 3. 4. 3
 ianium 3. 4. 1
 lapidem 3. 5. 2. 7
 laqueos 4. 2. 8.
 largo 3. 7. 14
 largam 2. 4. 24
 large 2. 6. 15
 lassabis 2. 6. 10
 latè 3. 1. 3
 latet 4. 6. 13
 latens 5. 5. 31
 latenti 2. 8. 5
 latibula 1. 30. 9
 latibulis 2. 8. 1
 lat nis 5. 5. 6
 Latium 2. 9. 8
 latrem 1. 23. 6
 latrans 5. 10. 7
 latro 1. 1. 4
 latrone 5. 2. 7
 latrones 2. 7. 7
 latior 1. 24. 5
 lavationem 4. 5. 22
 laudabile 2. 1. 13
 lauda 5. 10. 9
 laudas 3. 7. 26
 laudat 1. 12. 5
 laudat am 1. 12. 15
 laudandum 4. 20. 7
 laudatis 1. 12. 1
 laudari 1. 13. 1
 laus 5 Prol. 17
 laudi. 5. 5. 7 | 2. 9.
 11
 laudem 4. 11. 2 | 4.
 12. 5
 laude iuvita 3 Prol.
 22
 laudes duæ 4. 24.
 13
 laudibus 4. 23. 4 |
 5. 5. 20
 laur a 3. 17. 3
 laxaris 3. 14. 11
 lector 2 Prolog. 11 |
 4. 6. 22
 lectum 3. 10. 26
 lecto 1. 18. 4
 Ledæ 4. 24. 9
 legati 4. 17. 6
 legatos 4. 17. 1. 13.
 16. 27. 34
 legibus 1. 2. 1
 legi 4. 25. 33
 legerunt 3. 17. 2
 leges 3 Prol. 10. 31
 legerat 4. 21. 20
 legendum 3 Prolog.
 63
 legere 3 Prol. 1 | 4.
 6. 2
 legere capillos 2. 2.
 7
 lentus 1. 15. 7.
 le to 3. 6. 6
 leo 1. 5. 6. 7 | 1. 11.
 31. 21. 4
 leonis 1. 11. 10
 leone 1. 5. 4
 le- idum 5. 7. 13
 lepus 1. 9. 8
 leporem 1. 9. 4
 leto 1. 22. 9
 levans 4. 4. 4.
 leve 4 Prol. 1
 levem 1. 19. 1
 levi 1. 12. 8.
 levitas 3 Prolog. 8 |
 5. 7. 3
 legem 3. 13. 5
 legibus 1. 2. 1 | 3.
 16. 19
 lib at 1. 3. 1
 libuerit 2 Prol. 9
 libelli 1 prol. 3
 libellum 4. 6. 3 | 5
 Prol. 14
 libellos 3 Prol. 1
 libenter 1. 18. 1 | 5.
 4. 5
 liberat 3. 2. 10
 liberalis 1. 23. 1
 liber 3. 7. 27
 liber animus 3 Pro-
 log. 3
 libertas 1. 2. 2
 librum 3 Prol. 29
 liberos 1. 6. 9 | 3. 3.
 10
 liberis 1. 2. 10
 libertus 3. 10. 44
 liberto 3. 10. 11
 Libitina 4. 19. 26
 licentia 1. 2. 3 | 3. 7.
 25 | 4. 24. 8
 licet 4. 20. 2 | 5
 Prolog. 16
 ligant 4. 2. 6
 ligato crure 5. 7. 36
 lignumque 1. 2. 20.
 ligneo 2. 5. 14
 limam 4. 7. 5
 limasset 3. 10. 4
 limen 3 Prol. 16
 liminis 6. 7. 1. 9
 limo 1. 2. 16
 linguam 1. 23. 5 | 5.
 2. 13
 linoque 3 Prol. 57
 linteo 2. 5. 12
 liquit 4. 8. 12
 liquidam 1. 26. 5
 liquor 1. 1. 8
 liquore 1. 12. 4
 lis 3. 13. 3
 lis est orta 4. 4. 3
 literæ 4. 24. 1
 literarum studio 4.
 21. 19
 literis 4. 6. 23 | 5.
 5. 6.
 literatæ 3 Prol. 54
 litigabat 3. 11. 1
 livor 2. 9. 10 | 3
 Prol. 60 | 4. 20. 1
 locat 1. 15. 1
 locuples 4. 20. 6
 locupletes 1. 27. 2
 locus est auxilio 4.
 25. 16
 locus narrandi 2
 Prolog. 5
 locum 1. 18. 1 | 1.
 19. 5 | 2. 1. 7 | 2
 4. 16 | 4. 8. 5
 loco 1. 14. 2 | 1. 18.
 6 | 1. 19. 10 | 1.
 28. 7 | 3. 12. 3
 loco mercedis 4. 24.
 33
 loco obscuro 4. 2. 3
 loca 5. 5. 12
 longe 1. 1. 3
 longe vetustior 4. 6.
 8
 longa 5 Prol. 19
 longa mora 4. 4. 18
 longior 4. 27. 13
 longius iter 3. 19.
 5
 longitudinem 1. 8. 8
 loquitur 1. 9. 6
 loquantur 1 Prolog.
 6
 locutus 1. 5. 6 | 1.
 22. 9. & alibi
 locutus est 5. 4. 4
 locuta 2. 5. 22
 locutam 1. 26. 11
 locuti 3. 20. 9 | 5. 7.
 24
 loqui 1. 13. 5 | 4. 12.
 1 | 5. 5. 1
 lora 3. 6. 7
 lubitum 3. 15. 4
 lucerna 3. 10. 29 |
 4. 10. 13
 lucernam 4. 10. 12.
 lucernam accende-
 ret 3. 19. 4
 lucrum 1. 23. 8
 lucrum dulce 3 Prol.
 26
 lucrum periculosum
 4. 4. 8
 lucrum facias 1. 23.
 8
 lucrì 5. 6. 3
 lucro 4. 11. 8
 luctans 5. 9. 1
 luctus 1. 12. 15
 luctum 1. 28. 6
 Luculli 2. 5. 9
 ludimus 4 Prol. 2
 ludentem 3. 14. 1
 ludentes 3. 8. 5
 ludorum 5. 7. 19
 ludos 5. 5. 41 | 5. 7.
 16
 ludis 5. 7. 6
 lues 4. 10. 7
 luat 3. 10. 44
 luere 1. 18. 1
 luget 4. 6. 12
 lumen 3. 10. 24
 lumen suum 4. 10.
 2
 luminis 4. 10. 12
 lumine 3. 19. 8
 lupus 1. 1. 1. 2 | 1.
 10. 4 | 1. 18. 4.
 &

INDEX

& alibi
 lupi 1. 8. 4
 lupum 1. 19. 8
 lupe 1. 1. 7
 lupo 1. 8. 9
 lupo sponfore 1. 16
 4
 luscini 3. 18. 3
 luscini 3. 18. 11
 lustravit 3. 19. 3
 lusus 3. 14. 12
 lucem 2. 9. 16
 luce 3. 7. 19
 luxuriae domum 4.
 5. 46
 luxu vitam trahi,
 4. 5. 39
 lympharum 1. 4. 3.

M

M Acerat 4. 19.
 21
 macie confe-
 ctus 3. 7. 2
 mage 5. 3. 11
 magis 3. 4. 5 | 3.
 16. 8
 magnitraz 2. 6. 15
 magnitudine prin-
 cipum 4. 5. 12
 magnitudinis 1. 24.
 3
 magnitudine 3. 18.
 6
 magnus Jupiter 4.
 17. 13
 magnum 3. 15. 12
 magni Jovis 4. 17.
 10
 magno 2. 4. 13 | 2.
 8. 19
 magno apparatu 4.
 24. 21
 magno clamore 1.
 2. 11
 magno dolore 1. 8.
 5
 magnoque risu 5. 7.
 31
 magnaue invidia 3
 7. 10
 magna 4. 23. 5
 magnz 2. 7. 14
 magnas opes 3 Pro-
 log. 24
 major 1. 24. 8 | 5.
 5. 25

majori 3. 3. 11
 majore 3. 3. 12 | 5.
 3. 10
 majore nisu 1. 24.
 10
 majore 2. 5. 24
 majorem 5. 4. 11
 majorem molesti-
 am 4. 6. 24
 majus 1. 2. 31 | 4
 Prol. 2
 majus pretium 5. 1.
 5
 majestas 2. 5. 22
 maledixisti 1. 1. 10
 maledixit 1. 1. 12
 maleficus 2. 6. 2
 malefici 1. 17. 1
 malefico 2. 3. 2 | 4.
 10. 20
 maligna 3. 10. 36
 malignitas 5 Prol.
 15
 malitia 2. 4. 5
 maluisset 5. 7. 9
 malus 1. 14. 1
 mali 1. 19. 1
 malum 1. 2. 31 | 1.
 7. 6
 malum perferre 1.
 2. 30
 malum finire 1. 18.
 7
 mali 2. 4. 25 | 3.
 10. 44
 malo 4. 8. 2 | 5. 4.
 12
 malo adficietur 1.
 5. 10
 mala 1. 9. 9 | 4. 10
 4
 malam dare 1. 16. 2
 malorum 4. 10. 5
 malis 3 Prol. 43 &
 alibi
 male 4. 24. 18
 male multatus 1. 3.
 9
 manebit 5. 5. 6
 maneret 4. 5. 41
 mandant 4. 27. 19 |
 4. 24. 21
 mandata 1. 2. 27
 Manes Deos 1. 24.
 4
 manifestis 5. 5. 3
 manus 4. 6. 1 | 4.
 20. 8 | 5. 7. 10

manum 5. 1. 5
 manu 2. 5. 9
 manibus 3 Prol. 6
 mare 2. 5. 10
 mari 4. 21. 10
 margaritam 3. 12.
 2
 margine 4. 8. 4
 maritus 3. 10. 9
 marmori 5. 1. 6
 masculus 3. 15. 11
 mater 1. 28. 5 | 3
 Prol. 17. 13. 15.
 2
 mater sedula 4. 4.
 13
 matris 3. 8. 4
 matri 4. 4. 13 | 4.
 4. 46
 matrem 4. 4. 7
 materia exigua 4.
 24. 7
 materiae 4. 25. 6 |
 5 Prol. 2
 materiam 1 prol. 1
 matronarum 4. 23.
 8
 matronarum oscula
 4. 23. 13
 matura est 4. 2. 4
 maturius 3. 19. 2
 maximus 4. 17. 21
 maxima 4. 22. 2
 maximum 3. 12. 5
 maximam 4. 17. 5
 maximo 5. 5. 21
 maxime 3. 10. 15
 maxime contrarios,
 4. 10. 17
 me 1. 5. 9. & alibi
 pluries
 mea refert 1. 14. 9
 meas 1. 15. 10
 mecum 2. 5. 24, &
 alibi
 Medez 4. 6. 13
 medicinam facere
 1. 4. 3
 medicinam fecit 1.
 8. 9
 medicum 1. 14. 11
 medio mari 4. 21.
 10
 medio sole 3. 19. 8
 mediz 2. 2. 3
 media 2. 4. 2
 media in turba 4. 5.
 29

media via 3. 14. 5
 mehercule 1. 25. 81
 3. 5. 4 | 5. 5. 22
 melior 3. 5. 3
 melioris vitae 4. 17.
 2
 meliores 2. 9. 17
 melius 1. 17. 5 | 5.
 5. 24
 melos 4. 21. 2
 melos luscini 3. 18.
 11
 memini 3. 2. 17 |
 4. 25. 35 | 5. 7. 6
 meminere 1 Pro-
 log. 7
 memoria 3. 10. 8 |
 5 Prol. 24
 memoriae 4. 20. 3
 memoriae tradam
 4. 24. 3
 Menander nobilis
 comes 5. 1. 9
 Menander scriptor
 5. 1. 18
 mendaces 1. 17. 1
 mendacium 3. 10.
 48.
 mens est 3 Prol. 49
 mens rara 4 Prol. 6
 mentem 3. 3. 7
 mente 4. 19. 17
 mentes 5. 5. 25
 mensa 3. 7. 21
 menses 1. 1. 10
 mensibus 3. 15. 5
 mensibus peractis
 1. 18. 2
 mentitus 3. 10. 13
 mentiri 1. 29. 6
 merces 3. 4. 2
 merces fraudis 1.
 17. 9
 mercedis 4. 24. 11
 mercedis loco 4.
 24. 33
 mercedem 1. 8. 12
 mercede 4 Prol. 8 |
 4. 21. 5
 mercurius 4. 17. 9
 mercurio 1. 2. 27
 merdis 4. 17. 26
 merfit 4. 5. 9
 merfum 1. 2. 16
 meritum 1. 22. 12
 meriti 1. 8. 1
 merito 1. 4. 1 | 3.
 6. 10, & alibi
 meri-

meri-

VOCABULORUM:

meritis 3 Prol. 30	miserita est 3. 15.	monstro 3. 3. 5	mox 1. 21. 7 3.
meruit 3. 11. 7	15	mora 5. 7. 22 5.	20. 8
metuens 2. 4. 21	miseriti 3. 2. 4	8. 6 4. 5. 18	mulier 1. 18. 2
metuere 1. 28. 1	misit 1. 2. 24	moram 4. 24. 26	mulieris 3. 10. 14
metus 1. 2. 26	misit vocem 4. 10.	morā 3 Prol. 59	mulierem 3. 10. 34
metum 4. 26. 4	4	morbo 1. 14. 5	mulierum 2. 2. 8
metu 1. 11. 15	misere 1. 2. 22	mordax 5. 19	muliebrem 4. 5. 21
meus 3. 7. 24	misere legatos 4.	mordaciorem 4. 7.	multandum 1. 26.
meus homo 5. 7. 32	17. 1	I	2
mea 3. 3. 3 & alibi	misere panem 3. 2.	momordit 4. 7. 1	multatus 1. 3. 9
mea causa 1. 22. 4	6	moriens 1. 12. 12	multo 2. 5. 24 2
mea culpa 1. 23. 8	miserunt 4. 17. 32	mortuus esset 3. 20.	7. 3 3. 12. 6.
meæ carnis 1. 25. 9	misisset 1. 23. 3	6	4. 24. 23
meæ vitæ 4. 19. 7	miserit 3. 18. 4	mortua 3. 16. 19	multo similis 5. 5!
meæ vocis 1. 11. 13	missum 1. 2. 14	mortuo 3. 20. 11	54 3. 16. 6
meæ turbæ 1. 19. 9	misso aulæo 5. 7. 23	mortuum 5. 7. 21	multa 2. 4. 23 3. 3
mei 3 Prol. 5	Mnemolynæ 3 Prol.	mortuam 3. 2. 8	12 3. 10. 13 2.
meum 1. 5. 2	18	mori 1. 21. 12	5. 3
meam 1. 23. 5 3	modestæ 2. 1. 10	moror 4. 23. 6	multorum 4. 5. 50
Prol. 40	modestis 2. 1. 2	mors 4. 25. 19	multarum 4. 25. 3
meo 2. 9. 8. & alibi	modium 1. 16. 3	mortis 1. 9. 8	multos 3. 4. 7 3. 5.
meæ vires 5. 10. 8	modo 1. 9. 9. & a-	mortis metum 4.	1 4 prol. 6
meos 1. 1. 8	libi	16. 4	multis 5. 4. 12 5.
meis 5. 5. 5	modo simili 1. 24.	mortis periculo 1.	5. 20
mi 3. 18. 9	7	28. 11	multum 2. 5. 24 3.
mibi 1. 1. 10. &	modis 4. 6. 14	mortis professæ 4.	10. 5
alibi pluries	mœcha 4. 5. 44	6. 8	multum falleris 1.
mihique 4. 10. 6	mœchæ 4. 5. 41 4	mortis timore 1. 14	23. 6
milites 4. 5. 7	5. 21	10	multum gemens 5.
milvio 1. 31. 10	mœrens 1. 3. 10	morti 4. 25. 10	7. 10
milvium 1. 31. 3	3. 6	mortem 3. 9. 3 3.	multum prius 3. 10.
minas 3. 6. 11	mœrentes 4. 15. 2	20. 10	5
minaris 4. 22. 5	mœstus 4. 3. 10	morte 5. 3. 4	multum 2. 7. 8
Minerva 3. 17. 5	molestus ille 3. 19.	morfu 2. 3. 1	mulam 3. 6. 1
minime 1. 18. 6	10	moribus 1. 12. 11	muli 2. 7. 1
minos 4. 6. 19	moleste esse 4. 9.	mortales 1. 20. 2	mundum 4. 5. 21
minus 4. 20. 4 4.	23	mortalium 2 Prol.	munitus 2. 6. 1
25. 11	molesta 2. 5. 4	3 3. 10. 56	muneris 4. 15. 5
minuta 4. 5. 12	molestior 4. 25. 2	mos 5. 1. 3 5. 7.	munere 2. 6. 16
miraculo 1. 11. 8	molesti 5. 5. 9	13	munera 4. 10. 5
mirans 1. 12. 5	molestis 1. 22. 3	moris 4. 24. 8	murum 4. 23. 15
mirati 4. 17. 10	molestiam 4. 9. 24	morem 2 Prol. 8	mus 4. 1. 4
misceat 4. 16. 10	moliens 4. 8. 7	more 5. 7. 14. 25	murum 4. 22. 3
misceat 1. 2. 2	momentum 3 Pro-	mores 1. 2. 12	mures 4. 6. 1
misceat 1. 28. 10	log. 5	mores domini 1. 15.	mures veloces 4. 1.
miscere 1. 14. 8	monet 4. 15. 7	2	2
misit 2. 3. 2	monet consilio, 1	mores hominum 3	muribus 1. 22. 3
mixtum 4. 17. 24	Prolog. 4	Prol. 50	musā 3 prolog. 7
misenesem 2. 5. 8	monent 1. 19. 2	moribus 3. 8. 16	musarum 3 prol. 16
misera 2. 4. 7	monitus fuit 3. 5. 8	moribus alienum 4.	musca 2. 6. 1 4.
misere sibi 1. 28. 6	monitus præcep-	6. 42	23. 2 4. 23. 3
miserrum 4. 19. 17	3. 8. 1	motu 1. 2. 15	muscipula 4. 1. 8
miseras 1. 6. 8	monitis 2. 6. 14	movet risum 1 Pro-	mustela 1. 22. 1 4.
miseria 3. 20. 3	mons 4. 22. 1	log. 3	1. 1
misericors 4. 18. 3	monte 2. 5. 9	movetque 5. 5. 28	mustelarum 4. 6.
misericordia 4. 25.	monstrabat 5. 9. 3	movit 3 prol. 58	I
21	monstrabo 3. 5. 5	moveor 3. 6. 4	mutant 1. 15. 2
miserrandam 3. 10.	monstraro 2. 6. 9		L mutan-
45			

INDEX

mutandum 3 prol.
15
mutatur 4. 16. 5
mutatus 5. 1. 17
mutire 4. 25. 34
mutam 3. 18. 19
Myronem 5. 1. 7
myrtus 3. 17. 3

N

NActa 2. 4. 2
Nænia 3 pro-
log. 10 | 4
prolog. 3
nam 2. 9. 2 & a-
libi
naris 3. 3. 14
naribus 3. 1. 4 | 4.
17. 7
narratio 1. 12. 2 |
5. 7. 17
narratione 4. 5. 2
narro 3. 12. 8
narrabo 3. 10. 8
narrabit 3. 17. 8
narrandi 2 prol. 15
narrare 1. 6. 2
narrata 4. 24. 31
nascerer 3. 15. 10
natus 1. 1. 11 | 3
prolog. 20 | 3. 8.
6 | 4. 19. 15
natus es 5. 9. 4
natus est 3. 20. 1
nati 1. 27. 2
nasute 4. 6. 1
nata 3. 7. 6
natali 3. 15. 12
natans 1. 4. 2
natio 2. 5. 1
natum 3. 10. 22
nato 3. 10. 45
nati tui 2. 4. 13
natos 1. 24. 4 | 1.
8. 12
natura 1. 3. 14 | 2.
9. 16
natura sinistra 2. 9.
16
naturæ 5. 5. 33
naturæ dedecus 1.
21. 11
naturæ munere 2.
6. 16
naturæ onus 1. 18.
5
naufragi 4. 21. 18

navis 4. 16. 3
navem 4. 21. 9
nauseant 4. 7. 25.
nautas 4. 16. 7
ne 1. 2. 31 & alibi
pluries 15 prol.
20
Neapolim 2. 5. 7
nec 1. 5. 7 & alibi
pluries
necessitas 3. 15. 17
necat 3. 2. 13
neci 4. 1. 5
necuit 4. 18. 4
necare 5. 3. 10
neciar 3. 16. 13
negas 1. 10. 10
negabat 1. 10. 5
negavit 1. 15. 9
negarunt 1. 24. 6
negarat 3. 16. 19
negare 2. 1. 1
negligunt 2. 7. 9
neglecto 4. 4. 20
negligenter 4. 1. 4
negotii 3 prol. 2
nemo 1. 14. 16 &
alibi
nempe 2. 2. 2 | 4.
23. 16
nemoris 1. 30. 8
nemoricultrix 2.
4. 3
nemoris Pelii iugo,
4. 6. 6
nemo opis 2. 8. 2
nescit 2 prol. 13
nescio quid 2. 5. 19
nequicquam 2. 5.
24 | 2. 6. 10
nequitia 2. 6. 3
nequitæ 3. 8. 15
necem 1. 2. 25 | 1.
31. 4 | 1. 8. 2. 6 |
4. 6. 3
necem instantem 1.
22. 1
nece 2. 6. 17.
nece injusta 1. 1.
13
nidum 4. 4. 1. 6
nidoque 1. 28. 4
nihil 3. 10. 28 | 3.
17. 8. & alibi
pluries
nihilmopius 3 prol.
48
niger 3. 15. 10

nigros 2. 2. 10
nil 1. 15. 2 & alibi
Nilo 1. 25. 5
nimiam 1. 12. 6
nimiaque 4. 16. 7
nimia brevitate 3.
10. 60
nisi 1. 11. 14. &
alibi
nifu 1. 24. 7
nites 3. 7. 4
nitetur 4. 25. 17
nixa 4. 8. 11
nitor 1. 13. 6
nitor smaragdi 3.
18. 7
nives 3. 7. 11
nivea 5. 7. 36
niveis 5. 7. 37
nobilis 5. 7. 16
nobilis comædiis 5.
1. 9
nobilis dives 5. 5.
4
nobilem 1. 14. 12
nobili 3. 1. 2
nobiles 4. 21. 4
noceat 5. 1. 8
nocens est 5. 3.
12
nocendum 1. 26. 1
nocivum 1. 29. 3
noctu 2. 4. 18 | 3.
7. 10
noctua 3. 16. 8, 17
nocturæ 3. 16. 3
nocturnus 1. 23. 3
nolo 1. 29. 11 | 3.
7. 27 | 4. 3. 4
noluitis 1. 2. 29
noli 1. 22. 8 | 1. 25.
7 | 7. 3. 4 | 4. 9.
23
noli adfectare 3. 18.
14
nomen 1. 15. 2 | 1.
16. 1
nomen Æsopi 5. 1.
1
nomen amici 3. 9.
1
nomine 1. 14. 3
nomine auctoris, 2
Prol. 7
nomino 5. Prol. 11
nominor 1. 5. 7
non 1 Prolog. 6. &
alibi pluries

non solum 4. 3. 4
nos 1 Prolog. 7
nobis 1. 3. 3 | 1. 30.
2. & alibi
noster 4. 10. 9
nostra 1. 9. 9 | 4. 9.
4 & alibi
nostrum 1. 30. 11
nostrum studium 2.
9. 12
nostræ 4. 25. 8
nostram 2. 4. 10
nostro 1. 8. 11
nostro seculo 5. 1.
4
nostris 1. 3. 13 | 4.
23. 4
nossem 1. 11. 14
nosset 3. 13. 4
notam 1. 3. 11
notas 4. 23. 37
notis 1. 11. 2
notare 3 Prol. 49
notescet 3. 3. 3
notuit 5. 7. 35
notus 3. 10. 58 | 5.
5. 8
nota 1. 9. 5
noto 3 Prol. 63
notis 2. 5. 16
notiis 5. 7. 4
notos 1. 11. 9
novacula 5. 8. 1
novercæ 3. 10. 3
noverat 4. 5. 28
noverit 3. 1. 7.
novies 3 Prol. 19
novitatem 5. 5. 6
novum 4. 17. 35
novo 1. 11. 8 | 5. 1.
5
novi 5. 9. 4
novo 1. 11. 9
novis 4. 6. 5
novis rebus 5 Prol.
log. 13
novissime 1. 24. 9
3. 14. 9 | 4. 10.
20
nox 3. 2. 7 | 3.
19
noctis 2. 8. 10
noxiorum 4. 25. 3
nucibus 3. 14. 2
nudabit 3 Prol. 47
nudatum 5. 3. 1
nudo 5. 8. 2

budos
nulla
15.
nullum
3. 1
nulli
nullo m
5
nullis s
num
numinu
numere
numere
10
numero
nummo
nummis
nunc 1.
libi
nunquam
3. 3
nuper 4.
8. 21
nuptias
nutrit 3.
nutritus

O Can
d
cer
d nata 3.
d quanta
7. 2
d qui 1. r
d si, 4. 5.
d suavis a
1. 5
objectus 5.
objecto 1.
11. 8
obiit 3. 10
obitum 3.
objurgabat
objurgabat
5. 10. 7
oblectent
32
oblitus 1. 2
obnoxia 3
obnoxia 2.
obscena 3.
obscure 3.
obscuro 4.
obregere 5.
obteret 1. 3
obtreter s

VOCABULORUM.

budos 4. 21. 17
 nulla 1. 13. 8 [3.
 15. 14 & alibi
 nullum 4. 19. 11 [1
 3. 16. 9
 nulli 1. 26. 1
 nullo modo 1. 26.
 5
 nullis 5. 5. 14.
 num 1. 15. 7
 numinum 4. 24. 32
 numeret 3 Prol. 56
 numeremus 5. 4.
 10
 numero 4. 24. 16
 nummos 2. 7. 9
 nummis 4. 21. 23
 nunc 1. 6. 7 & a-
 libi
 nunquam 1. 4. 5 [1
 3. 3. 15 & alibi
 nuper 4. 16. 14 [2.
 8. 21
 nuptias 1. 6. 1
 nutrit 3. 15. 7
 nutritus 5. 4. 6

O

O Canis 1. 27. 9
 d me inteli-
 cem, 1. 12. 13
 d nata 3. 17. 11
 d quanta species 1.
 7. 2
 d qui 1. 13. 6
 d si, 4. 5. 30
 d suavis anima 3.
 1. 5
 objectus 5. 10. 4
 objecto 1. 23. 4 [4.
 11. 8
 obiit 3. 10. 3
 obitum 3. 20. 2
 objurgabat 1. 9. 4.
 objurgabat canem,
 5. 10. 7
 oblectent 3. Prol.
 32
 oblitus 1. 27. 7
 obnoxia 3 Prol. 34
 obnoxia 2. 7. 14
 obscena 3. 11. 2
 obsistere 3. 16. 19
 obscuro 4. 2. 3
 obtegere 5. 5. 30
 obteret 1. 30. 10
 obtrechet 5 Prol. 16

obtrectare 2. 9. 10 [1
 5 Prol. 15
 obvius 1. 29. 4 [4.
 21. 25
 occasione 5. 8. 5
 occasione 2. 8. 9
 occidi 2. 8. 26
 occidit 2. 6. 17
 occiso 5. 2. 7
 occubuit 4. 2. 5
 occupat 1. 2. 5
 occupavit 5. 1. 2
 occuparat 2. 9. 5
 occupaveris 5. 8. 3
 occupata 2. 5. 2
 occupato 3. 19.
 12
 occurrit 2. 9. 15 [3.
 7. 3
 oculos 4. 11. 6
 oculos centum 2. 8
 18
 oculis 4. 4. 4
 odi 4. 11. 7
 odio 3. 10. 57
 odiosissima 2. 5. 4
 odorem 3. 1. 3 [4.
 17. 24
 odore 4. 17. 18
 offendimus 3. 10.
 60
 offendunt 5. 5. 4
 offendar 4. 10. 6
 offerre 2. 1. 2
 officinam 4. 7. 3
 officium 1. 29. 6 [1
 3. 7. 8
 officium come 2. 5.
 15
 officii mei 3 Prol. 5
 offuso 2. 4. 11
 olfacit 4. 17. 35
 olim 3. 2. 2. & a-
 libi
 oliva 3. 17. 9
 omina laeva 3. 18.
 12
 omiserim 5. Prol. 5
 ominino 1. 2. 8 [4.
 9. 23
 omne 4. 7. 7
 omaem 2. 9. 14 [4.
 9. 25
 omni 1. 2. 21 [1.
 31. 9
 omni cura 3 Prol. 8
 omni vigilia, 3
 Prolog. 25

omnes 1. 6. 7. &
 alibi
 omnia 4. 17. 22 [4.
 22. 6
 onanium 4. 5. 33
 omnibus 3. 17. 11 [1
 5. 7. 35
 onerant laudibus 5.
 5. 20
 onerant saxi 3. 2.
 4
 onus 1. 2. 8
 onus ignotum 3.
 15. 5
 onus naturæ 1. 18.
 5
 onere degravati 4.
 21. 15
 onere dives 2. 7. 4
 onustus 4. 10. 3
 opera 2. 5. 23 [2.
 5. 24
 opera vocis meæ 1.
 11. 13
 operæ pretium 2.
 5. 6
 operam 5. 7. 5
 oper in perdunt, 1.
 25. 2
 operarios 4. 5. 23
 opes 1. 7. 14 [3
 Prol. 24 [4. 11.
 1
 opes regales 1. 27.
 10
 opibus 4. 21. 13
 op inam prædam,
 2. 6. 8
 opinans 5. 7. 8
 opinione 3. 10. 55
 opinum 1. 9. 6
 oportet 2 Prol. 2 [1
 4. 16. 9
 appetit 3. 16. 2
 oppido 3. 10. 19
 opponat 2. 9. 9
 opportuno 2. 8. 4.
 opprimunt 1. 1. 15
 oppressit 4. 24. 29
 opprimat 2. 4. 10
 opprimere 5. 3. 2
 oppressum 1. 9. 3
 oppressi 5. 1. 5
 oppugnant 2. 6. 3
 opsonia 3. 4. 2
 opsoniorum 4. 19.
 22
 optem 5. 3. 10
 L 2

optimos 3. 4. 7
 optimis rebus 4. 23
 23
 opus 4. 20. 7
 opus infundite 3.
 13. 9
 opus adprobavit 4.
 24. 11
 Operis 5 Prol. 1
 operis residui 4. 25.
 5
 opere 4. 9. 9
 operibus 5. 1. 5
 opus est 4. 23. 31
 oro 4. 19. 5
 oratum 4. 17. 2
 orare 1. 28. 5
 orbam 3. 10. 45
 ordo 5. 7. 30
 ordinem 4. 20. 9
 ordo vulgatus 4. 24.
 31
 orta 4. 3. 3
 ornamenta 4. 5. 36
 ornant se 3. 23. 38
 ornatum 4. 5. 44 [1
 4. 15. 5
 Orpheo 3 Prol. 57
 ore 1. 4. 6 [1. 8. 11
 ore emisit 1. 13.
 10
 os 1 Prol. 3 [1. 8. 4
 ossa 3. 7. 21
 ossa humana 1. 27.
 3
 osculantur 5. 1. 5
 oscula 3. 8. 12 [4.
 23. 22
 oscula matronarum
 4. 23. 27
 ostendit 3. 15. 3 [4.
 10. 18 [5. 6. 4
 ostendamus 1. 9. 2
 ostenderet 5. 5. 6
 ostenderet sese 5. 7.
 19
 ostenderit 5 Prol.
 12
 ostendere 3 Prol. 50
 ostendere vocem 1.
 13. 9
 ostentum 3. 3. 16
 otiosum 3. 7. 14
 otium 5. 1. 7
 otium des corpori
 3 Prol. 13
 otio 2. 5. 2
 ovis 1. 17. 6
 ovis

INDEX

ovis patiens injuriæ

1. 5. 3

ove 1. 17. 2

ovem 1. 16. 3

oves 3. 3. 4

ovisque 3. 15. 3

P

Pactam 3. 8. 17
pacto 2. 6. 6 &
alibi

pactum 1. 8. 10

palam 4. 25. 33

Pallas 3. 16. 13

palladio 4. 6. 9

pallio 5. 5. 18

paludis 1. 30. 9

palude 1. 30. 2

paludibus 1. 11. 10

panis 2. 7. 21

panem 1. 17. 3 &
alibi

Panthera 3. 2. 2

par esse 1. 19. 10

par color 3. 13. 6

par gratia 3. 2. 1

par officium 3. 7. 8

pares 2. 2. 7 | 4.

15. 6

parco sciens 4. 25. 1

pepercerant 3. 2. 10

parcas mihi 1. 22. 2

parcite 2. 8. 8

parce 4. 16. 9

paruit 2. 6. 18

parens 3. Prol. 57 |

4. 5. 20

parentes 3. 16. 17

pareret 4. 22. 3

peperit 5. Prol. 19 |

3. 15. 9. | 4. 22. 3

pepererunt 3. 3. 4

pepererat 2. 4. 2

pariter 5. 2. 13

paret ornatum 4. 5.

44

paret vinum 4. 5.

43

parta 5. Prol. 17

pararet 3. 10. 10

parare 3. 19. 2

paratur 2. 4. 7

paratus 3. 7. 11

parata 2. 4. 15

pars 2. 1. 10

partem 2. 24. 12

partem postulans

2. 1. 4

parte 2. 6. 11

partes 2. Prol. 11 |

3. 18. 10

partes tuæ 4. 25. 24

partibus 1. 2. 4 | 3.

13. 5

partibus factis 1. 5.

6

particulo 5. Prolog.

10 | 5. 5. 5

partiens 3. 8. 13

parturibat 4. 22. 1

parturiens 1. 19. 3

partu 1. 18. 2

parum 4. 6. 3

parum est 2. 8. 22

parva 1. 15. 3

parvum 1. 2. 14

parvæ rei 4. 3. 10

parvo 5. 5. 1

parvas 3. 9. 2

parvulæ 5. 3. 3

pascebat 1. 15. 3

pastum 2. 4. 14

pasci 4. 23. 39

passer 1. 9. 4

passim 5. 1. 3

pastores 3. 2. 13

pastoribus 3. 3. 17 |

14. 5. 40

patefacit 4. 6. 11

patena 1. 26. 4

patet 1. 28. 2

patere 2. 9. 3

pater 1. 1. 12

pater Deorum 1. 2.

15

patris 4. 6. 16

patri 4. 5. 32

paterfamilias 3. 10.

48

patientia 4. 6. 3

patior 3. 7. 11

patitur 4. 25. 2

patiens 1. 5. 3

pati 1. 3. 11 | 1. 26.

12 | 4. 4. 9

patrimonio 4. 19.

23

patriæ 3. Prol. 55

patriam 4. 21. 7

patroni 3. 10. 37

pauci 4. 21. 14

paucos 1. 17. 7

paucas 5. Prolog.

12

paucis 1. 9. 2 | 3. 2.

12 | 5. 4. 12

pavescentes 1. 11. 9

pavidum 1. 2. 15

paulo 5. 7. 4. 12

pavo 3. 18. 1.

pavoni 1. 13. 5 | 1.

3. 8

pavonum 1. 3. 7

pavorem 2. 4. 20

pauper 2. 1. 14

pauperes 1. 15. 2

paupertatem 4. 21.

3

peccat 1. 8. 2 | 5.

3. 12

peccat 3. 10. 52,

53

peccet 3. 13. 8

peccinem 5. 6. 1

peccus 3. 10. 27 | 4.

9. 3

pectore 3. Prol. 9

pecunia 2. 7. 2

pecuniam 4. 5. 17,

48

pecus 3. 2. 13

pecore 4. 5. 45

pecora 3. 3. 4 | 4.

5. 23. 40

pedes 1. 9. 5

pedissequos 4. 5. 38

pegma 5. 7. 7

Pelagi 4. 21. 7

Pelii 4. 6. 6

Pelie 4. 6. 12

Peliadum 4. 6. 16

pellem 1. 24. 4

pelle 4. 1. 7

Pelusio 2. 5. 12

penderet 1. 27. 6

pendens 5. 8. 1

pendere 3. 4. 1

penitus 3. Prol. 21

Pennæ 1. 31. 4

pennarum 1. 13. 6

pennas 1. 3. 5, 8

penula 5. 2. 8

per artus fratris 4.

6. 15

per auras 2. 6. 7

per campum 1. 12.

8

per flumen 1. 4. 2

per forum 3. 19. 6

per fabellas 2. Pro-

log. 2

per quem 4. 10. 10

per te 2. 1. 5

peras 4. 9. 1

perages 4. 25. 13

peractis mensibus

1. 18. 2

perdunt 1. 25. 2

perdidisse 1. 10. 9

perdere 5. 7. 9

perdomuit 4. 9. 19

perductus 3. Prolog.

28

peregrinam 1. 26.

11

perco 3. 7. 6

perferri 1. 4. 4

perit 1. 24. 1 | 4. 2

6

perit opera 2. 5. 23

perit 4. 21. 27

periere 1. 20. 6

pereat 3. Prolog. 5

perierant 4. 21. 15

perierint 5. 4. 10

perituræ 3. 2. 5

perfecit 4. 20. 8

periclitatur 4. 5. 11

periculum 3. 3. 8 |

4. 8. 1 | 1. 29. 31

4. 25. 34

periculo 2. 4. 13 |

2. 7. 14 | 2. 8. 19 |

4. 16. 8

periculo mortis 1.

28. 11

periculosum est 3.

10. 1

periculosum lucrum

5. 4. 8

periculosam 1. 8. 9

peritus 3. 3. 1

peritis 1. 23. 2

perjurio 4. 19. 24

perleges 5. Prolog.

14

perlustro 4. 21. 6

permotus 1. 6. 5

perniciæ 1. 30. 39 |

2. 4. 6

perniciem 1. 20. 2

pernicitas 1. 9. 4

perorassent 1. 10. 7

perpallo 3. 7. 2

perpeti 4. 5. 41

perpalutasset 4. 11. 4

perscrutatus 3. 10.

47

persequitur 3. 20. 3

persecuta 1. 28. 5

persolvit 3. 5. 1

per-

personam

perites 3

persuasus

persuasa

perlineat

perlineat

perlineat

3. 3. 7

pertraxit

35

perturba

perturba

pervellit

pervenit

4. 19.

pedem 2.

28

pede 1. 3

4. 18 |

pedes 1.

9. 5

peffimos

peto 3

4. 25.

petis 1.

petit 2.

petit 6.

petunt 1.

petebat

petit 4

petivit 2

petierunt

4. 21.

petiere 3

peteret

petierant

petierint

2. 19

VOCABULORUM.

- personam 1. 7. 1
 perites 3 Prol. 14
 persuasus 3. 5. 8
 persuasa est 1. 8. 7
 pertinet 1. 30. 11
 pertineat 3. 1. 7
 pertinere 1. 14. 17
 3. 3. 7
 pertraxerunt 3. 10.
 35
 perturbatus 4. 4. 27
 perturbatis 2. 4. 11
 pervellit 5. 5. 32
 pervenit 2. 9. 12
 4. 19. 3
 pedem 2. 1. 8
 4. 4. 28
 fede 1. 30. 10
 4. 18
 4. 17. 6
 pedes 1. 14. 16
 1. 9. 5
 pessimos 3. 4. 6
 peto 3 Prol. 63
 4. 25. 8
 petis 1. 10. 9
 petit 2. 8. 3
 4. 24. 6
 petunt 1. 11. 9
 petebat 1. 4. 7
 petiit 4. 3. 4
 petivit 2. 1. 12
 petierunt 2. 1. 11
 4. 21. 18
 petiere 3. 10. 39
 peteret 1. 17. 2
 petierant 1. 20. 6
 petierint 2. 1. 2
 3. 2. 19
 petens 3. 10. 21
 petens Neapolim 2.
 5. 7
 petivit 2. 1. 12
 petulans 3. 5. 2
 petulans jurgium 3.
 11. 2
 petulans turba 1.
 2. 20
 Phæbo 3. 17. 3
 Phædri 2 Prol. 1
 Phalereus 5. 1. 1
 Philete 4. 10. 10
 Phryx 3 Prol. 52
 Pierio 3. Prol. 17
 petas 4. 10. 10
 pignore 4. 20. 5
 5. 5. 37
 pili 5. 6. 2
 pictis 3. 18. 8
 pingi 2. 2. 8.
 pingitur 4. 5. 2
 pinus 3. 17. 4
 4. 6. 7
 Pisistratus 1. 2. 5
 placet, ibid.
 placet satis 4. 19.
 13
 placuit 3. 17. 3
 placidu 2. 1. 9
 placido 2. 7. 6
 placo 4. 6. 4
 plagæ 4. 1. 11
 plagæ 4. 1. 6
 plane 3. 7. 26
 3. 13. 7
 plano 2. 4. 10
 plaudit 5. 7. 33
 plausum 5 Prol. 20
 plausu 5. 5. 21
 plausus 5. 5. 28
 5. 7. 28
 plebes 4. 2. 12
 plebeio 4. 25. 34
 plecteret 5. 9. 1
 plectimur 1. 31. 13
 plenam 4. 5. 35
 1. 26. 8
 plerumque 1. 26. 8
 3. 16. 2
 plumis 5. 18. 8
 plurimum 2. 8. 28
 pius 3. 5. 4
 4. 4. 1
 1. 5. 8
 plus temporis 4.
 25. 12
 plus valeo 1. 5. 9
 plures 2. 3. 7
 2. 9. 9
 4. 19. 2
 4. 21. 15
 15 Prol. 12
 plura 3 Prol. 39
 3. 10. 14
 pluribus 2. 3. 4
 3. 10. 59
 pluris 4. 23. 3
 Pluto 4. 11. 5
 poculis 4. 24. 20
 pœnæ 4. 10. 8
 pœnam 4. 17. 26
 3. 10. 32
 pœna dignum 3. 3.
 13
 pœnæ 4. 17. 28
 pœnas dat 1. 13. 2
 pœnas luat 3. 10.
 44
 pœnas luere 1. 17. 1
 pœnas oppetit 3.
 16. 2
 pœnas penderet 1.
 27. 6
 pœnas persolvit 3.
 5. 10
 pœnitendum 5. 5. 3
 pœnitentia 1. 13.
 2
 Poetæ 5. 5. 9
 4. 24. 8
 polivi 1 Prolog. 2
 politam 4. 5. 36
 pollicitus 4. 5. 26
 polui 3. 10. 17
 ponderet 3. 10. 55
 pondere 2. 6. 10
 ponis 3. 9. 5
 poni 4. 5. 3
 ponri 4. 6. 10
 poposcit 1. 4. 7
 populus 3. 14. 7
 4. 5. 30
 5. 5. 34
 5. 7. 34
 populum 4. 5. 10
 populus celsa 3. 17.
 4
 porcelli 5. 5. 17
 porcellum 5. 5. 31
 5. 5. 36
 porcellos 2. 4. 15
 porrigunt 4. 21. 25
 porro 3 Prolog. 38
 3. 15. 11
 portis 4. 5. 7
 porta 3. 15. 9
 portem 1. 15. 10
 posceret 4. 24. 12
 posita 2. 5. 9
 positæ 3. 14. 8
 posito 1. 14. 9
 1. 2. 19
 posse 1. 18. 6
 3. 11
 posset 1. 19. 7
 & alibi
 possent 1. 15. 6
 1. 20. 4
 possideat 3. 10. 37
 possideant 4. 5. 10
 4. 5. 15
 possidebit 4. 5. 27
 possis 3. 5. 5
 5. 2. 14
 possint 4. 17. 31
 possit 3. 13. 14.
 & alibi
 possum 1. 1. 7
 possunt 3. 9. 17
 14. 2. 5
 possumus 4. 9. 4
 post mortem 3. 20.
 10
 post obitum 3. 20.
 2
 post paucos dies 1.
 17. 7
 post tempus 4. 18.
 1
 post tergum 4. 9. 2
 posteri 3 Prol. 32
 posterus 4. 17. 34
 posteris 4. 4. 2
 postquam 1. 2. 11.
 & alibi
 poltridie 3. 2. 8
 5. 24
 postulas 1. 8. 12
 postularunt 3. 10.
 34
 postulans 2. 1. 2
 posuit 1. 26. 8
 1. 28. 4
 3. 14. 5
 posuerat 2. 4. 3
 posuere 2. 9. 1
 posuisse 1. 26. 5
 potare 3. 16. 13
 potens 3. 5. 6
 potentem 1. 24. 1
 potente 1. 5. 1
 potentes 1. 30. 1
 poterit 4. 4. 39
 potes 3. 7. 8
 3. 12. 7
 14. 23. 3
 potest 1. 27. 1
 2. 4. 26
 potestas 3. 15. 14
 pot or 3. 12. 6
 3. 15. 9, 15
 potius 1. 3. 2
 4. 3. 13
 potrici 4. 4. 25
 potueris 1. 19. 10
 potuerit 1. 26. 6
 potuissent 4. 4. 32
 potuit 3. 3. 15
 4. 2. 3
 4. 4. 19
 præbuerunt 2. 4. 24
 præcepto 3. 8. 1
 præ-

INDEX

- Præcludit 1. 2. 26
 Præcludere 1. 23. 5
 Præcurrat 2. 3. 18
 Prædam 1. 5. 11 | 2.
 6. 8. | 2. 8. 27 | 5.
 6. 4 | 5. 10. 6
 Prædator 2. 1. 2
 Prædones 4. 21. 16
 Præfulget 3. 18. 7
 Prægusto 4. 23. 4
 Prælio 4. 5. 5
 Præluceat 4. 10. 9
 Præmetuens 1. 16. 4
 Præmium 1. 8. 10 |
 2. 3. 6 | 3. 5. 7 |
 4. 17. 33 | 4. 19.
 9 | 4. 25. 8
 Præmio 1. 14. 9 | 5.
 5. 5 | 5. 14. 9
 Præponens 3 Pro-
 log. 27
 Præsentiam 5. 24.
 32
 Præsentibus 5. 1. 8
 Præsepe 2. 8. 22
 Præsepia 5. 9. 2
 Præsidio 4. 5. 12
 Præstat 3. 15. 16
 Præstem 1. 31. 9
 Præstet 3 Prolog.
 15
 Præstet eint 2. 8. 16
 Præstare 3. 7. 8
 Præstatur 3. 4. 4
 Præter 1. 15. 2
 Præterissem 3. 13.
 16
 Prævalet 1. 13. 14
 Prato 1. 24. 2
 Prava 1. 25. 1
 Prave 3. 10. 6
 Praxitelem 5. 1. 6
 Prece 3. 16. 7
 Preces 1. 19. 6
 Precibus 5. 7. 18 |
 4. 3. 7
 Premit 4. 5. 10
 Pre nere 1. 11. 12
 Premitur 4. 25. 32
 Prentia 1. 22. 1
 Pretium 1. 8. 1 | 5.
 1. 5 | 5. 5. 45
 Pretium est operæ
 2. 5. 6
 Pretii 3. 12. 4
 Pretio 1. 8. 6 | 4. 4.
 47. & alibi
 Pretia 4. 19. 12
 Pretiosas 4. 21. 11
 Primus 2. 9. 5
 Prima 3. 6. 5 | 4. 6.
 10 | 4 Prolog. 6
 Primum 4. 19. 6 |
 4. 25. 2
 Primam 1. 5. 7
 Primo 3. 10. 3 | 4.
 10. 16
 Primum 3. 3. 3
 Princeps 5. 7. 17 |
 5. 7. 41
 Princeps tibicen 5.
 7. 4
 Principes 5. 7. 27 |
 5. 1. 13
 Principum 4. 5. 11
 Principatu 1. 30. 5
 Prior 1. 26. 4 | 4.
 23. 2 | 5. 5. 27
 Prior ales 1. 13. 8
 Priore 5. 5. 31
 Priores 4. 19. 16
 Prius 1. 3. 12 | 3. 10.
 5 | 4. 25. 24
 Pristinum 1. 2. 3
 Pristinam 1. 21. 1
 Pristina 4. 12. 6
 Privata 1. 22. 11
 Privatam 3. 10. 45
 Privus 5 Prolog. 8
 Pro judicio 5. 5. 2
 Pro quo 1. 8. 10
 Pro re domini 1.
 23. 6
 Pro salute 5. 4. 2
 Pro thesauro 5. 6. 6
 Pro vita 3. 2. 16
 Probaus 5. 5. 37
 Probatur 1. 13. 13
 Probandi 4. 12. 2
 Procax 1. 2. 2
 Procedunt 3. 7. 15
 Proclivis 4. 25. 21
 Procul 4. 1. 9
 Proculcaras 1. 30.
 10
 Procurare 3. 3. 16
 Prodesse 3. 12. 7 |
 4. 18. 6
 Prodit 4. 6. 5 | 5.
 5. 27
 Prodit foras 2. 4.
 22
 Prodidit 1. 3. 3 | 4.
 17. 18
 Proditurum 5. 7.
 22
 Profuerint 1. 12.
 14
 Progeniem 2. 4. 10
 Progredi 3. 6. 2
 Profectio 3. 19. 11 |
 4. 24. 21
 Profert 5. 5. 36
 Prolatum 5. 5. 10
 Profecti 4. 17. 6
 Professus est 5. 5.
 23
 Professæ 4. 6. 8
 Professum 3 Prolog.
 52
 Profugerit 1. 30. 8
 Prolapsum 3. 15. 6
 Prolem 2. 4. 19
 Proloquar 3. 7. 1
 Promisit 4. 24. 19
 Promitte 4. 24. 13
 Promissa 2. 6. 11
 Promorat 4. 24.
 23
 Prope 4. 21. 17
 Propulsi 4. 17. 12
 Prope: at 3. 2. 11
 Propior 4. 25. 10
 Propior est, ibid.
 Proposuit 3. 13. 3 |
 4. 25. 29
 Proposito 5. 5. 5
 Propositum 1. 5. 2 |
 2 Prolog. 6 | 3 Pro.
 16
 Propositi 4. 20. 9
 Proprium 1. 4. 1
 Proprium genus 1.
 3. 10
 Proprios 3 Prolog.
 36
 Propriis 3. 18. 3 |
 4. 9. 2
 Propriis viribus 3
 Prolog. 36
 Propter illos 1. 1.
 14
 Propter fructum 3.
 17. 9
 Propter virtutem 4.
 11. 3
 Propter volans 2.
 6. 7
 Propterea 3. 10.
 59
 Proptus 2. 1. 11 | 5
 4. 5
 Prosequuntur 5. 5.
 21
 Proseautus 3. 5. 4
 Prospectat 2. 5. 10
 Prospicit 2. 4. 20 |
 2. 5. 10
 Prostrernit se 5. 7.
 38
 Prosit 3. 17. 13
 Protinus 4. 18. 4
 Protrusus 5. 7. 44
 Provocat 4. 24. 25
 Provocat 3. 2. 12
 Proximum 3. 10. 42
 Proximam 2. 8. 3
 Proximam culpæ 1.
 10. 5
 Proximi 5. 1. 16
 Prudenti 1 Prolog.
 4
 Prudentia 1. 14. 11
 Pudeat 2. 9. 19
 Pudor 2. 1. 12
 Puella 2. 2. 9
 Puer 4. 25. 34
 Puero 3. 10. 13
 Puerorum 3. 14. 1
 Pueriliter 3. 8. 5
 Pugna 5. 10. 4
 Pugnam 1. 3. 2
 Pulchra juvenis 2.
 2. 4
 Pulchra facie 3. 8. 3
 Pulchre 1. 10. 10 |
 4. 19. 6 | 4. 20.
 2
 Pulcherrime 3. 13.
 4
 Pullus 3. 12. 1
 Pullis 1. 28. 4
 Pulmentarium 3. 7.
 23
 Pulpito 5. 7. 37
 Pulverem 2. 5. 17
 Pulvere 4. 24. 22
 Pulsus 1. 30. 8
 Puniri 4. 10. 19
 Punitorum 5. 4.
 11
 Punctum 5. 3. 3
 Puram 3. 10. 10
 Purgio 1. 22. 3
 Putas 1. 15. 8
 Putat 5. 7. 29
 Putatis 1. 14. 14
 Putabit 3. 20. 10
 Putavit 2. 5. 19
 Putabit 4. 20. 3
 Putes 3. 10. 52
 Putet 5. 9. 5
 Putaret 2.
 putans 1.
 1. 4
 putans est
 4
 putavit 2
 putentur
 puteum 4
 puteo 4.
 pyctæ 4.

QUAE & a
 qua visum
 20
 quadrante
 23
 quero 3.
 quero vir
 3 11
 querit
 25. 6 |
 25 | 4.
 querit est
 2
 querunt
 quæsiuit
 3. 4. 3
 querens
 18. 3
 querere
 16. 4
 queritur
 quæso 1.
 alibi
 quæstioni
 quæstus 3
 quæstus
 21. 6
 quæstus f
 14. 18
 qualis 1.
 quale 3. 4
 qualem 3.
 quales 5.
 quam 1. 1
 alibi pl
 quamlibe
 quamvis
 & alibi
 quandoqu
 10. 52.
 quantus 4
 quanta 1.
 30. 3

VOCABULORUM.

putaret 2. 2. 7
putans 1. 4. 4 | 4.
1. 4
putans escam 4. 1.
4
putavit 2. 5. 20
putentur 4. 6. 26
pureum 4. 8. 3
puteo 4. 8. 11
pyctæ 4. 24. 5

Q

QUA 1. 12. 20,
& alibi
qua res 4. 7. 4
qua visum est 3. 7.
20
quadrantes 4. 19.
23
quæro 3. 19. 9
quæro vindictam 4.
3 11
quærit 1. 6. 5 | 1.
25. 6 | 3 Prolog.
25 | 4. 8. 2
quærit escam 3. 12.
2
quærunt 3. 10. 24
quæsiuit 1. 24. 7 |
3. 4. 3 | 4. 11. 6
quærens ignem 3.
18. 3
quærere victum 3.
16. 4
quæritur 2 Prolog.
2
quæso 1. 4. 7, &
alibi
quæstionis 3. 14. 8
quæstus 3. 20. 4
quæstus genere 4.
21. 6
quæstus stultitiæ 1.
14. 18
qualis 1. 11. 13
quale 3. 4. 4
qualem 3. 1. 5
quales 5. 5. 38
quam 1. Prolog. 1 &
alibi pluries
quamlibet 1. 25. 6
quamvis 1. 28. 1
& alibi
quando 3. 4. 6
quandoquidem 3.
10. 52.
quantus 4. 24. 2
quanta 1. 7. 2 | 1.
30. 3

quanta res 3. 12. 3
quantæ 1. 14. 14
quantam 4 Prolog.
4
quantis 5. 2. 15
quantò 5. 5. 9
quantò facilius 3.
7. 13
quantò iustius 4.
25. 23
quantum 1. 13. 13 |
2. 4. 25 | 1. 13. 7 |
2. 8. 24 | 1. 12. 15 |
4. 24. 1
quapropter 3. 6. 8 |
3. 13. 15
quare 1. 3. 7 | 3.
17. 5 | 5 Prolog. |
5. 5. 4
quartum 5 Prolog.
14
quartam 1. 5. 10
quas 1. 19. 2, &
alibi
quasi 3. 2. 8 | 5
Prolog. 12
quassat 4. 17. 22
queis 5. 1. 11
quem 1. 4. 6. &
alibi
quendam 2. 2. 3
Quercus 3. 17. 2
Quercum 3. 4. 9
Quercu 3. 13. 1
Quercu sulmi 2.
4. 1
querela 5. 6. 7
querela 1. 9. 10
querelæ 1. 6. 6
querelam 2. 9. 14 |
3. 18. 15
quereris 1. 1. 7
quereretur 4. 16. 1
queri 1. 2. 8 | 4.
16. 9
questuque 1. 9. 7
qui 1. 1. 15, & alibi
quampluries
qui possum 1. 1. 7
quis 1 Prolog. 5 & alibi
quæ 1. 3. 5 & alibi
quampluries
quod 1. Prolog. 3, &
alibi pluries
quodve 4. 19. 9
quid 3 Prolog. 24. &
alibi
quo 1. 3. 11, &
alibi

qua 1. 12. 10, &
alibi
qui sint 4. 25. 32
quorum 1. 14. 18
& alibi
quos 1. 3. 12, &
alibi
quibus 1. 7. 3 | 5.
7. 6
quis 1 Prolog. 5, &
alibi
quia 1. 2. 7
quicquam 1. 8. 14 |
3. 12. 7 | 4. 19.
13
quidquid 2. 6. 3 | 4.
20. 3 | 2. 1. 2
quicumque 1. 10. 1 |
1. 21. 1 | 2 Pro-
log. 5
quodcumque 3 Prolog.
27
quemcumque 4. 5.
10
quacumque 4. 5. 46
quidam 1. 3. 12, &
alibi
quædam 1. 6. 6, &
alibi
quodam 1. 24. 2, &
alibi
quoddam 3. 10. 60
quidem 2. 8. 17 | 4.
12. 2
quidnam 1. 6. 9, &
alibi
quiescam 3. 7. 19
quieto 2. 7. 6
quietis 2. 8. 15
quinetiam 5. 1. 7
quippe 1. 23. 7 | 3.
2. 5
quidnam 3. 4. 3
quam 4. 5. 17
quinam 5. 1. 15
quisque 1. 26. 12,
& alibi
quovis pignore 4.
20. 5
quævis 5. 3. 13
quò 4. 19. 16, &
alibi
quò mi 3. 18. 9
quò pertineat 3. 1.
7
quò venis 4. 23.
30
quod 4. 5. 33 | 5.
2. 16

quod si 2. 9. 8 | 3.
Prolog. 41 | 3. 10.
47
quondam 1. 6. 3 | 1.
28. 3 | 4. 25. 33
quoniam 1. 2. 7 &
alibi
quotidie 2. 4. 8 &
alibi
quoque 1. 2. 30 &
alibi
quot 4. 10. 40

R

RAdicibus 3. 10.
49
ramo 3. 16. 5
ramis 2. 4. 21
ramosa 1. 12. 5
rana 1. 24. 2 | 1.
30. 2
ranæ 1. 1. 10 | 1. 6.
4
rapit 1. 9. 6
rapiunt 4. 21. 16
rapuit 3. 6. 8
rapuit 1. 13. 11
rapuitis 4. 21. 27
rapuere 5. 4. 9
rapiet ad se 3 Pro-
log. 46
rapere 1. 16. 5
raptor 5. 7. 7
rapiantur 1. 25. 3
raptum 1. 13. 3
rapinam 2. 4. 22
raptor 1. 31. 5
rara 3. 9. 1
rara mens 4 Prolog. 6
ratio 5 Prolog. 9
ratem 4. 6. 9
recidat 3. 18. 15
recipit 4. 23. 35
recipit ad se 4. 21.
23
reciperet 1. 18. 4
recipior 3 Prolog.
23
receptus celo 4.
11. 3
recepti 4. 5. 3
reclamant 4. 17.
25
recolit 1. 18. 1
recta 3. 10. 21
recta per forum 3.
19. 6
recte 4. 12. 1

recu-

INDEX

recubuit 4. 24. 19
 reculant 3. 2. 18 |
 3. 13. 12
 recusassent 3. 13.
 17
 reddebat 4. 12. 8
 reddidi 5. 1. 2
 reddent 4. 24. 13
 reddas 3 Prolog.
 12
 reddas iudicium 3
 Prolog. 64
 reddas præmium 4.
 25. 8
 redeo 5. 3. 6
 redit 2. 8. 17
 redeunt 2. 8. 12
 rediit 4. 3. 5 | 5.
 24. 19
 redeat tibi 3. 14.
 13
 redisses 3. 12. 5
 redire 1. 3. 10 | 3.
 19. 7
 reducit 5. 7. 18
 refelli 4. 20. 6
 refert 1. 15. 9
 referens 4. 24. 10
 refertur 5. 7. 11
 referri 3. 2. 1
 refecit 3. 2. 9
 refecta est 4. 18.
 4
 regales 1. 27. 10
 regiam 4. 17. 11
 regnare 3. 7. 27
 regnum 1. 31. 11
 regno 1. 30. 8
 Rege 1. 2. 18
 Regem 1. 2. 11. | 1
 2. 22
 Reges 3 Prolog.
 28
 Regis 4. 17. 27
 regebat 2. 2. 4
 Regna 4. 6. 13
 reject 2. 1. 4
 rejecta 5. 2. 8
 relaxes 3 Prolog.
 13
 religio 3. 13. 8 | 4.
 25. 26
 religio sancta 4. 10.
 4
 religioni 1. 27. 25
 relinquunt 4. 21.
 17
 reliquit 4. 4. 3
 reliquerat 3 Prolog.
 29

reliquam 4. 24.
 12
 reliquas 3. 4. 2
 reliquis 1. 31. 13
 reliquæ 3. 1. 6 | 4.
 25. 15
 reliquias 5. 4. 3
 reliquis 1. 22. 6
 remediis 3 Prolog.
 44
 remedium 2. 3. 3
 rependet 3 Prolog.
 12
 repente 1. 23. 1 | 2.
 2. 8. & alibi
 repente liberalis 1.
 23. 1
 reperit 3. 10. 43 |
 3. 12. 2 | 4. 5. 5 | 1
 4. 10. 15
 reperi servitutum
 4. 3. 11
 repperit 1 prolog. 1
 reperies 5. 4. 11
 reperies utilitatem
 4 prol. 4
 reperire 4. 8. 2
 repertum 5. 5. 20
 reperti sunt 4. 24.
 30
 reperunt 5. 1. 8
 repeti 5. 7. 31
 replent 4. 17. 18
 replevit 2. 4. 19
 repletam 4. 11. 2
 reposcenti 1. 19. 5
 repræsentavit 3. 10.
 32
 reprehendere 5. 7.
 4
 repressit 1. 29. 10
 repudiat 1. 29. 5
 repellam 1. 3. 16
 repulsus 1. 1. 9 | 1.
 3. 11
 reputavi 5. 4. 8
 requiris 4. 25. 32.
 requirit 1. 31. 2
 requiram 1. 16. 7
 res 1. 27. 1 | 3. 12.
 3 | 3. 13. 7 | 4. 4.
 11 | 4. 10. 14 | 15.
 7. 35
 res cibi 4. 7. 4.
 rei 3. 10. 2 | 4. 10.
 21
 rei domesticæ 3.
 Prolog. 11
 reinarratæ 4. 24.
 31

rei parvæ 4. 3. 10
 rem 1. 16. 2
 rem feminarum 3.
 8. 11
 rem gravem 3 Pro-
 log. 51
 remque intelligit 2
 5. 18
 re 1. 13. 13 | 1. 23.
 6 | 2 Prolog. 7
 rerum 4. 5. 49 | 14.
 25. 3 | 5. 8. 5
 rerum varietas 5.
 5. 2
 res 4. 21. 11
 rebus 4. 23. 23 | 5.
 5. 3
 rebus nobis 5 Prolog.
 13
 rebus suis 3. 8. 28
 resides 3. 1. 7
 residens 1. 13. 4
 residui 4. 2. 5
 resonabat 4. 24. 21
 respectu 5. 4. 7
 respiciens 3. 10.
 28
 respondent 4. 27.
 8
 respondit 1. 1. 11 |
 1. 22. 4 | 5. 3. 6 |
 2. 8. 17 | 3. 3. 7 |
 4. 6. 4 | 4. 18.
 6
 responderunt 5. 1.
 16
 respondeas 4. 19. 8.
 responso 4. 20. 6
 restitit 1. 12. 3 | 13.
 14. 2
 restiterunt 3. 7. 4.
 restituo 3. 13. 15
 retorridus 4. 1. 7
 retensum 3. 14. 5
 retentis 1. 12. 10
 retro 2. 1. 6
 retudi 4. 23. 36
 retuli 4. 24. 4
 retulit 1. 1. 9 | 2. 1.
 6
 retulit ad animum,
 3. 9. 10
 retulit 2. 1. 8
 revertor 3. 2. 21
 revertier 4. 17. 14
 revocasset 1. 26. 7
 reus 4. 25. 22
 reum 5. 7. 17
 rex 1. 14. 6. 13
 rist 1. 1. 13

ridicule 3. 4. 5
 rigentem 4. 18. 2
 risum 1. 29. 1
 risum movet 1 Pro-
 log. 3
 risu 5. 7. 31
 rivum 1. 1. 1.
 rogant 3. 2. 16
 rogabat 1. 16. 3
 rogavit 4. 8. 6
 rogaret 4. 18. 5
 rogasset 1. 19. 3
 rogantes 1. 1. 22 |
 4. 17. 20 | 4. 21.
 25
 rogare 5. 7. 34
 rogatus 4. 5. 35
 rogata est 3. 16. 6
 rogati 3. 20. 8
 Roma 5. 7. 27
 Romæ 2. 5. 1
 Romanque 3. 10.
 35
 rostrum 1. 26. 8
 rostris 1. 3. 9
 rudis 2. 2. 3
 rugosam 1. 24. 4
 ruina 4. 24. 29
 ruinam 2. 4. 21
 ruit 2. 6. 3 | 3. 10.
 4
 ruunt 5. 1. 3
 rumor 4. 5. 13 | 4.
 17. 16 | 5. 5. 11 |
 5. 7. 20
 roluri 1. 22. 7
 rumpes 3. 14. 10
 rupto 1. 24. 10.
 rupti 1. 20. 5
 rursus 1. 24. 6, &
 alibi
 rusticus 5. 5. 22. 29
 rustica 4. 22. 24
 rusticæ 4. 5. 37
 rusticum 5. 5. 35
 rusticam 4. 5. 5
 rustice 3. 3. 16
 rustici 2. 8. 12
 rusticum 4. 5. 24

S

S Accos 2. 7. 3
 sacrilegio 4. 10.
 3
 sacrum 4. 10. 13
 secutis 4. 1. 7
 sipe 1. 12. 2, &
 alibi
 savit 3. 2. 14.
 savum

VOCABULORUM.

- fœvum 4. 6. 14
 fœvis 1. 12. 11 | 4.
 16. 3 | 1. 31. 12
 fale 5. 5. 8
 falsiens 4. 2. 2
 saltantis 5. 7. 15
 saltem 5. 2. 11
 saltu 3. 2. 10
 saltibus 1. 5. 4
 salve 1. 29. 5
 salutantes 3. 7. 3
 salute 5. 4. 2
 salvum 2. 8. 17
 salvo 5. 7. 27
 sancta 3 Prol. 19
 sancta religio 4. 10.
 4
 sancto 5. 4. 1
 sanctæ 1. 27. 6
 sanctamque 3. 10.
 30
 sancta 4. 12. 8
 sanctissime, 5. 5.
 43
 sane 3. 15. 12. &
 alibi
 sanguinis 1. 28. 10
 sanguinem 5. 3. 9
 sanguine 1. 29. 11
 sanitas 4. 25. 26
 sanitatem 5. 7. 12
 sapiens 3. 14. 6 | 3.
 17. 11
 sapientia 1. 13. 14
 saperet 3. 4. 3
 sapere 4. 6. 26
 sapor 3. 4. 4
 sapore 3. 13. 10
 sarcinam 3. 15. 6
 sarcinas 3. 20. 5
 sarcinis 2. 7. 3
 satiatur 1. 26. 9
 satiari 4. 8. 9
 satiari cibo 3. 7. 14
 satis 2. 6. 1 | 4. 23.
 21
 satisfecisset 5. 10. 2
 sator 3. 17. 10
 saxo 3. 2. 17
 saxa 3 Prolog. 59
 saxis 3. 2. 4
 scandit 2. 4. 6
 scelette 4. 10. 7
 sceletta 2. 4. 5
 scelere 3. 10. 50
 scelera 4. 10. 13
 scena 5. 5. 13 | 5. 7.
 5
 schola 3 Prolog. 21
 schicet 5. 5. 30
 scio 3. 6. 9 | 5. 3. 7
 scivit 3. 15. 10
 scierunt 4. 24. 32
 scito 5. 1. 3
 scirem 1. 25. 8.
 scirent 2. 9. 3
 scisset 3. 15. 11
 scierint 2. 3. 6
 sciens 4. 25. 1
 scopulum 2. 6. 11
 scribam 4. 25. 1
 scripsit 4. 21. 2
 scriberet 4. 24. 5
 scripserim 5. 10. 10
 scribendi 5 Prolog.
 9
 scriptum est 4. 22. 3
 scriptor 5. 1. 26
 scripta 1. 1. 14 | 4.
 6. 1
 scrutatur 2. 8. 24
 scrutantur 4. 17. 7
 scurra 5. 5. 8 | 5. 5.
 27
 scurram 5. 5. 24
 scyphum 1. 14. 7
 scythia 3 Prol. 53
 se 1. 3. 6 & alibi
 sese 1. 24. 10 &
 alibi
 secretum 3. 10. 11 |
 4. 24. 6 | 4. 4. 6
 secreta 1. 30. 9
 seculo 5. 1. 4
 secunda re 5. 2. 18
 secundum 4. 10. 18
 secundam 1. 5. 8
 secundis 4. 16. 6
 secundo 4. 10. 23
 secutus 3. 10. 59
 securis 4. 1. 7
 securus 1. 9. 9
 securum 3. 20. 10
 securi 3. 2. 7
 sed 1. 20. 2. & alibi
 pluries
 sedeo 4. 23. 6
 sedent 5. 5. 26
 sedit 1. 10. 6 | 3. 6.
 1
 sedens 3. 6. 5
 sedans 2. 5. 18
 sedare 4. 3. 1
 sede 1. 6. 8
 sedibus 1. 3. 13
 seductus 3. 10. 11
 sedula 4. 4. 13
 segnis 5. 8. 6
 segregatas 3. 15. 3
 Sejano 3 Prol. 42
 selia 3. 6. 5
 semel 1. 10. 10
 semianimus 1. 9. 8
 semita 3 Prol. 39
 semper 1. 13. 14. &
 alibi
 senariis 1 Prol. 2
 senex 1. 15. 4. 9 |
 3. 3. 14 | 3. 14. 4 |
 4. 4. 7
 senex latrans 5. 10. 7
 senis 2 Prol. 8
 seni 3. 19. 11
 senecta 4. 1. 1
 senio 4. 25. 16
 sensim 4. 16. 9
 sensus 2 Prol. 10
 sensus testamenti 4.
 4. 19 | 4. 4. 30
 sensum 1. 7. 4
 sensibus 2. 4. 11
 sententia 3. 10. 6
 sententiam 4. 25. 34
 sententiam duxisse,
 1. 10. 8
 sententiam sustulit
 3. 13. 13
 sententiis 3. 3. 12
 sentit 2. 8. 14 | 2. 9.
 13 | 3. 10. 27
 sentiebat 3. 10. 15
 sentit 3. 14. 3 | 3.
 19. 11
 sentiam 4. 24. 14
 sentiat 3 Prol. 3 | 4.
 7. 2 | 5. 2. 9
 sentiret 1. 3. 16
 senserat 3. 10. 31
 separata 1. 30. 7
 seponit 4. 4. 21
 sequitur 2. 7. 6
 sequetur 1. 5. 9
 sequerentur 4. 5. 6
 sequentes 5. 1. 16
 ferà 1. 23. 2
 serenam 4. 16. 5
 sermone 4. 21. 22
 servit 1. 22. 11
 serviam 1. 15. 10
 servabo 2 Prol. 8
 servet 2 Prol. 6
 servans 3. 10. 23
 servumque 2. 9. 2
 servulo 1. 24. 24
 servitus 3 Prol. 35
 servitutem 1. 2. 6
 servitutem reperi
 4. 3. 11
 sestertia 4. 4. 12
 setolæ 2. 4. 12
 severitatem 4. 6. 4
 sex 1. 1. 10
 sexcenties 4. 25. 20
 si 1 Prol. 5 & alibi
 sic 1. 5. 6. & alibi
 pluries
 scubi 5. 24. 32
 Siculum 2. 5. 10
 sidera 1. 6. 4
 sidera Lædæ 4. 24. 9
 significat 2. 8. 27 | 4.
 10. 16 | 5. 8. 5
 significari 3. 3. 10
 signum 4. 5. 5
 siles 4. 23. 18
 silentium 5. 5. 15
 silentio 3. 13. 16
 silva 1. 12. 9
 silvas 2. 1. 10
 silvis 3. 7. 12
 sim 3. 7. 27
 similis 4. 19. 15
 simile 4. 23. 9
 similis g'oræ 4. 24.
 10
 simili 1. 9. 10 | 1.
 11. 15 | 1. 24. 7 |
 1. 26. 2
 simili gyro 2. 25. 26
 simili querela 1. 9.
 10
 similes habitu 4.
 15. 7
 similes tui 5 Prol.
 17
 similiter 3. 5. 6
 similius 5. 5. 34
 simius 1. 10. 6
 sinium 3. 4. 1
 Simonides 4. 21. 2,
 25 | 4. 24. 4
 Simonidis 4. 21. 20
 Simonidem 4. 24.
 25. 27
 Simonide 4. 21. 13
 simplices 3. 10. 54
 simpliciter 3. 7. 7
 simul 1. 11. 4. &
 alibi
 simulacrum 1. 4. 3
 simulat 5. 5. 29
 simulavit 3. 10. 19
 M
 simu-

INDEX

simulans 1. 14. 71
 2. 4. 20 | 5. 5. 29
sin 2. 9. 15 | 3 Pro-
 log. 31
sincerum 3 Prol. 63
sinceræ 4. 25. 31
sinceritas 4. 12. 3
sine apparatu 5. 5.
 14
sine labore 3. 7. 14
sine mercede 4 Pro-
 log. 8
sine mora 5 7. 24
sine virtute 3. 6. 11
singulæ 2. 8. 24
singula 4. 4. 47
singulos 1. 8. 5 | 3
 Prol. 50
singulas 1. 2. 25 | 1.
 31. 11
singulas horas 3. 15
 13
singulis 4. 4. 27
sinistra 2. 9. 16
sinistram 5. 7. 8
siunt 3. 16. 11
finite 4. 15. 4
finon 3 Prol. 27
finus 4. 6. 10
finum 5. 5. 16
finu 4. 18. 3 | 5. 5.
 35
finouque 4. 18. 3
sitiens 4. 8. 5
sitim 4. 3. 1
siti 1. 2. 2 | 3. 16. 15
sitne 3. 1. 6
five 4. 21. 7
sis 3. 7. 9
sit 2. 6. 9 & alibi
sitis 5. 5. 38
sylva 1. 12. 9
sylvas 2. 1. 12
sylvis 3. 7. 12
smaragdi 3. 18. 7
sotii 1. 5. 4
societas 1. 5. 1
Socrates 3. 9. 2
sol 1. 6. 3
solem 1. 4. 3
sole 3. 19. 8
solatium 1. 9. 8
solennis 3 Prol. 62
soler 3. 2. 1 | 3. 9. 5
solent 1. 17. 1 | 5.
 5. 1
solebat 5. 7. 15
solebant 3. 20. 5

soleres 2. 1. 3
solitus 4. 3. 1 | 5. 7.
 5
solitæ 3. 16. 14
solertia 4. 4. 49
solertiæ 1. 28. 2
solidum 4. 23. 24
sollicitum 1. 31. 7
solvit 1. 2. 3 | 1. 17.
 7 | 4. 4. 33
solutus 3. 7. 20
sol to 3 Prol. 10
solus 2. 9. 6 | 3. 19.
 1 | 5. 5. 13
sola 1. 5. 11
somnum 3. 16. 5
somno 3. 10. 3 | 14.
 19. 10
somno inerti 3 Pro-
 log. 56
sonare 3. 16. 12
sonipes 4. 3. 3
sonum Citharæ 4.
 19. 20
sonoque 1. 2. 15
sono vincere 3. 18. 9
sophus 3. 14. 9 | 4.
 16. 8
sopita 3. 10. 31
sorhibitionem 1. 26. 5
sordido 4. 19. 24
spacium 2. 8. 10
spargeret 3. 1. 3
sparsi 4. 24. 22
species 1. 7. 2
speciem 3. 18. 9
spectaculi 5. 5. 9
spectatorium 5. 7.
 13
spectaturi 5. 5. 26
speculum 3. 8. 4
speculo 1. 4. 3
specu 4. 5. 9
speluncam 4. 19. 3
spernat 3. 10. 51
sperante 3. 10. 12
spes 3. 5. 9
spes delusa 3. 18. 15
spiritus 4. 25. 30
spiritum 1. 21. 4 |
 2. 8. 7 | 3. 2. 6 |
 4. 19. 17
spiritu 4. 10. 7
splendebat 4. 24. 20
splendorem 3. 11. 5
spoliatus 2. 7. 10
spoliari 2. 2. 1
sponsu 1. 16. 1

sponsore 1. 16. 4
sponste 3. 15. 16
sputantibus 3. 6. 7
stagni 1. 6. 6
stagnu 1. 2. 17
stant 3. 10. 37
stant pro judicio 5.
 5. 2
stabat 1. 1. 2 | 2. 1. 1
stans 3. 3. 14
statim 3. 10. 51
statuam 2. 9. 1 | 14.
 17. 19 | 5. 1. 17 |
 5. 5. 23
statuere 5 Prol. 1
stercore 1. 27. 11 |
 4. 17. 7
steriles 3. 17. 5
sterquilinio 3. 12. 1
stramenta 2. 8. 23
strigandum 3. 6. 9
stringitque 5. 2. 8
strinxerat 3. 10. 33
strophis 1. 14. 4
student 1. 27. 2
studium 2. 9. 12 |
 3 Prol. 10
studii 2. 9. 6
studio 4. 21. 19
studiose 4. 23. 13
studui 2. 9. 6
stultus 1. 13. 9
stultum 1. 20. 1 | 4.
 25. 20 | 5. 7. 30
stulte 3 Prol. 48 |
 3. 15. 2
stulti 1. 29. 6 | 4. 6.
 25
stultis 1. 23. 1
stulta 2. 4. 25 | 3.
 17. 12 | 4. 7. 6 |
 5. 7. 3
stultitiam 4. 9. 25
stultitiæ 1. 14. 18
stupor 1. 13. 12
stupore 1. 14. 12
stuproque 3. 10. 17
tylo 3 Prol. 30
suadet 2. 6. 11
suadebat 1. 15. 6
suavis 3. 1. 5
suffici 3. 10. 12
suaves 5. 5. 42
sub conditione 4.
 4. 8
sub illis 4 Prol. 4
sub tecto 3. 7. 13

subclamant 5. 1. 13
subdolis 1. 13. 1
subesse 5. 5. 18
subjecti 1. 19. 2
subinde 2. 8. 12
subita 1. 23. 7
subito 1. 2. 14 | 1.
 12. 7 | 1. 11. 7
subito 1. 27. 10 | 2.
 7. 7 | 4. 5. 3 | 14.
 16. 5 | 4. 17. 23 |
 4. 24. 35
subitum 1. 11. 7
sublatus 5. 7. 10
sublime 2. 6. 7
sublimi 2. 4. 1
sublimes 1. 28. 1
submovet 2. 9. 14
subripi 4. 10. 6
subscribit 3. 10. 57
subsedit 3. 10. 20
subsidiu 4. 21. 12
subtiliter 3. 10. 45
successus 2. 3. 7 | 3.
 5. 1
succumbit 3. 14. 9
succurrat 1. 2. 28
sudore 4. 24. 23
subripuisse 1. 10. 10
sua 5 Prol. 7
suâ 3 Prol. 45 | 3. 7.
 2 | 3. 17. 1 | 15.
 4. 2 | 5. 5. 17
sua exempla 1. 26.
 12 | 3. 16. 9
sua 4. 17. 2
suam 1. 10. 7 | 1.
 12. 4 | 2. 4. 19 |
 2. 5. 8 | 3. 16. 16 |
 4. 5. 33 | 4. 15. 31
 4. 21. 24
sui 2. 9. 19 | 5. 5. 2
suis 2. 4. 23 | 4. 5.
 42 | 4. 16. 1 | 2. 8.
 28 | 4. 5. 5 | 14.
 17. 15 | 3. 13. 2
sum 1. 5. 8 | 2. 7.
 12 | 3 Prol. 54 |
 3. 7. 6 | 3. 10. 59
sum paratus 3. 7.
 11
sum expertus 5. 2.
 15
sumus 4. 9. 5 | 5.
 10. 9
sunt 1. 22. 7 | 2. 4.
 13. 23 | 3. 18. 10.
 13 | 4 Prolog. 51
 4. 11.

VOCABULORUM.

4. 11. 114. 15. 81
4. 21. 14 [4. 24.
13 [25. 1. 15
summa 4. 4. 44
summo 2. 5. 9 [4.
19. 11
summis 4. 2. 2
sumis 4. 19. 12
summerent 3. 17. 5
sumere 2. 1. 3 [4.
2. 4
suo 1. 3. 2 [3. 10.
11
suos 1. 3. 6 [1. 34.
4 [1. 28. 11 [3.
Prol. 56 [2. 7. 10
super 1. 27. 28
super juvenum 1.
1. 1
super obscena dicta
3. 11. 2
super scopulum 2.
6. 11
superbi 4. 16. 12
superba 4. 23. 17
superbia 1. 3. 4
superbiae 3. 16. 12
superbiam 4. 23. 21
superbiens 5. 7. 43
superbum 5. 6. 5
superos 4. 19. 19
superis 1. 17. 9 [4.
24. 3
superior 1. 1. 2
superiores 4. 17. 18
superius 4. 24. 2
superfunt 4. 25. 11
5. 5. 40
superfuit 2. 9. 6
supplex 1. 28. 12 [1
2. 8. 8
supplici 1. 22. 5
suppositum 3. 8. 4
supra formam 4. 24.
24
supra lignum 1. 2.
20
sus 2. 4. 3
suis 5. 10. 4
suis setosae 2. 4. 12
susceperat 5. 5. 28
suspendit 4. 9. 3
suspensio 2. 4. 18
suspicio 3. 10. 36
suspicionem 3. Prol.
46
sustinet 3. 8. 7
sustinuit 1. 3. 11

sustine 4. 6. 3
sustinere 1. 2. 31
sustineas 4. 15. 7
sustineret 4. 21. 3 [1
3. 2. 6
sustineps 3. 10. 25
sustineat 1. 2. 31
sustulit 1. 3. 5 [1.
28. 3 [2. 6. 4 [3.
13. 13 [4. 18. 2
sustulere 1. 6. 4
sutor 1. 14. 1
suum 2. Prol. 6 &
alibi

T

Tabulam 4. 21
24
tabernis 4. 5. 2
tace 5. 9. 4
taceret 3. 16. 6
tacito 5. Prol. 3
tacite 1. 2. 17
talis 3. 4. 4 [4. 23. 3
talis vir 3. 9. 5
tale 2. 3. 6 [4. 10.
11
talis exempli 5. 1.
10
talis tituli 5. Prol. 4
talem 1. 2. 9. & a-
libi
talli, 1. 21. 5
tali modo 4. 4. 9
tales reliquiae 3. 1. 6
tam 3. 9. 5 [4. 17.
32
tamen 2. 5. 5 [2. 9.
11 [3. Prol. 23 [1
3. 10. 5 [1 [3. 15
9 [4. 5. 3 [4. 10
7 [4. 20. 2
tandem 1. 8. 7 [4.
17. 8 [3. 19. 4
tanti 2. 5. 21 [3.
Prol. 4
tanto justius 5. 5. 8
tanto melior 3. 5. 3
tantum 1. Prol. 6 [1
4. 19. 9
tantum, id est, so-
lum 3. 2. 16
tantummodo 5. 7.
19
tanta bonitas 4. 8. 8
tanta copia 4. 25. 6
tantae 1. 24. 3

tantis 3. Prol. 44
tangere 4. 2. 3
tassa 1. 24. 3
tangi 3. Prol. 6
tarda 3. 6. 2
tartareo 4. 5. 9
taurus 1. 21. 7 [5.
9. 1
taurorum 1. 30. 2
te 1. 1. 8 & alibi
tecto 2. 8. 7 [3. 7
13
tegere 4. 23. 17
telis 4. 3. 5
temeritas 5. 4. 12
temone 3. 6. 1
temperat 3. 5. 6
temperatae 5. 5. 42
tempestas 4. 21. 9
tempestatibus 4. 16.
3
templa 4. 23. 5
tempus 1. 19. 6 [4.
17. 2 [4. 18. 1
temporis 4. 4. 18 [1
4. 25. 12 [5. 8. 7 [1
4. 5. 18
tempore 2. 8. 16 [1
4. 10. 19
tempora 3. Prol. 3
tendit 1. 23. 2
tenium 3. 14. 10
tenebras 3. 10. 42
tenebris 3. 10. 26 [1
3. 16. 4 [4. 19.
10
tenet 5. 5. 25
tenebat 1. 4. 6
tenuit 3. Prol. 60
teneas 5. 8. 3
teneat 4. 5. 42
tenero 2. 4. 14
tentat 3. 10. 2
tentaret 4. 7. 4
tentans 1. 23. 4
tenui 4. 12. 7
tenuitas 2. 7. 13
tenuitatein 1. 12. 6
tergore 2. 1. 9
tergum 4. 9. 2
terminum 4. 25. 28
terminum operis 5.
Prol. 1
terram 2. 4. 8
terram fodere 2. 4.
8
terris 4. 22. 2
terruit 1. 2. 15

terreret 1. 11. 5
territus 1. 15. 5
terrore 2. 4. 11
tertius 4. 1. 6
tertia 1. 5. 9
tertium 3. Prol. 30
tertiam 4. 4. 6
tertiam partem 4.
24. 11
tetta 3. 1. 2
testamenti 4. 4. 19
testatur 1. 5. 2
testimonio 1. 17. 6
testis 1. 17. 4 [3
Prol. 43
testis citatus 1. 17.
4 [3. Prol. 43
testes 3. 11. 5
testudinem 3. 6. 4
tetigerit 3. 8. 11 [1
1. 5. 10
theatro 5. 5. 10
thesaurum 1. 27. 3
thesauro 5. 6. 6
thesauros 4. 19. 4
Theffala 4. 6. 7
Threiffa gens, 3
Prol. 56
thure 4. 19. 19
Tiberius Caesar 2.
5. 7
tibi 1. 22. 3 & a-
libi
tibiam 5. 7. 8
tibiarius 4. 19. 31
tibi en 5. 7. 29
tibicine 5. 7. 29
tigillum 1. 2. 14
timeo 3. 6. 5
timeas 2. 1. 7
timens 1. 1. 6
timentes 3. 2. 15 [1
4. 17. 11 [4. 17.
18
timere 3. 2. 18
timidus 1. 15. 4
timidus comes 5. 2.
7
timore 1. 2. 19 [1.
14. 10 [2. 4. 16 [1
2. 8. 3
tinctum 2. 3. 2
tintinnabulum 2. 7.
5
tituli 5. Prol. 4
togamque 3. 10. 10
tollo 1. 5. 7
tollit 1. 11. 7 [2. 8.
27

INDEX

tollere 2. 1. 9
 tollere 2. 8. 23
 tonanti 3 Pro. 19
 tonsum 2. 10. 27
 tonitrubus 5. 7. 23
 torques 4. 19. 17
 torquet 1. 26. 9
 torquet se 3. 14. 7
 totum 5. 7. 33
 totam 1. 5. 11 | 1.
 28. 9 | 4. 4. 8 | 4.
 16. 10 | 4. 17. 11
 toto 2. 4. 20
 toto die 2. 4. 20
 totis 3. 1. 4
 totis vi ibus 1. 11. 7
 toxicum 1. 14. 8
 tradunt sese 1. 31.
 10
 tradidit 1. 28. 12
 tradam 4. 4. 2 | 4.
 23. 3
 tradet 4. 4. 44
 tradere famæ 5.
 Pro. 6
 traditor 4. 3. 6
 traditum est 1. 25. 4
 tragicam personam
 1. 7. 1
 trahit 4. 4. 37
 traxit 3. 1. 4
 trahens 1. 21. 4 | 3.
 7. 12
 transit 2. 8. 13
 transeunt 5. 7. 1
 t ansfertis 5 Pro.
 18
 transulit 3 Pro.
 37
 transigit 3. 10. 27
 translatio 5. 7. 24
 tremere 4. 17. 24
 trepidarent 4. 5. 2
 trepidan em 3. 16.
 18
 trepide 2. 5. 2
 tres 4. 4. 3
 tribus 4. 4. 8
 tribuit 1. 7. 4 | 3.
 16. 19
 tribueris 1. 5. 8
 tribuerit 3. 18. 2
 tributes 4. 24. 3
 tribui 4. 9. 4
 triclino 4. 24. 48
 tristis 4. 19. 20
 tristis eventus 4. 5.
 79

tristem 1. 3. 11
 tristem fortunæ vi-
 cem 5. 1. 6
 tristem servitutum
 1. 2. 6
 tristem vitam 3.
 20. 2
 tristi 1. 6. 17
 triticum 1. 16. 3
 trivio 1. 27. 11 | 5.
 6. 1
 trucidat 3. 2. 13
 trudi 5. 5. 35
 trusitant 2. 7. 8
 tu 1. 10. 9 | 4. 6. 1
 tua 1. 3. 16 | 1. 9.
 10
 tuæ 2. 1. 8 | 4. 6. 4 |
 5. 2. 16
 tuæ partes 4. 25.
 24.
 tuarum 1. 13. 6
 tuas 2. 9. 12
 tuearis 3. 7. 10
 tuentes 3. 10. 38
 tugurio 1. 19. 4
 tui 3. 12. 4 | 4. 19
 18
 tui 3. 16. 11 | 5.
 Pro. 17
 tuis 3 Pro. 38 | 3.
 3. 17 | 3. 6. 4 |
 4. 3. 7 | 4. 21. 13
 tuli 1. 21. 10
 tulerint 4. 4. 16
 tulisse 4. 3. 7
 tum 1. 3. 12 & alibi
 tumens 1. 3. 4
 tumentes 2. 7. 2
 tunc 1. 1. 3 | 3.
 18. 5
 tunica 2. 5. 12
 tunicis 5. 7. 42
 tuo 3. 18. 7 | 4. 25.
 27
 turba 3. 19. 7 | 4.
 4. 1 | 4. 4. 29
 turba petu'ans 1. 2.
 20
 turbæ mez 1. 19. 9
 turbam 5. 4. 11
 turbat 1. 11. 8
 turbavit 4. 3. 2
 turbatos 4. 17. 9
 turbulentam 1. 1. 5
 turpe 3. 11. 7 | 4.
 17. 15
 turpem 5. 5. 37

turpes 1. 13. 2
 turpi 3. 4. 7 | 3. 10.
 17 | 4. 17. 5
 turpissimam 3. 8. 2 |
 4. 4. 6
 turpiter 1. 25. 2
 Tuscum mare 2. 5.
 10
 tutela 3. 17. 1
 tutandum 1. 31. 1
 tuta 1. 28. 7 | 2. 6.
 16 | 2. 7. 13 | 4.
 16. 6
 tutas 1. 31. 9
 tuto 2. 4. 17
 tuus 1. 1. 12
 tuum 1. 11. 4
 tympana 3. 20. 7
 tyrannus 1. 2. 5 |
 5. 1. 14

V

Vacca 1. 5. 3
 vaces 3 Pro. 2
 vaces uxori 3
 Prolog. 12
 vacua 5. 5. 12
 vadunt 4. 17. 12
 vadum 4. 3. 2
 vado 4. 8. 12
 vadis 1. 2. 14
 vagor 3. 7. 20
 vagantes 1. 2. 10
 valeo 1. 5. 9
 valet 1. 13. 13
 valeas 4. 1. 10
 valeret 4. 1. 2
 valerent 4. 24. 1
 validius 1. 24. 9 |
 3. 11. 4 | 3. 16. 6
 vanus 5. 7. 1
 vana 4. 15. 4
 vanum 1. 22. 8
 vano 1. 9. 7
 vanas 3. 6. 11
 variis 4. 6. 14 | 3.
 3. 12
 varietas 2 pro. 10 |
 4. 25. 3 | 5. 5. 2
 variè 5 Pro. 14
 vastans 3. 2. 14
 vasti 1. 5. 5
 vati 4. 24. 33
 ubere 3. 15. 7
 ubi 3. 19. 4 | 1. 16. 7
 ubi pro cum 1. 30.
 1 | 2. 4. 19 | 5. 7.

1 | 4. 22. 5 | 5.
 14
 ubi pro quando 3.
 6. 9
 vectorum 4. 16. 4
 vehementis 2. 3. 1
 vel 5. 3. 10
 velim 2 prolog. 11 |
 3 prolog. 49
 velit 1. 29. 6
 vellem 5. 2. 11
 veller 1. 6. 3 | 1. 11.
 3 | 1. 13. 4 | 1. 22.
 2 | 1. 29. 9 | 4. 4.
 27
 vellent 3. 17. 1
 velle 1. 6. 3
 veloci 3. 2. 10
 veloces 4. 1. 2 | 5.
 10. 2
 velocior 3. 3. 2
 venantem 4. 4. 4
 venantum 1. 12. 7
 venari 1. 11. 3
 venator 5. 10. 6
 venatorum 2. 8. 2
 vendet 4. 4. 41
 vendiderunt 4. 4. 47
 vendere 3. 17. 7
 venditaret 1. 14. 3
 veneunt 2. 5. 22
 veniam 4. 19. 6 | 4.
 25. 13 | 5. 3. 11
 venis 4. 23. 15
 venit 1. 21. 5 | 2. 6.
 7 | 3. 5. 6 | 3. 18.
 1 | 4. 1. 7 | 4. 7. 3
 veniebat 5. 1. 22
 venere 5. 5. 7
 veniet 1. 30. 9
 veniet ad me 4. 25.
 11
 venient 3 Pro. 8 |
 4. 25. 26
 veni 3. 7. 15
 veniat 1. 2. 31
 venerant 1. 1. 1
 venisset 2. 5. 8
 venerit 2. 8. 18 | 3.
 7. 19 | 3. 13. 7 |
 4. 10. 8
 veniente 4. 11. 5
 venire 4. 17. 37 | 4.
 21. 7 | 5. 21. 24
 ventitare 3. 10. 16
 venter 3. 7. 24
 ventrem 4. 17. 32
 Veneri 3. 17. 3
 venustis

VOCABULORUM.

- venustis 4. 4. 34
 verba 5 Prol. 18 |
 3. 16. 8 | 3. 3. 15
 verbis 1. 11. 2 | 2. 6.
 14 | 3. 6. 4 | 5. 2.
 11 | 2. 13. 1
 verbosa 2 Prol. 13
 verbosis 1. 14. 4
 verendos 4. 10. 10
 vereri 1. 25. 7
 veritas 3. 10. 5
 vera 5. 5. 32 *
 verò 2. 6. 2 & alibi
 veritatis 1. 1. 9 | 3.
 10. 43
 verrem 5. 4. 1
 versatur 2. 8. 19
 versus 4. 21. 2
 versus subiecti 1.
 19. 2 | 3. 15. 18
 verbis senariis 1.
 Prol. 2
 vertit 1. 31. 5
 vertetur 2. 8. 19
 verum 1. 10. 2 | 1.
 14. 12 | 3 Prol. 50 |
 4. 17. 30 | 4. 19. 11
 verum 1. 15. 3 &
 alibi
 veram 4. 11. 2
 vera 2. 5. 6
 vera 5. 2. 12
 veris 3. 9. 7
 vesicatur 2. 6. 13
 vesci 1. 31. 11
 vespa 3. 13. 3
 vestimentis 5. 5. 29
 vestem 4. 4. 2
 veste 4. 21. 23
 vestitu 5. 2. 21
 veltra 1. 14. 15
 veltrum 1. 2. 29
 veltri 4. 15. 5
 vestra 4. 15. 6
 vestras 5 Prol. 18
 vero 4. 10. 11 | 4.
 17. 31
 vetat 4. 17. 13
 veterem 1. 21. 6
 vetera 4. 5. 37
 vetusto 5 Prol. 13
 vetusti 5. 1. 97
 vetustior 4. 6. 18
 vetustas 4. 21. 16
 vetustate 3. 10. 7
 vexata 4. 16. 3
 vi 1. 2. 12
 via 3. 14. 5
 viam 3 Prol. 15
 viam honoris 2. 9. 3
 viator 2. 1. 5
 vicem 3 Prol. 15
 vicem fortunæ 5. 1.
 15
 vices 2. 8. 10 | 4.
 25. 26
 vicina mors 4. 25.
 19
 vicini 1. 6. 1
 victima 3. 3. 8
 victi 4. 5. 1
 victor 3. 14. 9 | 4.
 5. 8
 victoris 4. 24. 5
 victorem 1. 15. 8
 victorum 4. 21. 5
 victum 3. 16. 4 | 4.
 21. 25
 victurum 5. 5. 5
 victus 1. 8. 5
 video 4. 23. 14
 vides 2. 4. 8 | 4. 19.
 6 | 5. 10. 10
 videt 2. 8. 11 | 4.
 17. 37
 vidit 1. 4. 3 | 1. 6.
 1 | 1. 13. 5 | 1. 21.
 8 | 3. 4. 1 | 3. 16. 8
 viderunt 1. 20. 3 |
 4. 17. 10
 videre 1. 16. 2 | 2.
 8. 28
 vide 3. 6. 3
 viderat 1. 7. 1 | 2. 8.
 21
 vidisset 3. 12. 4 | 3.
 14. 2
 videre 3. 2. 3
 videre mala 1. 16. 2
 videor 3. 7. 18
 videris 1. 10. 9
 videtur 1. 11. 13 | 4.
 Prol. 1 | 4. 16. 17
 videntur 4 Prol. 5
 videar 4. 25. 2
 videamur 3. 17. 7
 videri 2. 2. 5
 vigilia 3 Prol. 25
 vigilem 3. 7. 19
 vigilare 1. 23. 8
 vigor 4. 7. 15
 vile hordeum 2. 7. 9
 viles 3 Prol. 11
 villam 3. 5. 8 | 2. 8.
 3 | 3. 10. 19 | 4.
 4. 23
 villicus 2. 8. 13
 vincis 3. 18. 6
 vincet 5. 3. 23
 vincas moribus 3. 8.
 16
 vineor 3. 18. 9
 vindicavit 1. 21. 6 |
 4. 6. 20 | 5. 2. 6
 vindicet 3. 10. 28
 vindicandam 4. 17.
 27
 vindicta 1. 28. 2 |
 1. 29. 10
 vindictam 4. 3. 10
 vinea 4. 2. 2
 vinum 4. 4. 41
 vino devotam 4. 4. 6
 vina vetera 4. 4. 35
 violavit 1. 27. 4
 vipera 4. 7. 3
 vir 1. 18. 4 | 3. 9. 6
 vir natus 3. 8. 11
 viri 5. 2. 20
 viro forti 4. 11. 1
 viros 2. 2. 1
 viros venantem o-
 culis 4. 4. 4
 virtus 4. 23. 39
 virtutis 1. 11. 1
 virtuti 2. 9. 4 | 15.
 2. 16
 virtutem 4. 11. 3
 virtute 1. 13. 14 | 13.
 6 11
 vis 1. 23. 5 | 3. 6. 2 |
 4. 15. 2
 vis & nequitia 2. 6.
 3
 vim 3 Prol. 3
 vi compelleret 1.
 2. 12
 vires 3. 2. 9 | 4. 18.
 11 | 5. 10. 8
 viribus 1. 1. 9 | 1.
 11. 7 | 1. 21. 3 |
 4. 2. 2 | 5. 2. 15
 viridia 2. 5. 14
 visum est 3. 7. 20 |
 4. 23. 6
 visum seni 3. 19. 11
 viso 2. 1. 6
 vita 2. 8. 19 | 3. 2.
 16
 vitæ 3 Prol. 16 | 4.
 17. 2
 vitæ 4. 19. 7
 vitæ subsidium 4.
 21. 12
 vitam 3 Prolog. 23.
 51 | 3. 7. 12 | 3.
 20. 1 | 4. 4. 36
 vitis 4. 9. 2
 vites 4. 4. 38
 vitemus 1. 19. 2
 vitassent 1. 31. 4
 vitans rapinam 2.
 4. 22
 vitari 5. 4. 8
 vitulus 5. 9. 3
 vituperat 1. 12. 6
 vituperant 4. 6. 26
 viva 3. 16. 29
 vivos 2. 3. 5
 vivere 3. 7. 13
 vix 4. 17. 8
 ulcisci 5. 3. 4
 ulla 1. 14. 11
 ullius 4. 10. 21
 ulli 4. 19. 13
 ullo pacto 2. 6. 6
 ultimam 4. 19. 3
 ultimi 5. 1. 17
 ultro 2. 8. 6 | 3. 7.
 12, & alibi
 una bibamus 3. 16.
 15
 unde 3. 7. 17, &
 alibi
 unguento 5. 1. 21
 unguibus 1. 31. 12 |
 2. 6. 8
 uniones 4. 5. 38
 universis 5. 7. 44
 unquam 4. 6. 16
 unus 1. 6. 7 | 2. 5.
 11 | 2. 8. 17
 una 1. 2. 17, 3. 16.
 15
 unum 3. 11. 4 | 4.
 24. 28
 unius 4. 4. 49
 unam 4. 4. 4
 uno 4. 4. 1
 volans 2. 6. 7
 volo 2. 5. 5 | 3. 8.
 14 | 4. 24. 15
 volunt 2. 7. 5
 volebat 3 Prol. 36
 voluisti 2. 8. 5 | 5.
 3. 4
 voluit 3. 15. 18 | 4.
 21. 7
 voles 3. 14. 11
 volet 5. Prol. 15
 voluerit 1 Prol. 51
 2. 9. 10 | 3. 17. 8
 volu-

INDEX, &c.

<p>voluiffes 1. 3. 14
 volucris 2. 4. 6
 volucris parvula 5.
 3. 31
 volucrum 1. 26. 11
 volucris 5. 8. 1
 voluntas 5. 6. 5
 voluntatem 4. 4. 31
 voluptas 4. 8. 8
 volutat fefe 4. 3. 2
 vos 4. 17. 34. &
 alibi
 vobis 3. 18. 10
 votum
 vocis 1. 11. 13
 vocis fidem 4. 25. 9
 vocem 1. 12. 12 1.
 13. 8 3. 16. 16
 3. 18. 4 & alibi
 vocent 3 Prol. 10
 voce 1. 11. 5
 vocibus 1. 12. 7 3.
 18. 13
 urbano 5. 5. 8
 votum 5. 4. 2
 urbs 4. 21. 18
 urbis 1. 14. 6</p> | <p>urbes 4. 21. 4
 usurpare 4. 15. 5
 ufus 4. 25. 13
 ufus est 4. 24. 8 5.
 Prol. 13
 ufum 4. 10. 21
 usu 3. 3. 1
 ut 1. 11. 5 6. 14.
 1. 10 1. 22. 6
 1. 27. 6 1. 28. 4.
 11 2 Prol. 3 10
 2. 1. 12 2. 4. 10
 2. 6. 11 2. 8. 2
 2. 9. 3 3 Prol.
 3. 5 3. 2. 6 3. 8.
 16 3. 13. 10 4.
 4. 8. 42. 43. 44
 4. 5. 5 4. 9. 26
 4. 10. 6 4. 17. 3
 4. 19. 5. 10 5. 5.
 6 5. 7. 19
 ut pro quam 1. 12.
 14 1. 21. 8 2.
 5. 19 3 Prolog.
 27 3. 2. 9 5. 1.
 4 4. 1. 10 5. 1.
 3 5. 7. 13 4. 2.</p> | <p>3 4. 18. 4 3. 7.
 4 3. 10. 27 3.
 16. 8 4. 21. 26
 4. 17. 10
 uti 3. 8. 14
 utcumque 2. 2. 1
 uterque 1. 10. 7 5.
 5. 27
 utrumque 3. 8. 12
 3. 13. 4
 utriusque 3. 10. 2
 utilis 3. 14. 11 4.
 3. 8
 utilis 4. 25. 18
 utile est 3. 17. 12
 utiles 4. 10. 14
 utilius 4. 12. 1
 utiliora 1. 12. 1
 utilitas 1. 22. 11
 utilitatem 4 Prol. 4
 utinam 4. 6. 6
 uvam 4. 2. 2
 vulgare 3. 9. 1
 vulgatus 4. 24. 31
 vulgo 3. 3. 2
 vulgi 1. 14. 12 5.
 2. 12</p> | <p>vulneris 2. 3. 3
 vulnere 2. 7. 12
 vulpes 1. 7. 1 1.
 13. 5 1. 26. 3
 vulpes dolosa 4. 8. 3
 vulpis 4. 2. 1 4.
 9. 1
 vulpi 1. 28. 12
 vulpem 1. 10. 4 1.
 26. 7
 vulpecula 4. 8. 10
 vulpinos 1. 28. 3
 vulci 1. 13. 9 1. 24.
 1. 9 2. 4. 9
 vulturius 1. 27. 8
 vultum 4. 17. 10
 vultu 1. 13. 7
 uxoris 3. 10. 18, 21
 uxori voces 3 Prol.
 12
 uxorem 1. 6. 3
 uxorem sanctam 3.
 10. 30
 uxores 3. 3. 17
 Xiftum 2. 5. 17
 Zonas 4. 21. 11</p> |
|---|---|--|---|

FINIS.